Základní škola a mateřská škola Šitbořice, příspěvková organizace
Nikolčická 531, 691 76 Šitbořice

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání v Základní škole Šitbořice

(ŠVP ZV)

Vzdělání na dlani

Č.j.: ZŠŠ256/2023
Platnost dokumentu: od 1. 9. 2023

Projednán a schválen na pedagogické radě dne 29. 8. 2023

……
Mgr. Monika Ondroušková

1. Identifikační údaje

Název školního vzdělávacího programu: Vzdělání na dlani

Název školy: Základní škola a mateřská škola Šitbořice, příspěvková organizace

Adresa: Nikolčická 531, PSČ 691 76, Šitbořice

Statutární orgán: Mgr. Monika Ondroušková

Koordinátor ŠVP ZV: Mgr. Monika Ondroušková

Kontakty:
Telefon: 519 421 044, 519 421 345
www.zssitborice.cz
e-mail: zsmssitborice@email.cz
IČ: 75022001
IZO: 102255105
RED-IZO: 600112268
Zřizovatel: Obec Šitbořice

Adresa zřizovatele: Osvobození 92, PSČ 691 76, Šitbořice

Kontakty:
Telefon: 519 421 254
www.sitborice.cz
obec@sitborice.cz

Podpis ředitelky školy, razítko školy:

Obsah: **strana**

1. Identifikační údaje **2**
2. Charakteristika školy **4**
3. Charakteristika ŠVP **8**
4. Učební plán **31**
4.1. Tabulace učebního plánu **31**
4.2. Poznámky k učebnímu plánu **33**
5. Učební osnovy **36**
5.1. Jazyk a jazyková komunikace **37**
5.1.1. Český jazyk **37**
5.1.2. Anglický jazyk **83**
5.1.3. Německý jazyk **101**
5.2. Matematika a její aplikace **108**
5.2.1. Matematika **108**
5.3. Informatika **144**
5.4. Člověk a jeho svět **160**
5.4.1. Prvouka **161**
5.4.2. Vlastivěda **175**
5.4.3. Přírodověda **184**
5.5. Člověk a společnost **192**
5.5.1. Dějepis **193**
5.5.2. Výchova k občanství **206**
5.6. Člověk a příroda **217**
5.6.1. Fyzika **218**
5.6.2. Chemie **230**
5.6.3. Přírodopis **239**
5.6.4. Zeměpis **250**
5.7. Umění a kultura **263**
5.7.1. Hudební výchova **264**
5.7.2. Výtvarná výchova **274**
5.8. Člověk a zdraví **284**
5.8.1. Výchova ke zdraví **285**
5.8.2. Tělesná výchova **295**
5.9. Člověk a svět práce **308**
5.9.1. Pracovní činnosti **309**
5.0. Povinně volitelné předměty **323**
6. Hodnocení žáků a autoevaluace školy **331**
6.1. Pravidla pro hodnocení žáků **331**
6.2. Vzdělávání žáků s SVP **336**
6.3. Autoevaluace školy **348**

2. Charakteristika školy

Základní škola Šitbořice je úplnou základní školou.

Škola byla vybudována v roce 1984. V tomtéž roce byl zahájen provoz výukou na 1. stupni, od roku 1990 je škola plně využita pro výuku 1. a 2. stupně. Každý ročník je vyučován samostatně, ročníky nejsou spojovány. Od roku 1992 do roku 2004 byla ZŠ Šitbořice zařazena do celostátní sítě Zdravých škol a ve spolupráci se Státním zdravotním ústavem naplňovala "Program podpory zdraví". V tomto programu a trendu stále pokračujeme. Školu navštěvuje přibližně 220 žáků, průměrná naplněnost tříd je 20 žáků. Spádovým obvodem školy je obec Šitbořice. Škola přijímá i zájemce z okolních obcí. 1. 1. 2019 došlo ke sloučení s Mateřskou školou Šitbořice, okres Břeclav, příspěvkovou organizací a došlo ke změně názvu na Základní škola a mateřská škola Šitbořice, příspěvková organizace.

Škola sdružuje:

a) základní školu o maximální kapacitě 350 žáků
b) školní družinu o maximální kapacitě 117 žáků
c) školní klub o maximální kapacitě 150 žáků
d) školní jídelnu o maximální kapacitě 495 strávníků (z toho kapacita 95 je přiřazena ke školní jídelně v MŠ, která je samostatná)
e) mateřskou školu o maximální kapacitě 112 dětí s dvěma místy výkonu na adrese Školní 485 (3 třídy) a na adrese Nikolčická 531 (1 třída).
f) školní jídelnu - výdejnu o maximální kapacitě 28 stravovaných

V případě naplnění škola zřizuje přípravnou třídu.

V roce 2023 byla dokončena stavba přístavby školy, ve které vznikly 3 odborné učebny pro výuku přírodovědných, jazykových předmětů a výuku informatiky. Vznikla také multifunkční místnost pro činnost školního klubu s širokou možnost využití, 3 oddělení školní družiny a jedna třída mateřské školy se školní jídelnou – výdejnou.

K pohybovým aktivitám žáků škola využívá cvičebnu, multifunkční místnost v přístavbě, tělocvičnu TJ Sokol, dvůr za školou a sportovní areál s fotbalovým hřištěm, běžeckou dráhou, doskočištěm, dvěma tenisovými kurty a tenisovou stěnou.

Pro veřejná vystoupení, výstavy a školní akce používá škola sál ve společenském domě a multifunkční místnost v přístavbě školy. V době přestávek žáci mohou používat odpočinkové kouty na chodbách, internetovou učebnu, čítárnu. Během velké přestávky mohou děti aktivně odpočívat a relaxovat na školním dvoře se sportovním a hracím vybavením.

Škola má tři oddělení školní družiny. Každé oddělení má k dispozici vlastní místnost. Dětem nabízíme v rámci činnosti školní družiny zájmový internet, sportovně zaměřené aktivity, výtvarné a rukodělné činnosti, taneční a recitační přípravu. Práce ve školní družině vychází ze ŠVP ŠD, který navazuje na vzdělávací program školy. Školní družina se podílí na vystoupeních školy pro veřejnost.

Ve škole nabízíme starším žákům zájmovou činnost v rámci školního klubu. Pestrou nabídkou aktivit chceme preventivně působit a předejít rizikovému chování dětí.

Součástí školy je i školní kuchyně a školní jídelna. Jídelníček vychází ze zásad zdravé výživy. Škola byla dlouhodobě zapojena do celostátní sítě Zdravých škol a využívá zkušeností, které získala pro oblast školního stravování. Docílili jsme pestré nabídky jídel s dostatkem čerstvé zeleniny a ovoce.

Výzdobu vytvářejí učitelé společně s žáky. Je kladen důraz na uspořádání prostorů tak, aby byly dodrženy psychohygienické zásady a vytvořeny podmínky pro podporu tvořivého přístupu žáků ke vzdělávacím činnostem.

Zřizovatel trvale finančně zabezpečuje provoz a údržbu školy.

Údaje o škole:
1. Základní škola a mateřská škola Šitbořice, příspěvková organizace je úplnou základní školou a je vedena v síti škol pod REDIZO 600112268 (identifikátor zařízení), IZO 102 255 105 (identifikátor školy).
2. Škola je od 1. 1. 2003 samostatným právním subjektem zřízeným Obcí Šitbořice jako příspěvková organizace, má přiděleno IČO 75022001 a je zapsána v obchodním rejstříku u KS Brno v odd. Pr., vložka č. 500.
3. Škola sdružuje: základní školu o maximální kapacitě 350 žáků, školní družinu o max. kapacitě 117 žáků, školní klub o kapacitě 150 žáků a školní jídelnu o kapacitě 490 obědů, mateřskou školu o maximální kapacitě 112 dětí, školní jídelnu – výdejnu o maximální kapacitě 28 stravovaných.
4. Sídlo školy: Šitbořice, Nikolčická 531. Spádový obvod školy: Obec Šitbořice.
5. Škola má 2 objekty - budovu školy a kotelnu, mateřská škola je odděleným pracovištěm na adrese Šitbořice, Školní 485, jedna třída mateřské školy vznikla v nové přístavbě na adrese Nikolčická 531.
6. Základní škola byla vybudována v roce 1984. V tomtéž roce byl zahájen provoz výukou na 1. stupni, od roku 1990 je budova školy plně využita pro výuku 1. a 2. stupně, v roce 2023 byla dokončena přístavba.
7. Kapacita školy je plně využita co do počtu tříd.
8. V případě naplnění škola zřizuje přípravnou třídu.

Prostorové, technické a materiální podmínky

Škola má světlé, čisté a estetické prostory. Působí útulně. V budově je 12 kmenových učeben. Prostorové uspořádání třídy a pracovního místa respektuje nároky na žáka se speciálními vzdělávacími potřebami. Škola má prostory pro poskytování školních poradenských služeb. Na 1. stupni jsou prostorné třídy s hracími koutky, žáci na 2. stupni využívají své kmenové třídy a odborné učebny v původní budově: počítačovou, cvičnou kuchyni a žákovskou dílnu, v nové přístavbě přírodovědnou, jazykovou a multifunkční pro rozvoj digitálních kompetencí. Didaktická technika v odborných učebnách je využívána. Další techniku škola postupně pořizuje ve spolupráci se zřizovatelem i v rámci grantových projektů. Učitelé vybírají učebnice podle potřeb ŠVP, s ohledem na kvalitu a možnost doplnění pracovními sešity k procvičování učiva. Škola dle potřeby pořizuje speciální učebnice, kompenzační a jiné pomůcky, které jsou nezbytné pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, žáků nadaných a mimořádně nadaných.

Všichni vyučující mají své kabinety vybavené PC, mají k dispozici internet, používají tiskárny a kopírku a skenery. Škola má vybavenou učitelskou i žákovskou knihovnu.

Hygienické podmínky

V učebnách zajišťujeme zdravé prostředí podle platných norem. Rozvrhy pro žáky jsou vytvořeny s ohledem na hygienu učení a věk žáků. Působíme na žáky v oblasti prevence úrazů. Učitelé jsou proškoleni k poskytování první pomoci. V celém objektu platí zákaz kouření.

Psychosociální podmínky

Ve škole vytváříme prostředí pro zdravé učení. Výkony žáků učitelé posuzují s ohledem na jejich možnosti. Do výuky jsou pravidelně zařazovány relaxační chvilky. Výuka je v rámci vyučovací hodiny individualizována a diferencována. Vyučující poskytují ve výuce žákům zpětnou vazbu a formativním hodnocením motivují žáky k dosahování dalšího pokroku. Vyučující v rámci prevence chrání žáky před patologickými jevy. Využíváme možností k propojení vzdělávání se skutečným životem. Uplatňujeme zásady otevřeného partnerství mezi žáky, učiteli a zákonnými zástupci. Škola zajišťuje informovanost o záležitostech souvisejících s výchovou a vzděláváním.

Personální podmínky

Pedagogičtí pracovníci splňují kvalifikační předpoklady, jsou ochotni se podílet na dalších činnostech školy, při práci využívají profesních dovedností. Všichni pedagogičtí pracovníci se průběžně vzdělávají. Ředitelství školy provádí pravidelně pedagogický audit. Širší vedení školy tvoří ředitelka, zástupkyně, výchovná poradkyně, vedoucí metodického sdružení 1. stupně a předmětové komise 2. stupně/případně metodického sdružení 2. stupně. Ve škole působí Školní poradenské

pracoviště, ICT koordinátor, metodik prevence a koordinátor ŠVP. Širší vedení školy koordinuje práci celého kolektivu a akce školy. Všichni zaměstnanci se podílejí na činnosti školy, která vychází z dlouhodobé koncepce a je zpracována do ročních plánů činnosti školy.

Organizační podmínky
Členové pedagogického sboru, metodická sdružení a provozní zaměstnanci participují na optimálním režimu školy a na tvorbě základních pravidel života školy. Spolupracují při tvorbě plánů, vzdělávacích strategiích a souvisejících oborech, při projednávání problémů se žáky a jejich rodiči, při prezentaci školy na veřejnosti a při realizaci akcí školy. Tok informací je zajištěn pravidelnými pracovními poradami, na pedagogických radách, aktuálně na centrální nástěnce, elektronicky a vývěskami. Navazuje kontrolní systém a pravidelné vyhodnocování dílčích úkolů a pak i komplexně.

Podmínky spolupráce školy a zákonných zástupců žáků
Škola průběžně seznamuje zákonné zástupce žáků se záměry školy, s cíli, způsoby výuky, hodnocením žáků a s pravidly života školy. Informační systém je funkční a průběžně aktualizovaný. Ve škole působí SRPDŠ a Školská rada. Rodičům nabízíme konzultační hodiny a pravidelně je informujeme o chování a prospěchu jejich dětí na třídnických schůzkách. Zajišťujeme včasnou informovanost žáků a zákonných zástupců žáků o dění uvnitř školy i mimo ni. Další příležitostí pro setkávání jsou Dny otevřených dveří. Rodiče a prarodiče mají možnost sledovat své dítě při výuce a způsoby práce pedagogů. Škola zajišťuje školní poradenství pro zákonné zástupce žáků ve výchovných otázkách, otázkách učení žáků, včetně problematiky podpůrných opatření.

Charakteristika pedagogického sboru
Pedagogický sbor v posledních letech tvoří 20 -25 členů. Řízení výchovně vzdělávacího procesu probíhá podle stanovené organizační struktury řízení. Na řízení se současně s ředitelstvím školy podílí další pracovníci pověření řízením. Ve škole působí výchovný poradce, školní psycholog, metodikové a koordinátoři. Rozvoj výchovně vzdělávacího procesu posiluje činnost a spolupráce jednotlivých předmětových komisí. Pedagogický sbor využívá celostátně vyhlašovaných grantů ke zvýšení úrovně vzdělávání. Uznanými projekty a jejich realizací se nám daří získávat pro školu další finanční prostředky. Smyslem těchto celoškolních projektů je zkvalitnění výchovně - vzdělávacího procesu a modernizace vybavení školy.

Podpora kvality pedagogického sboru:
- týmová spolupráce
- DVPP, kvalifikovanost
- spolupráce se zřizovatelem a dalšími partnery
- rozdělení kompetencí a odpovědností
- funkční tok informací
- celoškolní akce
- regionální setkávání pedagogů
- spolupráce pedagogů s partnerskými školami dle zaměření
- spolupráce zkušených pedagogů se začínajícími
- podpora učitelům s kvalitními pedagogickými výsledky

Škola a její partneři
Nejvýznamnějšími partnery školy jsou zákonní zástupci žáků, Školská rada a zřizovatel. Školská rada a zřizovatel podporují rozvoj školy a spoluvytvářejí optimální podmínky ke vzdělávání. Zřizovatel zajišťuje materiální vybavení a Školská rada se podílí na správě školy. Život školy spojujeme s děním v obci, spolupracujeme s ostatními organizacemi a firmami, které podporují činnost školy. Škola trvale spolupracuje se speciálními školskými zařízeními (pedagogická a psychologická poradna, speciální pedagogické centrum, školní psycholog, dětský diagnostický ústav), odborem péče o dítě, Policií České republiky a se základními a středními školami v regionu.

Škola informuje partnery o svých záměrech i o výsledcích výchovně vzdělávací práce.

Spolupráce s rodiči žáků a jinými subjekty

Škola je otevřenou institucí pro širokou veřejnost a zejména pro rodiče. Kvalitní vztahy a spolupráce se zákonnými zástupci žáků jsou jednou z priorit vedení školy a pedagogického sboru. Vedení školy věnuje soustavnou pozornost rozvoji organizace a řízení školy a rozvoji odpovídajících mechanizmů pro formulování školní strategie a praktických kroků v oblasti vztahů školy směrem k zákonným zástupcům žáků:

- škola dává možnost rodičům ovlivnit výchovně vzdělávací práci školy
- rodiče participují na hodnocení svých dětí
- rodiče participují na hodnocení práce školy
- rodiče participují na životě školy prostřednictvím Školské rady
- nabízíme rodičům návštěvy přímo ve vyučovacích hodinách, na školních soutěžích a olympiádách a akcích školy
- pro rodiče pořádá škola Dny otevřených dveří
- škola zajišťuje funkční systém informovanosti rodičů.

3. Charakteristika Školního vzdělávacího programu „Vzdělání na dlani“

Profilace školy

I. **Jsme školou podporující individualitu každého žáka**
II. **Jsme školou vytvářející bezpečné a zdravé prostředí pro vzdělávání žáků**
III. **Jsme školou podporující výuku cizích jazyků**
IV. **Jsme školou podporující výuku informatiky**
V. **Jsme školou podporující zdravý životní styl**
VI. **Jsme školou otevřenou**
VII. **Jsme školou pečující o své budoucí žáky**
VIII. **Jsme školou rozvíjející funkční gramotnost žáků**

Ad. I. Jsme školou podporující individualitu každého žáka

Vzdělávání všech žáků včetně cizinců a osob pobývajících dlouhodobě v zahraničí je realizováno dle platné legislativy. Naše škola je školou rodinného typu se zaměřením na osobnostní a sociální výchovu. Uplatňujeme diferencovaný přístup při výchově a vzdělávání žáků s cílem optimálně rozvíjet vědomosti, dovednosti a schopnosti každého žáka. Žáci mohou využít školní poradenské pracoviště.

Škola cíleně vytváří potřebné podmínky pro výuku žáků nadaných a mimořádně nadaných, talentovaných, zaostávajících, pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními (PPO) a rovněž pro žáky se zdravotním postižením i pro žáky se zdravotním či sociálním znevýhodněním. Pro tyto žáky přizpůsobujeme výchovně vzdělávací obsah, formy a metody práce tak, aby odpovídaly jejich individuálním vzdělávacím potřebám a možnostem, začleňováním podpůrných opatření. Škola realizuje podpůrná opatření na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). Škola všem dětem cíleně vytváří ve výuce prostor pro seberealizaci a zažití pocitu úspěchu.

Škola dle zájmu 2. stupně nabízí povinně volitelné předměty. Poskytují příležitost rozvíjet individuální zájmy žáků, přispívají k dokonalejšímu osvojení a prohloubení vědomostí získaných v povinných předmětech a tím přispívají k celkovému intelektuálnímu a sociálnímu růstu žáků. Povinně volitelné předměty jsou postaveny na zkušenostech a poznatcích žáků, které získali v průběhu školního vzdělávání.

Nabídka povinně volitelných předmětů (podrobněji viz bod 5.0.):

Konverzace v anglickém jazyce
Konverzace v německém jazyce
Seminář z matematiky
Seminář z českého jazyka
Seminář z ICT
Přírodovědný seminář
Společenskovědní seminář
Sportovní hry

Podpora žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP):
Pro žáky s SVP máme na naší škole vytvořený dlouholetý efektivní systém péče:
- preventivní strategie školy: edukativně stimulační skupinky, besedy pro rodiče předškoláků, tematické vzdělávací besedy pro rodiče, vzdělávací programy pro žáky, pravidelné komunitní kruhy ve třídách, systémová cílená náplň třídnických hodin, vzdělávání pedagogických pracovníků
- soustavné monitorování a včasné podchycení žáka s SVP
- cílené monitorování rizikových situacích: přijetí žáka z jiné školy či jiného sociokulturního prostředí, nástup žáka do školy po dlouhodobé nemoci, žák se zdravotním handicapem, krizová situace v rodině žáka
- zahájení spolupráce s rodiči k přijetí opatření k bližší specifikaci obtíží
- řešení problému s poradenským zařízením (PPP, SPC, lékař, OSPOD, PČR, aj.) a identifikace potřeb dítěte
- přijetí opatření (individuální přístup, diferencovaný přístup dle stanoveného plánu individuální péče, IVP, asistent pedagoga, reedukace, diagnostický pobyt, apod.)
- využití PPO a vypracování plánu pedagogické podpory (PLPP)
- individuální vzdělávací plán
- stanovení kompetencí při eliminaci problému žáka (zák. zástupci, vyučující, žák, vedení školy, odborní konzultanti, další participující instituce)
- stanovení časového harmonogramu jednotlivých opatření
- sledování účinnosti opatření a vyhodnocování
- stanovení dalších postupů na základě evaluace a realizace evaluovaných postupů ke zkvalitnění péče o žáka
- funkční systém hodnocení žáků

Pro úspěšné vzdělávání žáků se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním zabezpečujeme tyto podmínky:
- respektujeme individualitu a potřeby žáka
- využíváme PPO a plánu pedagogické podpory
- uplatňujeme princip diferenciace a individualizace vzdělávacího procesu při organizaci činností, při stanovování obsahu, forem a metod výuky
- spolupracujeme se zákonnými zástupci žáka, školskými poradenskými zařízeními, středisky výchovné péče, odborníky z jiných rezortů
- spolupracujeme s jinými školami, které vzdělávají žáky s konkrétním zdravotním postižením či znevýhodněním
- podporujeme nadání a talent žáků vytvářením vhodné vzdělávací nabídky
- umožňujeme v souladu s právními předpisy působení asistenta pedagoga ve třídě
- žáci se zdravotním postižením mají právo bezplatně užívat při vzdělávání speciální učebnice a speciální didaktické a kompenzační učební pomůcky poskytované školou.

Vycházíme z principu společného vzdělávání a celoživotního učení. Základní vzdělávání je založeno na poznávání, respektování a rozvíjení individuálních potřeb, možností a zájmů každého žáka. Zajišťuje, aby se každý žák prostřednictvím výuky přizpůsobené individuálním potřebám, případně s využitím podpůrných opatření, optimálně vyvíjel a dosahoval svého osobního maxima.

II) Podpora žáků se sociálním znevýhodněním
Škola má vytvořeny podmínky k zajištění vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním. Výchovu a vzdělávání těchto žáků zajistí škola v úzké spolupráci s rodinou, zřizovatelem, orgánem péče o dítě, odbornými poradenskými zařízeními a institucemi, které mohou řešení situace žáka pozitivně ovlivnit. Ve škole pracuje Školní poradenské pracoviště.
Škola poskytne žákovi poradenskou pomoc, individuální doučování a dle doporučení poradenských zařízení individuální vzdělávací plán, asistenta pedagoga a další metody a formy vzdělávání, které budou pozitivně ovlivňovat výchovu a vzdělávání žáka. Škola uplatní doporučené metody k začlenění žáka se sociálním znevýhodnění do kolektivu třídy a školy. Škola bude směřovat žáka k začlenění se do společenství a respektování dohodnutých pravidel. Škola se zaměří v rámci svých kompetencí k posilování narušených složek sociálního zdraví.

III) Podpora žáků nadaných a mimořádně nadaných

Účelem podpory vzdělávání těchto žáků je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti. Pedagog tomu přizpůsobuje své vzdělávací strategie. Podle ŠVP se uskutečňuje vzdělávání všech žáků dané školy. PLPP a IVP zpracovává škola. PLPP a IVP obsahují pravidla, průběh, způsob realizace a vyhodnocování vzdělávání nadaného a mimořádně nadaného žáka.

Pojetí péče o nadané a mimořádně nadané žáky ve škole

Škola vytváří podmínky k co největšímu využití potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti. To platí v plné míře i pro vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných. Při výuce vyučující volí metody a formy práce tak, aby byl stimulován a dále rozvíjen potenciál žáků nadaných a mimořádně nadaných. Škola využije pro podporu nadání a mimořádného nadání podpůrných opatření podle individuálních vzdělávacích potřeb žáků v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory. Specifickými možnostmi mohou být: předčasný nástup dítěte ke školní docházce, účast žáka na výuce jednoho nebo více předmětů ve vyšších ročnících školy, dočasné vytváření skupin pro vybrané předměty s otevřenou možností volby na straně žáka, zadávání specifických úkolů, projektů.

Škola je připravena zajistit odpovídající péči žákům nadaným a mimořádně nadaným. Škola cíleně vytváří podmínky pro rozvoj nadání žáků. Škola je připravena reagovat na specifické vzdělávací potřeby těchto žáků např. prostřednictvím individuálního hodinového rozvrhu s možností zařazení do vyššího ročníku. Vychází z principů důsledné individualizace a vnitřní diferenciace. Škola zajistí jak rozvoj talentu mimořádně nadaného žáka, tak také jeho další specifické vzdělávací potřeby, a to na základě doporučených metod pedagogicko-psychologického poradenského zařízení. Pedagogové školy rozvíjí dovednosti a schopnosti žáků v rámci předmětů, vedou žáky k prohlubování učiva především v těch předmětech, které reprezentují nadání dítěte. Vyučující připravují pro tyto žáky navíc v rámci výuky i v mimoškolních činnostech soutěže a projekty a zajišťují jejich přípravu do regionálních, okresních, oblastních a národních kol.

Pedagogové školy vedou žáky k osvojování klíčových kompetencí a vhodnými postoji dětí i dospělých spoluvytvářejí kvalitní vztahovou síť. Nadaní žáci mají své specifické vzdělávací potřeby, na které je nutno reagovat. Není výjimkou, že vyniká-li žák v jedné oblasti, v jiné je průměrný.

Ředitel školy přeřadí mimořádně nadaného nezletilého žáka na žádost zákonného zástupce do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku. Součástí žádosti zákonného zástupce žáka, který plní povinnou školní docházku, je vyjádření školského poradenského zařízení a registrujícího praktického lékaře pro děti a dorost. Podmínkou přeřazení je vykonání zkoušek z učiva nebo části učiva ročníku, který žák nebude absolvovat. Obsah a rozsah zkoušek stanoví ředitel školy.

Ad II. Jsme školou vytvářející bezpečné a zdravé prostředí pro vzdělávání žáků

Ve škole je vytvořen účinný systém zajištění bezpečného prostředí pro vzdělávání žáků a pro prevenci rizikového chování, který zahrnuje:

- preventivní strategie školy: důsledné naplňování výchovně vzdělávacích cílů, minimální preventivní program, tematické vzdělávací besedy pro rodiče, vzdělávání pedagogických pracovníků, vrstevnické programy, cílené vzdělávací programy a projekty pro žáky, pravidelné komunitní kruhy ve třídách, systémová cílená náplň třídnických hodin, využití služeb školního psychologa a výchovné poradkyně.
- trvalá podpora zdravého psychického i fyzického vývoje žáků (bezpečné prostředí, rozpoznávání prvotních příznaků a projevů nežádoucího chování žáků, schránka důvěry, rada žáků, síť k řešení a eliminaci nežádoucího chování žáků, participace žáků, rodičů, zřizovatele na tvorbě pravidel chování)
- funkční komunikace mezi žáky, žáky a učiteli, mezi učiteli navzájem, mezi školou a participujícími partnery
- soustavné monitorování, diagnostikování a pravidelné vyhodnocování klimatu ve třídě
- cílené monitorování a vyhodnocování rizik
- participace žáků, zák. zástupců, zřizovatele, školské rady, odborných poradenských zařízení na plánování, realizaci a vyhodnocování podmínek školy k zajištění zdravého psychického a fyzického vývoje žáků
- řešení sociálně patologických jevů s poradenským zařízením (PPP, SPC, lékař, OSPOD, PČR, aj,)
- diagnostika, přijetí opatření pro jednotlivce, třídní kolektiv, vyučující, zákonné zástupce
- stanovení kompetencí při eliminaci nežádoucího chování žáka, skupiny žáků, třídního kolektivu
- stanovení časového harmonogramu jednotlivých opatření
- sledování účinnosti opatření a vyhodnocování
- stanovení dalších postupů na základě evaluace

- realizace evaluovaných postupů ke zvýšení účinnosti přijatých opatření u žáka, vyučujících, skupiny žáků a třídního kolektivu
Podle uvedeného systému zajišťuje naše škola potřebné podmínky pro bezpečné a zdravé prostředí při vzdělávání žáků.
Široká preventivní činnost proti sociálně patologickým jevům prolíná výukou, zájmovou nabídkou školy, vzděláváním pedagogů v této oblasti, spoluprací s rodiči, odborníky a odbornými institucemi. Vedeme žáky k dodržování stanovených obecně platných norem chování - zejména dodržování dohodnutých pravidel a pravidel školního řádu, přijetí zodpovědnosti za své chování a aktivnímu přístupu k řešení problémů. Součástí výuky jsou modelové simulace, v kterých se žáci formou nácviku učí reagovat na situace, kterým pak v životě budou umět úspěšněji čelit. Naším cílem je vytvořit u žáků základní právní povědomí a seznámit je s jejich právy a povinnostmi, vyvarovat je nebezpečných situací a vychovávat je k respektování zákonů. Jedná se o dlouhodobou a velmi důležitou součást výchovy mladé generace.

Ad. III. Jsme školou podporující výuku cizích jazyků
Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace je na naší škole zastoupena ve vyučovacích předmětech český jazyk a anglický jazyk. V sedmém, osmém a devátém ročníku nabízíme výuku dalšího cizího jazyka a konverzaci v cizím jazyce. Nadstandardní nabídka naší školy ve výuce cizích jazyků spočívá v zařazení angličtiny již od druhého ročníku a navýšením hodinové dotace do výuky cizího jazyka na prvním i na druhém stupni. Zapojením rodilého mluvčího do výuky na 2. stupni. Výuku jazyka směřujeme k maximálnímu praktickému využití. Naším cílem je poskytnout žákům nástroj komunikace při kontaktu s lidmi z různých částí světa, prostředek pro práci s počítačem, internetem a současnými médii. V nově vybudované jazykové učebně využívají žáci nejmodernější výukové a e-learningové softwary pro výuku cizích jazyků.
Podpora výuky cizích jazyků:
- optimalizace podmínek pro výuku cizího jazyka (rozšíření počtu vyučovacích hodin, nabídka druhého cizího jazyka)
- rozvoj komunikačních schopností (snaha o zapojení rodilého mluvčího do výuky, receptivní, produktivní i interaktivní řečové dovednosti)
- výuka je přizpůsobena vzdělávacím schopnostem žáků
- motivace žáků, pozitivní hodnocení
- žákovské portfolio, sledování rozvoje žáka k osobnímu maximu
- sebehodnocení
- motivační akce: školní kola soutěží, modelové situace a hry
- vytváření podmínek k zapojení do dlouhodobých projektů s mezinárodní spoluprací - (poznávací a vzdělávací zájezdy do zahraničí, e-twinning, spolupráce s partnerskými školami)

Ad. IV. Jsme školou podporující výuku informatiky
Vzdělávací oblast Informatika je na naší škole zastoupena od 4. ročníku. V případě zájmu škola nabízí kroužek informatiky a robotiky. Uživatelské dovednosti potřebné k práci s PC nejsou cílem samy o sobě, nýbrž jsou prostředkem pro uplatnění v dalších předmětech. Učivo je strukturováno tak, aby bylo možné jeho propojení s učivem dalších předmětů a žáci mohli využívat získané znalosti a dovednosti k tvorbě dokumentů, uchovávajících výsledky tvořivé práce dětí. Škola zařazuje do výuky robotiku. Žáci studují z doporučených internetových stránek, připravují vlastní referáty a vědomosti získané z výuky předmětu zpracovávají a shrnují do počítačových prezentací. Pro výuku informatiky a rozvoj digitálních kompetencí byla v přístavbě školy vybudována multifunkční učebna se stolními počítači s nejmodernějším softwarem pro řízení výuky, robotickými a polytechnickými stavebnicemi, brýlemi pro virtuální realitu, 3D tiskárnami, 3D scannerem. Škola na vybavení získala část prostředků z dotačního titulu „Vybudování a vybavení odborných učeben, školního klubu a školní družiny v ZŠ a MŠ Šitbořice“, 112. výzva IROP - Základní školy II. - SC 4.1 (PR) a z projektu s názvem „Šitbořice – přístavba budovy ZŠ – vybavení MŠ“, z dotace Jihomoravského kraje mimo dotační program.

Systém podpory výuky ICT zahrnuje:
- využívání nejmodernější ICT techniky, pomůcek a robotických pomůcek

- využití ICT k prezentaci projektové výuky a prací žáků
- zapojení do internetových soutěží pro žáky, zájmových kroužků robotiky a informatiky
- zahrnutí počítačových programů mezi kompenzační pomůcky a obsluhu počítače jako reedukační prostředek
- pravidelně prováděnou evaluaci

Ad. V. Jsme školou podporující zdravý životní styl

Naše škola se opírá o dlouhodobý systém podpory zdraví žáků. Čerpáme ze zkušeností, které jsme získali začleněním do sítě Zdravých škol a v současnosti stále udržujeme progresivní prvky pro zdravý rozvoj dětí:

- respektujeme potřeby dětí pro zachování jejich duševní, tělesné a sociální pohody
- kvalitní stravování ve školní jídelně
- pobyt na školním dvoře o velké přestávce
- vedeme děti k aktivnímu odpočinku
- ve vyučovacích hodinách uplatňujeme tělovýchovné chvilky
- projektová výuka zaměřená na posilování zdravého životního stylu
- zařazení péče o zdraví do výchovně vzdělávacího procesu, volitelných předmětů a zájmových kroužků
- DVPP zaměřené na rozvoj kompetencí učitelů v dané oblasti
- spolupráce školy se zákonnými zástupci, zřizovatelem a s dalšími subjekty
- systém prevence úrazů (poučení žáků, kurzy první pomoci, projektové dny, vyhodnocování úrazovosti, vyhodnocování rizik)

Společně s žáky budujeme příjemné a estetické prostředí, aby v něm děti rády pobývaly, aby jim poskytovalo inspiraci i bezpečné zázemí pro osobnostní růst.

Ad VI. Jsme školou otevřenou

Vzdělávací a především výchovnou práci opíráme o úzkou a efektivní spolupráci s rodiči žáků. Volíme takové formy spolupráce, které jsou rodiči pozitivně přijímány, posilují dobré jméno školy a upevňují vazby mezi rodiči a dětmi, rodiči a pedagogy a přispívají k přirozené autoritě pracovníků školy.

Předpokladem dobré spolupráce je včasná a dostatečná informovanost. Rodiče pravidelně informujeme prostřednictvím žákovských knížek, nástěnek v obci, místního televizního vysílání, webových stránek školy, ihned v případě potřeby individuálně telefonicky či osobně vyučujícími, na pravidelných i netradičních schůzkách s rodiči. Rodiče jsou zváni k objasnění a řešení výukových či kázeňských problémů svých dětí, aby dohodnuté postupy k odstranění potíží akceptovali a dodržovali učitelé, rodiče i žák. Rodičům umožňujeme kdykoliv po telefonické domluvě nahlédnout do výuky. Pravidelně jedenkrát ročně organizujeme celoškolní Den otevřených dveří. Jednotliví vyučující vytváří další možnosti pro společná setkání - otevřené hodiny, rodinné zájezdy, besídky, odpolední posezení s programem, dílny. Zpětnou vazbu na práci získává škola osobními rozhovory, dotazníkovým šetřením.

Škola má vybudované pevné místo na pozici organizátora kulturních akcí pro veřejnost. Každým rokem se škola prezentuje na veřejnosti dalšími akcemi, které navazují na její vzdělávací, výchovnou a zájmovou činnost. Pro dospělé pořádáme kurzy, zájemcům škola pronajímá své prostory k dalšímu využití.

Škola zavedla pro zkvalitnění přípravy žáků na střední školy širší systém ověřování vědomostí a dovedností žáků. Jedná se o zařazení volitelných předmětů cíleně zaměřených, dále žáci absolvují celostátní srovnávací testování (CERMAT, SCIO, Kalibro), nezávislé porovnávání úrovně vědomostí se školami v rámci regionu a "přijímačky nanečisto". Testování je vedeno snahou o objektivizaci výsledků žáka a o snížení stresu při přechodu na střední školu.

Je potěšující, že na naši školu nezanevřou ani absolventi a jejich návštěvy ve škole se staly běžným a příjemným zvykem. Z jejich úst pak slýcháváme dodatečné ocenění přístupu našich pedagogů a kvalitní přípravy na studium na středních školách.

Ad. VII. Jsme školou pečující o své budoucí žáky

Poskytujeme kvalitní a odbornou péči budoucím školákům. Škola je založena na úzké spolupráci učitelek mateřské školy, přípravné třídy a základní školy, organizuje edukativně stimulační skupinky, společné akce, výlety aj. V rámci edukativně stimulačních skupinek rodiče společně se svými dětmi zjistí, jak dítě reaguje na pokyny, v jakém časovém úseku a v jaké kvalitě plní zadané úkoly, zda má předpoklady pro úspěšné zvládnutí nároků povinné školní docházky. Veškerá

činnost dětí je koncipována hravou formou, nestresuje děti, umožňuje jejich další rozvoj, může odhalit případná úskalí, rodičům umožní srovnání jejich dítěte s vrstevníky a reálnější pohled na schopnosti svého dítěte. Dalším přínosem je seznámení a vytváření základního vztahu mezi dětmi a jejich budoucí učitelkou. Předškolní příprava je také významně posílena činností předškolní třídy v MŠ a činností přípravné třídy.

VIII. Jsme školou rozvíjející funkční gramotnost žáků

Naše škola poskytuje vzdělání žákům založené na osvojení dovedností využitelných v praktickém životě, napomáhající efektivnímu zapojení do všech aktivit v jejich budoucím i současném životě. Funkční gramotnost je rozvíjena napříč všech předmětů se zaměřením na rozvoj kritického myšlení, učení v praxi. Během výuky jsou využívány pomůcky pro praktické poznávání a ověřování získaných vědomostí v praxi. Žákům jsou předkládány materiály související s reálným životem.

Do výuky vstupují odborníci z praxe, jsou organizovány přednášky, projektové, tematické, zážitkové aktivity, exkurze pro získání reálného náhledu na svět. Žáci jsou zapojováni do soutěží, srovnávacích testování. Učitelé při výuce využívají diskusní metody, při kterých žáci interpretují myšlenky, porovnávají a třídí informace. Škola využívá zapojení do grantových projektů, které umožní výchovu a vzdělávání žáků v praxi.

Výchovně vzdělávací strategie naší školy

Kompetence k učení učitel rozvíjí tím, že
- klade důraz na čtení s porozuměním, práci s textem, vyhledávání informací, třídění informací
- umožňuje žákům pracovat s chybou
- vytváří situace, kde by každé dítě zažilo úspěch
- diferencovaným přístupem motivuje žáky k dosažení osobního maxima
- vede a připravuje žáky k účasti na soutěžích a olympiádách a prezentaci výsledků své práce
- umožňuje žákům volbu vhodného způsobu učení se
- vede žáky, aby si získané vědomosti dávali do souvislostí, užívali je v praxi
- vede žáky k samostatnému pozorování a experimentování, k posuzování vlastních výsledků

Kompetence k řešení problémů učitel rozvíjí tím, že
- umožňuje žákům hledání a vyhodnocování různých možností řešení problému
- motivuje žáky problémovými úlohami z praxe
- umožňuje žáků aktivně se podílet na všech fázích činnosti, na plánování, přípravě, realizaci i hodnocení
- vede žáky k analýze problému, navrhování způsobů řešení s předpokládanými závěry a odůvodnění zvoleného řešení
- vede žáky ke sledování vlastního pokroku při zdolávání problému a zhodnocení výsledků
- pomáhá žákům ke zdolávání případných neúspěchů
- vede žáky ke zjišťování příčiny nezdaru a přijímání odpovědnosti za výsledek řešení problému

Kompetence komunikativní učitel rozvíjí tím, že
- vede žáky ke vhodné komunikaci s vrstevníky a dospělými, k asertivní akceptaci názorů jiných a obhajobě svého názoru
- začleňuje metody kooperativního učení
- vede žáky k vlastní četbě
- učí žáky kriticky hodnotit informace z různých zdrojů

- dbá na to, aby se žáci dorozumívali jednoznačně a výstižně, dodržovali zásady komunikace a rozlišovali, co chtějí sdělit, v jaké situaci to sdělují a komu
- učí žáky naslouchat druhým, porozumět jim
- pozitivním hodnocením a motivací vede žáky k tomu, aby se nebáli komunikovat v cizím jazyce
- podporuje jejich komunikační schopnosti účastí na veřejných prezentacích projektů

Kompetence sociální a personální učitel rozvíjí tím, že
- volí skupinovou práci tak, aby vedla žáky k vzájemné kooperaci, toleranci, vstřícnosti
- střídá role žáků ve skupině a vede je k podřizování individuálního cíle společnému cíli
- vede žáky ke stanovení si pravidel chování a učí je tato pravidla respektovat
- umožňuje žákům poznat své silné i slabé stránky a rozvíjí jejich zdravé sebevědomí
- učí děti sebehodnocení a hodnocení a ocenění práce druhých
- učí žáky pojmenovat emoce a vede je k uvědomění důvodu emocí a jejich zvládání, k omluvě při jejich nezvládnutí
- pomáhá žákům vnímat projevy nespravedlnosti, šikanu a agresivitu a učí je bránit se jim

Kompetence občanské rozvíjí učitel tím, že
- žákům umožní společně se podílet na tvorbě pravidel chování
- učí žáky orientovat se ve společenském dění
- umožňujeme žákům vystoupit, zapojuje žáky do kulturního dění v obci
- vede žáky k toleranci k různým kulturám, historii a hodnotám
- klade důraz na důležitost ochrany přírody, zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti
- na modelových situacích vede žáky k rozhodnému postoji k projevům nesnášenlivosti, žádoucím vzorcům chování v krizových situacích, zodpovědnosti za důsledky svých činů
- dbá na to, aby žáci uměli posoudit své potřeby a nároky z hlediska trvale udržitelného života
- vede žáky k udržování místních tradic, respektování a ochraně kulturního a historického dědictví
- vede žáky k aktivnímu zapojení do veřejně prospěšných aktivit

Kompetence pracovní učitel rozvíjí tím, že
- vyžaduje od žáků dodržování bezpečnosti práce a hygieny
- hodnotí, zda žák dokončí zadanou práci, připraví si samostatně pomůcky a uklidí si své pracovní místo
- vede žáky k šetrnosti, úspornosti
- vede žáky k dodržení plánu a časového rozvržení, k poznávání přínosu efektivní dělby práce
- umožňuje žákům poznávat praxi při exkurzích
- výběrem volitelných předmětů pomáhá žákům při profesní orientaci
- umožňuje žákům podílet se na vytváření kritérií hodnocení tak, aby žák odhadl své možnosti a schopnosti pro provedení zadané práce a rozpoznal kvalitní práci, vyhodnotil postupy a výsledky práce své i druhých
- vytváří prostor pro modifikaci postupů podle kritérií a vlastních zkušeností

Kompetence digitální učitel rozvíjí tím, že
- vede žáky k mapování a bezpečnému využívání on-line prostředí
- směřuje žáky k tomu, aby digitální technologie využívali bezpečně pro své učení

- vede žáky k získávání, vyhledávání, kritickému posuzování a spravování dat
- vede žáky k vyjadřování se za pomoci digitálního obsahu

Klíčové kompetence
Kompetence k učení
Na úrovni základního vzdělávání žák:
- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na přírodní, společenské a sociokulturní jevy
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Kompetence k řešení problémů
Na úrovni základního vzdělávání žák:
- vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- vyhledá informace vhodné k řešení problémů, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení problémů, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů, přezkoumá řešení a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

Kompetence komunikativní
Na úrovni základního vzdělávání žák:
- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuze, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům textů (i cizojazyčným) a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- využívá získané komunikativní dovednosti, včetně znalostí cizího jazyka, k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální
Na úrovni základního vzdělávání žák:
- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce, kriticky se postaví ke svému nezdaru, neviní z něj ostatní

- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské
Na úrovni základního vzdělávání žák:
- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí a rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví

Kompetence pracovní
Na úrovni základního vzdělávání žák:
- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, časová rozvržení, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření
- rozvíjí své podnikatelské myšlení, orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání

Kompetence digitální
Na úrovni základního vzdělávání žák:
- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání

- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

Průřezová témata

Na naší škole jsou průřezová témata realizována integrací do předmětů a formou školních projektů. Průřezová témata jsou integrována (INT) do vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu v jednotlivých ročnících (- viz Přehled zařazení průřezových témat do ŠVP ZV Základní školy Šitbořice).

Průřezová témata jsou také realizována formou projektů (PRO 1 – 4):
PRO 1 - Čtyři živly – 8. ročník
PRO 2 - Barevný svět – 1 – 5. ročník
PRO 3 - Žijeme na planetě Zemi – 7. ročník
PRO 4 - Školní noviny – 9. ročník

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova v základním vzdělávání akcentuje formativní prvky, orientuje se na subjekt, je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet životní dovednosti.
Specifikou Osobnostní a sociální výchovy je, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu.
Vztah osobnostní a sociální výchovy k oblasti Jazyk a jazyková komunikace je založen na samotném faktu komunikační podstaty jazyka s tím, že se zaměřuje na každodenní verbální komunikaci jako klíčový nástroj jednání v různých životních situacích. Prohlubuje vztah mezi verbální a neverbální složkou komunikace a rozšiřuje specifické aplikace jazyka o sociální dovednosti. Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět lze naplňovat prostřednictvím témat směřujících k sebepoznání, seberegulaci a k udržení psychického zdraví, tj. „psychohygiena, komunikace, role a situace“. Osobnostní a sociální výchova navazuje na vzdělávací obsah této oblasti a prohlubuje jej. Úzká je vazba ke vzdělávací oblasti Člověk a společnost, a to zejména k Výchově k občanství a k jejím částem „Člověk ve společnosti“ a „Člověk jako jedinec“. Konkrétně k tématům „lidská setkání, vztahy mezi lidmi, zásady lidského soužití“ (Člověk ve společnosti) a „podobnost a odlišnost lidí, vnitřní svět člověka, osobní rozvoj“ (Člověk jako jedinec). Všechna tato témata jsou v Osobnostní a sociální výchově vnímána jako samostatná. Osobnostní a sociální výchova klade důraz na učení se praktickým dovednostem spjatým s uvedenými tématy. Vazba ke vzdělávací oblasti Člověk a příroda se týká evoluce lidského chování, zvířecí a lidské komunikace a seberegulujícího jednání jako základního ekologického principu. Nabízí též možnosti rozvoje emocionálních vztahů, osobních postojů a praktických dovedností ve vztahu k přírodnímu prostředí. Vazba na oblast Umění a kultura se týká především společného zaměření na rozvoj smyslového vnímání, kreativity, vnímání a utváření mimoumělecké estetična - jako např. estetiky chování a mezilidských vztahů a chápání umění jako prostředku komunikace a osvojování si světa. V osobnostní a sociální výchově lze účinně využít různých postupů dramatické výchovy. Dramatická výchova užívá jako základní metody nástroje dramatické a inscenační tvorby, osobnostní a sociální výchova vedle toho užívá i tréninkové postupy sociálně psychologické povahy, které nemají divadelní podstatu. Propojení se vzdělávací oblastí Člověk a zdraví je vhodné v tématech reflektujících sociální vztahy, komunikaci a rozhodování v běžných i vypjatých situacích. Osobnostní a sociální výchova tak může napomoci k získání dovedností vztahujících se k zdravému duševnímu a sociálnímu životu. Rovněž výrazně přispívá k oblasti Člověk a svět práce, zejména vybavením dovedností týkajících se spolupráce a komunikace v týmu a v různých pracovních situacích.
Tématické okruhy průřezového tématu:
Osobnostní rozvoj:
Rozvoj schopností poznávání
Sebepoznání a sebepojetí
Seberegulace a sebeorganizace

Psychohygiena
Kreativita
Sociální rozvoj:
Poznávání lidí
Mezilidské vztahy
Komunikace
Kooperace a kompetence
Morální rozvoj:
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Hodnoty, postoje, praktická etika

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:
- vede k porozumění sobě samému
- napomáhá k zvládání vlastního chování
- přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů ve třídě i mimo ni
- rozvíjí základní dovednosti dobré komunikace a k tomu příslušné vědomosti
- utváří a rozvíjí základní dovednosti pro spolupráci
- umožňuje získat základní sociální dovednosti pro řešení složitých situací (např. konfliktů)
- formuje studijní dovednosti
- podporuje dovednosti a přináší vědomosti týkající se duševní hygieny

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:
- pomáhá k utváření pozitivního (nezraňujícího) postoje k sobě samému
- vede k uvědomování si hodnoty spolupráce a pomoci
- vede k uvědomování si hodnoty různosti lidí, názorů, přístupů k řešení problémů
- přispívá k utváření mravních rozměrů komunikačních situací a různých způsobů lidského chování
- napomáhá primární prevenci sociálně patologických jevů a škodlivých způsobů chování

Realizace průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především:
na utváření pozitivních (nezraňujících) postojů k sobě samému i k druhým;
na rozvoj zvládání vlastního chování;
na podporu akceptace různých typů lidí, názorů, přístupů k řešení problémů;
na uvědomování si hodnoty spolupráce a pomoci;
na rozvoj dovedností potřebných pro komunikaci a spolupráci;
na uvědomování si mravních rozměrů různých způsobů lidského chování.

Výuka uvedeného průřezového tématu bude napomáhat primární prevenci rizikového chování a zkvalitnění mezilidské komunikace. Utváření znalostí a dovedností těchto žáků bude zohledňovat jejich individuální možnosti.

Výchova demokratického občana (VDO)
Průřezové téma Výchova demokratického občana má interdisciplinární a multikulturní charakter. V obecné rovině představuje hodnotový fenomén reprezentující syntézu hodnot spravedlnosti, tolerance a odpovědnosti, v konkrétní rovině pak především rozvoj kritického myšlení, vědomí svých práv a povinností a porozumění demokratickému uspořádání společnosti a demokratickým způsobům řešení konfliktů a problémů.

Výchova demokratického občana má vybavit žáka základní úrovní občanské gramotnosti. Občanskou gramotností rozumíme „orientaci ve složitostech, problémech a konfliktech otevřené, demokratické a pluralitní společnosti“, přičemž tato orientace není samoúčelná, ale má vyústit ve způsobilost konstruktivně řešit problémy. To znamená řešit problémy se svou lidskou důstojností, respektem k druhým, ohledem na zájem celku, vědomím svých práv a povinností, svobod a odpovědností, se znalostí a dovedností uplatňovat zásady slušné komunikace a demokratických způsobů řešení.
Průřezové téma v základním vzdělávání využívá ke své realizaci nejen tematických okruhů, nýbrž i zkušeností a prožitků žáků, kdy celkové klima školy (vztahy mezi všemi subjekty vzdělávání založené na spolupráci, partnerství, dialogu a respektu) vytváří demokratickou atmosféru třídy, sloužící jako „laboratoř demokracie“. V ní budou žáci více motivováni k diskusím a projevům svých názorů a budou si tak moci vyzkoušet, co obnáší demokraticky se podílet na rozhodnutích celku, společenství, komunity. Zároveň si sami na sobě mohou ověřit nejen význam dodržování pravidel, eventuálně v zájmu spravedlnosti vytváření pravidel nových, ale i to, jak je důležité se o udržování demokracie starat, protože překročení hranice k anarchii či naopak k despotismu je neustále přítomným nebezpečím. Tato zkušenost pak rozvíjí schopnost kritického myšlení.
Průřezové téma Výchova demokratického občana má blízkou vazbu především na vzdělávací oblast Člověk a společnost, v níž jsou tematizovány principy demokracie a demokratického rozhodování a řízení, lidská a občanská práva, ve kterých se klade důraz na participaci jednotlivců – občanů na společenském a politickém životě demokratické společnosti. V oblasti Člověk a jeho svět se uplatňuje v tématech reflektujících vztah k domovu a vlasti.
Průřezové téma má vazbu i na ostatní vzdělávací oblasti, zejména pak na ty, v nichž se tematizuje vztah k sobě samému i ostatním lidem, k okolnímu prostředí, k normám i hodnotám.

Tematické okruhy průřezového tématu:
Občanská společnost a škola
Občan, občanská společnost a stát
Formy participace občanů v politickém životě
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:
- vede k aktivnímu postoji v obhajování a dodržování lidských práv a svobod
- vede k pochopení významu řádu, pravidel a zákonů pro fungování společnosti
- umožňuje participovat na rozhodnutích celku s vědomím vlastní odpovědnosti za tato rozhodnutí a jejich důsledky
- rozvíjí a podporuje komunikativní, formulační, argumentační, dialogické a prezentační schopnosti a dovednosti
- prohlubuje empatii, schopnost aktivního naslouchání a spravedlivého posuzování
- vede k uvažování o problémech v širších souvislostech a ke kritickému myšlení

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:
- vede k otevřenému, aktivnímu, zainteresovanému (ne lhostejnému) postoji v životě
- vychovává k úctě k zákonu
- rozvíjí disciplinovanost a sebekritiku

- učí sebeúctě a sebedůvěře, samostatnosti a angažovanosti
- orientuje k hodnotám spravedlnosti, svobody, solidarity a tolerance
- rozvíjí a podporuje schopnost zaujetí stanoviska v pluralitě názorů
- motivuje k ohleduplnosti a ochotě pomáhat slabším
- umožňuje posuzovat a hodnotit společenské jevy, procesy, události a problémy z různých úhlů pohledu (lokální, národní, evropská, globální dimenze)
- vede k respektování kulturních, etnických a jiných odlišností
- vede k asertivnímu, zároveň však kompromisu schopnému postoji

Realizace průřezového tématu Výchova demokratického občana bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především na utváření:

sebeúcty, sebedůvěry a samostatnosti;
úcty k zákonu;
úcty k hodnotám, jako je svoboda, spravedlnost, solidarita, odpovědnost, tolerance;
aktivního postoje v obhajování a dodržování lidských práv a svobod;
ohleduplnosti a ochoty pomáhat slabším;
respektu ke kulturním, etnickým a jiným odlišnostem;
empatie, schopnosti aktivního naslouchání a spravedlivého posuzování

Výuka bude rozvíjet disciplinovanost a sebekritiku, schopnost zaujmout vlastní stanovisko v pluralitě názorů a dovednosti asertivního jednání i schopnosti kompromisu. Utváření znalostí a dovedností těchto žáků bude zohledňovat jejich individuální možnosti.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)

Průřezové téma Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech akcentuje ve vzdělávání evropskou dimenzi. Tu je třeba chápat jako princip prostupující celým základním vzděláváním, který podporuje globální myšlení a mezinárodní porozumění. Podstatnou součástí evropské dimenze v základním vzdělávání je výchova budoucích evropských občanů jako zodpovědných a tvořivých osobností, v dospělosti schopných mobility a flexibility v občanské a pracovní sféře i při rozhodování o svém budoucím osobním životě.

Průřezové téma rozvíjí vědomí evropské identity při respektování identity národní. Otevírá žákům širší horizonty poznání a perspektivy života v evropském a mezinárodním prostoru a seznamuje je s možnostmi, které jim tento prostor poskytuje.

Průřezové téma prolíná všemi vzdělávacími oblastmi, integruje a prohlubuje poznatky a umožňuje uplatnit dovednosti, které si žáci osvojili v jednotlivých vzdělávacích oborech. Podporuje ve vědomí a jednání žáků tradiční evropské hodnoty, k nimž patří humanismus, svobodná lidská vůle, morálka, uplatňování práva a osobní zodpovědnost spolu s racionálním uvažováním, kritickým myšlením a tvořivostí.

Příležitosti k realizaci tématu poskytuje na prvním stupni vzdělávací oblast Člověk a jeho svět. Ve výuce se využívají zkušenosti a poznatky žáků z běžného života i mimořádných událostí v rodině, v obci a nejbližším okolí. Na druhém stupni navazuje průřezové téma na vzdělávací oblast Člověk a společnost, využívá, aktualizuje a propojuje poznatky z oboru historie a politické geografie. Prohlubuje porozumění klíčovým historickým a politickým událostem, které ovlivnily vývoj Evropy a světa, měly podstatný význam pro evropskou integraci a začlenění České republiky do integračního procesu. Podstatným základem průřezového tématu se stává obor Výchova k občanství. Průřezové téma akcentuje v jeho vzdělávacím obsahu sociální, ekonomické, právní a kulturní souvislosti v evropské a globální dimenzi. Objasňuje také vazby mezi lokální, národní, evropskou a globální úrovní uvažování, rozhodování a jednání. Ve vzdělávací oblasti Člověk a příroda se průřezové téma uplatňuje při objasňování důsledků globálních vlivů na životní prostředí v okolí žáků s důrazem na potřebu a závažnost ochrany tohoto prostředí především v dané lokalitě. Významnou oblastí pro realizaci průřezového tématu se stává oblast Jazyk a jazyková komunikace. Český jazyk je nejen nezastupitelným nástrojem učení, zpracování informací a prezentace postojů a názorů, ale má také významnou propedeutickou funkci při osvojování dalších jazyků, které jsou klíčem k bezprostřednímu dorozumění a poznávání kultury jiných národů. Cizí jazyky mají praktický význam pro mobilitu občanskou, vzdělávací i pracovní. Jsou prostředkem pro práci s originálními zdroji poznávání života a kultury evropské a světové. Ve vzdělávací oblasti Umění a kultura rozvíjí průřezové téma vztah k

evropské a světové kultuře. Prohlubuje porozumění evropským kulturním kořenům a chápání mezikulturních souvislostí při respektování svébytnosti národních a regionálních kultur a jejich přínosu ke kultuře světové. Ozřejmuje smysl záchrany a uchování světového kulturního dědictví. Posiluje se emotivnost a prožitkovost v daném tématu a vícezdrojovost kulturního poznání. Dramatická výchova, jako doplňkový obor vzdělávací oblasti, umožňuje žákům vciťovat se, vyjasňovat, vyjadřovat a prezentovat své postoje, přijímat role a simulovat řešení situací, v nichž se uplatňují širší souvislosti evropské a globální. Vzdělávací oblast Člověk a zdraví orientuje žáky v kulturně odlišném životním stylu, prostředí a v méně obvyklých situacích. V oboru tělesná výchova využívá průřezové téma zájmu žáků o sport k hlubšímu pochopení souvislostí evropských kořenů a idejí olympismu, významu etického a čestného chování v soutěžích. Propojení tématu s digitálními technologiemi umožňuje žákům zejména samostatně získávat, vyhodnocovat a sdílet informace o zemích Evropy a světa. Tyto informace mají především usnadňovat orientaci v nabídce vzdělávacích a pracovních příležitostí, rozvíjení zájmů a navazování kontaktů.

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:
- rozvíjí a integruje základní vědomosti potřebné pro porozumění sociálním a kulturním odlišnostem mezi národy
- prohlubuje porozumění vlivu kulturních, ideologických a sociopolitických rozdílů na vznik a řešení globálních problémů v jejich vzájemných souvislostech
- prohlubuje základní vědomosti nezbytné pro pochopení struktury a funkcí mezinárodních a nevládních organizací, jejich vlivu na řešení globálních i lokálních problémů v oblasti humanitární, politické, sociální, ekonomické, kulturní a dodržování lidských práv
- rozvíjí schopnost srovnávat projevy kultury v evropském a globálním kontextu, nacházet společné znaky a odlišnosti a hodnotit je v širších souvislostech
- rozšiřuje a prohlubuje dovednosti potřebné pro orientaci v evropském prostředí, seberealizaci a řešení reálných situací v otevřeném evropském prostoru
- prohlubuje vědomosti potřebné k pochopení souvislostí evropských kořenů a kontinuity evropského vývoje a podstaty evropského integračního procesu
- vede k pochopení významu společných politik a institucí Evropské unie; seznamuje s dopadem jejich činnosti na osobní i občanský život jednotlivce i s možnostmi jejich zpětného ovlivňování a využívání
- vede k poznání a pochopení života a díla významných Evropanů a iniciuje zájem žáků o osobnostní vzory
- rozvíjí schopnost racionálně uvažovat, projevovat a korigovat emocionální zaujetí v situacích motivujících k setkávání, srovnávání a hledání společných evropských perspektiv

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:
- pomáhá překonávat stereotypy a předsudky
- obohacuje pohledy žáka na sebe sama z hlediska otevřených životních perspektiv rozšířených o volby v dimenzi evropské a mezinárodní
- kultivuje postoje k Evropě jako širší vlasti a ke světu jako globálnímu prostředí života
- utváří pozitivní postoje k jinakosti a kulturní rozmanitosti
- podporuje pozitivní postoje k tradičním evropským hodnotám
- upevňuje osvojování vzorců chování evropského občana a smysl pro zodpovědnost

Realizace průřezového tématu Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především:

na překonávání stereotypů a předsudků;
na kultivaci postojů k Evropě jako širší vlasti a ke světu jako globálnímu prostředí života;
na kultivaci postojů ke kulturní rozmanitosti;
na utváření pozitivních postojů k tradičním evropským hodnotám;
na osvojování vzorců evropského občana;
na podporu smyslu pro zodpovědnost.

Znalosti a dovednosti, které budou součástí realizace průřezového tématu Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech pro žáky s lehkým mentálním postižením, zvolí vyučující vždy s ohledem na individuální možnosti žáků, tak, aby vhodně doplňovaly a podporovaly utváření žádoucích postojů.

Multikulturní výchova (MKV)
Průřezové téma Multikulturní výchova v základním vzdělávání umožňuje žákům seznamovat se s rozmanitostí různých kultur - tradicemi a hodnotami. Na pozadí této rozmanitosti si pak budou moci žáci lépe uvědomovat i svoji vlastní kulturu, tradice a hodnoty.
Multikulturní výchova zprostředkovává poznání vlastního kulturního zakotvení a porozumění odlišným kulturám. Rozvíjí smysl pro spravedlnost, solidaritu a toleranci, vede k chápání a respektování neustále se zvyšující sociokulturní rozmanitosti. U menšinového etnika rozvíjí jeho kulturní specifika a současně poznávání kultury celé společnosti, majoritní většinu seznamuje se základními specifiky ostatních národností žijících ve společném státě, u obou skupin pak pomáhá nacházet styčné body pro vzájemné respektování, společné aktivity a spolupráci.

Multikulturní výchova se hluboce dotýká i mezilidských vztahů ve škole, vztahů mezi učiteli a žáky, mezi žáky navzájem, mezi školou a rodinou, mezi školou a místní komunitou. Škola jako prostředí, v němž se setkávají žáci z nejrůznějšího sociálního a kulturního zázemí, by měla zabezpečit takové klima, kde se budou všichni cítit rovnoprávně, kde budou v majoritní kultuře úspěšní i žáci minorit a žáci majority budou poznávat kulturu svých spolužáků - příslušníků minorit. Takové klima přispěje ke vzájemnému poznávání obou skupin, ke vzájemné toleranci, k odstraňování nepřátelství a předsudků vůči „nepoznanému“.

Multikulturní výchova svojí podstatou prolíná všemi vzdělávacími oblastmi. Blízkou vazbu má zejména na vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace, Člověk a společnost, Umění a kultura, z oblasti Člověk a příroda se dotýká např. zeměpisu. Vazba na tyto oblasti je dána především tématy, která ze zabývají vzájemným vztahem mezi příslušníky různých národů a etnických skupin. Propojení Multikulturní výchovy s digitálními technologiemi umožňuje žákům zejména získávat, vyhodnocovat a sdílet informace jako východisko pro přemýšlení o naléhavých tématech a způsobech jejich řešení.

Tematické okruhy průřezového tématu:
Kulturní diference
Lidské vztahy
Etnický původ
Multikulturalita
Princip sociálního smíru a solidarity

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:
- poskytuje žákům základní znalosti o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti
- rozvíjí dovednost orientovat se v pluralitní společnosti a využívat interkulturních kontaktů k obohacení sebe i druhých
- učí žáky komunikovat a žít ve skupině s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, uplatňovat svá práva a respektovat práva druhých, chápat a tolerovat odlišné zájmy, názory i schopnosti druhých
- učí přijmout druhého jako jedince se stejnými právy, uvědomovat si, že všechny etnické skupiny a všechny kultury jsou rovnocenné a žádná není nadřazena jiné
- rozvíjí schopnost poznávat a tolerovat odlišnosti jiných národnostních, etnických, náboženských, sociálních skupin a spolupracovat s příslušníky odlišných sociokulturních skupin
- rozvíjí dovednost rozpoznat projevy rasové nesnášenlivosti a napomáhá předcházet vzniku xenofobie
- učí žáky uvědomovat si možné dopady svých verbálních i neverbálních projevů a připravenosti nést odpovědnost za své jednání,

- poskytuje znalost některých základních pojmů multikulturní terminologie: kultura, etnikum, identita, diskriminace, xenofobie, rasismus, národnost, netolerance aj.

- V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:
- pomáhá žákům prostřednictvím informací vytvářet postoje tolerance a respektu k odlišným sociokulturním skupinám, reflektovat zázemí příslušníků ostatních sociokulturních skupin a uznávat je
- napomáhá žákům uvědomit si vlastní identitu, být sám sebou, reflektovat vlastní sociokulturní zázemí
- stimuluje, ovlivňuje a koriguje jednání a hodnotový systém žáků, učí je vnímat odlišnost jako příležitost k obohacení, nikoli jako zdroj konfliktu
- pomáhá uvědomovat si neslučitelnost rasové (náboženské či jiné) intolerance s principy života v demokratické společnosti
- vede k angažovanosti při potírání projevů intolerance, xenofobie, diskriminace a rasismu
- učí vnímat sebe sama jako občana, který se aktivně spolupodílí na utváření vztahu společnosti k minoritním skupinám

Realizace průřezového tématu Multikulturní výchova bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především:

na uvědomění si vlastní identity a schopnost reflexe vlastního sociokulturního zázemí;
na utváření hodnotového systému žáků, korekci jejich jednání;
na rozvoj dovedností potřebných pro uplatňování vlastních práv a respektování práv druhých;
na utváření tolerance a respektu k odlišným sociokulturním skupinám;
na rozvoj dovedností komunikovat a žít ve skupině s příslušníky odlišných sociokulturních skupin;
na vnímání odlišnosti jako příležitosti k obohacení, nikoli v jako zdroje konfliktu;
na uvědomění si neslučitelnosti rasové (náboženské apod.), intolerance s principy života v demokratické společnosti;
na podporu angažovanosti při potírání projevů intolerance, xenofobie, diskriminace a rasismu;
na vnímání sebe jako občana, který se aktivně spolupodílí na utváření vztahu společnosti k minoritním skupinám.

Znalosti a dovednosti, které budou součástí realizace průřezového tématu Multikulturní výchova pro žáky s lehkým mentálním postižením, zvolí vyučující vždy s ohledem na individuální možnosti žáků, tak aby vhodně doplňovaly a podporovaly utváření žádoucích postojů.

Environmentální výchova (EV)

Průřezové téma Environmentální výchova v základním vzdělávání vychází z komplexního pojímání vztahu člověka k životnímu prostředí, za něž je považováno vše - od nejbližšího okolí po biosféru planety. Propojuje tak hlediska přírodovědná, sociální, technicko-ekonomická i estetická.

Environmentální výchova vede jedince k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí, tj. k pochopení nezbytnosti postupného přechodu k udržitelnému rozvoji společnosti a k poznání významu odpovědnosti za jednání společnosti i každého jedince. Umožňuje sledovat a uvědomovat si dynamicky se vyvíjející vztahy mezi člověkem a prostředím při přímém poznávání aktuálních hledisek ekologických, ekonomických, vědeckotechnických, politických a občanských, hledisek časových (vztahů k budoucnosti) i prostorových (souvislostí mezi lokálními, regionálními a globálními problémy), i možnosti různých variant řešení environmentálních problémů. Vede jedince k aktivní účasti na ochraně a utváření prostředí a ovlivňuje v zájmu udržitelnosti rozvoje lidské civilizace životní styl a hodnotovou orientaci žáků.

Na realizaci průřezového tématu se podílí většina vzdělávacích oblastí. Postupným propojováním, rozšiřováním, upevňováním i systematizací vědomostí a dovedností získávaných v těchto oblastech umožňuje Environmentální výchova utváření integrovaného pohledu. Každá z oblastí má svůj specifický význam v ovlivňování racionální stránky osobnosti i ve vlivu na stránku emocionální a volně aktivní. V oblasti Člověk a jeho svět poskytuje průřezové téma ucelený elementární pohled na okolní přírodu i prostředí. Učí pozorovat, citlivě vnímat a hodnotit důsledky jednání lidí, přispívá k osvojování si základních dovedností a návyků aktivního odpovědného přístupu k prostředí v každodenním životě. V maximální míře využívá přímých kontaktů žáků s okolním prostředím a propojuje rozvíjení myšlení s výrazným ovlivňováním emocionální stránky osobnosti jedince. V oblasti Člověk a příroda zdůrazňuje pochopení objektivní platnosti základních

přírodních zákonitostí, dynamických souvislostí od nejméně složitých ekosystémů až po biosféru jako celek, postavení člověka v přírodě a komplexní funkce ekosystémů ve vztahu k lidské společnosti, tj. pro zachování podmínek života, pro získávání obnovitelných zdrojů surovin a energie i pro mimoprodukční hodnoty (inspiraci, odpočinek). Klade základy systémového přístupu zvýrazňujícího vazby mezi prvky systémů, jejich hierarchické uspořádání a vztahy k okolí. V oblasti Člověk a společnost téma odkrývá souvislosti mezi ekologickými, technicko-ekonomickými a sociálními jevy s důrazem na význam preventivní obezřetnosti v jednání a další principy udržitelnosti rozvoje. V oblasti Člověk a zdraví se téma dotýká problematiky vlivů prostředí na vlastní zdraví i na zdraví ostatních lidí. V souvislosti s globálními jevy a problémy současného světa vede k péči o základní podmínky života. Oblast Umění a kultura poskytuje Environmentální výchově mnoho příležitostí pro zamýšlení se nad vztahy člověka a prostředí, k uvědomování si přírodního i sociálního prostředí jako zdroje inspirace pro vytváření kulturních a uměleckých hodnot a přispívá k vnímání estetických kvalit prostředí. Propojení tématu s oblastí Člověk a svět práce se realizuje prostřednictvím konkrétních pracovních aktivit ve prospěch životního prostředí. Umožňuje poznávat význam a role různých profesí ve vztahu k životnímu prostředí. Propojení Environmentální výchovy s digitálními technologiemi umožňuje žákům aktivně získávat a sdílet zásadní informace týkající se naléhavých otázek životního prostředí. To umožňuje jednak hlouběji poznávat a vyhodnocovat závažnost ekologických problémů, jednak zvyšovat zájem žáků, aby modelovali a prezentovali varianty jejich řešení, komunikovali o nich, a vyhodnocovat jejich možné dopady na úrovni lokální a globální.
Tématické okruhy průřezového tématu:
Ekosystémy
Základní podmínky života
Lidské aktivity a problémy životního prostředí
Vztah člověka k prostředí

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:
- rozvíjí porozumění souvislostem v biosféře, vztahům člověka a prostředí a důsledkům lidských činností na prostředí
- vede k uvědomování si podmínek života a možností jejich ohrožování
- přispívá k poznávání a chápání souvislostí mezi vývojem lidské populace a vztahy k prostředí v různých oblastech světa
- umožňuje pochopení souvislostí mezi lokálními a globálními problémy a vlastní odpovědností ve vztazích k prostředí
- poskytuje znalosti, dovednosti a pěstuje návyky nezbytné pro každodenní žádoucí jednání občana vůči prostředí
- ukazuje modelové příklady jednání z hledisek životního prostředí a udržitelného rozvoje žádoucích i nežádoucích
- napomáhá rozvíjení spolupráce v péči o životní prostředí na místní, regionální, evropské i mezinárodní úrovni
- seznamuje s principy udržitelnosti rozvoje společnosti.
- učí hodnotit objektivnost a závažnost informací týkajících se ekologických problémů
- učí komunikovat o problémech životního prostředí, vyjadřovat, racionálně obhajovat a zdůvodňovat své názory a stanoviska

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:
- přispívá k vnímání života jako nejvyšší hodnoty
- vede k odpovědnosti ve vztahu k biosféře, k ochraně přírody a přírodních zdrojů
- vede k pochopení významu a nezbytnosti udržitelného rozvoje jako pozitivní perspektivy dalšího vývoje lidské společnosti
- podněcuje aktivitu, tvořivost, toleranci, vstřícnost a ohleduplnost ve vztahu k prostředí
- přispívá k utváření zdravého životního stylu a k vnímání estetických hodnot prostředí
- vede k angažovanosti v řešení problémů spojených s ochranou životního prostředí
- vede k vnímavému a citlivému přístupu k přírodě a přírodnímu a kulturnímu dědictví

Realizace průřezového tématu Environmentální výchova bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především:

- na vnímání života jako nejvyšší hodnoty;
- na rozvoj odpovědnosti ve vztahu k ochraně přírody a přírodních zdrojů;
- na rozvoj aktivity, tvořivosti, vstřícnosti a ohleduplnosti ve vztahu k prostředí;
- na utváření zdravého životního stylu a vnímání estetických hodnot prostředí;
- na podporu angažovanosti v řešení problémů spojených s ochranou životního prostředí;
- na rozvoj vnímavého a citlivého přístupu k přírodě a přírodnímu a kulturnímu dědictví.

Znalosti a dovednosti, které budou součástí realizace průřezového tématu Environmentální výchova, zvolí vyučující vždy s ohledem na individuální možnosti žáků, tak aby vhodně doplňovaly a podporovaly utváření žádoucích postojů.

Mediální výchova (MV)

Průřezové téma Mediální výchova v základním vzdělávání nabízí základní poznatky a dovednosti týkající se mediální komunikace a práce s médii. Média a komunikace představují velmi významný zdroj zkušeností, prožitků a poznatků pro stále větší okruh příjemců. Uplatnění jednotlivce ve společnosti vyžaduje schopnosti umět zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z okolního světa, což se stále více rovná schopnostem zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z médií - zatím především z tisku, rozhlasu a televize, ve stále větší míře však i z „nových“ médií, která se stávají součástí veřejné komunikace (elektronické deníky a časopisy apod.). Média se stávají důležitým socializačním faktorem, mají výrazný vliv na chování jedince a společnosti, na utváření životního stylu a na kvalitu života vůbec. Přitom sdělení, jež jsou médii nabízena, mají velmi nestejnorodý charakter, vyznačují se velmi svébytným vztahem k přírodní i sociální realitě a jsou vytvářeny s různými (namnoze nepřiznanými, a tedy potenciálně manipulativními) záměry. Správné vyhodnocení těchto sdělení z hlediska záměru jejich vzniku (informovat, přesvědčit, manipulovat, pobavit) a z hlediska jejich vztahu k realitě (věcná správnost, logická argumentační stavba, hodnotová platnost) vyžaduje značnou průpravu.

Mediální výchova má vybavit žáka základní úrovní mediální gramotnosti. Ta zahrnuje jednak osvojení si některých základních poznatků o fungování a společenské roli současných médií (o jejich historii, struktuře a fungování), jednak získání dovedností podporujících sebevědomé, aktivní a nezávislé zapojení jednotlivce do mediální komunikace. Především se jedná o schopnost analyzovat nabízená sdělení, posoudit jejich věrohodnost a vyhodnotit jejich komunikační záměr, popřípadě je asociovat s jinými sděleními. Dále pak orientaci v mediovaných obsazích a schopnost volby odpovídajícího média jako prostředku pro naplnění nejrůznějších potřeb - od získávání informací přes vzdělávání až po naplnění volného času.

Mediální výchova má blízkou vazbu na oblast Člověk a společnost, zejména tím, že média, jako sociální instituce, se podílejí na utváření podob a hodnot moderní doby, umožňují hledat paralely mezi minulými a současnými událostmi a porovnávat jevy a procesy v evropském i celosvětovém měřítku. Mediální výchova je zaměřena na systematické vytváření kritického odstupu od mediovaných sdělení a na schopnost interpretovat mediální sdělení z hlediska jeho informační kvality (zpravodajství z hlediska významu a věrohodnosti zprávy a události, reklamu z hlediska účelnosti nabízených informací apod.). Propojení s oblastí Jazyk a jazyková komunikace se týká zejména vnímání mluveného i psaného projevu, jeho stavby, nejrůznějších typů obsahů a uplatňování odpovídající škály výrazových prostředků. Přiblížení základních pravidel veřejné komunikace, dialogu a argumentace. Vztah k oblasti Umění a kultura je založen na vnímání specifické „řeči“ znakových kódů, jež média využívají, a jejich kombinací, a to nejen přirozeného jazyka, ale i obrazu a zvuku. Umožňuje seznámení se základními pravidly „filmové“ a „televizní“ řeči, a tím přispívá ke schopnosti vnímat, interpretovat a kriticky hodnotit i filmové a televizní artefakty. Propojení Mediální výchovy s digitálními technologiemi zdůrazňuje témata a činnosti týkající se mediální komunikace, bezpečnosti komunikace a minimalizace rizik, potřebnosti rozlišovat mezi soukromou a veřejnou komunikací a vnímat naléhavost neustálého kritického vyhodnocování informací a mediálních sdělení. Pro plnohodnotné zapojení žáků do mediální komunikace je třeba vytvářet příležitosti a podmínky k tvorbě mediální produkce a k vědomému využívání různých výrazových prostředků a tvořivých realizačních postupů.

Tematické okruhy průřezového tématu:
Tematické okruhy receptivních činností:
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
Stavba mediálních sdělení
Vnímání autora mediálních sdělení
Fungování a vliv médií ve společnosti

Tematické okruhy produktivních činností:
Tvorba mediálního sdělení
Práce v realizačním týmu

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:
- přispívá ke schopnosti úspěšně a samostatně se zapojit do mediální komunikace
- umožňuje rozvíjet schopnost analytického přístupu k mediálním obsahům a kritického odstupu od nich
- učí využívat potenciál médií jako zdroje informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času
- umožňuje pochopení cílů a strategií vybraných mediálních obsahů
- vede k osvojení si základních principů vzniku významných mediálních obsahů (zvl. zpravodajských)
- umožňuje získat představy o roli médií v klíčových společenských situacích a v demokratické společnosti vůbec (včetně právního kontextu)
- vytváří představu o roli médií v kultuře společnosti (regionu, lokality)
- vytváří představu o roli médií v každodenním životě
- vede k rozeznávání platnosti a významu argumentů ve veřejné komunikaci
- rozvíjí komunikační schopnost, zvláště při veřejném vystupování a stylizaci psaného a mluveného textu
- přispívá k využívání vlastních schopností v týmové práci (v redakčním kolektivu)
- přispívá ke schopnosti přizpůsobit vlastní činnost potřebám a cílům týmu

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:
- rozvíjí citlivost vůči stereotypům v obsahu médií i způsobu zpracování mediálních sdělení
- vede k uvědomování si hodnoty vlastního života (zvláště volného času) a odpovědnosti za jeho naplnění
- rozvíjí citlivost vůči předsudkům a zjednodušujícím soudům o společnosti (zejména o menšinách) i jednotlivci
- napomáhá k uvědomění si možnosti svobodného vyjádření vlastních postojů a odpovědnosti za způsob jeho formulování

Realizace průřezového tématu Mediální výchova bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především:
- na uvědomování si hodnoty vlastního života (zvláště volného času) a odpovědnosti za jeho naplnění;
- na využívání potenciálu médií jako zdroje informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času;
- na vytvoření představy o roli médií jak v klíčových společenských situacích a v demokratické společnosti vůbec, tak v každodenním životě v regionu;
- na rozvoj citlivosti vůči stereotypům v obsahu médií i způsobu zpracování mediálních sdělení;
- na rozvoj citlivosti vůči předsudkům a zjednodušujícím soudům o společnosti (zejména o menšinách) i jednotlivci;

- na rozvoj komunikačních schopností, zejména při veřejném vystupování;
- na využívání vlastních schopností v týmové práci a dovednosti přizpůsobit se potřebám a cílům týmu.

Znalosti a dovednosti, které budou součástí realizace průřezového tématu Mediální výchova pro žáky s lehkým mentálním postižením, zvolí vyučující vždy s ohledem na individuální možnosti žáků, tak aby vhodně doplňovaly a podporovaly utváření žádoucích postojů.

Průřezová témata reprezentují v ŠVP ZV okruhy aktuálních problémů současného světa. Jsou významnou a nedílnou součástí základního vzdělávání, jeho formativním prvkem, vytvářejí příležitosti pro individuální uplatnění žáků, jejich vzájemnou spolupráci a pomáhají rozvíjet osobnost žáka.
Tematické okruhy průřezových témat procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a umožňují propojení vzdělávacích obsahů oborů.
Tím přispívají ke komplexnosti vzdělávání žáků a pozitivně ovlivňují proces utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků. Žáci dostávají možnost utvářet si integrovaný pohled na danou problematiku a uplatňovat širší spektrum dovedností. Škola zařadila do vzdělávání na 1. i na 2. stupni všechna průřezová témata uvedená v RVP ZV. Způsob a rozsah realizace průřezových témat stanovuje ŠVP ZV.
Průřezová témata jsou integrována (INT) do vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu v jednotlivých ročnících (- viz Přehled zařazení průřezových témat do ŠVP ZV Základní školy Šitbořice).
Průřezová témata jsou také realizována formou projektů (PRO 1 – 4):
PRO 1 - Čtyři živly – 8. ročník
PRO 2 - Barevný svět – 1 – 5. ročník
PRO 3 - Žijeme na planetě Zemi – 7. ročník
PRO 4 - Školní noviny – 9. ročník

Náměty a činnosti
Náměty vyplývají z charakteru průřezového tématu, ze stanovených cílů základního vzdělávání a směřují k utváření a rozvoji klíčových kompetencí žáků. Náměty svým obsahem navazují na dosavadní vědomosti a zkušenosti žáků a rozvíjejí takové hodnoty a postoje, které vedou k uvážlivému a kultivovanému chování, zodpovědnému rozhodování, respektování práv a povinností občana našeho státu i Evropské unie. Náměty a činnosti jsou blíže specifikovány v tematických plánech vyučovacích předmětů a uvedených projektů. Vyučující náměty a činnosti přizpůsobuje aktuálním potřebám, věku, vzdělávacím možnostem a dovednostem žáků.
Vyučující upřednostňuje činnostní, aktivizující a prožitkové metody výuky, dramatizaci, situační a modelové hry, didaktické hry, kvizy, soutěže, skupinové a týmové formy práce, projektovou výuku, řešení problémových úloh, sběr dat, zpracovávání výsledků práce a prezentaci výsledků s využitím ICT, výklad, brainstorming, poslech, práce s textem, naslouchání, rozhovor, řízenou diskuzi, samostatnou práci, besedu, práci s informačními zdroji, komunitní kruh, naučné vycházky, exkurze, ankety, dotazníková a statistická šetření, praktická měření, pozorování a experimentování, nácvik praktických dovedností potřebných pro život, práci s názory konkrétních osob, participace na životě školy (veřejném dění).

Přehled zařazení průřezových témat do ŠVP ZV

Průřezová témata jsou integrována (INT) do vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu v jednotlivých ročnících (- viz Přehled zařazení průřezových témat do ŠVP ZV Základní školy Šitbořice).
Průřezová témata jsou také realizována formou projektů (PRO 1 – 4):
PRO 1 - Čtyři živly – 8. ročník
PRO 2 - Barevný svět – 1 – 5. ročník
PRO 3 - Žijeme na planetě Zemi – 7. ročník
PRO 4 - Školní noviny – 9. ročník

Přehled zařazení průřezových témat do ŠVP ZV

Osobnostní a sociální výchova (OSV)					
	1. stupeň				
Název tematického okruhu OSV	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Rozvoj schopností poznávání	INT/ PRV	INT/ PRV	INT/ PRV		
Sebepoznání a sebepojetí			INT/ PRV	INT/ ČJ	
Seberegulace a sebeorganizace	INT/ PRV	INT/ PRV	INT/ PRV		
Psychohygiena	INT/ PRV	INT/ ČJ,PRV	INT/ PRV		
Kreativita		INT/ ČJ		INT/ ČJ	
Poznávání lidí	INT/ PRV	INT/ PRV	INT/ PRV	INT/ VL	
Mezilidské vztahy	INT/ ČJ, PRV	INT/ ČJ, PRV	INT/ ČJ	INT/ VL	INT/ PŘ
Komunikace	INT/ ČJ	INT/ ČJ	INT/ ČJ	INT/ ČJ	INT/ PŘ
Kooperace a kompetice			INT/ M	INT/ M	
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		INT/ M	INT/ M		
Hodnoty, postoje, praktická etika		INT/ ČJ, PRV	INT/ ČJ	INT/ ČJ	

Osobnostní a sociální výchova (OSV)				
	2. stupeň			
Název tematického okruhu OSV	6. ročník	7. ročník	8. Ročník	9. ročník
Rozvoj schopností poznávání		INT/VZ		
Sebepoznání a sebepojetí			INT/VO	
Seberegulace a sebeorganizace			INT/VO	
Psychohygiena	INT/VZ	INT/VZ		
Kreativita	INT/ VV			
Poznávání lidí	INT/VZ	INT/VO		
Mezilidské vztahy		INT/VO		
Komunikace		INT/VO		
Kooperace a kompetice				INT/VO
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti				INT/VO
Hodnoty, postoje, praktická etika	INT/ VO			INT/VO

Výchova demokratického občana (VDO)									
	1. stupeň					**2. stupeň**			
Název tematického okruhu VDO	1. ročník	2. Ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Občanská společnost a škola			INT/ PRV		INT/ VL		INT/ VO		
Občan, občanská společnost a stát					INT/ VL			INT/ VO INT/D	
Formy participace občanů v politickém životě					INT/ VL				INT/ VO
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování					INT/ VL	INT/D	INT/VO		

Multikulturní výchova (MKV)										
	1. stupeň					**2. stupeň**				
Název tematického okruhu MKV	1. ročník	2. Ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník		8. ročník	9. ročník
Kulturní diference	PRO 2 – BAREVNÝ SVĚT						PRO 3 – ŽIJEME NA PLANETĚ ZEMI	INT/ HV		
		INT/ ČJ,PRV								
Lidské vztahy			INT/ ČJ,PRV					INT/ ČJ		
Etnický původ	INT/ ČJ,PRV							INT/ HV		
Multikulturalita				INT/ ČJ,VL				INT/ ČJ		
Princip sociálního smíru a solidarity					INT/ ČJ,VL			INT/ ČJ		

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech									
	1. stupeň					**2. stupeň**			
Název tematického okruhu VMEGS	1. ročník	2. Ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Evropa a svět nás zajímá			INT/ AJ		INT/ VL			INT/ Z	
Objevujeme Evropu a svět				INT/ AJ	INT/ VL		INT/D		INT/ VO
Jsme Evropané			INT/ AJ		INT/ VL				INT/ VO

Environmentální výchova (EV)									
	1. stupeň					**2. stupeň**			
Název tematického okruhu EV	1. ročník	2. Ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Ekosystémy				INT/ PŘ	INT/ PŘ		INT/ PŘ		
Základní podmínky života			INT/ PRV	INT/ PŘ	INT/ PŘ			PRO 1 –ČTYŘI ŽIVLY/PŘ,F	
Lidské aktivity a problémy životního prostředí					INT/ VL			PRO 1 –ČTYŘI ŽIVLY/PŘ,F	
Vztah člověka k prostředí			INT/ PRV		INT/ PŘ			PRO 1 –ČTYŘI ŽIVLY/PŘ,F	

Mediální výchova									
	1. stupeň					**2. stupeň**			
Název tematického okruhu MV	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. Ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení				INT/ČJ		INT/ČJ	INT/ČJ	INT/ČJ	PRO 4 / ŠKOLNÍ NOVINY
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality					INT/ČJ	INT/ ICT	INT/ČJ	INT/ČJ INT/D	INT/ČJ
Stavba mediálních sdělení			INT/ČJ, VV	INT/ČJ		INT/ČJ	INT/ČJ	INT/ČJ	
Vnímání autora mediálních sdělení					INT/ČJ	INT/ČJ	INT/ČJ	INT/ČJ	
Fungování a vliv médií ve společnosti				INT/ČJ, VV		INT/ ICT	INT/ČJ	INT/ČJ	
Tvorba mediálního sdělení			INT/ČJ, VV	INT/ČJ	INT/ ICT	INT/ ICT	INT/ČJ	INT/ČJ	
Práce v realizačním týmu			INT/ČJ		INT/ČJ	INT/ČJ	INT/ČJ	INT/ČJ	

4. UČEBNÍ PLÁN
4.1. Tabulace učebního plánu

Učební plán pro 1. stupeň platný od 1. 9. 2023

Stanovení celkové časové dotace a rozvržení disponibilní časové dotace v 1. - 5. ročníku

Vzdělávací	**1. ročník**		**2. ročník**		**3. ročník**		**4. ročník**		**5. ročník**		**1. -5. ročník**			**Vzdělávací oblast**
předmět	**celk.h**	**z toho disp.**	**celk.h.**	**z toho disp.**	**celk.h.**	**z toho disp.**	**celk.h.**	**z toho disp.**	**celk.h.**	**z toho disp.**	**celk.h.**	**z toho disp.**	min./h	
Český jazyk	8	0	9	1	9	3	8	2	7	2	**41**	**8**	33	Jazyk a jazyk. komunikace
Anglický jazyk	0	0	2	2	3	0	4	1	4	1	**13**	**4**	9	Jazyk a jazyk. komunikace
Matematika	4	0	5	1	5	1	5	1	5	1	**24**	**4**	20	Matematika a její aplikace
Informatika	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	**2**	**0**	2	Informatika
Prvouka	2	0	1	0	2	0	0	0	0	0	**5**	**0**		Člověk a jeho svět
Přírodověda	0	0	0	0	0	0	1	0	2	0	**3**	**0**		
Vlastivěda	0	0	0	0	0	0	1	0	2	0	**3**	**0**	11	
Hudební výchova	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	**5**	**0**		Umění a kultura
Výtvarná výchova	2	0	1	0	1	0	2	0	1	0	**7**	**0**	12	
Tělesná výchova	2	0	2	0	2	0	2	0	2	0	**10**	**0**	10	Člověk a zdraví
Pracovní činnosti	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	**5**	**0**	5	Člověk a svět práce
Celkem:	**20**	**0**	**22**	**4**	**24**	**4**	**26**	**4**	**26**	**4**	**118**	**16**	**102**	

Učební plán pro 2. stupeň, platný od 1. 9. 2023
Stanovení celkové časové dotace a rozvržení disponibilní časové dotace v 6. - 9. ročníku

Vzdělávací	6. ročník		7. ročník		8. ročník		9. ročník		6. - 9. ročník			Vzdělávací oblast
předmět	**celk. h**	**z toho disp.**	**celk.h .**	**z toho disp.**	**celk.h .**	**z toho disp.**	**celk.h .**	**z toho disp.**	**celk.h .**	**z toho disp.**	min./h	
Český jazyk	5	1	5	1	4	1	5	1	**19**	**4**	15	Jazyk a jazyková komunikace
Anglický jazyk	4	1	4	1	3	0	3	0	**14**	**2**	12	Jazyk a jazyková komunikace
Německý jazyk	0	0	2	0	2	0	2	0	**6**	**0**	6	Jazyk a jazyková komunikace
Matematika	4	1	4	0	5	1	5	1	**18**	**3**	15	Matematika a její aplikace
Informatika	1	0	1	0	1	0	1	0	**4**	**0**	4	Informatika
Dějepis	2	0	1	0	2	0	2	0	**7**	**0**		Člověk a společnost
Výchova k občanství	1	0	1	0	1	0	1	1	**4**	**1**	10	
Fyzika	1	0	2	0	2	1	2	0	**7**	**1**		Člověk a příroda
Chemie	0	0	0	0	2	1	2	0	**4**	**1**		
Přírodopis	2	1	2	0	2	0	1	0	**7**	**1**		
Zeměpis	2	0	2	0	2	1	1	1	**7**	**2**	20	
Hudební výchova	1	0	1	0	1	0	1	0	**4**	**0**		Umění a kultura
Výtvarná výchova	2	0	1	0	0	0	2	0	**5**	**0**	9	
Výchova ke zdraví	1	1	1	0	1	0	1	1	**4**	**2**		Člověk a zdraví
Tělesná výchova	2	0	2	0	2	0	2	0	**8**	**0**	10	
Pracovní činnosti	1	0	1	0	1	0	0	0	**3**	**0**	3	Člověk a svět práce
VOLITELNÉ PŘEDMĚTY	0	0	0	0	0	0	1	1	**1**	**1**	-	VOLITELNÉ PŘEDMĚTY
Celkem:	**29**	**5**	**30**	**2**	**31**	**5**	**32**	**6**	**122**	**18**	**104**	

4.2. POZNÁMKY K UČEBNÍMU PLÁNU

Poznámky k učebnímu plánu na 1. stupni

Vzdělávací obsah je realizován formou samostatných vyučovacích předmětů stanovených učebních plánem. Výuka jednotlivých předmětů probíhá ve vyučovacích hodinách o délce 45 minut. V případě potřeby mohou být hodiny spojovány do celků maximálně 2 vyučovacích hodin. Během školního roku mohou být realizovány krátkodobé (jednodenní) i dlouhodobé (týdenní až měsíční) projekty nebo kurzy.

Vzdělávací obor: Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací oblast byla posílena celkově o 12 vyučovacích hodin. V českém jazyce o 8 hodin a v anglickém jazyce o 4 hodiny- viz. Učební plán pro 1. stupeň.

Český jazyk

K posílení Čj o 8 hodin došlo z důvodu realizace průřezových témat a realizace prvků dramatické výchovy. V 1. - 5. ročníku má předmět komplexní charakter (prolíná se jazyková, literární, slohová, dramatická a komunikační výchova) a rovněž se realizují stanovená průřezová témata - viz. tabulka „Průřezová témata“.

Anglický jazyk

Výuku anglického jazyka jsme posílili časovou dotaci o 4 hodiny a zařadili výuku předmětu již od 2. ročníku. Výuka je zaměřena na rozvoj komunikačních schopností s aktivním zapojením žáků. Důraz je kladen na interaktivní řečové dovednosti, které povedou k uplatnění jazyka v praxi.

Vzdělávací obor: Matematika a její aplikace

Předmět matematika byl posílen o 4 hodiny z disponibilní časové dotace z důvodu posílení praktických činností žáků (měření, porovnávání, využití poznatků v praxi) a využívání prostředků ICT v matematice.

Vzdělávací obor: Informatika

Předmět informatika je vyučován od 4. ročníku. Do výuky je zařazováno téma robotiky s využíváním řady robotických pomůcek.

Vzdělávací obor: Člověk a jeho svět

Prvouka, přírodověda a vlastivěda

V rámci výše uvedených předmětů se ve výuce prolíná 5 tematických okruhů: Místo, kde žijeme, Lidé kolem nás, Lidé a čas, Rozmanitost přírody a Člověk a jeho zdraví. V rámci předmětů se realizují stanovená průřezová témata – viz.tabulka.

Vzdělávací obor: Umění a kultura

Hudební a výtvarná výchova

Předmět Hv je realizován v každém ročníku 1 hodinu týdně. Výuka Hv rozvíjí ve svém komplexu celkovou osobnost žáka a vede k uplatnění jeho nadání a talentu při sólovém, skupinovém nebo sborovém zpěvu v třídním kolektivu i na veřejnosti. Výuka Vv vede žáky k tvořivému přístupu, obohacování emocionálního života a chápání umění a kultury ve vzájemné provázanosti.

Vzdělávací obor: Člověk a zdraví

Tělesná výchova

Výuka probíhá ve všech ročnících ve 2 hodinách týdně. Ve 2. a 3. ročníku je v rámci Tv zařazena výuka plavání vždy v rozsahu 20 vyučovacích hodin.

Vzdělávací obor: Člověka svět práce

Pracovní činnosti

V rámci předmětu Pč se ve výuce prolínají 4 tematické okruhy: Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti, Pěstitelské práce a Příprava pokrmů. Ve výuce jsou využívání polytechnické stavebnice. Vzdělávací obsah je realizován po 1 vyučovací hodině týdně v každém ročníku a je určen chlapcům i dívkám bez rozdílu.

Poznámky k učebnímu plánu na 2. stupni

Vzdělávací obsah je realizován formou samostatných vyučovacích předmětů stanovených učebních plánem. Výuka jednotlivých předmětů probíhá ve vyučovacích hodinách o délce 45 minut. V případě potřeby jsou hodiny spojovány do celků maximálně 2 vyučovacích hodin. Během školního roku mohou být realizovány krátkodobé (jednodenní) i dlouhodobé (týdenní až měsíční) projekty nebo kurzy.

Vzdělávací obor: Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací oblast byla posílena celkově o 6 vyučovacích hodin. V českém jazyce o 4 hodiny a v anglickém jazyce o 2 hodiny - viz. Učební plán pro 2. stupeň.

Český jazyk

K posílení Čj o 4 hodiny došlo z důvodu realizace průřezových témat a realizace doplňkového vzdělávacího oboru dramatická výchova. V 6 .- 9. ročníku je předmět členěn na Komunikační a slohovou výchovu, Jazykovou výchovu a Literární výchovu. Pokud situace (finanční, personální aj.) umožní, posilujeme výuku českého jazyka půlením několika hodin ČJ v 9. ročníku na dvě skupiny, čímž posilujeme individualizaci výuky a přípravu na přijímací zkoušky.

Anglický jazyk

Výuku anglického jazyka jsme posílili časovou dotaci o 2 hodiny. Výuka je zaměřena na rozvoj komunikačních schopností s aktivním zapojením žáků. Důraz je kladen na interaktivní řečové dovednosti, které vedou k uplatnění jazyka v praxi.

Další cizí jazyk

Škola zařazuje Další cizí jazyk podle svých možností od 7. ročníku v minimální časové dotaci 6 hodin. Výuka má činnostní charakter zaměřený na praktické využívání jazyka.

Vzdělávací obsah vzdělávacích oborů Anglický jazyk a Další cizí jazyk je možné nahradit v nejlepším zájmu žáka s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně platné legislativy jiným vzdělávacím obsahem v rámci IVP.

Vzdělávací obor: Matematika a její aplikace

Předmět matematika byl posílen o 3 hodiny z disponibilní časové dotace z důvodu posílení praktických činností žáků (topografické práce, rozbor a plány řešení, měření, porovnávání, využití poznatků v praxi, řešení úloh z běžného života) a využívání prostředků ICT v matematice. Pokud situace (finanční, personální aj.) umožní, posilujeme výuku matematiky půlením několika hodin matematiky v 9. ročníku na dvě skupiny, čímž posilujeme individualizaci výuky a přípravu na přijímací zkoušky.

Vzdělávací obor: Informatika

Výuka Informatiky je jednou z priorit školy a je realizována s cílem poskytnout žákovi základní dovednosti k uplatnění v rychle se rozvíjející moderní společnosti. V rámci předmětu jsou probírána témata robotiky s využitím řady robotických stavebnic a programovatelné desky Micro:bit.

Vzdělávací obor: Člověk a společnost

Dějepis a Výchova k občanství

Dějepis je vyučován v 6., 8. a 9. ročníku ve 2 hodinách týdně, v 7. ročníku v 1 hodině týdně a Výchova k občanství 1 hodinu týdně (z toho je 1 hodina v 9. ročníku posílena z disponibilní časové dotace, která je využita k utváření vhodných prostředků komunikace žáka, k vyjadřování jeho vlastních názorů a přiměřenému obhajování svých práv a realizaci stanovených průřezových témat).

Vzdělávací obor: Člověk a příroda

Zeměpis, Přírodopis, Fyzika, Chemie

Předměty mají činnostní charakter výuky a umožňují žákům hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů.

Předměty Zeměpis, Přírodopis a Fyzika jsou posíleny každý o 1 disponibilní hodinu (zeměpis o 2 h) z důvodu zařazení činnostní výuky a aplikací poznatků v praktickém životě a realizace stanovených průřezových témat s využitím nejmodernějších výukových softwarů pro výuku.

Vzdělávací obor: Umění a kultura

Hudební a výtvarná výchova

Předmět Hv je realizován v každém ročníku 1 hodinu týdně. Předmět Vv je realizována v 6. a 9. ročníku ve 2 hodinách týdně a v 8. ročníku v 1 hodině týdně.

Výuka Hv rozvíjí ve svém komplexu celkovou osobnost žáka a vede k uplatnění jeho nadání a talentu při sólovém, skupinovém nebo sborovém zpěvu v třídním

kolektivu i na veřejnosti. Výuka Vv vede žáky k tvořivému přístupu, obohacování emocionálního života a chápání umění a kultury ve vzájemné provázanosti.

Vzdělávací obor: Člověk a zdraví

Tělesná výchova

Výuka probíhá v 6. – 9. ročníku ve 2 hodinách týdně. Škola dle možností nabízí žákům výuku základům lyžování a snowboardingu formou vícedenního kurzu. V případě malého počtu přihlášených žáků na vícedenní kurz nabídne škola odpolední především lyžařské kurzy (seznámení se se základy lyžování).

Výchova ke zdraví

Výchova ke zdraví je jednou z priorit a cílů školy. Předmět je posílen v 8. a 9. ročníku o 1 disponibilní hodinu týdně z důvodu posílení aktivní preventivní ochrany zdraví žáka. V rámci předmětu jsou rovněž realizována stanovená průřezová témata.

Vzdělávací obor: Člověk a svět práce

Pracovní činnosti

Výuka probíhá v 6., 7. a 8. ročníku 1 hodině týdně. V rámci předmětu Pč se ve výuce prolíná 5 tematických okruhů: Práce s technickými materiály, Design a konstruování, Pěstitelské práce a chovatelství, Příprava pokrmů a Svět práce. Ve výuce je podporována polytechnická výuka s využitím polytechnických stavebnic.

Doplňující vzdělávací obory

Volitelné předměty

Disponibilní časová dotace v celkovém počtu 1 hodina je určena k vytvoření podmínek k podporování specifického nadání a zájmu žáků a podpoře pozitivní motivace žáků k učení, případně pro posílení naplňování klíčových kompetencí v oblastech, které byly vyhodnoceny jako potřebné.

Zařazení volitelných předmětů je v 9. ročníku 1 hodinu týdně.

Škola dle možností, potřeby a zájmu žáků nabízí tyto volitelné předměty:

Konverzace v AJ:

Charakteristika předmětu

Konverzace v AJ umožňuje žákům dokonalejší osvojení již studovaného cizího jazyka, a to zejména při konverzaci a při poslechu s porozuměním. Ve výuce se uplatňují zejména činnostní metody výuky.

Přírodovědný seminář

Charakteristika předmětu

Předmět rozvíjí aktivní, samostatnou a tvůrčí činnost žáků.

Společenskovědní seminář

Charakteristika předmětu

Předmět rozvíjí aktivní, samostatnou a tvůrčí činnost žáků.

Seminář z matematiky

Charakteristika předmětu

Předmět rozvíjí aktivní, samostatnou, tvůrčí činnost a rozvoj logického myšlení žáků.

Seminář z ICT

Charakteristika předmětu

Učivo volitelného předmětu je koncipováno v souladu s cíli a výstupy ŠVP, přizpůsobeno vývoji techniky, potřebám společnosti a schopnostem a zájmům žáků.

Sportovní hry

Charakteristika předmětu

Obsah vychází z tematického okruhu Člověk a zdraví. Předmět posiluje aktivní přístup žáků ke sportu, ke zdraví a rozvíjí pohybové nadání žáků.

Pěvecký sbor

Obsah vychází z tematického okruhu Člověk a kultura. Podporuje muzikálnost, talent a nadání žáků. Vede žáky k udržování tradic, reprezentaci školy a obce.

5. UČEBNÍ OSNOVY

5.1. Jazyk a jazyková komunikace

Charakteristika vzdělávací oblasti:

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace zaujímá stěžejní postavení ve vzdělávacím procesu, neboť dobré jazykové vzdělání a jazyková kultura patří k podstatným znakům všeobecné kulturnosti a vyspělosti absolventa základního vzdělávání. Jazykové vyučování vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožní správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat a prosazovat výsledky svého poznávání.

Obsah vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace se realizuje v oborech Český jazyk a literatura, Cizí jazyk a Další cizí jazyk.

Dovednosti získané ve výuce Českého jazyka a literatury jsou potřebné nejen pro kvalitní jazykové vzdělání, ale jsou důležité i pro úspěšné osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání. Osvojení a užívání českého jazyka jako jazyka mateřského v jeho mluvené i písemné podobě otevírá cestu k poznání a pochopení přírodních i společenských skutečností a duchovního bohatství minulosti i dneška. Vytváří se tak předpoklady k úspěšnému dorozumívání s lidmi tím, že učí interpretovat jejich vyjádření a reagovat na ně, učí však také porozumět sám sobě, své roli v různých komunikačních situacích, nalézt vlastní místo mezi vrstevníky i ve společnosti. Vede k formování hodnotové orientace a k citlivému a esteticky účinnému vnímání okolního světa i sebe sama.

V komunikační a slohové výchově se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení (mluvená i psaná), číst s porozuměním, kultivovaně psát a mluvit a rozhodovat se na základě přečteného i vnímaného textu. Žáci se učí výstižně formulovat a sdělovat své myšlenky, prožitky a pocity, rozumět různým typům textů, jež se vztahují k nejrůznějším situacím ve škole i mimo ni, analyzovat je a kriticky posuzovat jejich obsah. Ve vyšších ročnících se učí posuzovat a hodnotit také formální stránku textů a jejich výstavbu.

V jazykové výchově žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka a k poznávání a rozlišování jeho dalších forem. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování. Při rozvíjení potřebných znalostí a dovedností se uplatňují a prohlubují i jejich obecné intelektové dovednosti, např. dovednosti porovnávat různé jevy a jejich shody a odlišnosti, třídit je podle určitých hledisek a dospívat k zobecnění. Český jazyk se tak od počátku vzdělávání stává nejen nástrojem získávání většiny informací, ale i předmětem poznávání.

V literární výchově žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora i formulovat vlastní názory o přečteném díle. Učí se také rozlišovat literární fikci od skutečnosti. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky i schopnosti tvořivé recepce, interpretace a produkce literárního textu. Žáci dospívají k takovým poznatkům a prožitkům, které mohou pozitivně ovlivnit jejich postoje, životní hodnotové orientace a obohatit jejich duchovní život.

Verbální i neverbální komunikace se může vhodně rozvíjet i prostřednictvím Dramatické výchovy, zařazené jako doplňující obor vzdělávací oblasti Umění a kultura.

5.1. Jazyk a jazyková komunikace

Charakteristika vzdělávací oblasti:

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace zaujímá stěžejní postavení ve vzdělávacím procesu, neboť dobré jazykové vzdělání a jazyková kultura patří k podstatným znakům všeobecné kulturnosti a vyspělosti absolventa základního vzdělávání. Jazykové vyučování vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožní správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat a prosazovat výsledky svého poznávání.

Obsah vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace se realizuje v oborech Český jazyk a literatura, Cizí jazyk a Další cizí jazyk.
Dovednosti získané ve výuce Českého jazyka a literatury jsou potřebné nejen pro kvalitní jazykové vzdělání, ale jsou důležité i pro úspěšné osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání. Osvojení a užívání českého jazyka jako jazyka mateřského v jeho mluvené i písemné podobě otevírá cestu k poznání a pochopení přírodních i společenských skutečností a duchovního bohatství minulosti i dneška. Vytváří se tak předpoklady k úspěšnému dorozumívání s lidmi tím, že učí interpretovat jejich vyjádření a reagovat na ně, učí však také porozumět sám sobě, své roli v různých komunikačních situacích, nalézt vlastní místo mezi vrstevníky i ve společnosti. Vede k formování hodnotové orientace a k citlivému a esteticky účinnému vnímání okolního světa i sebe sama.

V komunikační a slohové výchově se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení (mluvená i psaná), číst s porozuměním, kultivovaně psát a mluvit a rozhodovat se na základě přečteného i vnímaného textu. Žáci se učí výstižně formulovat a sdělovat své myšlenky, prožitky a pocity, rozumět různým typům textů, jež se vztahují k nejrůznějším situacím ve škole i mimo ni, analyzovat je a kriticky posuzovat jejich obsah. Ve vyšších ročnících se učí posuzovat a hodnotit také formální stránku textů a jejich výstavbu.

V jazykové výchově žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka a k poznávání a rozlišování jeho dalších forem. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování. Při rozvíjení potřebných znalostí a dovedností se uplatňují a prohlubují i jejich obecné intelektové dovednosti, např. dovednosti porovnávat různé jevy a jejich shody a odlišnosti, třídit je podle určitých hledisek a dospívat k zobecnění. Český jazyk se tak od počátku vzdělávání stává nejen nástrojem získávání většiny informací, ale i předmětem poznávání.

V literární výchově žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora i formulovat vlastní názory o přečteném díle. Učí se také rozlišovat literární fikci od skutečnosti. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky i schopnosti tvořivé recepce, interpretace a produkce literárního textu. Žáci dospívají k takovým poznatkům a prožitkům, které mohou pozitivně ovlivnit jejich postoje, životní hodnotové orientace a obohatit jejich duchovní život.

Verbální i neverbální komunikace se může vhodně rozvíjet i prostřednictvím Dramatické výchovy, zařazené jako doplňující obor vzdělávací oblasti Umění a kultura.

5.1.1. Český jazyk

Vzdělávací oblast:	**Jazyk a jazyková komunikace**
Vyučovací předmět:	**Český jazyk**

Charakteristika a cílové zaměření předmětu Český jazyk:

Předmět vyučujeme od prvního do devátého ročníku. Výuka probíhá v kmenových třídách. Upřednostňovanou formou realizace předmětu je vyučovací hodina, zařazujeme krátkodobé i dlouhodobé projekty.

Český jazyk je formálně členěn na tři vzájemně prolínající složky - jazykovou výchovu, komunikační a slohovou výchovu a literární výchovu. Na prvním stupni je začleněno psaní jako součást vyučovacích hodin.

Český jazyk poskytuje žákům nezbytné předpoklady a nástroje komunikace se skutečností, s lidmi a s kulturními výtvory. Podstatným způsobem rozvíjí myšlení a prožívání a podmiňuje úspěšnost žáků v dalších předmětech i v dalším vzdělávání. Žáci získávají schopnost vyjadřovat své myšlenky a city, vžívat se do myšlení a cítění druhých lidí. Získávají prostředky k tomu, aby chápali význam nejdůležitějších literárních výtvorů v historii národní a evropské kultury a mohli se orientovat v různých formách slovesné produkce současnosti. Otvírá žákům cestu k sebepoznání a k pozitivní životní motivaci, ozřejmuje životní a mravní hodnoty. Při výuce klademe důraz na rozvoj komunikačních schopností, tvůrčí činnost, spolupráci a umění učit se.

Vzdělávání v předmětu směřuje k rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku a jeho chápání jako svébytného historického jevu a potenciálního zdroje pro rozvoj osobního i kulturního bohatství, vnímání a postupnému osvojování jazyka jako bohatého mnohotvárného prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů, zvládnutí běžných pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace, samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny a texty různého zaměření, získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama, k individuálnímu prožívání slovesného uměleckého díla, ke sdílení čtenářských zážitků, k rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře i k dalším druhům umění založeným na uměleckém textu a k rozvíjení emocionálního a estetického vnímání.

Žáci s nedostatečnou znalostí vyučovacího jazyka

U žáků s nedostatečnou znalostí vyučovacího jsou rozvíjeny jazykové kompetence tak, aby bylo možné je plnohodnotně zapojit do výuky v běžných třídách. Výuka se zpočátku zaměřuje především na výuku základních jazykových funkcí (pozdravy, poděkování, prosba apod.) a kompenzačních strategií (umí říct, že nerozumí, požádat o zopakování) - v první fázi vyučování především převládá výuka mluvení a poslechu nad výukou čtení a psaní a výuka základní slovní zásoby nad výukou gramatiky. Jako podpůrný materiál využíváme Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro základní vzdělávání.

Učivo je rozděleno do složek:

1. Komunikační a slohová výchova
2. Jazyková výchova
3. Literární výchova

1. Společné výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Žáci jsou vedeni k:
- získávání, třídění informací a využívání k procesu učení
- používání jazykových terminologií
- propojování poznatků z různých vzdělávacích oblastí
- pojmenování cíle činností a úkolů
- navrhování, co musí udělat, aby se zlepšili

Učitel:
- umožňuje, aby žáci v hodině pracovali s odbornou literaturou
- zadává úkoly, při kterých žáci uplatňují znalosti z více oblastí současně
- vede žáky k plánování úkolů a postupů

- klade důraz na správné čtení s porozuměním
- zařazuje práci s textem
- podněcuje žáky k samostatnému vyhledávání informací
- klade důraz na kultivované mluvení a psaní
- podněcuje v žákovi pozitivní vztah k učení
- vede žáka k sebehodnocení
- dbá na to, aby si žák správně osvojil užití pravidel českého pravopisu
- používá vhodné učební pomůcky

Kompetence k řešení problémů
Žáci jsou vedeni k:
- samostatnému řešení problémů, úkolů
- práci s jazykovými příručkami
- nalézání řešení prostřednictvím různých zdrojů
- dokončování úkolů v dohodnutých termínech a kvalitě

Učitel:
- vede žáka k práci s informacemi
- motivuje žáka, aby informace vyhledal a zpracoval, aby získané poznatky kriticky posuzoval, srovnával informace získané z různých zdrojů, uměl je použít při řešení daného problému
- při analýze různých literárních textů vede vhodnými otázkami žáka k vyjádření svého názoru
- pomáhá žákovi aplikovat pravidla na podobné problémy
- vyžaduje dokončování práce v dohodnuté kvalitě a termínech
- je důsledný ve vyžadování dohodnutých zásad a pravidel
- podněcuje žáky k účasti v literárních, slohových a jazykových soutěžích

Kompetence komunikativní
Žáci jsou vedeni k :
- formování a vyjadřování svých myšlenek a názorů v logickém sledu
- výstižnému, souvislému a kultivovanému vyjadřování v písemném i ústním projevu
- naslouchání promluvám druhých lidí
- účinnému zapojení do diskuse, k tomu aby obhájil názor a vhodnou argumentací
- přiměřené reakci na různé typy textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků
- využívání informačních a komunikačních prostředků a technologií pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem

Učitel:
- dbá na to, aby žáci rozuměli nebo pochopili, čemu se mají naučit pro lepší komunikaci a spolupráci ve skupině
- prezentuje učivo věcně správně
- klade otevřené otázky, zadává problémové úkoly či úkoly rozvíjející tvořivost
- vytváří příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků k danému úkolu

- vyžaduje, aby žáci sdělovali, co se naučili
- umožňuje žákům prezentovat výsledky jejich práce
- zadává žákovi slohové práce či mluvní cvičení na dané téma
- dbá, aby se žák zapojoval do diskuse, výstižně sdělil svůj názor, uměl naslouchat názorům druhých, ale i polemizoval s odlišnými názory
- vede žáka k používání spisovné češtiny
- klade důraz i na prožitkové čtení, které žákovi nejlépe umožňuje sdělit své pocity z četby

Kompetence sociální a personální
Žáci jsou vedeni k:
- práci v různorodých skupinách, vzájemné pomoci
- vzájemnému naslouchání, dokážou si sdělit své pocity
- tomu, aby si vzájemně poradili, co mají dělat, aby se zlepšili nebo se něco nového naučili
- vzájemnému hodnocení - ocenění své práce

Učitel:
- zajímá se o náměty, názory, zkušenosti žáků
- vede žáky k prozkoumávání názorů a pohledů, lišících se od jejich vlastních
- zařazuje aktivity, při kterých si žáci mohou vybrat práci ve skupinách, dvojicích nebo samostatně
- učí žáky, jak při vyučování co nejlépe spolupracovat
- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- vede žáky ke spolupráci s dalšími členy týmu (třídy), k respektování názorů jiných a tolerantnímu chování ke spolužákům s poruchami učení či méně talentovaným členům skupiny
- upozorňuje žáky, aby při hodnocení výkonu spolužáků vytýkali chyby ohleduplně
- uplatňuje individuální přístup k žákům, zvláště talentovaným nebo žákům s poruchami učení, při práci je povzbuzuje a pomáhá jim
- snaží se navodit přátelskou atmosféru při výuce, má zájem, aby každý žák zažil úspěch
- vede žáky k sebehodnocení

Kompetence občanské
Žáci jsou vedeni k:
- tvořivosti, vynalézavosti a originalitě
- dodržování stanovených pravidel,
- vzájemnému oceňování práce
- uměli vyhodnotit situace, ve kterých je třeba zastat se sám sebe i druhého
- tomu, aby byli schopni vcítit se do situací ostatních lidí

Učitel:
- vede své žáky k respektování věkových, intelektových, sociálních a etnických zvláštností jiných lidí
- pěstuje v žákovi pozitivní vztah k českým i zahraničním uměleckým dílům
- upozorňuje žáka na přínos české kultury světu
- navštěvuje s žáky různé kulturní akce a vede žáka k tomu, aby ve svém volném čase vyhledával divadelní představení, četl nové knihy, uvědomil si

estetickou hodnotu literárních děl a jejich vliv na čtenáře

Kompetence pracovní
Žáci jsou vedeni k :
- samostatnému řešení problémů, úkolů
- tomu, aby úkoly dokončili v dohodnuté kvalitě a termínech
- samostatné práci s učebnicemi a jazykovými příručkami
- tomu, aby sami dokázali navrhnout, jak zlepšit svou práci - výsledky
- používání pomůcek správným způsobem

Učitel:
- zařazuje metody, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům žáci sami
- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- projevuje očekávání úspěchu
- je důsledný ve vyžadování dohodnutých zásad a pravidel
- kontroluje samostatné práce žáka
- vyžaduje od žáka pravidelnou přípravu na výuku a co nejlepší plnění uložených úkolů

Kompetence digitální
Žáci jsou vedeni k :
- tomu, aby rozlišili v písemných i mluvených projevech v digitální podobě subjektivní a objektivní sdělení
- rozpoznání komunikačního záměru partnera
- třídění fakt od názorů a hodnocení, k tomu, aby informace vždy ověřili pomocí dostupných informačních zdrojů
- tomu, aby si všímali obsahové vyváženosti informací, které získali a využívli je k utváření postojů a názorů, které sdělí dál
- rozpoznání prvků záměrné manipulace v interpersonální, skupinové a mediální komunikaci a zaujetí kritického postoje
- aktivnímu zapojení do dialogu či diskuse včetně online diskusních fór, snažili se porozumět názorům partnerů v komunikaci, respektovali jejich různost
- vyhledávání informací za pomoci klíčových slov nebo jiných vhodných strategií, posudili spolehlivost informací, zachytili myšlenky z informačních zdrojů způsobem, který je pro daný úkol či záměr vhodný a odpovídá jejich učebnímu stylu
- využívali argumentace z různých zdrojů při konstruování sdělení ostatním (například formou mluvních cvičení, referátů) nebo sdílí ve třídě či jiném pracovním týmu (informační portfolio či jiné digitální prostředí pro spolupráci, které je v dané škole užíváno)
- tomu, aby při vlastní autentické, tvořivé, psané nebo mluvené komunikaci adekvátně a vědomě užívali prostředky spisovného jazyka, ale také dialektu a obecné češtiny podle prostředí, komunikačního záměru a situace
- zdůvodnění užití různých jazykových prostředků ve svém mluveném i písemném projevu včetně elektronické komunikace

Učitel:
- vede žáky k samostatnému a skupinovému kritickému posuzování spolehlivosti informačních zdrojů a informací, k dodržování zásad ochrany duševního vlastnictví, zejména při tvorbě a naplňování portfolií a přípravě vlastních komunikátů v digitálním prostředí včetně tvorby nových digitálních obsahů
- navozuje různé modelové komunikační situace (komunikace se spolužáky, učitelem, ostatními dospělými) a tímto způsobem vytváříme příležitosti, aby žáci rozvíjeli komunikační strategie a techniky s ohledem na komunikační situaci a záměr a volili vhodné jazykové a technologické prostředky
- vede žáky k praktickému využívání nových technologií a aplikací podle jejich aktuální vzdělávací a komunikační potřeby
- vede žáky ke slušnému chování a respektu k ostatním; při práci s informačními zdroji vede žáky k dodržování autorského práva, ochraně osobních údajů a vlastní

bezpečnosti, dodržování licencí duševního vlastnictví atd.

Metody evaluace:
- rozhovor, dotazy, diskuze, pozorování, vzájemné hodnocení, testy, diktáty, prezentace, samostatná práce, sebehodnocení, portfolia, dialog, soutěže, řešení problémových úloh, práce s textem, aplikace poznatků při řešení úkolů.

2. Tematické okruhy průřezových témat zařazené do předmětu Český jazyk

Multikulturní výchova – Kulturní diference, Lidské vztahy, Etnický původ, Multikulturalita, Princip sociálního smíru a solidarity

Osobnostní a sociální výchova (OSV) – Sebepoznání a sebepojetí, Psychohygiena, Kreativita, Mezilidské vztahy, Komunikace, Hodnoty, postoje, praktická etika

Mediální výchova – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, Stavba mediálních sdělení, Vnímání autora mediálních sdělení, Fungování a vliv médií ve společnosti, Tvorba mediálního sdělení, Práce v realizačním týmu

3. Učební plán předmětu Český jazyk v souladu s učebním plánem školy

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	celkem	6.	7.	8.	9.	celkem
Český jazyk	**8**	**9**	**9**	**8**	**7**	**41**	**5**	**5**	**4**	**5**	**19**

Vzdělávací obsah předmětu Český jazyk v 1. ročníku

Vyučovací předmět:	**Český jazyk**
Období – ročník:	**1. období – 1. ročník**
Počet hodin:	**8**

Očekávané výstupy v 1. ročníku:

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Komunikační a slohová výchova			
Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	Čte slova ve sloupečcích a řádcích Čte jednoduché věty plynule a s porozuměním	**Čtení** – praktické čtení, technika čtení, čtení pozorné s porozuměním	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	Pozná jednotlivá písmena a hlásky Rozumí jednoduchým mluveným pokynům Naučí se zpaměti říkanky	**Naslouchání** – otázky i činy rozvoj fonematického sluchu (využití her) Písmeno - hláska Slabika – slovo Slova ve větě – věta	
Respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	Naslouchá ostatním Vyslovuje svůj názor Chápe roli mluvčího a posluchače	**Naslouchání** – pravidla komunikace Reagování otázkami	**Osobnostní a sociální výchova** – INT Komunikace
Pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	Vyslovuje všechny hlásky Rozezná nesprávnou výslovnost	**Mluvený projev** – výslovnost hlásek, pozdrav, oslovení, omluva tvoření hlasu Péče o hlasové ústrojí Hlasité čtení	
V krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	Nadechuje se po úsecích	**Mluvený projev** – správné dýchání	
Volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	Pozdraví, osloví, požádá Vyřídí jednoduchý vzkaz	**Mluvený projev** – komunikační žánry	**Osobnostní a sociální výchova** – INT Mezilidské vztahy
Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	Vypráví o svých zážitcích v chronologickém sledu (logická struktura vypravování) Dokáže říci NE	**Mluvený projev** – základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost)	**Multikulturní výchova** – PRO Barevný svět - Etnický původ
Zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	Správně sedí u psaní Používá relaxační cviky při psaní Udržuje pracovní plochu v čistotě Používá správné psací náčiní	**Písemný projev** - základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygieny zraku, zacházení s grafickým materiálem)	
Píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky, kontroluje	Rozlišuje psací a tiskací tvary Napojuje písmena	**Písemný projev** - písmeno - hláska slabika – slovo	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
vlastní písemný projev	Vytváří slabiky, jednoduchá slova Píše krátké věty, jednoduchá sdělení	slova ve větě – věta opis – přepis - diktát	
Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	Přepisuje i opisuje slova i krátké věty	**Písemný projev** – technika psaní (čitelný písemný projev)	
Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví a píše podle nich jednoduchý příběh	Seřadí děj podle obrázkové osnovy Sdělí svůj názor, Pracuje s obrazovými materiály	**Mluvený projev** -obrázková osnova Monolog a dialog na základě obrazového materiálu	
Jazyková výchova			
Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky	Rozlišuje jednotlivá písmena a hlásky Skládá všechny druhy slabik Rozlišuje délku samohlásek Rozumí přečtené větě Recituje, dramatizuje	**Zvuková stránka jazyka** – sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin, hranice slov v mluveném i psaném projevu sluchová analýza a syntéza	
Porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost	Vkládá a skládá slova do vět	**Slovní zásoba** a tvoření slov – význam slov	
Užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	Používá tvary podstatných jmen, sloves a přídavných jmen v mluveném projevu	**Tvarosloví –** tvary slov	
Rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	Odvodí podle intonace mluvčího, znaménko za větou	**Skladba** - druhy vět	
Odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech, dě, tě, ně, ú/ů,bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev, velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	Opisuje slova s i/y, dě, tě, ně, bě, vě, mě Použije ú/ů a velká písmena na začátku věty a ve jménech v písemném textu	**Pravopis** – začátek vět, psaní vlastních jmen	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Literární výchova			
Čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	Čte přiměřené texty Recituje říkanky	**Tvořivé činnosti s literárním textem** - dětská báseň, říkadla, rytmus Vlastní výtvarný doprovod	
Rozlišuje vyjadřování v proze a ve verších,odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	Rozezná pohádku, pozná dobro a zlo	**Základní literární pojmy** – pohádka (klasická, moderní, veršovaná) Rozpočitadlo, hádanka,říkanka, kniha, divadelní představení, rým	
Pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	Vyhledává v textu zadaná slova Dramatizuje text	**Tvořivé činnosti s literárním textem** - dramatizace	

Vzdělávací obsah předmětu Český jazyk v 2. ročníku

Vyučovací předmět:	**Český jazyk**
Období – ročník:	**1. období – 2. ročník**
Počet hodin:	**9**

Očekávané výstupy v 2. ročníku:

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Komunikační a slohová výchova			
Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	Hlasitě i potichu čte věty se správnou intonací Uspořádá slova ve větě Odpovídá na otázky z přečteného textu Recituje krátké říkanky	**Naslouchání** - věcné - reaguje otázkami i jednoduchými odpověďmi Rozvoj fonematického sluchu (využití her) **Čtení** - praktické - plynulé - věcné - vyhledávací **Mluvený projev** - výslovnost	**Multikulturní výchova** – PRO Barevný svět - Kulturní diference
Porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	Přečte si text, Odpoví na jednoduché otázky z textu Tvoří správné odpovědi	**Čtení** - pozorné, čtení v dětských časopisech **Mluvený projev** - rozhovory ve dvojicích, skupinách	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	Uvědomuje si základní pravidla komunikace Naslouchá druhému Neskáče do řeči – respektuje druhého Odpovídá na dotaz	**Mluvený projev** - vyjadřování závislé na komunikační situaci Dramatizace, rozhovory	**Multikulturní výchova** - PRO Barevný svět - Kulturní diference **Osobnostní a sociální výchova –** INT Komunikace, Mezilidské vztahy
Pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost,	Mluví v souvětích Opravuje nedbalou výslovnost Ústně se vyjadřuje ve větách Posoudí spisovnost vlastního ústního projevu	**Mluvený projev -** výslovnost hlásek, jazykolamy, Správná technika dýchání při přednesu textu	
V krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	Vázaně čte předložku se slovem Rozezná konec věty – správně intonačně přečte	**Čtení** - správná intonace při praktickém čtení	
Volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	Omluví se	**Mluvený projev –** komunikační žánr omluva	**Osobnostní a sociální výchova –** INT Komunikace, Psychohygiena
Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	Řekne krátké srozumitelné sdělení	**Mluvený projev** – komunikační žánr oznámení	
Zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	Přizpůsobí písmo velikosti řádku Při psaní má zrak v dostatečné vzdálenosti	**Písemný projev** – čitelné písmo Hygiena zraku	
Píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena a slabiky, kontroluje vlastní písemný projev	Dodržuje psychohygienické návyky psaní Napíše správné tvary písmen psací i tiskací abecedy Píše krátké věty	**Písemný projev -** opis - přepis - diktát	
Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	Přepíše a opíše sdělení	**Písemný projev**	
Seřadí ilustrace podle dějové	Vypravuje děj podle obrázkové osnovy,	**Mluvený projev -** obrázková osnova,	**Osobnostní a sociální výchova –**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
posloupnosti a vypráví a píše podle nich jednoduchý příběh	Vyjádří vlastní pocity Napíše větu k obrázku	vypravování, **Písemný projev -** správné sezení, správná formulace slov ve větě	INT Kreativita
Jazyková výchova			
Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	Rozlišuje samohlásky a souhlásky, vyjmenuje souhlásky tvrdé, měkké a obojetné Používá párové souhlásky Rozdělí slovo na konci řádku Dovede seřadit slova podle abecedy	Hranice slov v mluveném i psaném projevu **Zvuková stránka jazyka -** výslovnost hlásek, Sluchová analýza a syntéza Abeceda, Dělení slov Dělení souhlásek Párové souhlásky	
Porovnává významy slov opačného významu, slova významem souřadná, nadřazená, podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná	Použije slova opačného významu ve větách Přiřadí slova nadřazená, podřazená i synonyma	**Slovní zásoba a tvoření slov -**slova opačného významu, synonyma, slova nadřazená, podřazená, souřadná Tvorba smysluplných vět z těchto slov	
Porovnává a třídí slova podle zobecnělého významu – děj, věc, okolnost, vlastnost	Roztřídí slova do skupin podle daného společného znaku	**Tvarosloví -** tvary slov, skupiny slov podle významu	
Rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	Pozná podstatná jména, roztřídí je do skupin Doplní slovesa do vět	**Tvarosloví -** seznámení se se slovními druhy	
Užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	Pozná v mluveném projevu špatně zvolený tvar slova	**Skladba -** tvorba vět	
Spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	Rozpozná konec věty a začátek Správně píše velké písmeno na začátku věty Použije správné písmeno ve větě u osob, zvířat a věcí	**Zvuková stránka jazyka -** hlasité čtení, intonace **Skladba -** věta, souvětí, slovní zásoba **Tvarosloví -** názvy osob, zvířat a věcí	
Rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	Napíše správné znaménko za větou podle jejího druhu Seřadí věty v textu podle posloupnosti	**Skladba -** druhy vět, pořadí vět	**Osobnostní a sociální výchova** – INT Kreativita

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Zdůvodňuje a píše správně- psaní i/í a y/ý po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech, u ú ů ve slovech, správně píše slova s dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě, velká písmena na začátku věty	Při psaní zvolí správné písmeno i/í nebo y/ý,napíše velké písmeno na začátku věty Rozlišuje zvukovou a psanou podobu slabik dě, tě, dě, bě, pě, vě, mě Doplní správně ve slově písmeno u ú ů	**Zvuková stránka jazyka** tvrdé a měkké souhlásky Psaní písmene u ú ů ve slovech Velká písmena ve větách Vybrané skupiny slov s písmenem ě	
Literární výchova			
Čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku,	Reprodukuje přiměřené texty Recituje krátké básně Správně použije přízvuk	**Poslech literárních textů –** intonace, přízvuk **Tvořivé činnosti s literárním textem** - dětská báseň, říkadla, rytmus, verš, rým	
Vyjadřuje své pocity z přečteného textu	Vyjádří svůj názor na text Dovede krátce vyprávět	**Tvořivé činnosti s literárním textem -** vypravování, volná reprodukce textu	**Osobnostní a sociální výchova** – INT Hodnoty, postoje, praktická etika
Rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	Vyjmenuje několik pohádek Pozná v textu spisovný a nespisovný jazyk	**Základní literární pojmy -** pohádka (klasická, moderní, veršovaná), Obrázková osnova	
Pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynu učitele a podle svých schopností	Vyhledá z textu odpovědi na otázky Výtvarně zpracuje text	**Tvořivé činnosti s literárním textem** – vlastní výtvarný doprovod	

Vzdělávací obsah předmětu Český jazyk ve 3. ročníku

Vyučovací předmět:	**Český jazyk**
Období – ročník:	**1. období – 3. ročník**
Počet hodin:	**9**

Očekávané výstupy v 3. ročníku:

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Komunikační a slohová výchova			
Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	Čte s porozuměním texty	**Čtení-** praktické (pozorné, přiměřeně rychlé), hlasité i tiché čtení	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	Rozumí písemným nebo mluveným pokynům	**Zvuková stránka jazyka-** modulace souvislé řeči (přízvuk slovní a větný), intonace, členění souvislé řeči (pauzy, frázování) **Čtení-** věcné (čtení jako zdroj informací, vyhledávací) **Naslouchání-** praktické i věcné	
Respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	Respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	**Zvuková stránka jazyka**-intonace, členění souvislé řeči (pauzy, frázování)	**Osobnostní a sociální výchova** – INT Komunikace
Pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	Vyslovuje, opravuje svou výslovnost; užívá spisovné vyjadřování v mluvených projevech	**Mluvený projev**- zásady kultivovaného projevu, technika a prostředky kultivovaného projevu; **Mluvený projev**u- technika a prostředky kultivovaného projevu; komunikační žánry- přednes	
V krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	Používá vhodné tempo a správně dýchá v krátkých mluvených projevech	**Mluvený projev**- zásady kultivovaného projevu, komunikační žánry- přednes básně	
Volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situací	Volí vhodné prostředky řeči při formulaci prosby	**Mluvený projev**- prostředky kultivovaného projevu, prosba	**Osobnostní a sociální výchova** – INT-Komunikace
Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	Tvoří krátký mluvený projev	**Mluvený projev**- komunikační žánry- vyprávění	**Multikulturní výchova**- PRO, Barevný svět- Lidské vztahy
Zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	Dodržuje osvojenou velikost písma	**Písemný projev**- přepis, opis	
Píše správné tvary písmen a číslic,	Kontroluje vlastní písemný projev	**Písemný projev**- vyjádření postoje	**Mediální výchova**- INT- Tvorba

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
správně spojuje písmena i slabiky, kontroluje vlastní písemný projev			mediálního sdělení
Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	**Písemný projev**- vlastní tvořivé psaní (charakteristika, dopis, přání, popis práce)	**Mediální výchova**- INT- Práce v realizačním týmu, Stavba mediálních sdělení **Multikulturní výchova**- PRO, Barevný svět- Lidské vztahy
Jazyková výchova			
Porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná a podřazená, vyhledává v textu slova příbuzná	Porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná a podřazená, vyhledává v textu slova příbuzná	**Slovní zásoba a tvoření slov**- význam slova, způsob tvoření slov	
Porovnává a třídí slova podle zobecněného významu- děj, věc, okolnost, vlastnost	Porovnává a třídí slova podle zobecněného významu- děj, věc, okolnost, vlastnost	**Tvarosloví**- mluvnické významy a tvary slov **Slovní zásoba a tvoření slov**- význam slova	
Rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	Rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	**Tvarosloví**- slovní druhy	
Užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	Užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	**Pravopis**- lexikální, morfologický, syntaktický	
Spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	Spojuje věty vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	**Pravopis**- lexikální, morfologický, syntaktický	
Odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě- mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a	Odůvodňuje a píše správně: i/y po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech Rozlišuje názvy a vlastní jména osob, zvířat a místních pojmenování v typických případech a respektuje jejich pravopis	**Pravopis**- lexikální, morfologický, syntaktický Velká písmena vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
místních pojmenování			
Literární výchova			
Čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	Čte a přednáší zpaměti literární texty	**Tvořivé činnosti s literárním textem**- volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu	**Osobnostní a sociální výchova** – INT- Mezilidské vztahy
Rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	Rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	**Literární druhy a žánry**- poezie, próza **Základní literární pojmy**- báseň	
Pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	Pracuje tvořivě s literárním textem	**Základní literární teorie a historie**- námět a téma díla, literární hrdina, zvukové prostředky poezie: rým, rytmus **Tvořivé činnosti s literárním textem**	**Osobnostní a sociální výchova** – INT- Hodnoty, postoje, praktická etika

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření pro 1. období:
Žák:

- čte s porozuměním jednoduché texty
- rozumí pokynům přiměřené složitosti
- dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání
- zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním
- píše písmena a číslice
- dodržuje správný poměr výšky písmen v e slově, velikost, sklon a správné tvary písmen
- spojuje písmena a slabiky
- převádí slova z mluvené do psané podoby
- dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost
- opisuje a přepisuje krátké věty
- rozlišuje všechna písmena malé a velké abecedy
- rozeznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky
- tvoří slabiky
- rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky
- píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech
- pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně
- reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací
- při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost

Vzdělávací obsah předmětu Český jazyk ve 4. ročníku

Vyučovací předmět:	**Český jazyk**
Období – ročník:	**2. období – 4. ročník**
Počet hodin:	**8**

Očekávané výstupy ve 4. ročníku:

Očekávané výstupy	**Dílčí výstupy**	**Učivo**	**Průřezové téma**
Komunikační a slohová výchova			
Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	Přečte správnou technikou čtení připravený text Čte potichu s porozuměním textu Volí přiměřenou intonaci, frázuje Vnímá hlavní linie příběhu	**Čtení** - čtení praktické Výrazné čtení s prvky uměleckého přednesu Rozvoj techniky čtení s důrazem na správnost Recitace - rým, verš, sloka Dramatizace	
Rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	Rozlišuje podstatné informace v textu vhodném pro daný věk Podstatné informace stručně zaznamenává Orientuje se v odstavcích	**Čtení** - věcné čtení, vyhledávací čtení Porozumění obsahu a rychlost Členění textu na odstavce	**Multikulturní výchova** – PRO Barevný svět – Multikulturalita
Posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	Tvoří otázky k textu Vypisuje údaje ze slovníku	**Mluvený projev** **Písemný projev**	
Reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	Reprodukuje obsah sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta Pozorně a ohleduplně naslouchá Sděluje své dojmy z naslouchání Respektuje roli mluvčího Klade otázky Rozezná správně reprodukovaný text od odlišné interpretace textu	**Mluvený projev, naslouchání** volná reprodukce přečteného textu (zápis textu, tvorba vlastních textů, kladení otázek) **Čtení** věcné Věcné naslouchání	
Vede správně dialog, **telefonický rozhovor,** zanechá vzkaz na	Správně osloví, zahájí a ukončí telefonický rozhovor	**Mluvený projev** Komunikace, základní komunikační	**Osobnostní a sociální výchova** – INT

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
záznamníku	Ohlásí osobní údaje, zná čísla záchranných linek Formuluje pravidla chování ve třídě Argumentuje, zaujme svůj postoj k věci, respektuje pravidla řízené diskuze Seznamuje se s vlivem formulace textu na pocity a postoj druhého člověka	pravidla	Sebepoznání a sebepojetí, Kreativita, Komunikace, Hodnoty, postoje, praktická etika
Rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě	Ověřuje si údaje vyhledáváním informací z různých zdrojů Obměňuje slova Vyvozuje závěry, vydedukuje děj Hledá souvislosti mezi informacemi a vlastní zkušeností Hledá společné řešení Rozpozná manipulativní telefonát reklamních firem	**Čtení** věcné **Mluvený projev** příspěvek do časopisu styk s vnějším světem, plakát anketa	**Mediální výchova** – INT Fungování a vliv médií ve společnosti, Tvorba mediálního sdělení
Volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru	Rozpozná nebo vydedukuje, co znamenají použitá gesta Vyjadřuje se podle svého komunikačního záměru a komunikační situace	**Mluvený projev** **Zvuková stránka jazyka** Zdvořilé vystupování Mimojazykové prostředky řeči Řízená diskuze o TV pořadech pro děti	**Multikulturní výchova** - PRO Barevný svět – Multikulturalita **Mediální výchova** – INT Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
Rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	Rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost Rozpoznává situace, kdy je třeba používat spisovný jazyk	**Mluvený projev**	
Píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	Opíše, přepíše text Zvyšuje rychlost psaní při udržení úpravy Efektivně rozloží text na stránce, Píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry – adresa, vzkaz	**Písemný projev** - technika psaní Komunikační žánry Oznámení, vzkaz, poštovní poukázka, přihláška	**Mediální výchova** – INT Stavba mediálních sdělení

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
	Dodržuje při zápisu odstavce Dosahuje přehlednosti písemného projevu Vyplní jednoduchý tiskopis		
Sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti	Sestaví osnovu popisu a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev Dle předlohy vytvoří osnovu vyprávění Dle osnovy vyjádří základní obsah vyprávění s dodržením dějové posloupnosti Vytvoří přehledný zápis	**Písemný projev** – popis pracovního postupu **Mluvený projev** na blízké téma **Slovní zásoba a tvoření slov –** slova a pojmy	
Jazyková výchova			
Porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová	Orientuje se ve slovníku, v encyklopedii Orientuje se ve významu pojmů, dokáže je od sebe odlišit a použít	**Slovní zásoba a tvoření slov** Psaní předložek a předpon slova a pojmy, význam slov, slova jednoznačná, mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma	**Multikulturní výchova** - PRO Barevný svět – Multikulturalita
Rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou	Dokáže vyvodit kořen slova graficky znázorní stavbu slova Uvědomuje si, že je rozdíl mezi příponovou částí a koncovkou	**Stavba slova** – kořen, část předponová a příponová	
Určuje slovní druhy Plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	Určí podstatná jména, osobní zájmena a zvratná zájmena si a se, číslovky, slovesa, předložky, známé spojky, citoslovce (zvuky) Otázkou pozná přídavné jméno Vyskloňuje nebo vyčasuje plnovýznamové slovo v gramaticky správném tvaru Užije ve větě u podstatných jmen pádovou otázku Určuje základní mluvnické kategorie	**Tvarosloví** Slovní druhy - slova ohebná a neohebná, tvary slov Časování sloves v oznamovacím způsobu všech časů, slovesné kategorie, slovesné tvary, infinitiv Zařazování podstatných jmen k jednotlivým vzorům, pravidelné skloňování všech vzorů	
Rozlišuje slova spisovná a jejich	Rozlišuje slova spisovná a nespisovná	**Slovní zásoba a tvoření slov –**	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
nespisovné tvary		spisovný jazyk, význam slov	
Vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty	Sestaví holou větu Vyhledá základní skladební dvojici ve větě jednoduché Urči přísudek slovesný holý Seznámí se na příkladech s pojmy: rozvitý podmět a přísudek, několikanásobný a nevyjádřený podmět Pozná větu, která nemá úplnou základní skladební dvojici	**Skladba** Základní skladební dvojice, podmět, přísudek	
Odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí	Podle počtu sloves v určitém tvaru, podle diakritiky a spojek pozná souvětí Odliší větu jednoduchou a holou	**Skladba** – věta jednoduchá a souvětí	
Užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	Rozeznává změnu významu souvětí při použití různých spojovacích výrazů	**Skladba** – věta jednoduchá a souvětí	
Píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	Přiřazuje k vyjmenovaným slovům slova příbuzná, odůvodní pravopis Ovládá systém zařazování podstatných jmen k vzorům a odůvodňuje psaní koncovek podstatných jmen	**Pravopis** lexikální a morfologický Vyjmenovaná slova a slova příbuzná Podstatná jména - pád, číslo, rod, vzor Zařazování k jednotlivým vzorům pravidelné skloňování všech vzorů	
Zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	Řeší shodu přísudku s podmětem Odůvodní psaní koncovek příčestí minulého v jednoduchých případech	**Pravopis** - shoda přísudku s holým podmětem	
Literární výchova			
Vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	Z úryvku vyvozuje další děj, hodnotí jednání postav Reprodukuje obsah a stručně vyjádří dojem z vlastní četby Zapíše do čtenářského deníku obsah knihy	**Poslech literárních textů** **Zážitkové čtení a naslouchání**	**Multikulturní výchova** - PRO Barevný svět – Multikulturalita

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
	Čte knihy dle vlastního zájmu		
Volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma	Tvoří vlastní text na dané téma Přednese, reprodukuje předem připravený text Účastní se dramatizace, přijímá role Vytvoří ilustraci k literárnímu textu Využívá k četbě časopisy pro děti Vytvoří vlastní příspěvek do rubrik třídního časopisu	**Tvořivé činnosti s literárním textem** – přednes kratších vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod Média, dětské časopisy	
Rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	Přiřadí ke známým textům jejich autora Rozlišuje pojmy umělecký a neumělecký text Rozpozná podle charakteristických znaků autora ilustrace	**Základní literární pojmy** - tvůrci dětské literatury, ilustrátoři	
Při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy,	Vysvětlí, rozliší a používá pojmy spisovatel, básník verš, rým, divadelní představení, herec Poslechem i četbou rozliší poezii od prózy Rozlišuje různé typy textů - báseň, pohádka, pověst, bajka	**Základní literární pojmy** Literární druhy – poezie, próza Literární žánry – báseň, pohádka, pověst, bajka	

Vzdělávací obsah předmětu Český jazyk v 5. ročníku

Vyučovací předmět:	**Český jazyk**
Období – ročník:	**2. období – 5. ročník**
Počet hodin:	**7**

Očekávané výstupy v 5. ročníku:

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Komunikační a slohová výchova			
Čte s porozuměním přiměřeně	Čte potichu i nahlas	**Čtení** - praktické čtení (technika čtení,	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
náročné texty potichu i nahlas	Vnímá linii příběhu a postavy Dokáže vyznačit klíčová slova Orientuje se v textu Dovede výrazně přednést text (recituje) Rozumí čtenému textu Vybere z nabídky vhodný nadpis Posoudí na základě přečteného textu pravdivost / nepravdivost tvrzeni Posoudí, zda daná informace vyplývá / nevyplývá z textu Vyhledá v textu odpověď na zadanou otázku Vystihne hlavní myšlenku textu	pozorné, plynulé, rychlé, uvědomělé hlasité čtení, tiché čtení) Znalost orientačních prvků v textu, klíčová slova, Čtení s přednesem Porozumění čteným textům	
Rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	Podle obsahu tvoří odstavce Pracuje se slovníky a encyklopediemi Vybere z nabídky slov slova klíčová vztahující se k zadanému textu, dokáže z nich sestavit osnovu Rozhodne, které informace v textu jsou nepodstatné pro smysl (vyznění) textu Vypíše požadovanou informaci z textu Utřídí přečtené informace, vybere podstatná fakta	**Čtení -**věcné čtení Čtení jako zdroj informací Čtení vyhledávací Odstavce Osnova Využití slovníku a encyklopedií	
Posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	Naslouchá a tvoří jednoduchá sdělení Zapíše jednoduché sdělení a posoudí úplnost informací Sestaví jednoduchý slohový útvar (adresa, zpráva, vzkaz, oznámení, pozvánka) Posoudí, zda náležitosti daného slohového útvaru jsou úplné, či zda něco chybí Sestaví z vět (či krátkých odstavců) na základě časové a příčinné souvislosti příběh, sdělení Vybere z nabídky větu, která je vhodná	**Naslouchání**- praktické naslouchání (ohleduplné, zdvořilé, vyjadřující kontakt s partnerem) Věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, s aktivní reakcí na mluvčího, posuzování úplnosti či neúplnosti)	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
	jako závěr k dané ukázce		
Reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	Zapíše slyšený projev Klade otázky k tématu Sděluje své dojmy z naslouchání Vyslechne sdělení a reprodukuje /napíše jeho obsah /smysl, zapamatuje si z něj podstatná fakta Vyslechne vzkaz a reprodukuje ho	**Naslouchání -** zaznamenává slyšený projev Reaguje otázkami Zapamatuje si podstatná fakta Reprodukuje obsah slyšeného projevu Zážitkové naslouchání	
Vede správně dialog, telefonický rozhovor**, zanechá vzkaz na záznamníku**	Dodržuje základní komunikační pravidla Vede dialog na základě obrazového materiálu Dokáže vytvořit zprávu a oznámení Vypravuje souvisle Na základě zadaných informací vede dialog, telefonický hovor (s kamarádem, s dospělým), zanechá vzkaz na záznamníku Posoudí, zda v uvedené ukázce dialogu, telefonického rozhovoru nebo vzkazu na záznamníku něco chybí nebo zda je úplná /mění dialog na vzkaz apod.	**Mluvený projev-** základní komunikační pravidla Střídání rolí mluvčího a posluchače, Zdvořilé vystupování Komunikační žánry – dialog na základě obrazového materiálu,vzkaz na záznamníku, zpráva, oznámení, vypravování	
Rozpozná manipulativní komunikaci v reklamě	Ví, co je reklama a kde se užívá Posoudí pravdivost reklamy Rozlišuje různé typy mediálních sdělení Vnímá autora sdělení Užívá hodnotících prvků ve sdělení Sestaví příspěvky podle kritérií Identifikuje postoje a názory autora Vybere z předložených ukázek tu, která výrazně ovlivňuje rozhodování člověka	**Mluvený projev-** komunikační žánry Mediální sdělení (reklama)	**Mediální výchova** – INT, Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, Vnímání autora mediálních sdělení

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
	Vybere z nabídky možností, čeho chtěla reklama dosáhnout		
Volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru	Dorozumí se beze slov – mimika, gesta, řeč těla Klade otázky, na otázky odpovídá intonačně správně Používá větu uvozovací a řeč přímou Používá výrazové prostředky Na základě zadání předvede s náležitou intonací, přízvukem a tempem řeči různá sdělení -oznámení, příkaz, prosbu, omluvu – a respektuje při tom rozdílného adresáta Vhodně se představí ostatním dětem, dospělému	**Mluvený projev-** mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta) Základy techniky mluveného projevu	
Rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	Pozná hovorovou češtinu a porovnává její prvky se spisovným jazykem V písemném projevu používá prvky spisovné češtiny Zdvořile se vyjadřuje Rozliší ve slyšené ukázce spisovnou a nespisovnou výslovnost (sme, dyž vo tom apod.) Při veřejné komunikační situaci využívá spisovnou výslovnost	**Naslouchání** – věcné naslouchání Vyjadřování závislé na komunikační situaci Využívání spisovné a nespisovné výslovnosti Zdvořilé vyjadřování	
Píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	Dodržuje formální úpravu textu Na základě osnovy vytvoří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti Odliší popis od vypravování Rozlišuje mezi formou soukromého a úředního dopisu V ukázce dopisu doplní, co chybí Komunikace a spolupráce skupině Uvědomuje si odlišnosti jedinců	**Písemný projev** – upevňování techniky psaní, formální úprava textu, Žánry písemného projevu - blahopřání, omluvenka, zpráva, oznámení, inzerát, dopis, vypravování, popis	**Mediální výchova** – INT Práce v realizačním týmu **Multikulturní výchova** – PRO Barevný svět, Princip sociálního smíru a solidarity

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
	Tvorba školního časopisu Píše správně po stránce obsahové i formální vyprávění Sestaví popis předmětu (zvířete/osoby) a popis pracovního postupu Napíše soukromý dopis se všemi náležitostmi V ukázce dopisu doplní, co chybí		
Sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti	Vypráví podle dané osnovy Napíše vlastní vyprávění Dodržuje časovou posloupnost Zapojí se do rozhodování (žákovská rada) K zadanému textu přiměřené délky vytvoří jeho osnovu z klíčových slov v textu (nejméně o třech bodech) Zařadí do přečtené ukázky vyprávění nabízený text na vhodné místo	**Písemný projev** Vypravování Vytváření osnovy Vytváření vlastního vyprávění s dodržováním časové posloupnosti	**Výchova demokratického občana** – INT, Občanská společnost a škola
Jazyková výchova			
Porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová	Porovná významy slov stejně znějících či vícevýznamových Orientuje se v tvoření slov a slovní zásobě Pracuje se slovníkem (vyhledává) Převede větu z řeči přímé do nepřímé a naopak Vybere z nabídky slovo, které má významem nejblíže k zadanému slovu Nahradí v textu slovo slovem významem protikladným, významem stejným nebo podobným, citově zabarveným, nespisovné slovo slovem spisovným Vyhledá v textu slovo vícevýznamové, vysvětlí jeho další významy Rozhodne, zda dvojice slov splňuje požadovanou podmínku (pro opozita)	**Zvuková stránka jazyka-** členění řeči, intonace, pauza **Slovní zásoba a tvoření slov** přímá a nepřímá řeč	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	Rozliší koncovku v příponové části Ovládá grafický rozbor stavby slova Určí kořen slova, část příponovou, předponovou Rozliší, v kterých případech se jedná o slova příbuzná a v kterých o tvary téhož slova Rozliší, která slova jsou příbuzná se zadaným slovem a která ne K danému slovu uvede slova příbuzná	**Stavba slova** – část příponová, koncovka	
Určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je ve gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	Orientuje se v neohebných slovních druzích a užívá je ve větách ve správných tvarech Určí slovní druh vyznačeného slova ve větě (kromě částic) Vybere z krátkého textu větu, která obsahuje / neobsahuje určený slovní druh Určí u podstatného jména rod, číslo, pád a vzor a na základě této znalosti používá podstatná jména ve správném tvaru v mluveném i psaném projevu. Rozliší přídavné jméno tvrdé a měkké, ve spojení přídavného a podstatného jména určí u přídavného jména jeho pád, číslo, rod a na základě této znalosti používá přídavná jména ve správném tvaru v mluveném i psaném projevu, správně píše koncovky Umí skloňovat zájmena osobní a číslovky Pozná zvratné sloveso Rozliší slovesné tvary Určí osobu, číslo, způsob (u způsobu oznamovacího čas) u slovesa, užívá slovesa ve správných tvarech mluveném i psaném projevu	**Tvarosloví** – slovní druhy ohebné i neohebné Podstatná jména – mluvnické kategorie (pád) Přídavná jména – rozlišení přídavných jmen měkkých a tvrdých Zájmena (druhy zájmen, skloňování) Číslovky - (druhy, skloňování) Slovesa – mluvnické kategorie (způsob) Jednoduché a složené slovesné tvary Příslovce Předložky Spojky Částice Citoslovce	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
	Rozliší, zda věta je/není napsaná gramaticky správně		
Rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	Pracuje se Slovníkem spisovné češtiny V písemném projevu používá slova spisovná a jejich spisovné tvary Vyhledá v textu nespisovný tvar podstatného a přídavného jména a slovesa a nahradí ho spisovným Doplní zadaný tvar podstatného jména do věty tak, aby to bylo mluvnicky a pravopisně správně (1. a 4. pád rod mužský životný).	**Slovní zásoba** – slova spisovná a nespisovná	
Vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty	Určí ve větě podmět holý Určí holý přísudek Ve větě určí část podmětovou a přísudkovou Píše správně koncovky podle mluvnických pravidel Vyhledá ve větě základní skladební dvojici (podmět vyjádřený, nevyjádřený, několikanásobný) Vyhledá ve větě určovací skladební dvojice (bez terminologie)	**Skladba** Základní skladební dvojice Podmět holý a rozvitý Přísudek holý a rozvitý Část podmětová a část přísudková	
Odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí	Rozliší větu jednoduchou a souvětí Změní větu jednoduchou v souvětí a naopak Rozhodne, který větný vzorec odpovídá zadanému větnému celku	**Skladba**- věta jednoduchá, souvětí	
Užívá vhodných spojovacích výrazů,	Nahradí spojovací výraz v souvětí tak, aby smysl zůstal zachován	Spojky a spojovací výrazy	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
podle potřeby projevu je obměňuje	Spojí věty v souvětí pomocí vhodného spojovacího výrazu	Vnímání spojek a , i, ani, nebo, že, protože, když	
Píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	Správně píše/doplní i/y ve vyjmenovaných slovech a slovech s nimi příbuzných Píše předpony s-, z-, vz- dle pravidel Píše jména vlastní dle pravidel Používá pravidla pro psaní předložek s,z (2. a 7. pád) Řeší pravopis u sloves v přítomném čase Pracuje s Pravidly českého pravopisu Píše správně z hlediska pravopisu lexikálního a morfologického	**Pravopis** Lexikální pravopis – vyjmenovaná slova a slova s nimi příbuzná Předpony s-,z-,vz- Vlastní jména národností, států, planet Morfologický pravopis – předložky s,z Pravopis sloves v přítomném čase Pravidla českého pravopisu	
Zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	Na základě znalosti shody přísudku s podmětem používá správné tvary příčestí minulého činného v mluveném i psaném projevu Doplní správně čárky do zadaného textu (oslovení, několikanásobný větný člen)	**Pravopis** Pravopis syntaktický – shoda přísudku s podmětem	
Literární výchova			
Vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	Reprodukuje stručně obsah textu Získává vztah k literatuře Zpracuje stručné sdělení (referát) o přečtené knize, prezentuje ho spolužákům, zakládá do portfolia nebo zapisuje do čtenářského deníku Řekne, jak na něj vyslechnutá / přečtená ukázka působí	Způsoby interpretace literárních a jiných děl **Poslech literárních textů** Výchova ke čtenářství **Zážitkové čtení a naslouchání**	
Volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma	Sdělí svůj názor z textu Vyjádří vlastní pocity z prožitku Výrazně přednáší a recituje texty Volně reprodukuje text Zpracuje a přednese literární referát	**Tvořivé činnosti s literárním textem** Přednes vhodných literárních textů Volná reprodukce textu Vytváření vlastních textů Literární referáty	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
	Tvoří vlastní texty a ilustrace podle svých schopností Zahraje svou roli při dramatizaci Vytvoří vlastní text na dané či vlastní téma Napíše pohádku, bajku	Dramatizace – nácvik, hříčky, scénky Vlastní tvořivé psaní Vlastní výtvarný doprovod	
Rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	Pracuje s časopisy pro děti a mládež Orientuje se ve filmových a televizních produkcích pro děti Pozná známé ilustrace a porovnává je Uvědomuje si rysy uměleckých a neuměleckých textů Vyhledává informace Navštěvuje knihovnu Rozhodne, z kterého druhu / žánru je úryvek – řešení v nabídce (úryvek z poezie, komiksu, z naučného textu – encyklopedie, z návodu k použití, z pohádky)	Časopisy pro děti a mládež Film a televize Poznávaní informačních zdrojů	
Používá při jednoduchém rozboru literárních textů elementární literární pojmy	Orientuje se v základních literárních druzích a žánrech Uvědomuje si rysy pohádek, comicsů, dobrodružné četby Používá přirovnání při práci s textem a v dramatizaci Rozhodne, zda ukázka je pohádka, pověst nebo bajka Rozhodne, zda ukázka je poezie, nebo próza	**Základy literární pojmy** – jazyk literárního díla Literatura umělecká a věcná Literární druhy – poezie, próza, lyrika, epika, drama Literární žánry – báseň, pohádka, bajka, povídka, divadelní představení, režisér, přirovnání	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
Žák:

- vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích
- má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování
- v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči
- popíše jednoduché předměty, činnosti a děje
- popisuje a přepisuje jednoduché texty
- ovládá hůlkové písmo

- tvoří otázky a odpovídá na ně
- pozná podstatná jména a slovesa
- rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik
- určuje samohlásky a souhlásky
- seřadí slova podle abecedy
- správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek dě, tě, ně, bě, pě, vě,mě
- správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky
- dramatizuje jednoduchý příběh
- vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek
- čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy
- určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti
- rozlišuje prózu a verše
- ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu

Vzdělávací obsah předmětu Český jazyk v 6. ročníku

Vyučovací předmět:	**Český jazyk**
Období – ročník:	**2. stupeň – 6. ročník**
Počet hodin:	**5**

Očekávané výstupy v 6. ročníku:

Očekávané výstupy	**Dílčí výstupy**	**Učivo**	**Průřezové téma**
Komunikační a slohová výchova			
Odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji	Čte s porozuměním Vnímá různá jazyková sdělení	**Čtení** – praktické, kritické, analytické, hodnotící **Naslouchání** – kritické	**Mediální výchova** – INT Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru	Mluví o přečteném textu Sděluje subjektivní vnímání komunikačního záměru v hovoru	**Naslouchání** – kritické, objektivní a subjektivní sdělení, komunikační záměr mluvčího	
Rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích	Vnímá sdělení v mediích jako podnět k diskuzi	**Naslouchání** – praktické, kritické	**Mediální výchova** – INT Vnímání autora mediálních sdělení

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	Dorozumívá se výstižně	**Naslouchání** **Písemný projev** **Mluvený projev**	
Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky	Užívá spisovný projev	**Mluvený projev** **Písemný projev** - na základě poznatků o jazyce a stylu	**Mediální výchova** – INT Stavba mediálních sdělení, Práce v realizačním týmu
Zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu	Ovládá zásady při komunikaci	**Naslouchání** **Mluvený projev** připravený	
Vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	Formuluje hlavní myšlenky textu Vypisuje stručné poznámky	**Písemný projev** - komunikační žánry: výpisek, výtah, soukromý dopis	
Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	Vyhledá nejdůležitější informace v textu	**Čtení** - čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací	
Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	Doplní text vlastní tvořivou myšlenkou Do vytvořeného textu vkládá přímou řeč	**Naslouchání** věcné **Písemný projev** Popis předmětu a osoby	
Jazyková výchova			
Spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	Rozliší vliv intonace a přízvuku na význam věty	**Zvuková stránka jazyka** -intonace věty, přízvuk	
Rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování			

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
slovní zásoby			
Samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	Pracuje s Pravidly českého pravopisu a slovníky	**Obecné poučení o jazyce** -jazykové příručky	
Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	Třídí slovní druhy Tvoří spisovné tvary podstatných a přídavných jmen, zájmen a číslovek Určí mluvnický význam slova	**Tvarosloví -** slovní druhy, tvary a stavba slov, mluvnické významy	
Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	Rozliší větu jednoduchou a souvětí Zdůvodní koncovky příčestí minulého Píše přímou a nepřímou řeč	**Skladba -** stavba věty, pořádek slov ve větě, přímá a nepřímá řeč	
V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	Ovládá pravopis přídavných jmen, zájmen, číslovek a sloves v podmiňovacím způsobu	**Pravopis** - pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický	
Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	Vnímá češtinu jako znak národa Rozliší spisovný a nespisovný jazyk Zdůvodní užití nespisovného jazyka Má povědomí o jazycích menšin Zařadí slovenštinu do slovanských jazyků	**Obecné poučení o jazyce -** čeština (jazyk národní a mateřský), skupiny jazyků – slovanské jazyky, rozvrstvení národního jazyka, spisovné a nespisovné útvary a prostředky českého jazyka	
Literární výchova			
Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	Vlastními slovy reprodukuje text Jednoduše popíše strukturu Interpretuje smysl díla	**Tvořivé činnosti s literárním textem** - volná reprodukce slyšeného a čteného textu **Základy literární teorie a historie** - kompozice literárního příběhu	**Mediální výchova** – INT Vnímání autora mediálních sdělení
Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	Ilustruje literární text Jednoduše formuluje dojmy a názory z četby a divadelních a filmových představení Vede si čtenářský deník	**Tvořivé činnosti s literárním textem** - vlastní výtvarný doprovod k literárním textům, záznam a reprodukce hlavních myšlenek	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty	Rozliší při četbě literaturu hodnotnou a konzumní	**Základy literární teorie a historie -** literatura umělecká a věcná (populárně – naučná)	
Rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	Rozliší a porovná základní literární druhy a žánry, přiřadí významné představitele Chápe rozlišné funkce jednotlivých žánrů	**Literární druhy a žánry -** literární druhy (poezie, próza, drama) a žánry (lyrika, epika), jejich funkce a představitelé	

Vzdělávací obsah předmětu Český jazyk v 7. ročníku

Vyučovací předmět:	**Český jazyk**
Období – ročník:	**2. stupeň – 7. ročník**
Počet hodin:	**5**

Očekávané výstupy v 7. ročníku:

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Komunikační a slohová výchova			
Odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji	Pojmenovává skutečnost Užívá odborné názvy	**Čtení** **Naslouchání** **Mluvený projev**	**Mediální výchova** – INT Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru	Hledá objektivně zjistitelná fakta Podněcuje ke kritickému myšlení a přístupu	**Naslouchání** – kritické, objektivní a subjektivní sdělení, komunikační záměr mluvčího	**Mediální výchova** – INT Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, Fungování a vliv médií ve společnosti
Rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích	Diskutuje o reklamních výrocích	**Naslouchání** – praktické, kritické, zážitkové, manipulativní působení projevu	**Mediální výchova** – INT Fungování a vliv médií ve společnosti, Vnímání autora

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
			mediálních sdělení
Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	Dorozumívá se kultivovaně Píše kultivovaně	**Mluvený projev** **Písemný projev**	**Mediální výchova** – INT Stavba mediálních sdělení **Multikulturní výchova** – PRO Žijeme na planetě Zemi – Lidské vztahy, Multikulturalita
Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky	Obohacuje popis vlastním citovým prožitkem Charakterizuje spolužáka	**Čtení** prožitkové **Písemný projev** - Charakteristika	
Zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu	Sděluje své stanovisko Vyjadřuje se věcně a spisovně	**Mluvený projev -** technika mluveného projevu, dialog**,** diskuze	**Multikulturní výchova** – PRO Žijeme na planetě Zemi – Princip sociálního smíru a solidarity
Vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	Vytvoří strukturovaný životopis	**Písemný projev -** komunikační žánry: úřední dopis, životopis	
Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	Seřadí informace v posloupnosti	**Písemný projev** – žádost, výtah	**Mediální výchova** – INT Práce v realizačním týmu
Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	Užívá vhodná dějová slovesa Vytvoří pointu	**Písemný projev**	
Jazyková výchova			
Spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	Spisovně vyslovuje běžně používaná česká a cizí slova Člení souvislou řeč	**Zvuková stránka jazyka -**spisovná výslovnost, členění souvislé řeči	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby, rozpozná přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech	Rozpozná přenesená pojmenování V textu vyhledá známé způsoby tvoření slov	**Slovní zásoba a tvoření slov -** slovní zásoba a způsoby tvoření slov, přenesená pojmenování, homonyma, synonyma	
Samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	Samostatně vyhledává v Pravidlech českého pravopisu a slovnících Rozumí základním zkratkám a termínům	**Slovní zásoba a tvoření slov -** významy slov	
Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	Rozliší slovesné rody a vidy Stupňuje příslovce	**Tvarosloví -** mluvnické významy a tvary slov	
Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	Rozpozná větné členy rozvíjející, správně je určí	**Skladba -** rozvíjející větné členy	
V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický a syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	Zvládá interpunkci ve větě jednoduché a v souvětí	**Pravopis -** lexikální, morfologický a syntaktický	
Literární výchova			
Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	Souvisle reprodukuje přečtený text Popíše strukturu Vlastními slovy interpretuje smysl díla Připraví si přednes literárního textu	**Tvořivé činnosti s literárním textem** - přednes vhodných literárních textů	
Rozpozná základní rysy individuálního stylu autora	Rozliší a pojmenuje druhy rýmů, obrazná pojmenování a typické znaky individuálního stylu autora	**Základy literární teorie a historie -** jazyk literárního díla (zvukové prostředky poezie: rým, rytmus, obrazná pojmenování)	
Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	Formuluje dojmy z četby a filmového a divadelního představení	**Tvořivé činnosti s literárním textem** - záznam a reprodukce hlavních myšlenek	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	Podle svých schopností a na základě osvojených znalostí tvoří vlastní literární text	**Tvořivé činnosti s literárním textem** - vytváření vlastních textů	**Mediální výchova** – INT Tvorba mediálního sdělení**,** Práce v realizačním týmu
Rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty	Vysvětlí základní pojmy z literární teorie a použité jazykové prostředky	**Základy literární teorie a historie -** literatura umělecká a věcná	
Rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	Rozliší žánry lyrické, epické a dramatické a uvede jejich typické představitele	**Literární druhy a žánry -** typické žánry a jejich představitelé	
Uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře	Uvádí základní lit. směry a představitele starší české lit., literatury Národního obrození a 2. pol. 19. st. a světové literatury	**Literární druhy a žánry -** hlavní vývojová období národní a světové literatury, žánry a představitelé	
Porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	Porovná ztvárnění pohádkového námětu v literatuře, dramatickém i filmovém zpracování	**Způsoby interpretace literárních a jiných děl**	
Vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	Připraví a přečte referát	**Literární druhy a žánry -** literární druhy a žánry v proměnách času	

Vzdělávací obsah předmětu Český jazyk v 8. ročníku

Vyučovací předmět:	**Český jazyk**
Období – ročník:	**2. stupeň – 8. ročník**
Počet hodin:	**4**

Očekávané výstupy v 8. ročníku:

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Komunikační a slohová výchova			
Odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji	Odlišuje v textu fakta od názorů Porovnává je s dostupnými informačními zdroji	**Písemný projev** – výklad, teze	**Mediální výchova** – INT Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Interpretace vztahu mediálních sdělení, Vnímání autora mediálních sdělení
Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru	Představuje postavu pomocí charakteristiky vnější a vnitřní	**Naslouchání** – komunikační záměr mluvčího	
Rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích	Zaujímá subjektivní postoj k manipulativní komunikaci v masmédiích	**Naslouchání** – kritické, manipulativní působení projevu	**Mediální výchova** – INT Fungování a vliv médií ve společnosti, Vnímání autora mediálních sdělení
Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	Používá k vystižení personifikace kontrastu a epiteta Využívá poznatků o jazyce a stylu ke správnému písemnému projevu a tvořivému psaní	Připravený **mluvený projev** na základě poznámek **Písemný projev** - subjektivně zabarvený popis	**Mediální výchova** – INT Stavba mediálních sdělení
Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky	Charakterizuje literární postavu	**Písemný projev -** charakteristika	
Zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu	Vyjádří svůj postoj a názor na danou věc Vhodně využívá verbálních a nonverbálních prostředků v řeči	**Písemný projev** - úvaha	**Mediální výchova** – INT Práce v realizačním týmu
Vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	Samostatně připraví a přednese výklad	**Písemný projev** - výklad **Čtení** věcné, studijní, vyhledávací, praktické, znalost orientačních prvků v textu	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	Uspořádá informace v textu	**Písemný projev** - výklad	**Mediální výchova** – INT Tvorba mediálního sdělení, Práce v realizačním týmu
Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	Využívá poznatků o jazyce a stylu ke správnému písemnému projevu a svůj osobní vztah uplatní při popisu skutečnosti	**Písemný projev** - tvořivé psaní (charakteristika literární postavy, subjektivně zabarvený popis)	
Jazyková výchova			
Spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	Spisovně vyslovuje běžně používaná přejatá slova	**Zvuková stránka jazyka -** zásady spisovné výslovnosti	
Rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby, rozpozná přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech	Rozliší obohacování slovní zásoby přejímáním, odvozováním a zkracováním	**Slovní zásoba a tvoření slov** -slovní zásoba a její jednotky, obohacování slovní zásoby	
Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	Samostatně a správně využívá slovesných vzorů k tvorbě slovesných tvarů	**Tvarosloví -** tvary slov	
Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	Rozliší větu a záměr výpovědi a druhy vedlejších vět,	**Skladba -** věta a výpověď, souvětí	
V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	Zvládá pravopis syntaktický i ve složitějších souvětích	**Pravopis -** syntaktický	
Literární výchova			
Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	Zaznamenává hlavní myšlenky textu	**Tvořivé činnosti s literárním textem** - záznam a reprodukce hlavních myšlenek	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Rozpozná základní rysy významného individuálního stylu autora	Rozpozná základní rysy stylu výrazných představitelů literatury 1. pol. 20. st.	**Základy literární teorie a historie -** struktura literárního díla (námět a téma díla)	
Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	Formuluje dojmy z četby a názory na umělecké dílo	**Základy literární teorie a historie -** struktura literárního díla (námět a téma, literární hrdina)	
Tvoří vlastní literární text podle svých schopností a základů literární teorie	Tvoří vlastní literární text a uplatní v něm osvojené znalosti Dramaticky ztvární literární text	**Tvořivé činnosti s literárním textem** - dramatizace, vytváření vlastních textů	**Mediální výchova** – INT Tvorba mediálního sdělení
Rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty	Posoudí vlastní četbu na základě osvojených znalostí i zkušenosti Svůj názor doloží argumenty	**Základy literární teorie a historie -** literatura umělecká a věcná	
Rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	Rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci Uvede jejich výrazné představitele v literatuře 1. pol. 20. st.	**Literární druhy a žánry -** typické druhy a žánry a jejich představitelé	
Uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře	Uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře 1.pol. 20. st.	**Literární druhy a žánry** v proměnách času – hlavní vývojová období národní a světové literatury	
Porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	Porovná ztvárnění klasického námětu v literatuře, v dramatickém i filmovém zpracování	**Způsoby interpretace literárních a jiných děl**	
Vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	Vyhledá informace z různých informačních zdrojů Propojí je v souvislostech a zpracuje do referátu	**Literární druhy a žánry** v proměnách času – hlavní vývojová období národní a světové literatury	

Vzdělávací obsah předmětu Český jazyk v 9. ročníku

Vyučovací předmět:	**Český jazyk**
Období – ročník:	**2. stupeň – 9. ročník**
Počet hodin:	**5**

Očekávané výstupy v 9. ročníku:

Očekávané výstupy	**Dílčí výstupy**	**Učivo**	**Průřezové téma**
Komunikační a slohová výchova			
Odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji	Prohlubuje znalosti ve vypravování, kombinuje je s popisem, úvahou a líčením Po přečtení textu dokáže vybrat z nabízených možností, co je názorem pisatele textu	**Písemný projev** - vypravování v umělecké oblasti, vypravování retrospektivní, vlastní tvořivé psaní	**Mediální výchova** – PRO Školní noviny – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, Vnímání autora mediálních sdělení
Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru	Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru	**Naslouchání** – zvukové prostředky souvislého projevu a prostředky mimojazykové	
Rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj	Vyhledává pravdivé i nepravdivé informace v médiích Rozpozná, zda autor textu je / není nestranným pozorovatelem Text analyzuje a vyvodí závěr vyplývající z textu Rozpozná v textu alespoň jeden manipulativní prvek Zaujme kritický postoj k důvodům, které vedly k manipulaci Vybere dle svého postoje nejpravděpodobnější variantu	**Naslouchání** – kritické, manipulativní působení projevu **Písemný projev** – vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu	**Mediální výchova** – PRO Školní noviny – Fungování a vliv médií ve společnosti, Stavba mediálních sdělení

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	Pohotově a výstižně informuje o aktuálních otázkách Najde slovo nevhodně užité v dané komunikační situaci a z nabízených možností vybere to správné Posoudí vhodnost / nevhodnost užití textu v dané komunikační situaci	**Mluvený projev** - nepřipravený projev bez poznámek	
Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	Sestaví kratší mluvený projev Vybere z nabízených možností text ve spisovném jazyce V krátké ukázce najde nespisovné výrazy a nahradí je výrazy spisovnými K vybraným výrazům najde vhodná synonyma Rozhodne o vhodnosti / nevhodnosti použití nespisovného výrazu v textu	**Mluvený projev** - úvaha, referát	
V mluveném projevu připraveném o improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči	Používá verbální, nonverbální a paralingvální prostředky	**Mluvený projev** - zásady kultivovaného projevu	
Zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu	Řídí diskusi, zahajuje ji, naznačuje problémy, zaujímá stanovisko, uděluje slovo	**Mluvený projev** - diskuse	
Využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	Formuluje hlavní myšlenky textu Uvažuje o problémech současnosti i budoucnosti Vyhledá v textu klíčová slova / termíny spojené s danou tematikou Posoudí, zda daná informace vyplývá / nevyplývá z textu Vyhledá v textu odpověď na zadanou otázku	**Mluvený projev** - zásady dorozumívání, komunikační normy, základní mluvené žánry podle komunikační situace – úvodník a komentář	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	Vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování Uspořádá úryvky tak, aby sestavený text dával smysl a aby byla dodržena textová návaznost Seřadí slovní výpovědi od nejvhodnější po nejméně vhodnou (hodnocení od nejlepšího po nejhorší)	**Písemný projev** - pozvánka, objednávka	**Mediální výchova** – INT Školní noviny – Práce v realizačním týmu
Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	Využívá poznatků o jazyce, stylu a o základních slohových postupech a žánrech k tvořivé práci s textem Najde chybnou formulaci (stylistickou chybu) a z nabízených opravných možností vybere tu správnou Najde záměrně uvedenou pravopisnou chybu v textu a vybere formulaci bez chyb Analyzuje předložený text a zařadí ho k danému funkčnímu stylu Dovede své znalosti o funkčních stylech tvůrčím způsobem použít	**Písemný projev -** komunikační žánry, slohové postupy	**Mediální výchova** – INT Tvorba mediálního sdělení
Jazyková výchova			
Spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	Spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova, používá správně přízvuk slovní i větný Vybere správnou výslovnost z uvedené nabídky	**Zvuková stránka jazyka -**modulace souvislé řeči (přízvuk)	
Rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby, rozpozná přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech	Rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby Rozpozná přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech Rozliší způsoby tvoření slov K danému slovesu doplní slovesa odvozená	**Slovní zásoba a tvoření slov -** slohové rozvrstvení slovní zásoby, obohacování slovní zásoby	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
	Rozliší i vytváří slova složená Nahradí vyznačená slova přejatá českými ekvivalenty Vybere z nabídky slovo přeneseného pojmenování Prokáže znalost významu přeneseného pojmenování Ovládá zásady tvoření slov		
Samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	Samostatně vyhledává v Pravidlech českého pravopisu, v příručkách a slovnících Rozumí používaným zkratkám a termínům Zpracovává informace Orientuje se v odborném textu	**Obecné poučení o jazyce** -jazykové příručky **Slovní zásoba a tvoření slov** - obohacování slovní zásoby **Zvuková stránka jazyka** -zásady spisovné výslovnosti	
Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	Samostatně tvoří spisovné tvary slov a vědomě a vhodně je používá Vybere z řady slov to, které je/není požadovaným slovním druhem Určí slovní druh u slov odvozených z jednoho slovotvorného základu Doplní v textu slova v náležitých tvarech množného čísla (slova jsou uvedena v č. j. v 1. p.) Určí slovní druh u vyznačených slov v textu (dané slovo ve větě může mít platnost různých slovních druhů)	**Tvarosloví** - tvary slov	
Využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	Tvoří kultivované jazykové projevy s využitím jazykové normy	**Obecné poučení o jazyce** - jazyk a komunikace, jazyková norma a kodifikace, kultura jazyka a řeči	
Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě jednoduché i v souvětí	Rozliší a určí poměry a závislosti vět v souvětí a větných členů Určí ve větách vyznačená slova jako větné členy Rozšíří daný větný člen na	**Skladba -** stavba textu, pořádek slov ve větě	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
	několikanásobný, správně doplní interpunkční znaménko nebo spojku Doplní sloveso podle naznačených vztahů a určí doplněný větný člen.(podmět, přísudek, předmět, přívlastek, příslovečné určení místa, času, způsobu) Vyjádří obsah dvojčlenných vět větným ekvivalentem Užije uvedené sloveso ve větách, které vypovídají něco o povětrnostních podmínkách jako větu jednočlennou a jako větu dvojčlennou (maximum) Vybere z nabízených možností grafickou stavbu souvětí a přiřadí ji k danému souvětí (lze i obráceně – přiřadí ke grafu jedno z nabízených souvětí)		
V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický a syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	Pozná v textu tvary přechodníků Vybere z nabízených vět tu, ve které je /není pravopisná chyba	**Pravopis -** pravopis lexikální	
Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	Pozná texty ve starší češtině V krátké ukázce najde nespisovný výraz a vybere z nabízených možností správné převedení ukázky do jazyka spisovného Přiřadí ke krátkému textu jeden z nabízených pojmů útvaru národního jazyka Vybere z nabízených možností nejvhodnější užití daného textu a přiřadí ho k ukázce	**Obecné poučení o jazyce -** skupiny jazyků, jazyk a komunikace – původ a základy vývoje češtiny	
Literární výchova			
Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a	Uceleně reprodukuje přečtený text Popisuje strukturu a jazyk literárního	**Tvořivé činnosti s literárním textem** - interpretace literárního textu,	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	díla Vlastními slovy interpretuje smysl díla Odliší řeč vypravěče a řeč postav Vybere z nabídky hlavní myšlenku předloženého úryvku Správně určí básnické prostředky ozvláštňující literární dílo (jednoduché příklady personifikace, metafory, metonymie) Doplní do básně slovo ve správném rýmu podle rytmu a smyslu textu	přednes vhodných lit. textů	
Rozpoznává základní rysy významného individuálního stylu autora	Rozpozná základní rysy individuálního stylu významných autorů literatury po 2. sv. válce Vybere z ukázek takovou, která svým obsahem odpovídá názvům uvedených knih. Přiřadí k sobě název knihy a k ní příslušející ukázku Seřadí úryvky z literárních děl v pořadí, ve kterém vznikly	**Základy literární teorie a historie -** jazyk literárního díla	
Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo Popíše v dopise ve 150–180 slovech film, který vznikl na základě literárního díla Zformuluje alespoň tři důvody, proč se mu určitá kniha nelíbila Na základě návštěvy divadelního představení v dopise kamarádovi či kamarádce sdělí dojmy ze zhlédnutého představení	**Základy literární teorie a historie -** struktura literárního díla (námět a téma, literární hrdina)	
Tvoří vlastní literární text podle	Tvoří vlastní literární text podle svých	**Tvořivé činnosti s literárním textem**	**Mediální výchova** – INT

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie Vytvoří jednodušší literární text odpovídající tematicky i formálně zadání (v nabídce báseň, bajka, pohádka)	- vytváření vlastních textů	Školní noviny – Tvorba mediálního sdělení
Rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty	Rozliší v textu druhy verše a lyriky Rozhodne o výchozím textu, zda patří k hodnotné, či spíše ke konzumní literatuře	**Základy literární teorie a historie -** zvukové prostředky poezie (volný verš)	
Rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	Rozlišuje základní literární druhy a žánry literatury faktu a publicistických útvarů, porovná je i jejich funkci Uvede jejich výrazné představitele Určí, k jakému literárnímu druhu / žánru patří výchozí text Přiřadí k uvedenému literárnímu druhu/žánru ukázky jednotlivých uměleckých textů	**Základy literární teorie a historie -** literatura faktu, publicistické žánry	
Uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře	Uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře po 2. sv. válce Zařadí vybrané autory do uvedených literárních směrů Popíše základní znaky literárního směru na vybrané ukázce	**Literární druhy a žánry** v proměnách času – hlavní vývojová období národní a světové literatury	
Porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	Porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování Převede úryvek literárního díla do podoby divadelního scénáře Porovná film a jeho literární předlohu a popíše základní shody a rozdíly v obsahu obou uměleckých děl	**Způsoby interpretace literárních a jiných děl**	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	Vyhledává informace v různých informačních zdrojích a zařadí je v dějinném kontextu Vyhledá informace ke splnění určitého úkolu (např. vytvoří seznam děl určitého autora) v různých typech katalogů v knihovně Na základě internetových zdrojů vypracuje určitý úkol (např. základní údaje o životě a tvorbě jednoho z nositelů Nobelovy ceny, ceny Magnesia Litera apod.)	**Literární druhy a žánry** v proměnách času – hlavní vývojová období národní a světové literatury	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
Žák:

- čte plynule s porozuměním; reprodukuje text
- komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk
- píše běžné písemnosti; podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost; popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup; vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma
- orientuje se v Pravidlech českého pravopisu
- pozná a určí slovní druhy; skloňuje podstatná jména a přídavná jména; pozná osobní zájmena; časuje slovesa
- rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk
- rozezná větu jednoduchou od souvětí
- správně píše slova s předponami a předložkami
- ovládá pravopis vyjmenovaných slov
- zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem
- orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku
- ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení
- rozezná základní literární druhy a žánry
- dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury
- má pozitivní vztah k literatuře

5.1.2. Anglický jazyk

Vzdělávací oblast:	**Jazyk a jazyková komunikace**
Vyučovací předmět:	**Anglický jazyk**

Charakteristika a cílové zaměření předmětu Anglický jazyk:

Anglický jazyk přispívá k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytuje živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa. Osvojování cizích jazyků pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech.

V první etapě výuky cizímu jazyku jde především o probuzení zájmu o studium cizího jazyka a vytváření pozitivního vztahu k předmětu. Pozornost se soustřeďuje na osvojení zvukové podoby jazyka a o zvládnutí vztahů mezi jeho zvukovou a grafickou stránkou na podkladě rozvíjení základů řečových dovedností, dále na seznámení s některými typickými jevy života a kultury zemí příslušné jazykové oblasti. V další etapě jde více o osvojování cizího jazyka jako prostředku dorozumívání, získávání dalších poznatků a komplexní rozvoj řečových dovedností. Pracuje se s autentickými materiály, žáci využívají dovednosti a vědomosti z cizího jazyka i v dalších předmětech.

Předmět Anglický jazyk se vyučuje na naší škole jako samostatný předmět od 2. do 9. ročníku. Navazuje na něj volitelný předmět Konverzace v anglickém jazyce.

1. Společné výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Žáci jsou vedeni k:
- získávání a třídění informací pro využití v procesu učení
- používání jazykové terminologie
- propojování poznatků z různých vzdělávacích oblastí
- pojmenování cíle činností a úkolů
- tomu, aby navrhli, co musí udělat, aby se zlepšili

Učitel:
- vede žáky k pochopení smyslu a cíle studia cizího jazyka
- umožňuje, aby žáci v hodině pracovali s odbornou literaturou
- zadává úkoly, při kterých žáci uplatňují znalosti z více oblastí současně
- vede žáky k plánování úkolů a postupů
- vede žáky k tomu, aby si zvykli usilovat o pochopení informací a uvádění věcí do souvislostí.
- vede žáky k práci s učebnicemi a zvukovými nahrávkami, k čerpání informací z médií, k vyhledávání pomoci a opory ve slovnících a gramatických přehledech.
-dělí se s žáky o zkušenosti s cestováním, se setkáními s cizinci, s jazykovými kurzy, s prací s počítačem, literaturou, písněmi, nedabovanými filmy aj.,

které přinášejí nekonečné možnosti prakticky využívat anglický jazyk a zpětně zlepšují jeho znalost.
- vede žáky ke sledování a posuzování vlastního pokroku v učení a k radosti z pokroku.
- postupným zvládáním jazyka vytváří u žáků kladný vztah k předmětu, který je motivuje k zájmu o předmět mimo školu a k celoživotnímu učení.
- přispívá k vytváření návyku četby

Kompetence k řešení problémů
Žáci jsou vedeni k:
- tomu, aby navrhli různá řešení problémů - úkolů
- tomu, aby se orientovali v pravidlech souvisejících s anglickým jazykem
- tomu, aby dokázali využít slovník, gramatické přehledy a jiné pomůcky
- dokončování úkolů v dohodnutých termínech a kvalitě

Učitel:
- zařazuje metody, při kterých docházejí k řešením a závěrům žáci sami
- zadává úkoly způsobem, který umožňuje uplatnit kreativitu žáků
- vede žáky k plánování úkolů. postupů
- vyžaduje dokončování práce v dohodnuté kvalitě a termínech
- je důsledný ve vyžadování dohodnutých zásad a pravidel
- cvičí u žáků pozornost a soustředění
- vede žáky k pochopení výhodnosti uvážlivých rozhodnutí
- vede žáky k objevování různých variant řešení problémů
- vede žáky k vytrvalosti i přes případné dílčí nezdary

Kompetence komunikativní
Žáci jsou vedeni k:
- vyjadřování svých myšlenek a názorů v mluveném i psaném projevu jazykově správně
- poslechu promluv v cizím jazyce, porozumí jim, vhodně na ně reagují a účinně se zapojují do diskuse
- porozumění různým typům textů a záznamů,přemýšlí o nich, reagují na ně a tvořivě je využívají ke svému rozvoji
- využívání informačních a komunikačních prostředků pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- využívání získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi
- k tomu, aby se zbavili ostychu při komunikaci s rodilým mluvčím

Učitel:
- dbá na to, aby žáci rozuměli nebo pochopili, čemu se mají naučit pro lepší komunikaci a spolupráci ve skupině
- prezentuje učivo věcně správně
- klade otevřené otázky, zadává problémové úkoly či úkoly rozvíjející tvořivost
- vytváří příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků k danému úkolu, pro komunikaci v simulovaných životních situacích
- vyžaduje, aby žáci sdělovali, co se naučili
- umožňuje žákům prezentovat výsledky jejich práce

- prostřednictvím témat ze života žáků, zajímavých textů a podnětných otázek vede žáky k formulování vlastních myšlene vede žáky k logickému, souvislému, výstižnému a kultivovanému projevu, který zaujme posluchače.
- pokládá základy k možnosti komunikovat s celým anglicky mluvícím světem

Kompetence sociální a personální
Žáci jsou vedeni k:
- práci ve skupinách
- vzájemné pomoci, poradit si tak, aby se zlepšili
- vzájemnému aktivnímu naslouchán a sdělování si svých pocitů
- využití všeho, co se naučili pro lepší komunikaci a spolupráci ve skupině
- k tomu, aby dokázali vzájemně si ohodnotit práci

Učitel:
- zajímá se o náměty, názory, zkušenosti žáků
- vede žáky k prozkoumávání názorů a pohledů, lišících se od jejich vlastních
- připouští chyby a pracuje s nimi jako s příležitostmi, jak ukázat cestu k cíli
- zařazuje aktivity, při kterých si žáci mohou vybrat práci ve skupinách, dvojicích nebo samostatně
- učí žáky, jak při vyučování co nejlépe spolupracovat
- má zájem, aby každý žák zažil úspěch
- vede žáky k sebehodnocení
- vede žáky tak, aby přispívali ke vzniku příjemné pracovní atmosféry a k utváření přátelských vztahů ve skupině.
- navozováním vhodných situací učí žáky spolupracovat na úkolu, pomáhat si a vzájemně se respektovat.
- kladným hodnocením každého pokroku zvyšuje sebedůvěru žáků a samostatnost žáků

Kompetence občanské
Žáci jsou vedeni k:
- k tvořivé, vynalézavé a nápadité práci
- rozpoznání toho, jak pracovali a jak dobré jsou výsledky jejich práce
- vzájemnému oceňování svých prací
- dodržování stanovených pravidel
- vyhodnotit situaci, ve které je třeba se zastat sám sebe i druhého
- schopnosti vcítit se do situací ostatních lidí

Učitel:
- při každé příležitosti vysoko oceňujeme názory, které svědčí o vědomí práv a povinností, souvisejících se školou a prací, mezilidskými vztahy, zdravím, životním prostředím
- volbou organizace, forem a metod zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu jednotlivých žáků
- vnímá a aktivně zjišťuje aktuální potřeby jednotlivých žáků
- zajímá se, jak žákům vyhovuje daný způsob výuky
- zajišťuje, aby žáci ve škole zažívali pocit úspěchu

- směřuje činnosti žáků ke zvolenému cíli
- umožňuje žákům pracovat s materiály, v nichž si mohou ověřit správnost svého řešení
- klade otevřené otázky

Kompetence pracovní
Žáci jsou vedeni k:
- tomu, aby dokázali navrhnut různá řešení problémů a úkolů
- dokončovali úkoly v dohodnuté kvalitě a termínech
- správné a rychlé orientaci ve slovnících a jazykových příručkách anglického jazyka
- k tomu, aby sami dokázali navrhnout jak se zlepšit

Učitel:
- důsledným přístupem usiluje o vytváření návyku plnění pracovních povinností
- prostřednictvím hodnocení upevňuje vědomí o tom, že za dobrou práci je dobrá odměna
- vede k úctě k cizí práci.
- přispívá k rozvíjení dovedností, potřebných pro zvládání situací soutěže a konkurence
- pokládá základy k tomu, aby se žákům znalost anglického jazyka stala v budoucnu pomocníkem v jejich pracovním uplatnění
- zařazuje metody, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům žáci sami
- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů, projevuje očekávání úspěchu
- je důsledný ve vyžadování dohodnutých zásad a pravidel

Kompetence digitální
Žáci jsou vedení k:
- vyhledávání požadovaných informací v jednoduchých autentických materiálech z různých zdrojů
- k tomu, aby adekvátním způsobem reagovali na sdělení jak v tištěné, tak i elektronické podobě
- dokázali napsat jednoduché texty v elektronické podobě, vyplnit osobní údaje do formuláře za použití klávesnice pro anglický jazyk

Učitel:
- motivuje žáky k využívání programů, aplikací a webových stránek pro osvojování slovní zásoby a správné výslovnosti
- vede žáky k využívání online aplikací pro seznámení s reáliemi, které se týkají probíraných témat
- vede žáky k dodržování zásad bezpečnosti při práci s online aplikacemi a zásad ochrany osobních údajů
- vede žáky k vyhledávání a zpracování informací, samostatnému vyhledávání a snaze posoudit důvěryhodnost cizojazyčného informačního zdroje
- vede žáky k dalšímu digitálnímu zpracovávání, ukládání, zálohování a sdílení získaných informací a vytváření digitálního obsahu, případně bez opory o jiné zdroje (např. vlastní video nebo prezentace vlastních fotografií)
- vede žáky k uvědomování si existence autorského zákona a k osvojování si zvyku uvádět bibliografické zdroje při šíření informací jiných autorů
- vede žáky k práci s vybranými internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium cizího jazyka, k jejich používání, např. využívání online slovníků
- vede žáky k využívání odpovídajících čtenářských strategií vhodných pro digitální čtení a k práci (čtení) v prostředí elektronické obrazovky (posouvání řádků, stránek) a k další práci s textem a informacemi
- vede žáky k práci s klávesnicí pro další cizí jazyky, k formulování písemného vyjádření různými formami

Metody evaluace:
- porozumění pokynům, čtenému textu a poslechové ukázce, rozhovor, dotazy, diskuze, pozorování, vzájemné hodnocení, testy, diktáty, prezentace, samostatná práce, sebehodnocení, portfolia, dialog, soutěže, řešení problémových úloh, práce s textem, aplikace poznatků při řešení úkolů, vhodné používání frází, práce se slovníkem.

2. Tematické okruhy průřezových témat zařazené do předmětu Anglický jazyk

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané

Multikulturní výchova – Multikulturalita

Osobnostní a sociální výchova – Poznávání lidí, Komunikace, Rozvoj schopností poznávání, Sebepoznání a sebepojetí

Mediální výchova - Práce v realizačním týmu, Tvorba mediálního sdělení

3. Učební plán předmětu Anglický jazyk v souladu s učebním plánem školy

ročník	**1.**	**2.**	**3.**	**4.**	**5.**	**celkem**	**6.**	**7.**	**8.**	**9.**	**celkem**
Anglický jazyk	**0**	**2**	**3**	**4**	**4**	**13**	**4**	**4**	**3**	**3**	**14**

Vzdělávací obsah předmětu Anglický jazyk v 2. ročníku

Vyučovací předmět:	**Anglický jazyk**
Období – ročník:	**1. období – 2. ročník**
Počet hodin:	**2**

Očekávané výstupy ve 2. ročníku:

Očekávané výstupy	**Dílčí výstupy**	**Učivo**	**Průřezové téma**
Řečové dovednosti			
Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně a neverbálně	Rozumí jednoduchým pokynům při práci ve třídě Reaguje na pokyny Pozdraví, představí se a poděkuje	**Pravidla komunikace v běžných každodenních situacích** Pozdrav, představení, poděkování	

Zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal	Reprodukuje naučenou slovní zásobu	**Slovní zásoba** z tematických okruhů: rodina, zvířata, oblékání	

Vzdělávací obsah předmětu Anglický jazyk ve 3. ročníku

Vyučovací předmět:	**Anglický jazyk**
Období – ročník:	**1. období – 3. ročník**
Počet hodin:	**3**

Očekávané výstupy ve 3. ročníku:

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Řečové dovednosti			
Rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu	Přeloží jednoduchá slova a slovní spojení	**Tematické okruhy** - škola, lidské tělo, dopravní prostředky, zvířata a počasí	
Rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu	Rozumí vyslechnutému sdělení při práci ve třídě, reaguje na pokyny, sdělení a otázky	**Slovní zásoba –** žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích	
Přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení	Rozlišuje mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení	**Zvuková a grafická podoba jazyka** - základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov	
Píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy	Opisuje slova a krátké věty dle textové a vizuální předlohy	**Tematické okruhy** - škola, lidské tělo, dopravní prostředky, zvířata a počasí	**Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** – INT Evropa a svět nás zajímá, Jsme Evropané

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
Žák

- je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka

Vzdělávací obsah předmětu Anglický jazyk ve 4. ročníku

Vyučovací předmět:	**Anglický jazyk**
Období – ročník:	**2. období – 4. ročník**
Počet hodin:	**4**

Očekávané výstupy ve 4. ročníku:

Očekávané výstupy	**Dílčí výstupy**	**Učivo**	**Průřezové téma**
Poslech s porozuměním			
Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností	Pozorně naslouchá pokynům učitele, reaguje na ně Porozumí jednoduchým pokynům učitele	**Zvuková a grafická podoba jazyka** - vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov, fonetické znaky (pasivně)	
Rozumí slovům a jednoduchým větám pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	Porozumí zřetelnému mluvenému projevu učitele	**Tematické okruhy**- rodina, bydliště, kalendářní rok (měsíce, dny v týdnu)	
Mluvení			
Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá	Reaguje na jednoduché otázky z různých tematických okruhů Tvoří jednoduché otázky	**Slovní zásoba –** žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích	
Čtení s porozuměním			
Vyhledává potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům	Čte potichu krátké texty Vyhledá v textu specifickou informaci, odpoví na jednoduchou otázku	**Tematické okruhy** - rodina, bydliště, kalendářní rok (měsíce, dny v týdnu)	**Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** – INT Objevujeme Evropu a svět

Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	Chápe význam textu	**Mluvnice -** základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	
Psaní			
Napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života	Napíše krátké, gramaticky správné věty z každodenního života	**Mluvnice -** základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) **Tematické okruhy -** rodina, bydliště, kalendářní rok (měsíce, dny v týdnu)	

Vzdělávací obsah předmětu Anglický jazyk v 5. ročníku

Vyučovací předmět:	**Anglický jazyk**
Období – ročník:	**2. období – 5. ročník**
Počet hodin:	**4**

Očekávané výstupy v 5. ročníku:

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Poslech s porozuměním			
Rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	Porozumí zřetelnému mluvenému projevu učitele	**Slovní zásoba –** vztahující se k tematickým okruhům **Tematické okruhy –** domov, volný čas, povolání, jídlo, oblékání, nákupy, bydliště, kalendářní rok, zvířata, příroda, počasí	
Rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu	Pozorně naslouchá pokynům učitele, reaguje na ně Porozumí jednoduchým pokynům učitele	**Zvuková a grafická podoba jazyka -** vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov, fonetické znaky (pasivně), vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov	
Mluvení			
Zapojí se do jednoduchých rozhovorů	Sestaví gramaticky a formálně správně odpověď na sdělení	**Pravidla komunikace v běžných každodenních situacích**	
Sdělí jednoduchým způsobem	Sestaví jednoduchou větu	**Slovní zásoba –** žáci si osvojí a umí	

základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	oznamovací Poskytne požadovanou informaci Zná pravidla základní komunikace v cizím jazyce	používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích	
Čtení s porozuměním			
Vyhledává potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům	Čte potichu krátké texty Vyhledá v textu specifickou informaci, odpoví na jednoduchou otázku	**Tematické okruhy -** domov, volný čas, povolání, jídlo, oblékání, nákupy, bydliště, kalendářní rok, zvířata, příroda, počasí	
Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	Chápe význam textu	**Mluvnice -** základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) **Práce se slovníkem**	
Psaní			
Napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života	Napíše krátké, gramaticky správné věty z každodenního života	**Mluvnice -** základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) **Tematické okruhy -** domov, volný čas, povolání, jídlo, oblékání, nákupy, bydliště, kalendářní rok, zvířata, příroda, počasí	
Vyplní osobní údaje do formuláře	Vyplní jednoduchý formulář	**Jednoduchá sdělení** – formulář	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
Žák

- rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností
- rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
- rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování
- pozdraví a poděkuje
- sdělí své jméno a věk
- vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu)
- rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
- je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka

Vzdělávací obsah předmětu Anglický jazyk v 6. ročníku

Vyučovací předmět:	**Anglický jazyk**
Období – ročník:	**2. stupeň – 6. ročník**
Počet hodin:	**4**

Očekávané výstupy v 6. ročníku:

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Poslech s porozuměním			
Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně	Porozumí poslechu jednoduchých textů z tematických okruhů	**Zvuková a grafická podoba jazyka** - rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka **Tematické okruhy –** rodina, škola, sport, pocity a nálady, reálie zemí příslušných jazykových oblastí	
Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	Na základě slyšeného projevu odpoví na otázky týkající se konverzace	**Slovní zásoba -** rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím **Tematické okruhy –** rodina, škola, sport, pocity a nálady, reálie zemí příslušných jazykových oblastí	
Mluvení			
Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích	Klade jednoduché otázky, odpovídá na ně Užívá jednoduché fráze	**Mluvnice -** rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) **Zvuková a grafická podoba jazyka** - rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického	

		systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace	
Mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech	Mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech	**Tematické okruhy –** rodina, škola, sport, pocity a nálady, reálie zemí příslušných jazykových oblastí **Slovní zásoba -** rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím	
Popíše osoby ze svého každodenního života	Popíše osobu sobě blízkou (kamaráda, sourozence, rodiče)	**Slovní zásoba -práce se slovníkem** **Mluvnice -** rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	
Čtení s porozuměním			
Vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech	Třídí a shromáždí potřebné informace z různých zdrojů	**Slovní zásoba -** rozvíjení dostačující slovní zásoby k písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím, práce se slovníkem **Tematické okruhy –** rodina, škola, sport, pocity a nálady, reálie zemí příslušných jazykových oblastí	
Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	Porozumí jednoduchým textům a vyhledá v nich důležité informace	**Tematické okruhy –** rodina, škola, sport, pocity a nálady, reálie zemí příslušných jazykových oblastí **Slovní zásoba -** rozvíjení dostačující slovní zásoby k písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím, práce se slovníkem	

Psaní			
Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	Vytvoří jednoduchý text na dané téma	**Tematické okruhy –** rodina, škola, sport, pocity a nálady, reálie zemí příslušných jazykových oblastí **Slovní zásoba - práce se slovníkem** **Zvuková a grafická podoba jazyka** - ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby	

Vzdělávací obsah předmětu Anglický jazyk v 7. ročníku

Vyučovací předmět:	**Anglický jazyk**
Období – ročník:	**2. stupeň – 7. ročník**
Počet hodin:	**4**

Očekávané výstupy v 7. ročníku:

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Poslech s porozuměním			
Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně	Porozumí poslechu jednoduchých textů z tematických okruhů	**Zvuková a grafická podoba jazyka** - rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka **Tematické okruhy** - domov, bydlení, volný čas, pocity a nálady, počasí, příroda a město, cestování, reálie zemí příslušných jazykových oblastí	
Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	Na základě slyšeného projevu odpoví na otázky týkající se konverzace	**Slovní zásoba** - rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím **Tematické okruhy** - domov, bydlení, volný čas, pocity a nálady, počasí, příroda a město, cestování, reálie zemí příslušných jazykových oblastí	
Mluvení			
Zeptá se na základní informace a	Klade jednoduché otázky, odpovídá	**Mluvnice** - rozvíjení používání	

adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích	na ně Užívá jednoduché fráze	gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) **Zvuková a grafická podoba jazyka** - rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace	
Mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech	Mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech	**Tematické okruhy** - domov, bydlení, volný čas, pocity a nálady, počasí, příroda a město, cestování, reálie zemí příslušných jazykových oblastí **Slovní zásoba** - rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím	
Vypráví jednoduchý příběh či událost **Popíše osoby ze svého každodenního života**	Sděluje krátký příběh či událost z každodenního života Popíše osobu sobě blízkou (kamaráda, rodiče, sourozence, prarodiče)	**Slovní zásoba** - rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím, práce se slovníkem **Mluvnice** - rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	
Čtení s porozuměním			
Vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech	Třídí a shromáždí potřebné informace z různých zdrojů	**Slovní zásoba** - rozvíjení dostačující slovní zásoby k písemné komunikaci vztahující se k probíraným	

		tematickým okruhům a komunikačním situacím **Tematické okruhy -** domov, bydlení, volný čas, pocity a nálady, počasí, příroda a město, cestování, reálie zemí příslušných jazykových oblastí	
Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	Porozumí jednoduchým textům a vyhledá v nich důležité informace	**Tematické okruhy -** domov, bydlení, volný čas, pocity a nálady, počasí, příroda a město, cestování, reálie zemí příslušných jazykových oblastí **Slovní zásoba -** rozvíjení dostačující slovní zásoby k písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím, práce se slovníkem	
Psaní			
Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	Vyplní jednoduchý formulář	**Slovní zásoba -** rozvíjení dostačující slovní zásoby k písemné komunikaci, práce se slovníkem	
Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	Vytvoří jednoduchý text na dané téma	**Tematické okruhy -** domov, bydlení, volný čas, pocity a nálady, počasí, příroda a město, cestování, reálie zemí příslušných jazykových oblastí **Slovní zásoba** - práce se slovníkem rozvíjení dostačující slovní zásoby k písemné komunikaci, **Zvuková a grafická podoba jazyka** - ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby	

Vzdělávací obsah předmětu Anglický jazyk v 8. ročníku

Vyučovací předmět:	**Anglický jazyk**
Období – ročník:	**2. stupeň – 8. ročník**
Počet hodin:	**3**

Očekávané výstupy v 8. ročníku:

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Poslech s porozuměním			
Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně	Porozumí poslechu složitějších textů z tematických okruhů	**Zvuková a grafická podoba jazyka** - rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka **Tematické okruhy –** kultura, péče o zdraví, stravovací návyky, nákupy a móda, reálie zemí příslušných jazykových oblastí	
Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	Na základě slyšeného projevu odpoví na složitější otázky týkající se konverzace	**Slovní zásoba -** rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím **Tematické okruhy –** kultura, péče o zdraví, stravovací návyky, nákupy a móda, reálie zemí příslušných jazykových oblastí	
Mluvení			
Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích	Klade složitější otázky, odpovídá na ně Užívá složitější fráze	**Mluvnice -** rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) **Zvuková a grafická podoba jazyka** - rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace	
Mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech	Mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech	**Tematické okruhy -** domov, bydlení, volný čas, pocity a nálady, počasí, příroda a město, cestování, reálie zemí příslušných jazykových oblastí	

		Slovní zásoba - rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím	
Vypráví jednoduchý příběh či událost **Popíše místa a věci ze svého každodenního života**	Sděluje delší příběh či událost z každodenního života Popíše místo a věc sobě blízkou (dům, pokojíček, oblíbenou věc, dárek)	**Slovní zásoba -** rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím, práce se slovníkem **Mluvnice -** rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	
Čtení s porozuměním			
Vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech	Třídí a shromáždí potřebné informace z různých zdrojů	**Slovní zásoba -** rozvíjení dostačující slovní zásoby k písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím, práce se slovníkem **Tematické okruhy –** kultura, péče o zdraví, stravovací návyky, nákupy a móda, reálie zemí příslušných jazykových oblastí	
Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	Porozumí složitějším textům a vyhledá v nich důležité informace	**Tematické okruhy –** kultura, péče o zdraví, stravovací návyky, nákupy a móda, reálie zemí příslušných jazykových oblastí **Slovní zásoba -** rozvíjení dostačující slovní zásoby k písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím, práce se slovníkem	

Psaní			
Reaguje na jednoduché písemné sdělení	Napíše odpověď na email, dopis	**Slovní zásoba** - rozvíjení dostačující slovní zásoby k písemné komunikaci, práce se slovníkem	
Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	Vytvoří jednoduchý text na dané téma	**Tematické okruhy** – kultura, péče o zdraví, stravovací návyky, nákupy a móda, reálie zemí příslušných jazykových oblastí **Slovní zásoba** - práce se slovníkem rozvíjení dostačující slovní zásoby k písemné komunikaci, **Zvuková a grafická podoba jazyka** - ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby	

Vzdělávací obsah předmětu Anglický jazyk v 9. ročníku

Vyučovací předmět:	**Anglický jazyk**
Období – ročník:	**2. stupeň – 9. ročník**
Počet hodin:	**3**

Očekávané výstupy v 9. ročníku:

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Poslech s porozuměním			
Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně	Porozumí poslechu složitých textů z tematických okruhů	**Zvuková a grafická podoba jazyka** - rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka **Tematické okruhy** – společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, reálie zemí příslušných jazykových oblastí	
Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	Na základě slyšeného projevu odpoví na složité otázky týkající se konverzace	**Slovní zásoba** - rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím **Tematické okruhy** – společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, reálie zemí příslušných jazykových oblastí	

Mluvení			
Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích	Klade složité otázky, odpovídá na ně Užívá složitější fráze	**Mluvnice -** rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) **Zvuková a grafická podoba jazyka** - rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace	
Mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech	Mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech	**Tematické okruhy –** společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, reálie zemí příslušných jazykových oblastí **Slovní zásoba -** rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím	
Vypráví jednoduchý příběh či událost **Popíše místa a věci ze svého každodenního života**	Sděluje delší příběh či událost z každodenního života Popíše místo a věc sobě blízkou (škola, město, vesnice, moderní pomůcka)	**Slovní zásoba -** rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím, práce se slovníkem **Mluvnice -** rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	
Čtení s porozuměním			
Vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech	Třídí a shromáždí potřebné informace z různých zdrojů	**Slovní zásoba -** rozvíjení dostačující slovní zásoby k písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím, práce se slovníkem **Tematické okruhy –** společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, reálie zemí příslušných jazykových oblastí	
Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	Porozumí složitým textům a vyhledá v nich důležité informace	**Tematické okruhy –** společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, reálie zemí příslušných jazykových oblastí **Slovní zásoba -** rozvíjení dostačující slovní zásoby k písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím, práce	

		se slovníkem	
Psaní			
Reaguje na jednoduché písemné sdělení	Napíše složitější odpověď na dopis, email	**Slovní zásoba** - rozvíjení dostačující slovní zásoby k písemné komunikaci, práce se slovníkem	
Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	Vytvoří obsáhlejší text na dané téma	**Tematické okruhy –** společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, reálie zemí příslušných jazykových oblastí **Slovní zásoba** - práce se slovníkem, rozvíjení dostačující slovní zásoby k písemné komunikaci **Zvuková a grafická podoba jazyka** - ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby	
Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	Vyplní složitější formulář	**Slovní zásoba** - rozvíjení dostačující slovní zásoby k písemné komunikaci, práce se slovníkem	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
Žák:

- rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů
- rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby
- odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby
- rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
- reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby

5.1.3. Německý jazyk

Vzdělávací oblast:	**Jazyk a jazyková komunikace**
Vyučovací předmět:	**Německý jazyk**

Charakteristika a cílové zaměření předmětu Německý jazyk:

Německý jazyk přispívá k chápání a objevování skutečností, poskytuje živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa. Osvojování cizích jazyků pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech.

V první etapě výuky cizímu jazyku jde především o probuzení zájmu o studium cizího jazyka a vytváření pozitivního vztahu k předmětu. Pozornost se soustřeďuje na osvojení zvukové podoby jazyka, zvládnutí vztahů mezi jeho zvukovou a grafickou stránkou, rozvíjení základů řečových dovedností, na seznámení

s některými typickými jevy života a kultury zemí příslušné jazykové oblasti. V další etapě jde více o osvojování cizího jazyka jako prostředku dorozumívání. Předmět Německý jazyk se vyučuje na naší škole jako samostatný předmět od 7. do 9. ročníku. Navazuje na něj volitelný předmět Konverzace v německém jazyce.

1. Společné výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Žáci jsou vedeni k:
- získávání a třídění informací pro využití v procesu učení
- používání jazykové terminologie
- propojování poznatků z různých vzdělávacích oblastí
- pojmenování cíle činností a úkolů
- tomu, aby navrhli, co musí udělat, aby se zlepšili

Učitel:
- vede žáky k pochopení smyslu a cíle studia německého jazyka
- umožňuje, aby žáci v hodině pracovali s odbornou literaturou
- zadává úkoly, při kterých žáci uplatňují znalosti z více oblastí současně
- vede žáky k plánování úkolů a postupů
- vede žáky k tomu, aby si zvykli usilovat o pochopení informací a uvádění věcí do souvislostí.
- vede žáky k práci s učebnicemi a zvukovými nahrávkami, k čerpání informací z médií, k vyhledávání pomoci a opory ve slovnících a gramatických přehledech
-dělí se s žáky o zkušenosti s cestováním, se setkáními s cizinci, s jazykovými kurzy, s prací s počítačem, literaturou, písněmi, nedabovanými filmy aj., které přinášejí nekonečné možnosti prakticky využívat anglický jazyk a zpětně zlepšují jeho znalost.
- vede žáky ke sledování a posuzování vlastního pokroku v učení a k radosti z pokroku.
- postupným zvládáním jazyka vytváří u žáků kladný vztah k předmětu, který je motivuje k zájmu o předmět mimo školu a k celoživotnímu učení.
- přispívá k vytváření návyku četby

Kompetence k řešení problémů

Žáci jsou vedeni k:
- tomu, aby navrhli různá řešení problémů - úkolů
- tomu, aby se orientovali v pravidlech souvisejících s německým jazykem
- tomu, aby dokázali využít slovník, gramatické přehledy a jiné pomůcky
- dokončování úkolů v dohodnutých termínech a kvalitě

Učitel:
- zařazuje metody, při kterých docházejí k řešením a závěrům žáci sami
- zadává úkoly způsobem, který umožňuje uplatnit kreativitu žáků
- vede žáky k plánování úkolů. postupů
- vyžaduje dokončování práce v dohodnuté kvalitě a termínech
- je důsledný ve vyžadování dohodnutých zásad a pravidel
- cvičí u žáků pozornost a soustředění

- vede žáky k pochopení výhodnosti uvážlivých rozhodnutí
- vede žáky k objevování různých variant řešení problémů
- vede žáky k vytrvalosti i přes případné dílčí nezdary

Kompetence komunikativní
Žáci jsou vedeni k:
- vyjadřování svých myšlenek a názorů v mluveném i psaném projevu jazykově správně
- poslechu promluv v cizím jazyce, porozumí jim, vhodně na ně reagují a účinně se zapojují do diskuse
- porozumění různým typům textů a záznamů,přemýšlí o nich, reagují na ně a tvořivě je využívají ke svému rozvoji
- využívání informačních a komunikačních prostředků pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- využívání získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi
- k tomu, aby se zbavili ostychu při komunikaci s rodilým mluvčím

Učitel:
- dbá na to, aby žáci rozuměli nebo pochopili, čemu se mají naučit pro lepší komunikaci a spolupráci ve skupině
- prezentuje učivo věcně správně
- klade otevřené otázky, zadává problémové úkoly či úkoly rozvíjející tvořivost
- vytváří příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků k danému úkolu, pro komunikaci v simulovaných životních situacích
- vyžaduje, aby žáci sdělovali, co se naučili
- umožňuje žákům prezentovat výsledky jejich práce
- prostřednictvím témat ze života žáků, zajímavých textů a podnětných otázek vede žáky k formulování vlastních myšlenek
- vede žáky k logickému, souvislému, výstižnému a kultivovanému projevu, který zaujme posluchače.
- pokládá základy k možnosti komunikovat s německy mluvícími lidmi

Kompetence sociální a personální
Žáci jsou vedeni k:
- práci ve skupinách
- vzájemné pomoci, poradit si tak, aby se zlepšili
- vzájemnému aktivnímu naslouchán a sdělování si svých pocitů
- využití všeho, co se naučili pro lepší komunikaci a spolupráci ve skupině
- k tomu, aby dokázali vzájemně si ohodnotit práci

Učitel:
- zajímá se o náměty, názory, zkušenosti žáků
- vede žáky k prozkoumávání názorů a pohledů, lišících se od jejich vlastních
- připouští chyby a pracuje s nimi jako s příležitostmi, jak ukázat cestu k cíli
- zařazuje aktivity, při kterých si žáci mohou vybrat práci ve skupinách, dvojicích nebo samostatně
- učí žáky, jak při vyučování co nejlépe spolupracovat
- má zájem, aby každý žák zažil úspěch
- vede žáky k sebehodnocení

- vede žáky tak, aby přispívali ke vzniku příjemné pracovní atmosféry a k utváření přátelských vztahů ve skupině.
- navozováním vhodných situací učí žáky spolupracovat na úkolu, pomáhat si a vzájemně se respektovat.
- kladným hodnocením každého pokroku zvyšuje sebedůvěru žáků a samostatnost žáků

Kompetence občanské
Žáci jsou vedeni k:
- k tvořivé, vynalézavé a nápadité práci
- rozpoznání toho, jak pracovali a jak dobré jsou výsledky jejich práce
- vzájemnému oceňování svých prací
- dodržování stanovených pravidel
- vyhodnotit situaci, ve které je třeba se zastat sám sebe i druhého
- schopnosti vcítit se do situací ostatních lidí

Učitel:
- při každé příležitosti vysoko oceňujeme názory, které svědčí o vědomí práv a povinností, souvisejících se školou a prací, mezilidskými vztahy, zdravím, životním prostředím
- volbou organizace, forem a metod zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu jednotlivých žáků
- vnímá a aktivně zjišťuje aktuální potřeby jednotlivých žáků
- zajímá se, jak žákům vyhovuje daný způsob výuky
- zajišťuje, aby žáci ve škole zažívali pocit úspěchu
- směřuje činnosti žáků ke zvolenému cíli
- umožňuje žákům pracovat s materiály, v nichž si mohou ověřit správnost svého řešení
- klade otevřené otázky

Kompetence pracovní
Žáci jsou vedeni k:
- tomu, aby dokázali navrhnut různá řešení problémů a úkolů
- dokončovali úkoly v dohodnuté kvalitě a termínech
- správné a rychlé orientaci ve slovnících a jazykových příručkách německého jazyka
- k tomu, aby sami dokázali navrhnout jak se zlepšit

Učitel:
- důsledným přístupem usiluje o vytváření návyku plnění pracovních povinností
- prostřednictvím hodnocení upevňuje vědomí o tom, že za dobrou práci je dobrá odměna
- vede k úctě k cizí práci.
- přispívá k rozvíjení dovedností, potřebných pro zvládání situací soutěže a konkurence
- pokládá základy k tomu, aby se žákům znalost německého jazyka stala v budoucnu pomocníkem v jejich pracovním uplatnění
- zařazuje metody, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům žáci sami
- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů, projevuje očekávání úspěchu
- je důsledný ve vyžadování dohodnutých zásad a pravidel

Kompetence digitální
Žáci jsou vedení k:
- vyhledávání požadovaných informací v jednoduchých autentických materiálech z různých zdrojů
- k tomu, aby adekvátním způsobem reagovali na sdělení jak v tištěné, tak i elektronické podobě
- dokázali napsat jednoduché texty v elektronické podobě, vyplnit osobní údaje do formuláře za použití klávesnice pro německý jazyk

Učitel:
- motivuje žáky k využívání programů, aplikací a webových stránek pro osvojování slovní zásoby a správné výslovnosti
- vede žáky k využívání online aplikací pro seznámení s reáliemi, které se týkají probíraných témat
- vede žáky k dodržování zásad bezpečnosti při práci s online aplikacemi a zásad ochrany osobních údajů
- vede žáky k vyhledávání a zpracování informací, samostatnému vyhledávání a snaze posoudit důvěryhodnost cizojazyčného informačního zdroje
- vede žáky k dalšímu digitálnímu zpracovávání, ukládání, zálohování a sdílení získaných informací a vytváření digitálního obsahu, případně bez opory o jiné zdroje (např. vlastní video nebo prezentace vlastních fotografií)
- vede žáky k uvědomování si existence autorského zákona a k osvojování si zvyku uvádět bibliografické zdroje při šíření informací jiných autorů
- vede žáky k práci s vybranými internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium cizího jazyka, k jejich používání, např. využívání online slovníků
- vede žáky k využívání odpovídajících čtenářských strategií vhodných pro digitální čtení a k práci (čtení) v prostředí elektronické obrazovky (posouvání řádků, stránek) a k další práci s textem a informacemi
- vede žáky k práci s klávesnicí pro další cizí jazyky, k formulování písemného vyjádření různými formami

Metody evaluace:
- porozumění pokynům, čtenému textu a poslechové ukázce, rozhovor, dotazy, diskuze, vzájemné hodnocení, testy, diktáty, prezentace, samostatná práce, sebehodnocení, portfolia, dialog, práce s textem, vhodné používání frází, práce se slovníkem.

2. Učební plán předmětu Německý jazyk v souladu s učebním plánem školy

Ročník	**1.**	**2.**	**3.**	**4.**	**5.**	**celkem**	**6.**	**7.**	**8.**	**9.**	**celkem**
Německý jazyk	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**2**	**2**	**2**	**6**

Vzdělávací obsah předmětu Další cizí jazyk v 7. - 9. ročníku

Vyučovací předmět:	**Německý jazyk**
Období – ročník:	**2. stupeň – 7. - 9. ročník**
Počet hodin:	**2+2+2**

Charakteristika předmětu:

Další cizí jazyk připravuje žáky k praktickému užívání jazyka, vytváří předpoklady pro vzájemnou komunikaci s lidmi z jazykově odlišných kultur. Pozornost se soustřeďuje na osvojení zvukové podoby jazyka, zvládnutí vztahů mezi jeho zvukovou a grafickou stránkou, rozvíjení řečových dovedností v běžných každodenních situacích. Ve výuce se uplatňují zejména činnostní metody výuky. Požadavky na vzdělávání v cizích jazycích formulované v RVP ZV vycházejí ze Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, který popisuje různé úrovně ovládání cizího jazyka. V tomto období je důraz kladen na ústní komunikaci a vytváření základu (zejména ve fonetice a syntaxi) pro další osvojování jazyka. Rovněž je cílem rozvoj jazykového povědomí ve vztahu k mateřskému a případně dalším jazykům. Společný evropský referenční rámec pro jazyky vymezuje kompetence komunikativní (lingvistické, sociolingvistické, pragmatické) a všeobecné (předpokládající znalost sociokulturního prostředí a reálií zemí, ve kterých se studovaným jazykem hovoří) jako cílové kompetence jazykové výuky.

Cílové zaměření:

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení jazyka jako prostředku historického a kulturního vývoje národa a důležitého sjednocujícího činitele národního
- pochopení jazyka a jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání a rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti

Očekávané výstupy	**Učivo**
POSLECH S POROZUMĚNÍM	
rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	**zvuková a grafická podoba jazyka** – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov
rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně	**zvuková a grafická podoba jazyka** – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov
rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	**tematické okruhy** – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí, reálie zemí příslušných jazykových oblastí
MLUVENÍ	
Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	**mluvnice** – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) **slovní zásoba** – slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem
Zapojí se do jednoduchých rozhovorů	**mluvnice** – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov **slovní zásoba** – slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem
Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	**tematické okruhy** – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky,

	kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí, reálie zemí příslušných jazykových oblastí
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM	
Rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům	**tematické okruhy** – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí, reálie zemí příslušných jazykových oblastí
Rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům	**tematické okruhy** – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí, reálie zemí příslušných jazykových oblastí
Rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci	**slovní zásoba** – slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem
PSANÍ	
Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	**zvuková a grafická podoba jazyka** – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov
Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	**tematické okruhy** – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí, reálie zemí příslušných jazykových oblastí
Stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	**mluvnice** – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) **zvuková a grafická podoba jazyka** – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
Žák:

- je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka
- rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování
- rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
- rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů (zejména jména a věku)
- rozumí jednoduchým pokynům učitele
- pozdraví a poděkuje, vyjádří souhlas a nesouhlas
- sdělí své jméno a věk
- reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby

5.2. Matematika a její aplikace

Charakteristika vzdělávací oblasti:

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace v základním vzdělávání je založena především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost. Pro tuto svoji nezastupitelnou roli prolíná celým základním vzděláváním od 1. do 9. ročníku a vytváří předpoklady pro další úspěšné studium.

Vzdělávání klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití.

Vzdělávací obsah oboru Matematika a její aplikace je rozdělen na čtyři tematické okruhy. V tematickém okruhu Čísla a početní operace na prvním stupni, na který navazuje a dále ho prohlubuje na druhém stupni tematický okruh Číslo a proměnná, si žáci osvojují aritmetické operace v jejich třech složkách: dovednost provádět operaci, algoritmické porozumění (proč je operace prováděna předloženým postupem) a významové porozumění (umět operaci propojit na reálné situace). Učí se získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním. Seznamují se s pojmem proměnná a s její rolí při matematizaci reálných situací.

V dalším tematickém okruhu Geometrie v rovině a v prostoru žáci určují a znázorňují geometrické útvary a geometricky modelují reálné situace, hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují všude kolem nás, uvědomují si vzájemné polohy objektů v rovině (resp. v prostoru), učí se porovnávat, odhadovat, měřit délku, velikost úhlu, obvod a obsah (resp. povrch a objem), zdokonalovat svůj grafický projev. Zkoumání tvaru a prostoru vede žáky k řešení polohových a metrických úloh a problémů, které vycházejí z běžných životních situací.

V tematickém okruhu Závislosti, vztahy a práce s daty žáci rozpoznávají určité typy změn a závislostí, které jsou projevem běžných jevů reálného světa, a seznamují se s jejich reprezentacemi. Uvědomují si změny a závislosti známých jevů, docházejí k pochopení, že změnou může být růst i pokles a že změna může mít také nulovou hodnotu. Tyto změny a závislosti žáci analyzují z tabulek, diagramů a grafů, v jednoduchých případech je konstruují a vyjadřují matematickým předpisem nebo je podle možností modelují s využitím vhodného počítačového software nebo grafických kalkulátorů. Zkoumání těchto závislostí směřuje k pochopení pojmu funkce.

Důležitou součástí matematického vzdělávání jsou Nestandardní aplikační úlohy a problémy, jejichž řešení může být do značné míry nezávislé na znalostech a dovednostech školské matematiky, ale při němž je nutné uplatnit logické myšlení. Žáci se učí řešit problémové situace a úlohy z běžného života, pochopit a analyzovat problém, utřídit údaje a podmínky, provádět situační náčrty, řešit optimalizační úlohy. Řešení logických úloh posiluje vědomí žáka ve vlastní schopnosti logického uvažování a může podchytit i ty žáky, kteří jsou v matematice méně úspěšní.

Žáci se učí využívat prostředky výpočetní techniky (především kalkulátory, vhodný počítačový software, určité typy výukových programů) a používat některé další pomůcky, což umožňuje přístup k matematice i žákům, kteří mají nedostatky v numerickém počítání a v rýsovacích technikách. Zdokonalují se rovněž v samostatné a kritické práci se zdroji informací.

5.2.1. Matematika

Vzdělávací oblast:	**Matematika a její aplikace**
Vyučovací předmět:	**Matematika**

Charakteristika a cílové zaměření vzdělávacího předmětu Matematika:

Matematika spolu s výukou českého jazyka tvoří osu vzdělávacího působení základní školy. Matematika poskytuje žákům vědomosti a dovednosti potřebné pro orientaci v praktickém životě a vytváří předpoklady pro úspěšné uplatnění ve většině oborů profesionální přípravy i různých směrů studia na středních školách. Rozvíjí intelektuální schopnosti žáků, jejich paměť, představivost, tvořivost, abstraktní myšlení, schopnost logického úsudku. Současně přispívá k vytváření určitých rysů osobnosti jako vytrvalost, pracovitost, kritičnost. Poznatky a dovednosti získané v matematice jsou předpokladem poznávání přírodovědných oborů, ekonomiky, techniky a využití informačních technologií.

Vzdělávání v matematice je zaměřeno na užití matematiky v reálných situacích, osvojení pojmů, matem. postupů, rozvoj abstraktního a exaktního myšlení, logické a kritické usuzování, tvorbu matematických nástrojů k efektivnímu využívání, matematizaci reálných situací, rozbor a řešení problému, vyhodnocování správnosti výsledku, přesné a stručné vyjadřování matematickým jazykem, rozvoj spolupráce, rozvoj důvěry ve vlastní schopnosti, sebekontroly, vytrvalosti a přesnosti, schopnost vyslovit hypotézu a ověřit ji pomocí ověřování, protipříkladů a argumentace, směřuje k rozvoji paměti, logického myšlení, věcného a přesného vyjadřování, tvořivosti, souvislostí, schopností argumentace, vyvozování závěrů a zobecnění, odhady a posuzování jejich reálnosti, samostatné užívání naučených algoritmů, hledání příčin a následků.

Obsah předmětu je rozdělen do složek:

1. Číslo a početní operace
2. Závislosti, vztahy a práce s daty
3. Číslo a proměnná
4. Geometrie v rovině a v prostoru
5. Nestandardní aplikační úlohy a problémy

1. Společné výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Žáci jsou vedeni k:
- osvojení základních matematických pojmů a vztahů postupnou abstrakcí a zobecňováním reálných jevů
- vytváření si zásoby matematických nástrojů (pojmů a vztahů, algoritmů, metod řešení úloh)
- využívání prostředků výpočetní techniky

Učitel:
- zařazuje metody, při kterých docházejí k řešení a závěrům žáci sami
- vede žáky k plánování postupů a úkolů
- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- zadává úkoly s využitím informačních a komunikačních technologií
- vede žáky k aplikaci znalostí v ostatních vyučovacích předmětech a v reálném životě
- podporuje u žáka schopnost abstraktního a logického myšlení, zejména zařazováním vhodných problémových úloh, matematických her, hádanek, rébusů apod.
- zařazuje nestandardní aplikační úlohy, jejichž řešení může být do značné míry nezávislé na znalostech školské matematiky, ale kde je nutné uplatnit logické myšlení
- rozvíjí paměť žáků prostřednictvím utváření zásoby matematických nástrojů – početní operace, algoritmy, metody řešení úloh, které žák efektivně

využívá při řešení úkolů vycházejících z praktického života

Kompetence k řešení problémů
Žáci jsou vedeni k:
- zjištění,, že realita je složitější než její matematický model
- provádění rozboru problému a plánu řešení, odhadování výsledků
- tomu, aby se naučil zvolit si správný postup při řešení slovních úloh a reálných problémů

Učitel:
- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- vede žáky k ověřování výsledků a vytváří příležitosti k ověřování několika postupů
- zařazuje řešení problémových úloh
- nabízí žákům dostatek úloh a příkladů z reálného života vedoucích k samostatnému uvažování a řešení problémů
- vede žáky k provádění rozboru problému a plánu řešení, odhadování výsledků, volbě správného postupu a vyhodnocení správnosti výsledku
- podporujeme u žáků nalézání různých variant řešení úloh
- nabízí pestrou škálu úkolů a problémů, u kterých mohou žáci aplikovat známé postupy a řešení
- poskytuje žákům prostor pro vyslovení hypotézy na základě zkušeností nebo pokusu pro jejich ověření

Kompetence komunikativní
Žáci jsou vedeni k:
- zdůvodnění matematického postupu
- vytváření hypotézy
- komunikaci na odpovídající úrovni

Učitel:
- vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- podle potřeby pomáhá žákům
- rozvíjí spolupráci žáků při řešení problémových a aplikovaných úloh
- nabízí žákům příležitost využívat informační a komunikační prostředky pro řešení úkolů
- pracuje s grafy, tabulkami, diagramy

Kompetence sociální a personální
Žáci jsou vedeni k:
- spolupráci ve skupině
- tomu, aby se podíleli na utváření příjemné atmosféry v týmu
- tomu, aby se naučili věcně argumentovat, schopnosti sebekontroly

Učitel:
- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- citlivě reaguje na změny klimatu ve třídě při argumantacích

Kompetence občanské
Žáci jsou vedeni k:
- respektování názorů spolužáků
- formování volních a charakterových rysů
- zodpovědnému rozhodování v dané situaci

Učitel:
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- umožňuje, aby žáci na základě jasných kritérií hodnotili svoji činnost nebo její výsledky
- se zajímá, jak vyhovuje žákům jeho způsob výuky
- rozvíjí důvěru žáka ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, k soustavné sebekontrole, k rozvíjení systematičnosti, vytrvalosti a přesnosti, k vytváření dovedností vyslovovat hypotézy
- nabízí žákům situace, kdy mohou propojit matematickou problematiku se zájmovou činností (slovní úlohy, hádanky, logické hry apod.)
- zařazuje úkoly s ekologickou, sociální, technickou, ekonomickou tématikou

Kompetence pracovní
Žáci jsou vedeni k:
- zdokonalování svého grafického projevu
- efektivitě při organizování vlastní práce
- dodržování termínů zadaných úkolů
- pečlivému provádění rozborů a zápisů při řešení úloh

Učitel:
- požaduje dodržování dohodnuté kvality, termínů
- vede žáky k ověřování výsledků
- vyžaduje od žáků přesné a stručné vyjadřování
- vyžaduje pečlivé provádění rozborů a zápisů při řešení úloh
- trvá na zdokonalování grafického projevu
- vyžaduje od žáků zodpovědný přístup k zadaným úkolům a úplné dokončení práce

Kompetence digitální
Žáci jsou vedeni k:
- analýze a řešení jednoduchých problémů, modelování konkrétní situace, účelnému používání digitální technologie při řešení rutinních výpočtů
- vyhodnocování a porovnávání souborů dat
- prezentaci a interpretaci výsledků na pomoci digitálních technologií

Učitel:
- vytváří situace, kdy využití digitálních technologií napomůže k efektivnímu řešení matematického problému
- vede žáky k využívání digitálních technologií pro správu a vyhodnocení dat, prezentaci a interpretaci výsledků

Metody evaluace:
- testy, dotazy, rozhovor, řízená diskuze, pozorování, portfolia, vzájemné hodnocení, prezentace, samostatná práce, sebehodnocení, dialog, praktická cvičení, soutěže, řešení problémových úloh, práce s textem, diagramy, tabulkami, aplikace poznatků při řešení úkolů.

2. Tematické okruhy průřezových témat zařazené do předmětu Matematika

Osobnostní a sociální výchova – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Kooperace a kompetice

3. Učební plán předmětu Matematika v souladu s učebním plánem školy

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	celkem	6.	7.	8.	9.	celkem
Matematika	4	5	5	5	5	24	4	4	5	5	18

Vzdělávací obsah předmětu Matematika v 1. ročníku

Vyučovací předmět:	**Matematika**
Období – ročník:	**1. období – 1. ročník**
Počet hodin:	**4**

Očekávané výstupy v 1. ročníku:

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Číslo a početní operace			
Používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	Sčítá a odčítá předměty v daném souboru do 20 včetně Zná a umí používat znaménka +, - Počítá po jednotkách, počítá obrázky, předměty,porovnává jejich množství Pozná čísla a čte je	**Obor přirozených čísel** - přirozená čísla v oboru 0 – 20 Početní operace: sčítání a odčítání	
Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do1000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 20 Užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	**Zápis čísla v desítkové soustavě** - přirozená čísla v oboru 0 – 20 Početní operace: sčítání a odčítání rovnost, nerovnat	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
	Používá vztahy o n-více, n-méně	Více - méně	
Užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose	Určí pozici čísel na číselné ose – před, za, mezi Orientuje se v číselné řadě do 20	**Číselná osa**	
Provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	Rozkládá přirozené číslo Sčítá a odčítá čísla v daném oboru zpaměti do 20	**Vlastnosti početních operací s přirozenými čísly** Rozklad přirozeného čísla	
Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	Seznámí se se slovní úlohou Sčítá a odčítá v oboru 0 – 20	**Vlastnosti početních operací s přirozenými čísly** Slovní úlohy	
Závislosti, vztahy a práce s daty			
Orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	Pozná, co je den, hodina	Závislosti a jejich vlastnosti Hodiny a čísla	
Geometrie v rovině a v prostoru			
Rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci	Pojmenuje trojúhelník, čtverec, obdélník a kruh Třídí jednoduchá tělesa Orientuje se v prostoru – před, hned před, za, hned za, vpředu, vzadu	**Základní útvary v rovině** Čtverec, kruh, obdélník, trojúhelník Orientace v prostoru **Základní útvary v prostoru**- Krychle, koule,	
Porovnává velikosti útvarů, měří, a odhaduje délku úsečky	Porovnává velikosti rovinných útvarů	**Základní útvary v rovině** Kvádr, krychle, koule, jehlan, kužel, válec	

Vzdělávací obsah předmětu Matematika ve 2. ročníku

Vyučovací předmět:	**Matematika**
Období – ročník:	**1. období – 2. ročník**
Počet hodin:	**5**

Očekávané výstupy v 2. ročníku:

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Číslo a početní operace			
Používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	Zapíše a vyřeší příklady na sčítání s odčítání do 20 s přechodem přes desítku Počítá po jednotkách, desítkách	**Obor přirozených čísel -** čísla v oboru 0 – 20 **Písemné algoritmy početních operací:** sčítání a odčítání	
Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, používá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	Čte a zapisuje přirozená čísla do 100 Porovnává čísla použitím znaku rovnosti a nerovnosti	**Obor přirozených čísel** - čísla v oboru 0 – 100 **Písemné algoritmy početních operací:** sčítání a odčítání Rovnost, nerovnat Vztahy více - méně	
Užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose	Umístí číslo na číselnou osu Seřadí čísla vzestupně i sestupně Uvědomuje si pozice čísel na číselné ose – před, za	**Číselná osa**	
Provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	Sčítá a odčítá čísla písemně i zpaměti (s přechodem i bez přechodu přes desítku) v oboru 0 - 100 Počítá příklady se závorkami Seznámí se s násobilkou v oboru do 50	**Obor přirozených čísel -** rozklad přirozeného čísla Příklady se závorkami **Násobilka** do 50	
Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	Řeší slovní úlohy se základními početními operacemi Provede jednoduchý zápis slovní úlohy	**Obor přirozených čísel -** slovní úlohy	**OSV –** INT Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Závislosti, vztahy a práce s daty			
Orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek	Řekne, kolik je hodin Rozezná hodinu, minutu, sekundu Přiřazuje přirozená čísla	**Závislosti a jejich vlastnosti -** čas a číselné vyjádření	
Popisuje jednoduché závislosti z praktického života	Pochopí rozdíl mezi mincemi a bankovkami	**Závislosti a jejich vlastnosti -** mince a bankovky	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
	Počítá s mincemi a bankovkami v hodnotě do 100		
Doplňuje tabulky, schémata, posloupnost čísel	Pracuje s tabulkou, doplní ji podle pokynů	**Tabulka**	
Geometrie v rovině a v prostoru			
Rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci	Najde a pojmenuje rovinné útvary ve svém okolí Porovnává velikosti rovinných útvarů Seznámí se s tělesy	**Základní útvary v rovině -** geometrické tvary **Základní útvary v prostoru** Orientace v prostoru Tělesa, stavebnice	
Porovná velikost útvarů, měří a odhaduje velikost úsečky	Rozezná pojem bod, přímka, úsečka, čára Manipuluje s pravítkem při znázornění přímky, úsečky Změří úsečku Orientuje se v prostoru	Délka úsečky – bod, čára,lomená čára, přímka Úsečka**,** jednotka délky	

Vzdělávací obsah předmětu Matematika ve 3. ročníku

Vyučovací předmět:	**Matematika**
Období – ročník:	**1. období – 3. ročník**
Počet hodin:	**5**

Očekávané výstupy v 3. ročníku:

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Číslo a početní operace			
Používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	Počítá a vytváří soubory v oboru přirozených čísel do 100	**Obor přirozených čísel do 100**- malá násobilka, číselná osa, **Zápis čísla v desítkové soustavě**	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	**Obor přirozených čísel do 1000-** velká násobilka, číselná osa, **Zápis čísla v desítkové soustavě)**	
Užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose	Zobrazí číslo na číselné ose	**Číselná osa**	
Provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	Počítá zpaměti v oboru přirozených čísel do 1000	**Vlastnosti početních operací s přirozenými čísly**, písemné algoritmy	
Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	Rozpozná jednoduchou slovní úlohu od složené, řeší složené slovní úlohy, provede jednoduchý zápis slovní úlohy do 1000	**Slovní úlohy**	**Osobnostní a sociální výchova-** INT-Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Závislosti, vztahy a práce s daty			
Orientace v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	Orientace v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	**Závislosti a jejich vlastnosti-** převody jednotek času	
Popisuje jednoduché závislosti z praktického života	Popisuje jednoduché závislosti z praktického života	**Závislosti a jejich vlastnosti-** převody jednotek času. Malá a velká násobilka.	**Osobnostní a sociální výchova-** INT-Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	Doplňuje tabulky, schémata posloupnosti čísel	**Tabulka** Schémata Posloupnosti čísel	**Osobnostní a sociální výchova-** INT-Kooperace a kompetice
Geometrie v rovině a v prostoru			
Rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci	Vymodeluje a popíše základní rovinné útvary, jednoduchá tělesa	**Základní útvary v rovině**- přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, obdélník, kruh, kružnice. **Základní útvary v prostoru**- jehlan, kužel	
Porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje velikost úsečky	Měří a odhaduje velikost úsečky; znázorní rovinné útvary; osvojuje si základní pravidla rýsování	Délka úsečky; jednotky délky a jejich převody	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	Dokreslí souměrný útvar	**Vzájemná poloha dvou přímek v rovině.** **Osově souměrné útvary**	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
Žák:

- porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20
- čte, píše a používá číslice v oboru do 20, numerace do 100
- zná matematické operátory + , −, =, <, > a umí je zapsat
- sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20
- modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek
- doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20
- zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu
- uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi
- pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit
- rozezná přímku a úsečku, narýsuje je a ví, jak se označují
- používá pravítko

Vzdělávací obsah předmětu Matematika ve 4. ročníku

Vyučovací předmět:	**Matematika**
Období – ročník:	**2. období – 4. ročník**
Počet hodin:	**5**

Očekávané výstupy ve 4. ročníku:

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Číslo a početní operace			
Využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	Používá komutativnost v řešení početních operací	Vlastnosti početních operací s přirozenými čísly v oboru do 1 000 000	
Provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	Zpaměti násobí v oboru velké násobilky typu 16 * 4 Zpaměti násobí mezi násobky 10, 100, 1000 typu 80 * 6, 200*30	Písemné algoritmy početních operací s přirozenými čísly	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
	Násobí písemně jednociferným a dvouciferným činitelem, Písemně dělí jednociferným dělitelem v oboru do 1 000 000 Písemně i zpaměti dělí se zbytkem Používá početní operace při řešení slovních úloh		
Zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel	Porovnává čísla v daném oboru, zaokrouhluje přirozená čísla na desítky, sta, tisíce, Odhaduje, porovnává údaje v různých jednotkách	Obor přirozených čísel, zápis čísla v desítkové soustavě, číselná osa Jednotky délky Jednotky hmotnosti Jednotky času	
Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel		Slovní a praktické úlohy	
Závislosti, vztahy a práce s daty			
Vyhledává, sbírá a třídí data **- modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku**	Převádí základní jednotky délky, hmotnosti, času, objemu **- vysvětlí a znázorní vztah mezi celkem a jeho částí vyjádřenou zlomkem na příkladech z běžného života** **- využívá názorných obrázků k určování 1/2,1/4, 1/3, 1/5, 1/10 celku** **- vyjádří celek z jeho dané poloviny, čtvrtiny, třetiny,** **- porovná zlomky se stejným jmenovatelem (poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny)**	Závislosti a jejich vlastnosti – jednotky Celek, část, zlomek	**OSV** – INT Kooperace a kompetice
Čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	Rozumí pojmu diagram, graf, Pod vedením sestaví diagram, Přečte jednoduchý diagram, Přečte a sestaví tabulku	Diagramy, grafy, tabulky	
Geometrie v rovině a v prostoru			
Narýsuje a znázorní základní rovinné	Pomocí kružítka rýsuje kružnici a	Základní útvary v rovině – kružnice,	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce	trojúhelník Pomocí kolmic narýsuje čtverec a obdélník Rozpozná pravý úhel	kruh, obdélník, čtverec, trojúhelník Pravý úhel	
Sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	Změří, zapíše délku úsečky Orientuje se v jednotkách délky Porovná délky úseček v zadaných jednotkách Určí obvod trojúhelníku a čtyřúhelníku graficky i výpočtem	Délka úsečky, jednotky délky a jejich převody Obvod mnohoúhelníku	
Sestrojí rovnoběžky a kolmice	Narýsuje rovnoběžky a kolmice pomocí pravítka a kružítka najde a vyznačí průsečík	Vzájemná poloha dvou přímek v rovině	
Určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu	Má představu o jednotkách obsahu a porovnává je Vypočítá obsah čtverce a obdélníku	Obsah obrazce	
Rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	Rozliší útvary souměrné podle osy určí střed úsečky a osu útvaru překládáním papíru	Osově souměrné útvary	
Nestandardní aplikační úlohy a problémy			
Řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	Účastní se řešení zajímavých slovních úloh, hledá postupy vedoucí k řešení a možné kontrolní mechanizmy	Slovní úlohy, číselné a obrázkové řady, magické čtverce, prostorová představivost	

Vzdělávací obsah předmětu Matematika v 5. ročníku

Vyučovací předmět:	**Matematika**
Období – ročník:	**2. období – 5. ročník**
Počet hodin:	**5**

Očekávané výstupy v 5. ročníku:

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Číslo a početní operace			
Využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	Používá komutativnost a asociativnost v řešení početních operací Používá násobilku k řešení úloh Zpaměti sčítá a odčítá čísla do sta, násobí a dělí v oboru malé násobilky Využívá komutativnost sčítání a násobení při řešení úlohy a při provádění zkoušky výpočtu Využívá asociativnost sčítání a násobení při řešení úloh s užitím závorek, Využívá výhodného sdružování čísel při sčítání několika sčítanců bez závorek	Vlastnosti početních operací s přirozenými čísly Písemné násobení dvojciferným a trojciferným činitelem Přirozená čísla 0 – 1 000 000	
Provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	Písemně sčítá, odčítá, násobí, dělí v oboru do 1 000 000 Orientuje se na číselné ose Správně sepíše čísla pod sebe (dle číselných řádů) při sčítání, odčítání, násobení a dělení přirozených čísel Aplikuje při písemném výpočtu znalost přechodu mezi číselnými řády Využívá znalosti malé násobilky při písemném násobení a dělení nejvýše dvojciferným číslem Provádí písemné početní operace včetně kontroly výsledku Dodržuje pravidla pro pořadí operací v oboru přirozených čísel	Obor přirozených čísel Zápis čísla v desítkové soustavě **a jeho znázornění**, číselná osa (kladná a záporná část), **(teploměr, model)** Písemné algoritmy početních operací	
Zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel	Zaokrouhluje čísla na desítky, stovky, tisíce, miliony s použitím znaku pro zaokrouhlování Odhaduje výsledek Kontroluje pomocí odhadu správnost výsledku početních operací Přečte a zapíše číslo (do milionů) s užitím znalosti číselných řádů desítkové soustavy Využívá rozvinutého zápisu čísla (do milionů) v desítkové soustavě Porovnává čísla do milionů Užívá polohové vztahy („hned před“, „hned za“) v oboru přirozených čísel Orientuje se na číselné ose a jejích úsecích Provádí číselný odhad a kontrolu výsledku	Zaokrouhlování čísel do milionu na desítky, stovky, odhady Cvičení odhadů, kontroly výsledků početních operací	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	Porovnává čísla dané skupiny Pracuje s jednotkami hmotnosti, objemu, délky a času Převádí jednotky délky, obsahu, hmotnosti, času Řeší složené slovní úlohy Napíše a přečte římské číslice Zapíše desetinné číslo Využívá matematických her k rozvoji matematických dovedností Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel Porozumí textu úlohy (rozlišuje informace důležité pro řešení úlohy) Přiřadí úloze správné matematické vyjádření s využitím osvojených početních operací Zformuluje odpověď k získanému výsledku Přiřadí k zadanému jednoduchému matematickému vyjádření smysluplnou slovní úlohu (situaci ze života) Tvoří slovní úlohu k matematickému vyjádření	Vlastnosti početních operací s přirozenými čísly do 1 000 000 Sčítání a odčítání zpaměti Jednotky hmotnosti, délky, obsahu a času Řešení slovních úloh Jednoduchá měření Práce s kalkulátorem, softwarem Římské číslice Čtení letopočtů Základní počítání a převody Desetinná čísla – základní poznatky	
modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty porozumí významu znaku "-"pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose	modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku - žák sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem (poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny) pomocí názorných obrázků a tyto početní operace zapisuje, porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty - vysvětlí a znázorní vztah mezi celkem a jeho částí vyjádřenou desetinným číslem na příkladech z běžného života - přečte, zapíše, znázorní desetinná čísla v řádu desetin a setin na číselné ose, ve čtvercové síti nebo v kruhovém diagramu porozumí významu znaku "-"pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose - znázorní na číselné ose, přečte, zapíše a porovná celá čísla v rozmezí – 100 až + 100 - nalezne reprezentaci záporných čísel v běžném životě	přirozená čísla, celá čísla, desetinná čísla, zlomky znázornění čísla (číselná osa)	
Závislosti, vztahy a práce s daty			
Vyhledává, sbírá a třídí data	Vyhledá si autobusové a vlakové spoje Vyhledá a porovná statistické údaje o velikostech území, počtu obyvatel, rychlosti, vzdáleností	Práce s daty – praktické využití jízdních řádů a ceníků. Diagramy, grafy, tabulky,	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
	apod. Provádí a zapisuje jednoduchá pozorování (měření teploty, průjezd aut za daný časový limit apod.) Vybírá a porovnává ze zadání úlohy data podle daného kritéria Posuzuje reálnost vyhledaných údajů	jízdní řády	
Čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	Přečte data z jednodušších diagramů, grafů a tabulek Sestaví jednoduché tabulky a diagramy Sestaví graf pomocí výsledků v tabulkách Z obrázku nebo schématu určí část z celku Doplní údaje do připravené tabulky nebo diagramu Vytvoří na základě jednoduchého textu tabulku, sloupcový diagram Vyhledá v tabulce nebo diagramu požadovaná data a porozumí vztahům mezi nimi (nejmenší, největší hodnota apod.) Používá údaje z různých typů diagramů (sloupcový a kruhový diagram bez použití %) Používá jednoduchých převodů jednotek času při práci s daty v jízdních řádech	Závislosti a jejich vlastnosti Diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády	
Geometrie v rovině a v prostoru			
Narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce	Narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce Rozumí trojúhelníkové nerovnosti Rozezná základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnice) Využívá k popisu rovinného útvaru počty vrcholů a stran, rovnoběžnost a kolmost stran Charakterizuje základní rovinné útvary a k zadanému popisu přiřadí název základního rovinného útvaru Využívá základní pojmy a značky užívané v rovinné geometrii (čáry: křivá, lomená, přímá; bod, úsečka, polopřímka, přímka, průsečík, rovnoběžky, kolmice) Využije znalosti základních rovinných útvarů k popisu a modelování jednoduchých těles (krychle, kvádr, válec) Narýsuje kružnici s daným poloměrem Narýsuje trojúhelník nebo trojúhelník se třemi zadanými délkami stran Narýsuje čtverec a obdélník s užitím konstrukce rovnoběžek a	**Základní útvary v rovině** – čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh Trojúhelníková nerovnost	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
	kolmic Dodržuje zásady rýsování		
Sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	Narýsuje součet, rozdíl, násobek úseček Rýsuje a určuje délku lomené čáry Vypočítá obvod n-úhelníku Převádí jednotky délky Rozlišuje obvod a obsah rovinného útvaru S pomocí čtvercové sítě nebo měřením určí obvod rovinného útvaru (trojúhelníku, čtyřúhelníku, mnohoúhelníku) Porovnává obvody rovinných útvarů Graficky sčítá, odčítá a porovnává úsečky Určí délku lomené čáry graficky i měřením Převádí jednotky délky (mm, cm, dm, m, km)	Grafický součet, rozdíl, násobek úseček Délka úsečky; jednotky délky a jejich převody **Základní útvary v rovině** – lomená čára, úsečka, čtyřúhelník, mnohoúhelník Obvod obrazce	
Sestrojí rovnoběžky a kolmice	Narýsuje rovnoběžky v různých polohách v rovině Rýsuje kolmice Určí vzájemnou polohu dvou přímek v rovině Označí přímku, polopřímku, úsečku, určí rozdíly Vyhledá dvojice kolmic a rovnoběžek v rovině Načrtne kolmici a rovnoběžku ve čtvercové síti Narýsuje k zadané přímce rovnoběžku a kolmici vedoucí daným bodem pomocí trojúhelníku s ryskou	**Základní útvary v rovině** – přímka, polopřímka, úsečka Vzájemná poloha dvou přímek v rovině	
Určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu	Používá a převádí jednotky obsahu, vzorce k výpočtu obsahu Vysvětlí rozdíl obvod x obsah Určí pomocí čtvercové sítě obsah rovinného útvaru, který lze složit ze čtverců, obdélníků a trojúhelníků Porovnává pomocí čtvercové sítě obsahy rovinných útvarů Používá základní jednotky obsahu (cm^2, m^2, km^2) bez vzájemného převádění	Výpočty obsahu obrazce Výsledky obvodů x obsahů porovnávání	
Rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	Narýsuje čtvercovou síť Vyznačí souřadnice bodů ve čtvercové síti Rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru Pozná osově souměrné útvary (i v reálném životě)	Osově souměrné útvary Souřadnice bodů ve čtvercové síti Čtvercová síť, rýsování obrazců	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
	Určí překládáním papíru osu souměrnosti útvaru Vytvoří ve čtvercové síti osově souměrný útvar podle osy v lince mřížky		
	Rozpozná základní útvary v prostoru - kvádr, krychle, jehlan, koule kužel válec Určí obsah krychle a kvádru	**Základní útvary v prostoru** – kvádr, krychle, jehlan, koule kužel válec	
Nestandardní aplikační úlohy a problémy			
Řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	Řeší praktické slovní úlohy a problémy spojené se všemi matematickými operacemi na úrovni žáka 1.stupně Řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky Vyhledá v textu úlohy potřebné údaje a vztahy Volí vhodné postupy pro řešení úlohy Vyhodnotí výsledek úlohy	Řešení zajímavých slovních úloh na úrovni skupinové práce, praktické příklady - obchodování, pošta, banka Číselné a obrázkové řady Magické čtverce – sestavování, řešení Prostorová představivost	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
Žák:

- čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 1000
- sčítá a odčítá zpaměti i písemně dvouciferná čísla
- zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100
- zaokrouhluje čísla na desítky i na stovky s využitím ve slovních úlohách
- tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100
- zapíše a řeší jednoduché slovní úlohy
- rozeznává sudá a lichá čísla
- používá kalkulátor
- vyhledá a roztřídí jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu
- orientuje se a čte v jednoduché tabulce
- určí čas s přesností na čtvrthodiny, převádí jednotky času v běžných situacích
- provádí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času
- uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi
- znázorní, narýsuje a označí základní rovinné útvary
- měří a porovnává délku úsečky
- vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran
- sestrojí rovnoběžky a kolmice
- určí osu souměrnosti překládáním papíru
- pozná základní tělesa
- řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech

Vzdělávací obsah předmětu Matematika v 6. ročníku

Vyučovací předmět:	**Matematika**
Období – ročník:	**2. stupeň – 6. ročník**
Počet hodin:	**4**

Očekávané výstupy v 6. ročníku:

Očekávané výstupy	**Dílčí výstupy**	**Učivo**	**Průřezové téma**
Číslo a proměnná			
Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu	Zobrazí celá čísla a čísla navzájem opačná na číselné ose Řeší slovní úlohy v oboru celých čísel	**Celá čísla** – čísla navzájem opačná, číselná osa	
Zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor	Zapíše číslo rozvinutým zápisem v desítkové soustavě Zaokrouhluje desetinné číslo na potřebný počet desetinných míst i na celky, účelně využívá kalkulátor	**Desetinná čísla** - rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě	
Modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel	Žák pozná přirozené číslo, prvočíslo a číslo složené Určí dělitelnost čísel dle kriterií dělitelnosti Využívá násobku, dělitelnosti, největšího společného dělitele a nejmenšího společného násobku při řešení slovních úloh Rozlišuje pojmy prvočíslo a číslo složené; společný dělitel a společný násobek (určí je pro skupinu dvou nebo tří přirozených čísel) Najde nejmenší společný násobek a největšího společného dělitele dvou přirozených čísel Využívá kritéria dělitelnosti (2, 3, 4,	**Dělitelnost přirozených čísel –** prvočíslo, číslo složené, násobek, dělitel, nejmenší společný násobek, největší společný dělitel, kriteria dělitelnosti	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
	5, 9, 10, 25, 50, 100) Řeší slovní úlohu s využitím dělitelnosti Vytvoří slovní úlohu na využití dělitelnosti		
Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)	Vyjadřuje část celku pomocí desetinného čísla a zlomku, správně tuto část pojmenovává Převádí desetinná čísla na zlomky a zlomky na desetinná čísla Řeší slovní úlohy s desetinnými čísly a zlomky	**Desetinná čísla a zlomky** – (nezáporné zlomky a desetinná čísla)	
Analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	Čte zlomky, převádí na smíšená čísla a naopak Zobrazí zlomek, převrácené číslo a smíšené číslo na číselné ose	Zlomky – převrácené číslo, smíšené číslo	
Závislosti, vztahy a práce s daty			
Vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data	Vyhledá v textu vhodná data pro řešení daného úkolu a použitím vhodného postupu úkol řeší	**Závislosti a data –** příklady závislostí z praktického života a jejich vlastnosti, nákresy, aritmetický průměr	
Geometrie v rovině a v prostoru			
Zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku	Používá potřebné symboly při popisu konstrukce přímky, polopřímky, úsečky, úhlu Určí vzájemnou polohu přímek v rovině Při konstrukci používá vhodné vlastnosti základních rovinných útvarů	**Rovinné útvary** – přímka, polopřímka, úsečka, vzájemná poloha přímek v rovině	
Určuje velikost úhlu měřením a výpočtem	Charakterizuje a narýsuje úhel Rozliší typy úhlů Zjistí velikost úhlu měřením i výpočtem Pozná a charakterizuje druhy úhlů	**Rovinné útvary** – úhel, typy úhlů **Metrické vlastnosti -** druhy úhlů	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
	Sčítá a odčítá úhly, určí násobek úhlu (s využitím převodu stupňů a minut) Využívá při výpočtech vlastností dvojic úhlů (střídavých, souhlasných, vedlejších, vrcholových) a součtu úhlů v trojúhelníku Určuje velikost úhlu pomocí úhloměru		
Odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů	Vypočítá povrch kvádru a krychle. Při výpočtu povrchu uplatní rozložení povrchu tělesa na základní rovinné útvary Odhaduje obsah i obvod útvarů pomocí čtvercové sítě Určí výpočtem obsah (v jednodušších případech) trojúhelníku, čtverce, obdélníku, rovnoběžníku, lichoběžníku, kruhu Určí výpočtem obvod trojúhelníku, čtverce, obdélníku, rovnoběžníku, lichoběžníku, kruhu Používá a převádí jednotky délky Používá a převádí jednotky obsahu	**Prostorové útvary** - kvádr a krychle	
Využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh	Určí vzdálenost bodu od přímky Používá vhodné matematické symboly Pojmenuje základní množiny všech bodů dané vlastnosti (osa úhlu, osa rovinného pásu, osa úsečky, kružnice, Thaletova kružnice) Využívá množiny všech bodů dané vlastnosti při řešení úloh	**Metrické vlastnosti v rovině** - vzdálenost bodu od přímky	
Využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh	Charakterizuje trojúhelník Rozliší základní druhy trojúhelníků Využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti ke konstrukci	**Rovinné útvary** - trojúhelník **Metrické vlastnosti** - trojúhelníková nerovnost	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
	trojúhelníku Uplatní trojúhelníkovou nerovnost		
Načrtne a sestrojí rovinné útvary	Ze zadaných údajů načrtne a sestrojí trojúhelník Používá vhodné matematické symboly Převede slovní zadání do grafické podoby (náčrtku) Popíše jednotlivé kroky konstrukce a rovinný útvar sestrojí Určí počet řešení konstrukční úlohy Ověří, zda výsledný útvar odpovídá zadání	**Rovinné útvary** - trojúhelník	
Načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a v osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar	Určí, zda je rovinný útvar osově souměrný či nikoli; najde v takovém útvaru osu souměrnosti Sestrojí osu úsečky Sestrojí obraz útvaru v osové souměrnosti s různě orientovanými osami	**Konstrukční úlohy** - osová souměrnost, osa úsečky	
Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti	Rozlišuje kvádr a krychli a charakterizuje je Načrtne a sestrojí obraz krychle a kvádru s dodržením principů prostorového zobrazení a technického kreslení	**Prostorové útvary** - kvádr a krychle	
Odhaduje a vypočítá objem a povrch těles	Rozlišuje pojem povrch a objem Rozliší jednotky obsahu a jednotky objemu Převede základní jednotky obsahu a objemu Odhaduje a vypočítá povrch a objem kvádru a krychle	**Prostorové útvary** - kvádr a krychle	
Načrtne a sestrojí sítě základních	Načrtne a narýsuje síť krychle a	**Prostorové útvary** - kvádr a krychle	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
těles	kvádru, po vystřižení vymodeluje tato tělesa		
Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	Řeší slovní úlohy na výpočet objemu a povrchu kvádru a krychle	**Prostorové útvary**- kvádr a krychle	

Vzdělávací obsah předmětu Matematika v 7. ročníku

Vyučovací předmět:	**Matematika**
Období – ročník:	**2. stupeň – 7. ročník**
Počet hodin:	**4**

Očekávané výstupy v 7. ročníku:

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Číslo a proměnná			
Analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	Zlomky krátí, rozšiřuje, převádí na smíšená čísla a naopak Se zlomky provádí základní početní operace Využívá krácení a rozšiřování zlomků Uplatňuje sčítání, odčítání, násobení a dělení zlomků při řešení slovních úloh	**Zlomky** – převrácené číslo, smíšené číslo, složený zlomek	
Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)	Provádí početní operace v oboru racionálních čísel - sčítá, odčítá, násobí a dělí zlomky a složené zlomky Řeší slovní úlohy v oboru racionálních čísel Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část: přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem Navzájem převádí různá vyjádření	**Desetinná čísla, zlomky**	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
	vztahu celek – část		
Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu	Zobrazí celá čísla a čísla navzájem opačná na číselné ose Provádí početní operace v oboru celých čísel - sčítá, odčítá, násobí a dělí celá čísla Řeší slovní úlohy v oboru celých čísel	**Celá čísla** – čísla navzájem opačná, číselná osa	
Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)	Definuje procento a promili Určí základ, procentovou část a počet procent Vypočítá úrok, daň z úroku a výnos z vkladu v jednoduchých případech	**Procenta** - procento, promile, základ, procentová část, počet procent, jednoduché úrokování	
Řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů	Rozlišuje pořadí členů v poměru uvede poměr v základním tvaru Rozšiřuje a krátí poměr Uplatní měřítko plánu a mapy při výpočtu vzdálenosti Řeší slovní úlohy s využitím poměru, úměry a trojčlenky Využívá daný poměr (včetně postupného poměru) v reálných situacích Stanoví poměr ze zadaných údajů Využívá měřítko mapy, plánu k výpočtu Umí odvodit měřítko mapy, plánu ze zadaných údajů Používá při řešení úloh úměru a trojčlenku Řeší modelováním situace vyjádřené poměrem	**Poměr –** měřítko, úměra, trojčlenka	
Řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)	Řeší slovní úlohy na procenta a jednoduché úrokování	**Procenta** - procento, promile, základ, procentová část, počet procent, jednoduché úrokování	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Závislosti, vztahy a práce s daty			
Určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti	Rozliší přímou a nepřímou úměrnost S porozuměním použije úměrnost v jednoduchých slovních úlohách Sestrojí obraz bodu v pravoúhlé soustavě souřadnic v rovině a naopak z grafu určí souřadnice daného bodu Řeší příklady úměrností z praktického života	**Funkce** - přímá úměrnost nepřímá úměrnost pravoúhlá soustava souřadnic v rovině	
Určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti	Sestaví tabulku a sestrojí graf přímé a nepřímé úměrnosti	**Závislosti a data** - tabulky a grafy	
Geometrie v rovině a v prostoru			
Využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh	Pozná čtyřúhelník a uvede, o který čtyřúhelník se jedná Sestrojí výšky a úhlopříčky rovnoběžníku Určí vlastnosti rovnoběžníku a kosočtverce Sestrojí daný rovnoběžník, vypočítá jeho obvod a obsah Pozná lichoběžník, charakterizuje obecný, pravoúhlý a rovnoramenných lichoběžník Sestrojí daný lichoběžník Vypočítá obvod a obsah lichoběžníku	**Rovinné útvary** - čtyřúhelník rovnoběžník lichoběžník pravidelné mnohoúhelníky	
Načrtne a sestrojí rovinné útvary	Rozliší mnohoúhelníky Načrtne a sestrojí ze zadaných údajů čtyřúhelník, rovnoběžník, lichoběžník a pravidelný šestiúhelník Převede slovní zadání do grafické podoby (náčrtku) Popíše jednotlivé kroky konstrukce a rovinný útvar sestrojí Určí počet řešení konstrukční úlohy Ověří, zda výsledný útvar odpovídá	**Rovinné útvary** - čtyřúhelník rovnoběžník lichoběžník pravidelné mnohoúhelníky	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
	zadání		
Užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků	Pozná shodné rovinné útvary a v jednoduchých případech danou shodnost zapíše pomocí matematických symbolů Používá věty o shodnosti trojúhelníků k určení, zda jsou dva trojúhelníky shodné či ne a ke konstrukci trojúhelníků Využívá při výpočtech věty o shodnosti trojúhelníků Využívá při výpočtech věty o podobnosti trojúhelníků Určí poměr podobnosti z rozměrů útvarů a naopak	**Rovinné útvary** - shodnost rovinných útvarů shodnost trojúhelníků	
Načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar	Pozná středově souměrný útvar a vyznačí jeho střed souměrnosti Sestrojí obraz jednoduchého rovinného útvaru souměrně sdružený podle daného středu Rozhodne, zda je útvar osově souměrný Určí osy souměrnosti rovinného útvaru Rozhodne, zda je útvar středově souměrný Určí střed souměrnosti Načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti	**Konstrukční úlohy** - středová souměrnost	
Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti	Pozná komolý hranol Načrtne hranol ve volném rovnoběžném promítání Určí, co jsou podstavy a co stěny hranolu Rozpozná mnohostěny (krychle,	**Prostorové útvary** - kolmý hranol	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
	kvádr, kolmý hranol, jehlan) a rotační tělesa (válec, kužel, koule) Používá pojmy podstava, hrana, stěna, vrchol, tělesová a stěnová úhlopříčka Využívá při řešení úloh metrické a polohové vlastnosti v mnohostěnech a rotačních tělesech Pracuje s půdorysem a nárysem mnohostěnů a rotačních těles		
Odhaduje a vypočítá objem a povrch těles	Vypočítá povrch a objem hranolu v jednoduchých případech	**Prostorové útvary** - kolmý hranol	
Načrtne a sestrojí sítě základních těles	Načrtne a sestrojí síť trojbokého a čtyřbokého kolmého hranolu	**Prostorové útvary** - kolmý hranol	

Vzdělávací obsah předmětu Matematika v 8. ročníku

Vyučovací předmět:	**Matematika**
Období – ročník:	**2. stupeň – 8. ročník**
Počet hodin:	**5**

Očekávané výstupy v 8. ročníku:

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Číslo a proměnná			
Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu	Definuje druhou mocninu a odmocninu Provádí odhad druhé mocniny a odmocniny Umocňuje a odmocňuje (zpaměti, s užitím tabulek i kalkulátoru) Provádí základní početní operace se zlomky a desetinnými čísly Dodržuje pravidla pro pořadí početních operací v oboru celých	**Mocniny a odmocniny** - druhá mocnina druhá odmocnina	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
	a racionálních čísel, využívá vlastností operací sčítání a násobení (komutativnost, asociativnost, distributivnost) při úpravě výrazů Vyznačí na číselné ose racionální číslo a číslo k němu opačné Užívá znalosti druhých mocnin celých čísel od 1 do 20 (i ke stanovení odpovídajících druhých odmocnin) Určí rozvinutý zápis přirozeného čísla v desítkové soustavě Provádí základní úpravy zlomků (rozšiřuje a krátí zlomek, zjednoduší složený zlomek, vyjádří zlomek v základním tvaru, určí převrácené číslo, počítá se smíšenými čísly) Určí absolutní hodnotu celého čísla a využívá její geometrickou interpretaci		
Zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor	Řeší jednoduché slovní úlohy z praxe s využitím mocnin a odmocnin Zaokrouhluje čísla s danou přesností Využívá pro kontrolu výsledku odhad Účelně a efektivně využívá kalkulátor	**Mocniny a odmocniny** - druhá mocnina	
Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním	Pozná výrazy, výrazy upraví Vhodně používá vzorce (A + B) *(A + B) (A - B) *(A - B) (A + B) *(A - B) Uplatňuje základní početní operace při počítání s výrazy (sčítání, odčítání, násobení, dělení, druhá mocnina a odmocnina) včetně závorek Určí hodnotu jednoduchého výrazu s proměnnými pro zadané hodnoty proměnných Definuje mnohočlen jako součet	**Výrazy –** číselné výraz a jeho hodnota, proměnná, výrazy s proměnnými, mnohočleny	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
	(rozdíl) jednočlenů		
Formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav	Vyjmenuje a uplatňuje ekvivalentní úpravy rovnic Řeší lineární rovnice Řeší jednoduché slovní úlohy s užitím rovnice o jedné neznámé Řeší jednoduché slovní úlohy o pohybu, o společné práci	**Rovnice –** lineární rovnice	
Geometrie v rovině a v prostoru			
Zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku	Vysloví znění Pythagorovy věty a s porozuměním ji použije při řešení jednoduchých praktických problémů Provede náčrt situace, využívá potřebnou matematickou symboliku Matematicky zdůvodní a zapíše postupy řešení Využívá při analýze praktické úlohy náčrtky, schémata, modely Využívá polohové a metrické vlastnosti (Pythagorova věta, trojúhelníková nerovnost, vzájemná poloha bodů a přímek v rovině, vzdálenost bodu od přímky) k řešení geometrických úloh Řeší geometrické úlohy početně Využívá matematickou symboliku	**Metrické vlastnosti v rovině** - Pythagorova věta	
Charakterizuje a třídí základní rovinné útvary	Rozlišuje pojmy kružnice a kruh Rozliší sečnu, tečnu a vnější přímku (nesečnu) kružnice Určí vzájemnou polohu dvou kružnic Pozná základní rovinné útvary: přímka, polopřímka, úsečka, úhel, trojúhelník, čtyřúhelník, pravidelné mnohoúhelníky, kružnice, kruh Rozliší typy úhlů (ostrý, tupý, pravý, přímý), dvojice úhlů (souhlasné, střídavé, vedlejší, vrcholové), typy	**Rovinné útvary** - kružnice a kruh	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
	trojúhelníků a čtyřúhelníků Využívá vlastností základních rovinných útvarů (vlastností úhlopříček, velikost úhlů, souměrnost)		
Odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů	Odhaduje a vypočítá obvod a obsah kruhu, vypočítá délku kružnice	**Rovinné útvary** - kružnice a kruh Thaletova kružnice	
Využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh	Popíše kružnici, kruh a mezikruží jako množinu bodů daných vlastností (v rovině) Popíše rovnoběžnou přímku, osu úsečky, osu úhlu jako množinu bodů daných vlastností (v rovině) Sestrojí trojúhelník a čtyřúhelník s využitím Thaletovy kružnice	**Konstrukční úlohy** - množiny všech bodů dané vlastností (osa úsečky, osa úhlu, Thaletova kružnice)	
Načrtne a sestrojí rovinné útvary	Načrtne a sestrojí kruh, kružnici a Thaletovu kružnici. Vysloví znění Thaletovy věty a s porozuměním ji použije při řešení jednoduchých konstrukčních úloh	**Rovinné útvary** - kružnice a kruh **Konstrukční úlohy** - Thaletova kružnice	
Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti odhaduje a vypočítá objem a povrch těles	Určí a charakterizuje kolmý hranol a rotační válec a analyzuje jejich vlastnosti Odhaduje a vypočítá povrch a objem kolmého hranolu a rotačního válce	**Prostorové útvary** – kolmý hranol, rotační válec	
Načrtne a sestrojí sítě základních těles	Načrtne a sestrojí síť kolmého hranolu a rotačního válce	**Prostorové útvary** – kolmý hranol, rotační válec	
Načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině	Načrtne a sestrojí obraz kolmého hranolu a rotačního válce ve volném rovnoběžném promítání	**Prostorové útvary** – kolmý hranol, rotační válec	
Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím	Analyzuje a řeší slovní úlohy s využitím znalostí pro objem a	**Prostorové útvary** – kolmý hranol, rotační válec	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
osvojeného matematického aparátu	povrch těles Vyhledá v textu úlohy potřebné údaje a vztahy Volí vhodné matematické postupy pro řešení úlohy Vyhodnotí výsledek úlohy		

Vzdělávací obsah předmětu Matematika v 9. ročníku

Vyučovací předmět:	**Matematika**
Období – ročník:	**2. stupeň – 9. ročník**
Počet hodin:	**5**

Očekávané výstupy v 9. ročníku:

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Číslo a proměnná			
Řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)	Řeší pomocí rovnice a soustavy rovnic slovní úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek) Vyhledá v textu údaje a vztahy potřebné k výpočtu Určí počet procent, je-li dána procentová část a základ Určí procentovou část, je-li dán procentový počet a základ Určí základ, je-li dán procentový počet a procentová část Používá procentového počtu při řešení úloh z jednoduchého úrokování Ověří správnost výsledku aplikační úlohy na procenta	**Rovnice** - soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými	
Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných, určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí	Určí číselný výraz a výraz s proměnnými Provede rozklad mnohočlenu na	**Výrazy** – číselný výraz a jeho hodnota, proměnná, výrazy s proměnnými, mnohočleny	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenů na součin pomocí vzorců a vytýkáním	součin pomocí vzorců a vytýkáním Provede úpravu výrazu, (uplatní rozklad na součin, krácení) Uplatní úpravu výrazu při řešení úlohy z praxe Určí hodnotu výrazu s proměnnými pro zadané hodnoty proměnných Řeší zadané slovní úlohy pomocí proměnných Tvoří smysluplné slovní úlohy, které lze řešit užitím proměnných Využívá při úpravě výrazů sčítání, odčítání a násobení mnohočlenů (výsledný mnohočlen je nejvýše druhého stupně) Vypočte hodnotu výrazu pro dané hodnoty proměnných Využívá při úpravě výrazů vytýkání a vzorců $(a + b)^2$, $(a – b)^2$, $a^2 – b^2$ Sestaví číselný výraz podle slovního zadání		
Formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav	Řeší rovnice a soustavy rovnic vhodnou metodou Řeší slovní úlohy s využitím rovnic a soustavy dvou rovnic Řeší slovní úlohy na směsi a roztoky Řeší slovní úlohy o pohybu a o společné práci Sestaví rovnici nebo soustavu dvou rovnic o dvou neznámých ze zadaných údajů Vyřeší rovnici nebo soustavu dvou rovnic o dvou neznámých pomocí ekvivalentních úprav Provádí zkoušku rovnice nebo soustavy dvou rovnic o dvou neznámých Ověří správnost řešení slovní úlohy	**Rovnice** - soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
	Přiřadí k rovnici odpovídající slovní úlohu Rozhodne, zda rovnice nebo soustava rovnic má řešení a ověří, zda řešení patří do zadaného číselného oboru		
Analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	Analyzuje a řeší pomocí soustavy rovnic jednoduché příklady z praxe Modeluje a rovnicemi zapíše konkrétní situace a při řešení úloh z praxe využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel Vytvoří matematický model konkrétní situace v oboru celých a racionálních čísel Využívá při řešení konkrétních situací matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel Vyhodnotí výsledek řešení úlohy	**Rovnice** - soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými	
Závislosti, vztahy a práce s daty			
Vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data	Vyhledává, třídí, vyhodnocuje a zpracovává data Vyhledá potřebné údaje v tabulce, diagramu a grafu Vyhledá a vyjádří vztahy mezi uvedenými údaji v tabulce, diagramu a grafu (četnost, aritmetický průměr, nejmenší a největší hodnota) Zpracuje, porovná, vyhodnotí, uspořádá, doplní uvedené údaje podle zadání úlohy Pracuje s intervaly a časovou osou Převádí údaje z textu do tabulky, diagramu a grafu a naopak Převádí údaje mezi tabulkou, diagramem a grafem Samostatně vyhledává data v literatuře, denním tisku a na	**Závislost a data –** tabulky a grafy	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
	internetu a kriticky hodnotí jejich reálnost		
Porovnává soubory dat	Účastní se statistického šetření a jeho vyhodnocování Porovnává soubory dat Porovná kvantitativní vztahy mezi soubory dat zadaných tabulkami, grafy a diagramy Interpretuje výsledky získané porovnáváním souborů dat	**Závislost a data –** tabulky a grafy	
Určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti	Určí vztah přímé a nepřímé úměrnosti Vztah vyjádří tabulkou a grafem Vytvoří tabulku, graf a rovnici pro přímou a nepřímou úměrnost na základě textu úlohy Určí přímou a nepřímou úměrnost z textu úlohy, z tabulky, z grafu a z rovnice Využívá při řešení úloh přímou a nepřímou úměrnost	**Závislost a data – t**abulky a grafy	
Vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem	Vyjádří funkční závislost z praktického života tabulkou, grafem, diagramem, nákresem, schématem a rovnicí Pozná funkční závislost z textu úlohy, z tabulky, z grafu a z rovnice Vytvoří graf pro funkční závislost danou tabulkou či rovnicí Přiřadí funkční vztah vyjádřený tabulkou k příslušnému grafu a naopak Přiřadí lineární funkci vyjádřenou rovnicí k příslušnému grafu nebo tabulce a naopak Vyčte z grafu význačné hodnoty na základě porozumění vzájemným	**Závislost a data – t**abulky a grafy	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
	vztahům mezi proměnnými		
Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	Vyjádří funkční závislost z praktického života tabulkou, grafem, diagramem, nákresem, schématem a rovnicí Uvede vlastnosti závislostí Vyjádří četnost znaku a aritmetický průměr Odhalí funkční vztahy v textu úlohy Řeší úlohu s využitím funkčních vztahů Vyjádří výsledek řešení úlohy v kontextu reálné situace	**Závislosti a data** – příklady závislostí z praktického života a jejich vlastnosti, nákresy schéma, diagramy četnost znaku aritmetický průměr	
Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	Pozná lineární funkci a vlastnosti funkce z rovnice, tabulky a grafu Rozlišuje rostoucí a klesající funkci Určí definiční obor funkce, obor hodnot funkce a hodnotu funkce přiřazenou číslu z definičního oboru Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím lineární funkce	**Funkce -** lineární funkce	
Geometrie v rovině a v prostoru			
Užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků	Vysloví znění vět o podobnosti trojúhelníků a s porozuměním je použije k řešení praktických problémů	**Rovinné útvary** - podobnost – věty o podobnosti trojúhelníků	
Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti	Načrtne jehlan, rotační kužel a kouli Určuje a charakterizuje jehlan, rotační kužel a kouli, analyzuje jejich vlastnosti	**Prostorové útvary** - jehlan, rotační kužel, koule	
Odhaduje a vypočítá objem a povrch těles	Odhadne a vypočítá objem a povrch jehlanu a rotačního kužele Odhadne a vypočítá objem a povrch koule Odhaduje a vypočítá povrch	**Prostorové útvary** - jehlan, rotační kužel, koule	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
	mnohostěnů a rotačních těles Odhaduje a vypočítá objem mnohostěnů a rotačních těles Používá a převádí jednotky objemu		
Načrtne a sestrojí sítě základních těles	Načrtne a sestrojí síť jehlanu a rotačního kužele Objasní pojmy síť tělesa, plášť, podstava Rozpozná sítě základních těles (krychle, kvádr, kolmý hranol, jehlan, válec, kužel) Načrtne a sestrojí sítě základních těles	**Prostorové útvary** - jehlan, rotační kužel	
Načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině	Načrtne a sestrojí obraz jehlanu a rotačního kužele ve volném rovnoběžném promítání Rozpozná z jakých základních těles je zobrazené těleso složeno Načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles ve volném rovnoběžném promítání	**Prostorové útvary** - jehlan, rotační kužel	
Nestandardní aplikační úlohy a problémy			
Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	Analyzuje a řeší jednoduché číselné a logické řady, číselné a obrázkové analogie Analyzuje a řeší aplikační logické a geometrické úlohy s využitím osvojeného geometrického aparátu Provede rozbor úlohy a vyhledá v textu úlohy potřebné údaje a vztahy Zvolí vhodný postup řešení Provede diskusi o počtu řešení daného problému a kontrolu reálnosti výsledku Zformuluje odpověď na zadaný problém	**Číselné a logické řady** **Číselné a obrázkové analogie**	
Řeší úlohy na prostorovou	Kombinuje poznatky a dovednosti z	**Logické a netradiční geometrické**	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	různých vzdělávacích oblastí a tematických celků Určí reálnou podobu trojrozměrného útvaru z jeho obrazu v rovině Popíše základní vlastnosti trojrozměrného útvaru podle jeho obrazu v rovině Využívá získané poznatky a dovednosti při řešení úloh z běžného života	**úlohy**	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
Žák:

- písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí víceciferná čísla, dělí se zbytkem
- pracuje se zlomky a smíšenými čísly, používá vyjádření vztahu celek–část (zlomek, desetinné číslo, procento)
- čte desetinná čísla, zná jejich zápis a provádí s nimi základní početní operace
- provádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla
- píše, čte, porovnává a zaokrouhluje čísla v oboru do 1 000 000
- používá měřítko mapy a plánu
- řeší jednoduché úlohy na procenta
- zvládá orientaci na číselné ose
- vyhledává a třídí data
- porovnává data
- vypracuje jednoduchou tabulku
- užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu, objemu
- zvládá početní úkony s penězi
- vyznačuje, rýsuje a měří úhly, provádí jednoduché konstrukce
- vypočítá obvod a obsah trojúhelníka, čtverce, obdélníka, kruhu
- provádí jednoduché konstrukce
- rozeznává a rýsuje základní rovinné útvary
- sestrojí základní rovinné útvary ve středové a osové souměrnosti
- vypočítá povrch a objem kvádru, krychle a válce
- sestrojí sítě základních těles
- načrtne základní tělesa
- zobrazuje jednoduchá tělesa
- odhaduje délku úsečky, určí délku lomené čáry, graficky sčítá a odčítá úsečky
- umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami
- používá technické písmo
- čte a rozumí jednoduchým technickým výkresům

- samostatně řeší praktické úlohy
- hledá různá řešení předložených situací
- aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí
- využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh

5.3. Informatika

Charakteristika vzdělávací oblasti:

Vzdělávací oblast **Informatika** se zaměřuje především na rozvoj informatického myšlení a na porozumění základním principům digitálních technologií. Je založena na aktivních činnostech, při kterých žáci využívají informatické postupy a pojmy. Poskytuje prostředky a metody ke zkoumání řešitelnosti problémů i hledání a nalézání jejich optimálních řešení, ke zpracování dat a jejich interpretaci a na základě řešení praktických úkolů i poznatky a zkušenost, kdy je lepší práci přenechat stroji, respektive počítači. Pochopení, jak digitální technologie fungují, přispívá jednak k porozumění zákonitostem digitálního světa, jednak k jejich efektivnímu, bezpečnému a etickému užívání.

Na prvním stupni základního vzdělávání si žáci prostřednictvím her, experimentů, diskusí a dalších aktivit vytvářejí první představy o způsobech, jakými se dají data a informace zaznamenávat, a objevují informatické aspekty světa kolem nich. Postupně si žáci rozvíjejí schopnost popsat problém, analyzovat ho a hledat jeho řešení. Ve vhodném programovacím prostředí si ověřují algoritmické postupy. Informatika také společně s ostatními obory pokládá základy uživatelských dovedností. Poznáváním, jak se s digitálními technologiemi pracuje, si žáci vytvářejí základ pro pochopení informatických konceptů. Součástí je i bezpečné zacházení s technologiemi a osvojování dovedností a návyků, které vedou k prevenci rizikového chování.

I na druhém stupni základního vzdělávání žáci tvoří, experimentují, prověřují své hypotézy, objevují, aktivně hledají, navrhují a ověřují různá řešení, diskutují s ostatními a tím si prohlubují a rozvíjejí porozumění základním informatickým konceptům a principům fungování digitálních technologií. Při analýze problému vybírají, které aspekty lze zanedbat a které jsou podstatné pro jeho řešení. Učí se vytvářet, formálně zapisovat a systematicky posuzovat postupy vhodné pro automatizaci, zpracovávat i velké a nesourodé soubory dat. Díky poznávání toho, jak a proč digitální technologie fungují, žáci chápou základní principy kódování, modelování a s větším porozuměním chrání sebe, své soukromí, data i zařízení.

V průběhu základního vzdělávání žáci začínají vyvíjet funkční technická řešení problémů. Osvojují si časté testování prototypů a jejich postupné vylepšování jako přirozenou součást designu a vývoje v informačních technologiích. Zvažují a ověřují dopady navrhovaných řešení na jedince, společnost, životní prostředí.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- systémovému přístupu při analýze situací a jevů světa kolem něj
- nacházení různých řešení a výběru toho nejvhodnějšího pro danou situaci
- ke zkušenosti, že týmová práce umocněná technologiemi může vést k lepším výsledkům než samostatná práce
- porozumění různým přístupům ke kódování informací i různým způsobům jejich organizace
- rozhodování na základě relevantních dat a jejich korektní interpretace, jeho obhajování pomocí věcných argumentů
- komunikaci pomocí formálních jazyků, kterým porozumí i stroje

- standardizování pracovních postupů v situacích, kdy to usnadní práci
- posuzování technických řešení z pohledu druhých lidí a jejich vyhodnocování v osobních, etických, bezpečnostních, právních, sociálních, ekonomických, environmentálních a kulturních souvislostech
- nezdolnosti při řešení těžkých problémů, zvládání nejednoznačnosti a nejistoty a vypořádání se s problémy s otevřeným koncem
- otevřenosti novým cestám, nástrojům, snaze postupně se zlepšovat

5.3.1. Informatika

Vzdělávací oblast:	**Informatika**
Vyučovací předmět:	**Informatika**

Charakteristika a cílové zaměření vzdělávacího předmětu Informatika:

Předmět informatika dává prostor všem žákům porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy. Zabývá se automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém. Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností. Pomáhá porozumět světu kolem nich, jehož nedílnou součástí digitální technologie jsou.

Hlavní důraz je kladen na rozvíjení žákova informatického myšlení s jeho složkami abstrakce, algoritmizace a dalšími. Praktickou činnost s tvorbou jednotlivých typů dat a s aplikacemi vnímáme jako prostředek k získání zkušeností k tomu, aby žák mohl poznávat, jak počítač funguje, jak reprezentuje data různého typu, jak pracují informační systémy a jaké problémy informatika řeší.

Škola je zaměřena na informatiku a technické směřování rozvoje žáků, proto jsou do výuky zařazeny základy robotiky jako aplikovaná oblast, propojující informatiku a programování s technikou, umožňují řešit praktické komplexní problémy, podporovat tvořivost a projektovou činnost a rozvíjet tak informatické myšlení.

Škola klade důraz na rozvíjení digitální gramotnosti v ostatních předmětech, k tomu přispívá informatika svým specifickým dílem.

1. Společné výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení:
Žáci jsou vedeni k:
- vyhledávání jednoduchých informací, tyto informace dokáže třídit a porovnávat
- práci s nejzákladnějšími termíny a pojmy z oblasti počítačové techniky

Učitel:
- vede žáky k využívání digitálních technologií pro jejich učení v praktickém životě,

- využití zkušeností s jiným SW a spolupráci s ostatními žáky

Kompetence k řešení problémů:
Žáci jsou vedeni k:
- uvědomělému praktickému využití znalostí informačních a komunikačních technologií v běžném životě
- vyhledávání informací vhodných k řešení problémů denního života

Učitel:
- vede žáky k využívání informatických postupů a pojmů
- poskytuje prostředky a metody ke zkoumání řešitelnosti problémů i hledání a nalézání jejich optimálních řešení, ke zpracování dat a jejich interpretaci a na základě řešení praktických úkolů i poznatky a zkušenost, kdy je lepší práci přenechat stroji, respektive počítači
- zařazuje do výuky úlohy a projekty, které vedou žáky k tvořivému přístupu při jejich řešení
- vede žáky nejen k nalézání řešení, ale také k jeho praktickému provedení a dotažení do konce

Kompetence komunikativní:
Žáci jsou vedeni k:
- využívání různých informačních a komunikačních prostředků jako nástroj pro zdokonalení účinné komunikace se světem
- formulaci svých myšlenek a názorů, které získá na základě dosavadní úrovně znalosti typů textů a záznamů

Učitel:
- vede žáky k rozvíjení schopnosti popsat problém, analyzovat ho a hledat jeho řešení, nad ním diskutovat a ověřovat správnost řešení
- vede žáky ke zdravému a bezpečnému využívání digitálních prostředků jako komunikační prostředek
- vede žáky k využívání vhodných technologií pro komunikaci na dálku a při komunikaci je učí dodržovat vžité konvence a pravidla

Kompetence sociální a personální:
Žáci jsou vedeni k :
- práci v týmu
- pochopení významu skupinové práce,
- spolupráci a respektování názorů druhých

Učitel:
- vede žáky k pochopení, jak digitální technologie fungují, přispívá jednak k porozumění zákonitostem digitálního světa, jednak k jejich efektivnímu, bezpečnému a etickému užívání
- vede žáky ke kolegiální radě či pomoci, učí je hodnotit svoji práci i práci ostatních
- vede je k ohleduplnosti a taktu, učíme je chápat, že každý člověk je různě chápavý a zručný

Kompetence občanské
Žáci jsou vedeni k:
- chápání pravidel chování v konkrétních podmínkách počítačové učebny, rozumí svým právům a povinnostem
- pochopení základních pojmů ochrany práv v oblasti počítačových technologií

Učitel:
- vede žáky k bezpečnému a odpovědnému zacházení s technologiemi a osvojování dovedností a návyků, které vedou k prevenci rizikového chování
- seznamuje žáky s vazbami na legislativu a obecné morální zákony (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla ...) a snaží se, aby žáci tyto zákony dodržovali
- při zpracovávání informací vede žáky ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení,ke kterým se mohou dostat prostřednictvím internetu i jinými cestami

Kompetence pracovní
Žáci jsou vedeni k:
- ovládání základních operací s PC
- dodržování základů bezpečnosti a hygieny při práci s prostředky informačních technologií

Učitel:
- vede žáky k uvědomění si důležitosti bezpečného a odpovědného využívání digitálních technologií v procesu učení a pro budoucí pracovní zapojení ve společnosti
- umožňuje žákům využití ICT pro hledání informací důležitých pro svůj dalšíprofesní růst

Kompetence digitální
Žáci jsou vedeni k:
- ovládání běžně používané digitální techniky, aplikací a služeb, k jejich využívání při je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti;
- k samostatnému rozhodování o tom, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získávání, vyhledávání, kritického posuzování , spravování a sdílení dat, informací a digitálního obsahu, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváření a úpravě digitálního obsahu, kombinaci různých formátů, vyjadřování se za pomoci digitálních prostředků
- využívání digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- pochopení významu digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předcházení situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

Učitel:
- vede žáky k bezpečnému, zdravému a odpovědnému využití digitálních technologií
- vede žáky ke smysluplnému využívání digitálních technologií s využitím didaktických pomůcek a činnostních metod ve výuce
- citlivě reguluje vyhledávání na sociálních sítích

Metody evaluace:
- porozumění pokynům, rozhovor, dotazy, diskuze, pozorování, vzájemné hodnocení, testy, prezentace, samostatná práce, sebehodnocení, portfolia, dialog, soutěže, řešení problémových úloh, práce s textem, aplikace poznatků při řešení úkolů.

2. Tematické okruhy průřezových témat zařazené do předmětu Informatika

Mediální výchova – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, Fungování a vliv médií ve společnosti, Tvorba mediálního sdělení, Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Stavba mediálních sdělení,

3. Učební plán předmětu Informační a komunikační technologie v souladu s učebním plánem školy

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	celkem	6.	7.	8.	9.	celkem
Informační a komunikační technologie	**0**	**0**	**0**	**1**	**1**	**2**	**1**	**1**	**1**	**1**	**4**

Vzdělávací obsah předmětu Informatika v 4. ročníku

Vyučovací předmět:	**Informatika**
Období – ročník:	**2. období – 4. ročník**
Počet hodin:	**1**

Očekávané výstupy v 4. ročníku:

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Digitální technologie			
Najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu **Dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi**	Pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží Vysvětlí, co je program a rozdíly mezi člověkem a počítačem Edituje digitální text, vytvoří obrázek Přehraje zvuk či video Uloží svoji práci do souboru, otevře soubor Používá krok zpět, zoom Řeší úkol použitím schránky Dodržuje pravidla a pokyny při práci s digitálním zařízením	Digitální zařízení Zapnutí/vypnutí zařízení/aplikace Ovládání myši Kreslení čar, vybarvování Používání ovladačů Ovládání aplikací (schránka, krok zpět, zoom) Kreslení bitmapových obrázků Psaní slov na klávesnici Editace textu Otevírání souborů Přehrávání zvuku Příkazy a program Ukládání práce do souboru	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu **Propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí** **Dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi**	Uvede různé příklady využití digitálních technologií v zaměstnání rodičů Najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci Propojí digitální zařízení a uvede bezpečnostní rizika, která s takovým propojením souvisejí Pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj Při práci s grafikou a textem přistupuje k datům i na vzdálených počítačích a spouští online aplikace Rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého	Využití digitálních technologií v různých oborech Ergonomie, ochrana digitálního zařízení a zdraví uživatele Počítačová data, práce se soubory Propojení technologií, internet Úložiště, sdílení dat, cloud, mazání dat, koš Technické problémy a přístupy k jejich řešení	
Data, informace a modelování			
Popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji **Vyčte informace z daného modelu**	Sdělí informaci obrázkem Předá informaci zakódovanou Pomocí textu či čísel zakóduje/zašifruje a dekóduje/dešifruje text Zakóduje a dekóduje jednoduchý obrázek pomocí mřížky Obrázek složí z daných geometrických tvarů či navazujících úseček	Piktogramy, emodži Kód Přenos na dálku, šifra Pixel, rastr, rozlišení Tvary, skládání obrazce	
Informační systémy			
Uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat. **Pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data.**	Pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech. Doplní posloupnost prvků umístí data správně do tabulky. Doplní prvky v tabulce v posloupnosti opakujících se prvkům, nahradí chybný za správný.	Data, druhy dat Doplňování tabulky a datových řad Kritéria kontroly dat Řazení dat v tabulce Vizualizace dat v grafu	

Vzdělávací obsah předmětu Informatika v 5. ročníku

Vyučovací předmět:	**Informatika**
Období – ročník:	**2. období – 5. ročník**
Počet hodin:	**1**

Očekávané výstupy v 5. ročníku:

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Algoritmizace a programování			
Sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů. **Popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení.** **V blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy.** **Ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu.**	V blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program řídící chování postavy. V programu najde a opraví chyby Rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát. Rozpozná, jestli se příkaz umístí dovnitř opakování, před nebo za něj. Vytváří, používá a kombinuje vlastní bloky. Přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky. Rozhodne, jestli a jak lze zapsaný program nebo postup zjednodušit. Cíleně využívá náhodu při volbě vstupních hodnot příkazů.	Příkazy a jejich spojování Opakování příkazů Pohyb a razítkování Ke stejnému cíli vedou různé algoritmy Vlastní bloky a jejich vytváření Kombinace procedur Kreslení čar Pevný počet opakování Ladění, hledání chyb Vlastní bloky a jejich vytváření Změna vlastností postavy pomocí příkazu Náhodné hodnoty Čtení programů Programovací projekt	
Sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů. **Popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení.** **V blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy.**	Sestaví robota podle návodu. Sestaví program pro robota. Oživí robota, otestuje jeho chování. Najde chybu v programu a opraví ji. Upraví program pro příbuznou úlohu. Pomocí programu ovládá světelný výstup a motor. Pomocí programu ovládá senzor. Používá opakování, události ke spouštění programu.	Sestavení programu a oživení robota Ovládání světelného výstupu Ovládání motoru Opakování příkazů Ovládání klávesnicí – události Ovládání pomocí senzoru	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu.			
Informační systémy			
V systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi.	Nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky. Určí, jak spolu prvky souvisí.	Systém, struktura, prvky, vztahy	
Data, informace a modelování			
Popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji. **Vyčte informace z daného modelu.**	Pomocí grafu znázorní vztahy mezi objekty. Pomocí obrázku znázorní jev pomocí obrázkových modelů řeší zadané problémy	Graf, hledání cesty Schémata, obrázkové modely Model	**Mediální výchova** – INT Tvorba mediálního sdělení

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
Žák:

- uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout
- vyslovuje odpovědi na otázky, které se týkají jeho osoby na základě dat
- popíše konkrétní situaci, která vychází z jeho opakované zkušenosti, určí, co k ní již ví
- sestavuje symbolické zápisy postupů
- popíše jednoduchý problém související s okruhem jeho zájmů a potřeb, navrhne a popíše podle předlohy jednotlivé kroky jeho řešení
- rozpozná opakující se vzory, používá opakování známých postupů
- v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky
- pro vymezený problém, který opakovaně řešil, zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data
- najde a spustí známou aplikaci, pracuje s daty různého typu
- popíše bezpečnostní a jiná pravidla stanovená pro práci s digitálními technologiemi

Vzdělávací obsah předmětu Informatika v 6. ročníku

Vyučovací předmět:	**Informatika**
Období – ročník:	**2. stupeň – 6. ročník**
Počet hodin:	**1**

Očekávané výstupy v 6. ročníku:

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Data, informace a modelování			
Navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu	Rozpozná zakódované informace kolem sebe. Zakóduje a dekóduje znaky pomocí znakové sady. Zašifruje a dešifruje text pomocí několika šifer. Zakóduje v obrázku barvy více způsoby. Zakóduje obrázek pomocí základní geometrických tvarů. Zjednoduší zápis textu a obrázku, pomocí kontrolního součtu ověří úplnost zápisu. Ke kódování využívá i binární čísla.	Přenos informací, standardizované kódy Znakové sady Přenos dat, symetrická šifra Identifikace barev, barevný model Vektorová grafika Zjednodušení zápisu, kontrolní součet Binární kód, logické A a NEBO	
Informační systémy			
Získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat. **Sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu.**	Najde a opraví chyby u různých interpretací týchž dat (tabulka versus graf). Odpoví na otázky na základě dat v tabulce. Popíše pravidla uspořádání v existující tabulce. Doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy. Navrhne tabulku pro záznam dat. Propojí data z více tabulek či grafů.	Data v grafu a tabulce Evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce Kontrola hodnot v tabulce Filtrování, řazení a třídění dat Porovnání dat v tabulce a grafu Řešení problémů s daty	
Vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů.	Popíše pomocí modelu alespoň jeden informační systém, s nímž ve škole aktivně pracují. Pojmenuje role uživatelů a vymezí jejich činnosti a s tím související práva.	Školní informační systém, uživatelé, činnosti, práva	**Mediální výchova** – ICT Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, Fungování a vliv médií ve společnosti
Digitální technologie			
Ukládá a spravuje svá data ve	Nainstaluje a odinstaluje aplikaci,	Datové a programové soubory a jejich	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos. Vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky. Poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače. Dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení.	aktualizuje. Uloží textové, grafické, zvukové a multimediální soubory. Vybere vhodný formát pro uložení dat. Vytvoří jednoduchý model domácí sítě; popíše, která zařízení jsou připojena do školní sítě. Porovná různé metody zabezpečení účtů. Spravuje sdílení souborů. Pomocí modelu znázorní cestu e mailové zprávy. Zkontroluje, zda jsou části počítače správně propojeny, nastavení systému či aplikace, ukončí program bez odezvy.	asociace v operačním systému Správa souborů, struktura složek Instalace aplikací, aktualizace Domácí a školní počítačová síť Fungování a služby internetu Princip e-mailu Přístup k datům: metody zabezpečení přístupu, role a přístupová práva (vidět obsah, číst obsah, měnit obsah, měnit práva), digitální stopa Postup při řešení problému s digitálním zařízením (např. nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení, hlášení / dialogová okna)	

Vzdělávací obsah předmětu Informatika v 7. ročníku

Vyučovací předmět:	**Informatika**
Období – ročník:	**2. stupeň – 7. ročník**
Počet hodin:	**1**

Očekávané výstupy v 7. ročníku:

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Data, informace a modelování			
Vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní. Zhodnotí, zda jsou v modelu	Vysvětlí známé modely jevů, situací, činností. V mapě a dalších schématech najde odpověď na otázku. Pomocí ohodnocených grafů řeší problémy. Pomocí orientovaných grafů řeší problémy. Vytvoří model, ve kterém znázorní	Standardizovaná schémata a modely Ohodnocené grafy, minimální cesta grafu, kostra grafu Orientované grafy, automaty Modely, paralelní činnost	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji.	více souběžných činností.		
Algoritmizace a programování			
Po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen. **Vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému.** **V blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné.** **Ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu.**	V blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program, dbá na jeho čitelnost a přehlednost. Po přečtení programu vysvětlí, co vykoná Ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby. Používá cyklus s pevným počtem opakování, rozezná, zda má být příkaz uvnitř nebo vně opakování. Vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech. Diskutuje různé programy pro řešení problému. Vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní.	Vytvoření programu Opakování Podprogramy	
Po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen. **Vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému.** **V blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program**	V blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému. Po přečtení programu vysvětlí, co vykoná. Ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby. Používá podmínky pro ukončení opakování, rozezná, kdy je podmínka splněna. Spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav. Vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech.	Opakování s podmínkou Události, vstupy Objekty a komunikace mezi nimi	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné. **Ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu.**	Diskutuje různé programy pro řešení problému. Vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní. Hotový program upraví pro řešení příbuzného problému.		
Po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen. **Vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému.** **V blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné.** **Ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu.**	V blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému. Po přečtení programu vysvětlí, co vykoná. Ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby. Používá podmínky pro větvení programu, rozezná, kdy je podmínka splněna Spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav. Používá souřadnice pro programování postav. Používá parametry v blocích, ve vlastních blocích. Vytvoří proměnnou, změní její hodnotu, přečte a použije její hodnotu. Diskutuje různé programy pro řešení problému. Hotový program upraví pro řešení příbuzného problému.	Větvení programu, rozhodování Grafický výstup, souřadnice Podprogramy s parametry Proměnné	

Vzdělávací obsah předmětu Informatika v 8. ročníku

Vyučovací předmět:	**Informatika**
Období – ročník:	**2. stupeň – 8. ročník**
Počet hodin:	**1**

Očekávané výstupy v 8. ročníku:

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Informační systémy			
Vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat. **Nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat.**	Při tvorbě vzorců rozlišuje absolutní a relativní adresu buňky. Používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy (průměr, maximum, pořadí, zleva, délka, počet, když). Řeší problémy výpočtem s daty. Připíše do tabulky dat nový záznam. Seřadí tabulku dat podle daného kritéria (velikost, abecedně). Používá filtr na výběr dat z tabulky, sestaví kritérium pro vyřešení úlohy. Ověří hypotézu pomocí výpočtu, porovnáním nebo vizualizací velkého množství dat.	Relativní a absolutní adresy buněk Použití vzorců u různých typů dat Funkce s číselnými vstupy Funkce s textovými vstupy Vkládání záznamu do databázové tabulky Řazení dat v tabulce Filtrování dat v tabulce Zpracování výstupů z velkých souborů dat	
Algoritmizace a programování – vyučující zvolí, zda bude zařazovat učivo robotik, nebo práci s deskou Micro:bit			
Rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení. **Vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému.** **V blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné.** **Ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu.**	Podle návodu nebo vlastní tvořivostí sestaví robota. Upraví konstrukci robota tak, aby plnil modifikovaný úkol. Vytvoří program pro robota a otestuje jeho funkčnost. Přečte program pro robota a najde v něm případné chyby. Ovládá výstupní zařízení a senzory robota. Vyřeší problém tím, že sestaví a naprogramuje robota.	Sestavení a oživení robota Sestavení programu s opakováním, s rozhodováním Používání výstupních zařízení robota (motory, displej, zvuk) Používání senzorů (tlačítka, vzdálenost, světlo/barva) Čtení programu Projekt Můj robot	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu. V blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné.	Sestaví program pro desku Micro:bit a otestuje jej. Přečte program, najde v něm chybu a odstraní ji. Používá opakování, rozhodování, proměnné. Ovládá výstupní zařízení desky. Používá vstupy ke spouštění a řízení běhu programu. Připojí k desce další zařízení, které z desky ovládá. Vyřeší problém naprogramováním desky Micro:bit.	Sestavení programu a oživení Micro:bitu Ovládání LED displeje Tlačítka a senzory náklonu Připojení sluchátek, tvorba hudby Orientace a pohyb Micro:bitu v prostoru Propojení dvou Micro:bitů pomocí kabelu a bezdrátově Připojení a ovládání externích zařízení z Micro:bitu	

Vzdělávací obsah předmětu Informatika v 9. ročníku

Vyučovací předmět:	**Informatika**
Období – ročník:	**2. stupeň – 9. ročník**
Počet hodin:	**1**

Očekávané výstupy v 9. ročníku:

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Digitální technologie			
Popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě. **Ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos.** **Vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky.**	Pojmenuje části počítače a popíše, jak spolu souvisí. Vysvětlí rozdíl mezi programovým a technickým vybavením. Diskutuje o funkcích operačního systému a popíše stejné a odlišné prvky některých z nich. Na příkladu ukáže, jaký význam má komprese dat. Popíše, jak fungují vybrané technologie z okolí, které považuje za inovativní. Na schematickém modelu popíše	**Hardware a software** Složení současného počítače a principy fungování jeho součástí Operační systémy: funkce, typy, typické využití Komprese a formáty souborů Fungování nových technologií kolem mě (např. smart technologie, virtuální realita, internet věcí, umělá inteligence) **Sítě** Typy, služby a význam počítačových sítí	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače. Dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení.	princip zasílání dat po počítačové síti. Vysvětlí vrstevníkovi, jak fungují některé služby internetu. Diskutuje o cílech a metodách hackerů. Vytvoří myšlenkovou mapu prvků zabezpečení počítače a dat. Diskutuje, čím vším vytváří svou digitální stopu.	Fungování sítě: klient, server, switch, paketový přenos dat, IP adresa Struktura a principy Internetu, datacentra, cloud Web: fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz/URL Princip cloudové aplikace (např. e mail, e-shop, streamování) **Bezpečnost** Bezpečnostní rizika: útoky (cíle a metody útočníků), nebezpečné aplikace a systémy Zabezpečení počítače a dat: aktualizace, antivir, firewall, zálohování a archivace dat **Digitální identita** Digitální stopa: sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, sledování komunikace, informace o uživateli v souboru (metadata); sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat Fungování a algoritmy sociálních sítí, vyhledávání a cookies	
Algoritmizace a programování			
Rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení. Vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému. V blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou	Řeší problémy sestavením algoritmu. V blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému. Po přečtení programu vysvětlí, co vykoná. Ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby. Diskutuje různé programy pro řešení problému. Vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj	Programovací projekt a plán jeho realizace Popsání problému Testování, odladění, odstranění chyb Pohyb v souřadnicích Ovládání myší, posílání zpráv Vytváření proměnné, seznamu, hodnoty prvků seznamu Nástroje zvuku, úpravy seznamu Import a editace kostýmů, podmínky Návrh postupu, klonování. Animace kostýmů postav, události Analýza a návrh hry, střídání pozadí,	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné. **Ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu.**	výběr zdůvodní. Řeší problém jeho rozdělením na části pomocí vlastních bloků. Hotový program upraví pro řešení příbuzného problému. Zvažuje přístupnost vytvořeného programu různým skupinám uživatelů a dopady na ně.	proměnné Výrazy s proměnnou Tvorba hry s ovládáním, více seznamů Tvorba hry, příkazy hudby, proměnné a seznamy	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
Žák:

- uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na otázky, které se týkají jeho osoby na základě dat
- popíše konkrétní situaci, která vychází z jeho opakované zkušenosti, určí, co k ní již ví
- sestavuje symbolické zápisy postupů
- popíše jednoduchý problém související s okruhem jeho zájmů a potřeb, navrhne a popíše podle předlohy jednotlivé kroky jeho řešení
- rozpozná opakující se vzory, používá opakování známých postupů
- v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky
- pro vymezený problém, který opakovaně řešil, zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data
- získá z dat informace, interpretuje data z oblastí, se kterými má zkušenosti
- zakóduje a dekóduje jednoduchý text a obrázek
- popíše problém podle nastavených kritérií a na základě vlastní zkušenosti určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; k popisu problému používá grafické znázornění
- stanoví podle návodu, zda jsou v popisu problému všechny informace potřebné k jeho řešení
- po přečtení jednotlivých kroků algoritmu vztahujícího se k praktické činnosti, kterou opakovaně řešil, uvede příklad takové činnosti
- rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a popíše podle návodu kroky k jejich řešení
- navrhne různé algoritmy pro řešení problému, s kterým se opakovaně setkal
- popíše účel informačních systémů, které používá
- nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce
- na základě doporučeného návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat
- rozlišuje funkce počítače po stránce hardwaru i operačního systému
- ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu
- pracuje v online prostředí; propojí podle návodu digitální zařízení a na příkladech popíše možná rizika, která s takovým propojením souvisejí
- rozpozná typické závady a chybové stavy počítačů a obrátí se s žádostí o pomoc na dospělou osobu
- dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat

5.4. Člověk a jeho svět

Charakteristika vzdělávací oblasti:

Vzdělávací oblast člověk a jeho svět je jedinou vzdělávací oblastí RVP ZV, která je koncipována pouze pro 1. stupeň základního vzdělávání. Tato komplexní oblast vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví, bezpečí a dalších témat. Uplatňuje pohled do historie i současnosti a směřuje k dovednostem pro praktický život. Svým široce pojatým syntetickým (integrovaným) obsahem spoluutváří povinné základní vzdělávání na 1. stupni. Vzdělávání v oblasti člověk a jeho svět rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti; utváří se tak jejich prvotní ucelený obraz světa.

Poznávají sebe i své nejbližší okolí a postupně se seznamují s místně i časově vzdálenějšími osobami i jevy a se složitějšími ději. Učí se vnímat lidi a vztahy mezi nimi, všímat si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvorů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat a přemýšlet o nich. Na základě poznání sebe a svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se žáci učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům (včetně situací ohrožení), učí se vnímat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti. Při osvojování poznatků a dovedností ve vzdělávací oblasti člověk a jeho svět se žáci učí vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných.

Podmínkou úspěšného vzdělávání v dané oblasti je vlastní prožitek žáků vycházející z konkrétních nebo modelových situací při osvojování potřebných dovedností, způsobů jednání a rozhodování. K tomu významně přispívá i osobní příklad učitelů. Propojení této vzdělávací oblasti s reálným životem a s praktickou zkušeností žáků se stává velkou pomocí i ve zvládání nových životních situací i nové role školáka, pomáhá jim při nalézání jejich postavení mezi vrstevníky a při upevňování pracovních i režimových návyků.

Vzdělávací oblast tak připravuje základy pro specializovanější výuku ve vzdělávacích oblastech člověk a společnost, člověk a příroda a ve vzdělávacím oboru Výchova ke zdraví. Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru člověk a jeho svět je členěn do pěti tematických okruhů.

Propojováním tematických okruhů je možné vytvářet v ŠVP různé varianty vyučovacích předmětů a jejich vzdělávacího obsahu.
V tematickém okruhu Místo, kde žijeme se žáci učí na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí v něm chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci, ve společnosti. Učí se do tohoto každodenního života vstupovat s vlastní aktivitou a představami, hledat nové i zajímavé věci a bezpečně se v tomto světě pohybovat. Důraz je kladen na praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků (např. v dopravní výchově). Různé činnosti a úkoly by měly přirozeným způsobem probudit v žácích kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjet jejich národní cítění a vztah k naší zemi.

V tematickém okruhu Lidé kolem nás si žáci postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu tolerance, pomoci a solidarity mezi lidmi, vzájemné úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen. Poznávají, jak se lidé sdružují,
baví, jakou vytvářejí kulturu. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost nebo i svět (globální problémy). Celý tematický okruh tak směřuje k prvotním poznatkům a dovednostem budoucího občana demokratického státu.

Je možné tradičně vytvářet jeden předmět v 1. - 3. ročníku (tj. přiřazovat očekávaným výstupům pro 1. období vhodné učivo vybrané z jednotlivých tematických okruhů) a dva předměty ve 4. a 5. ročníku (tj. tematické okruhy 1, 2 a 3 využít jako základ pro Vlastivědu a okruhy 4 a 5 pro Přírodovědu), je však možné vytvářet jen jeden předmět i ve 4. a 5. ročníku nebo jeden souvislý předmět od 1. do 5. ročníku. Není nutno se vždy striktně držet tematických okruhů, podle potřeby je lze různě strukturovat, propojovat učivo a přiřazovat ho k očekávaným výstupům.

V tematickém okruhu Lidé a čas se žáci učí orientovat v dějích a v čase. Poznávají, jak a proč se čas měří, jak události postupují v čase a utvářejí historii věcí a dějů. Učí se poznávat, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase. V tematickém okruhu se vychází od nejznámějších událostí v rodině, obci a regionu a postupuje se k nejdůležitějším okamžikům v historii naší země.

Podstatou tematického okruhu je vyvolat u žáků zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu i celé země. Proto je důležité, aby žáci mohli samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z dostupných zdrojů, především pak od členů své rodiny i od lidí v nejbližším okolí, aby mohli společně navštěvovat památky, sbírky regionálních i specializovaných muzeí, veřejnou knihovnu atd.

V tematickém okruhu Rozmanitost přírody žáci poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy, kde vznikl a rozvíjí se život. Poznávají velkou rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody naší vlasti. Jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili, že Země a život na ní tvoří jeden nedílný celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje ve vzájemném souladu a rovnováze, kterou může člověk snadno narušit a velmi obtížně obnovovat. Na základě praktického poznávání okolní krajiny a dalších informací se žáci učí hledat důkazy o proměnách přírody, učí se využívat a hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu, hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody, zlepšení životního prostředí a k trvale udržitelnému rozvoji.

V tematickém okruhu člověk a jeho zdraví žáci poznávají především sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby. Poznávají zdraví jako stav bio-psycho-sociální rovnováhy života, podstatu zdraví i příčiny jeho ohrožení, vzniku nemocí a úrazů a jejich předcházení. Žáci se seznamují s tím, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů atd. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci a poskytování první pomoci. Osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Žáci si postupně uvědomují, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví a bezpečnost i za zdraví jiných lidí. Žáci docházejí k poznání, že zdraví je důležitá hodnota v životě člověka.

5.4.1. Prvouka

Vzdělávací oblast:	**Člověk a jeho svět**
Vyučovací předmět:	**Prvouka**

Charakteristika a cílové zaměření vzdělávacího předmětu Prvouka:

Vyučovací předmět Prvouka předkládá žákům nové poznatky a dovednosti z různých oblastí života. Vytváří základní představy o nejběžnějších skutečnostech a zákonitostech v přírodě i společnosti, o lidských činnostech, výtvorech a vztazích i o nejdůležitějších podmínkách života. Náměty spojuje do jednoduchých systémů základních poznatků, vztahů a způsobilostí, otevírá prostor pro jejich praktické ověření a pro porovnání s vlastními zkušenostmi ze života. Vytváří a posiluje u žáků vnímavý vztah k jejich okolí. Pomáhá jim formovat základní vztah k životu, vlastní osobě, jiným lidem a živočichům, k lidským činnostem, k předmětům, které lidé vytvořili, k životnímu prostředí domova a přírody nejbližšího okolí. Učí žáky jednat a rozhodovat se v běžných i méně obvyklých životních situacích, spoléhat na sebe, ale i na možnou pomoc jiných.

Vyučování žáků v prvouce se zaměřuje především na to, aby si žáci osvojili schopnost vnímavě sledovat život kolem sebe, orientovali se v něm, chápali ho jako určité uspořádání skutečností, aby se naučili vyjadřovat vlastní názory v přiměřené mezilidské komunikaci a respektovat názory druhých, bezpečně komunikovali prostřednictvím elektronických médií, orientovali se v potřebných souvislostech a samostatně nebo za pomoci dospělých je využívali v každodenním životě, aby žáci chápali význam spolupráce, pomoci i odpovědnosti a dávali přednost činnostem postavených na těchto vztazích a aby hledání a objevování nového pro ně bylo přirozené.

Obsah předmětu je rozdělen do složek:
1. Místo, kde žijeme
2. Lidé kolem nás
3. Lidé a čas
4. Rozmanitost přírody
5. Člověk a jeho zdraví

1. Společné výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení:
Žáci jsou vedeni k:
- orientaci ve světě informací a jejich propojování
- objevování a poznávání všeho, co je zajímá

Učitel
- dbá na to, aby žáci rozuměli nebo pochopili, čemu se mají naučit
- směřuje činnost žáků ke zvolenému cíli
- umožňuje žákům používat vhodné učební pomůcky
- vede žáka k pozitivnímu vztahu k učení
- podněcuje žáka k vyhledávání a třídění informací
- vede žáka k uvědomělé práci s knihou a encyklopediemi
- podporuje sebehodnocení žáka

Kompetence komunikativní
Žáci jsou vedeni k:
- rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech
- pojmenování pozorovaných skutečností a jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech, výtvorech
- formulaci a vyjadřování svých názorů a myšlenek

Učitel:
- prezentuje učivo věcně správně
- klade otevřené otázky, pomáhá při formování myšlenek
- vyžaduje, aby žáci sdělovali, co se naučili pro lepší komunikaci a spolupráci ve skupině
- vede ho ke vhodné komunikaci se spolužáky
- podporuje přátelské vztahy ve třídě
- zapojuje žáky aktivně do společenského dění

Kompetence sociální a personální
Žáci jsou vedeni k:
- přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i k okolnímu prostředí
- spolupráci ve skupině
- spoluutváření příjemné atmosféry v týmu
- úctě při jednání s druhými lidmi

Učitel:
- vede žáky, aby se dokázali zastat druhého
- učí, jak při vyučování co nejlépe spolupracovat
- uplatňuje pozitivní sebehodnocení žáků
- pomáhá žákům vytvořit pravidla pro práci
- jde příkladem při uplatňování zásad pro diskusi
- umožňuje žákům pracovat ve dvojicích a ve skupinách
- dává prostor pro hodnocení práce

Kompetence občanské
Žáci jsou vedeni k:
- respektu názoru druhých lidí
- empatii
- respektu, ochraně hodnotám tradic, kulturního dědictví
- ohleduplnému vztahu k přírodě a aktivní ochraně

Učitel:
- vytváří příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků k danému úkolu
- zadává úkoly, při kterých žáci spolupracují
- vede žáky k hodnocení a sebehodnocení
- zajišťuje, aby žáci ve škole zažívali pocit úspěchu
- pomáhá dodržovat vymezená pravidla
- klade důraz na ochranu životního prostředí
- napomáhá žákům utvářet si názory na dění ve společnosti

Kompetence pracovní
Žáci jsou vedeni k:
- utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- využívání svých znalostí a zkušeností získaných v ostatních předmětech

Učitel:
- umožní žákům výběr pomůcek, které jim pomohou ke splnění úkolu
- vyžaduje dokončení práce v dohodnuté kvalitě a termínech
- je důsledný ve vyžadování dohodnutých zásad a pravidel

- umožňuje žákům prezentovat výsledky jejich práce
- vede žáky ke správnému způsobu užití materiálů, nástrojů a techniky
- vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti včetně používání ochranných prostředků
- umožňuje žákům získat pracovní návyky
- vytváří podmínky pro vytrvalou práci
- pomáhá využívat vědomostí získaných v jiných předmětech

Kompetence digitální
Žáci jsou vedeni k:
- uplatnění základních hygienických, režimových a jiných zdravotně preventivních návyků s využitím elementárních znalostí o lidském těle
- projevování vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví, dodržování zásad zdravé práce s digitálními technologiemi
- provádění jednoduchých pokusů u skupiny známých látek, určování jejich společné a rozdílné vlastnosti a změření základní veličiny pomocní jednoduchých nástrojů, přístrojů i s využitím digitálních technologií

Učitel:
- vede žáky k dodržování pravidel chování při interakci v digitálním prostředí, k ochraně osobních údajů a k uvědomení si, které údaje je vhodné, a naopak nevhodné o sobě zveřejňovat a proč
- klade důraz na vytváření společných pravidel chování ve třídě včetně pravidel při práci s technologiemi a na jejich dodržování
- vede žáky ke smysluplnému využívání digitálních technologií s využitím didaktických pomůcek a činnostních metod ve výuce
- citlivě reguluje vyhledávání na sociálních sítích

Metody evaluace:
- rozhovor, řízená diskuze, pozorování vzájemné hodnocení, testy, prezentace, samostatná práce, sebehodnocení, dialog, řešení modelových situací.

2. Tematické okruhy průřezových témat zařazené do předmětu

Osobnostní a sociální výchova – Rozvoj schopností poznávání, Sebepoznání a sebepojetí, Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiena, Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Hodnoty, postoje praktická etika

Environmentální výchova – Základní podmínky života, Vztah člověka k přírodě

Multikulturní výchova – Kulturní diference, Lidské vztahy, Etnický původ

Výchova demokratického občana - Občanská společnost a škola

3. Učební plán předmětu Prvouka v souladu s učebním plánem školy

ročník	1.	2.	3.	4.	5.	celkem	6	7.	8.	9.	celkem
Prvouka	**2**	**1**	**2**	**0**	**0**	**5**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Vzdělávací obsah předmětu Prvouka v 1. ročníku

Vyučovací předmět:	**Prvouka**
Období – ročník:	**1. období – 1. ročník**
Počet hodin:	**2**

Očekávané výstupy v 1. ročníku:

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
Místo, kde žijeme			
Vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	Řekne adresu svého bydliště Zvládne samostatně cestu do školy a zpět Pozná části obce, významné budovy a obchody Dbá na svoji bezpečnost Řekne jméno své učitelky Připraví se na vyučování Udržuje pořádek ve třídě Upevňuje si návyky školáka – sezení, stání, nošení aktovky, pohyb po budově školy Utváří si kladné vztahy k učitelům a spolužákům	**Domov** – prostředí domova, orientace v místě bydliště, adresa bydliště žáka bezpečná cesta do školy **Škola** – prostředí školy, orientace ve škole, činnosti ve škole **Obec** – její části, významné budovy v obci, poloha v krajině, okolí školy	
Lidé kolem nás			
Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi	Vyjmenuje rodinné příslušníky Zná jejich zaměstnání Vytváří si kladný vztah k členům	**Rodina** – postavení jedince v rodině, příbuzenské vztahy, rodinné soužití, pomoc v rodině oslavy a zvyky v rodině	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
	rodiny – úcta	**Soužití lidí** - komunikace v rodině projevy lásky a citu	
Odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	Vyjmenuje povolání	**Rodina** - zaměstnání	
Projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům	Uvědomuje si nesprávné jednání a jeho důsledky Chová se ukázněně ve škole i mimo ni Rozliší rizikové chování Dodržuje školní řád a režim Seznamuje se se základními lidskými právy a právy dítěte	**Škola** – pravidla soužití vztahy mezi dětmi, vzájemná pomoc a respektování **Chování lidí**: pravidla společenského styku – pozdrav, poděkování **Právo a spravedlnost** – právo na relaxaci, na základní lidské potřeby (pitný režim, toaleta), práva a povinnosti žáků školy povinnosti: v rodině, ve škole	**Multikulturní výchova** – INT Barevný svět - Etnický původ **Osobnostní a sociální výchova** – INT - Rozvoj schopností poznávání
Lidé a čas			
Využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	Orientuje se v čase (teď, potom, včera, dnes, zítra..) Vyjmenuje roční období Popíše roční období Dodržuje denní režim Vytváří si pracovní režim i vhodnou náplň volného času Přečte čas celou hodinu Ukáže a určí celé hodiny Vyjmenuje některé lidové zvyky	**Orientace v čase a časový řád –** určování času, režim dne, kalendář, roční období **Současnost a minulost v našem životě –** lidové zvyky	
Rozmanitost přírody			
Pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	Uvědomí si změny v přírodě v závislosti na ročním období Pozoruje změny počasí Aktivně se zapojuje do péče o životní prostředí	**Životní podmínky** – počasí, rozmanitost podmínek života **Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody** – ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů	
Roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	Pozná listnaté, jehličnaté stromy a ovocné stromy Rozlišuje strom, keř a bylinu Zná základní části stromu a byliny Pozná ovoce a zeleninu	Rostliny a živočichové význam přírodnin v přírodě a pro člověka	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
	Uvědomuje si jejich význam v přírodě i význam pro člověka Rozezná domácí i volně žijící zvířata		
Provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů	Provádí jednoduchá pozorování změn v přírodě v souvislosti s ročními obdobími	**Látky a jejich vlastnosti –** vlastnosti, porovnávání	
Člověk a jeho zdraví			
Uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	Pojmenuje základní části lidského těla Dodržuje správné hygienické návyky (mytí rukou, celková osobní hygiena, čisté zuby) Rozliší nemoc a úraz Zná zásady správného chování u lékaře (i zubního)	**Lidské tělo** – životní potřeby a projevy **Péče o zdraví, zdravá výživa** – nemoc, drobná poranění a úrazy, pitný režim zdravá strava, pohybový režim	**Osobnostní a sociální výchova** – INT Psychohygiena
Dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	Uvědomuje si následky svého chování	**Osobní bezpečí** – krizové situace (šikana, týrání)	**Osobnostní a sociální výchova** - INT Seberegulace a sebeorganizace
Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	Zná pravidla při setkání s neznámými osobami Upozorní na podezřelé chování jedince Ví, kdy použít čísla tísňového volání – 112, 150, 155 a 158	**Osobní bezpečí** – bezpečné chování v rizikovém prostředí	**Osobnostní a sociální výchova** – INT Poznávání lidí Mezilidské vztahy
Uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu	Upozorní, kde jsou nebezpečná místa na cestě do školy i ze školy Pozná přechod pro chodce, světelnou signalizaci Připravuje se na roli cyklisty – jízda v doprovodu starších, seznamuje se s ochrannými prvky při jízdě na kole	**Osobní bezpečí** – bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce a cyklisty	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	Dodržuje pokyny dospělých při mimořádných situacích a přesouvá se přesně podle pokynů	**Situace hromadného ohrožení**	

Vzdělávací obsah předmětu Prvouka ve 2. ročníku

Vyučovací předmět:	Prvouka
Období – ročník:	**1.období – 2. ročník**
Počet hodin:	**1**

Očekávané výstupy ve 2. ročníku:

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
Místo, kde žijeme			
Vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	Orientuje se ve škole, v okolí bydliště, pozná vybrané dopravní značky Pozná „kritická místa“ na cestě do školy	**Obec** **Místní krajina** Osobní bezpečí¨ **Domov**	
Rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině, vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost	Rozlišuje typy domů, bytů Rozpozná ekosystémy (les, pole, louka, rybník, řeka) v blízkosti školy a domova Uvědomuje si rozdíl mezi silnicí, polní cestou, lesní cestou	**Obec** - její části, významné budovy v obci, poloha v krajině, okolí školy Osobní vlastnictví	
Lidé kolem nás			
Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi	Rozlišuje příbuzenské vztahy (rodiče, děti, prarodiče, teta, strýc) Rozezná základní pravidla slušného chování v rodině, ve společnosti, slušně požádá o pomoc Chápe role v rodině a vztahy mezi jednotlivými členy rodiny Uvědomuje si rozdíl mezi právem a povinností v souvislosti s rolemi v rodině (rodič – dítě),: Rozlišuje jednotlivá povolání,	**Rodina** - postavení jedince Oslavy, svátky, tradice **Chování lidí** Povolání	**Osobnostní a sociální výchova** – INT Poznávání lidí

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
	chápe jejich důležitost		
Odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	Řekne náplň práce vybraných povolání	**Rodina -** zaměstnání	
Projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům	Podílí se na vytváření pravidel soužití, vnímá jejich potřebnost Rozlišuje nežádoucí formy chování Uvědomuje si rozdíly mezi spolužáky (charakter, vlastnosti, dovednosti, schopnosti) Vnímá rozdíl mezi základními lidskými právy a naplňování povinností	**Chování lidí**, jejich vlastnosti **Soužití lidí** Mezilidské vztahy	**Multikulturní výchova** – PRO Barevný svět - Kulturní diference **Osobnostní a sociální výchova** – INT Mezilidské vztahy
Lidé a čas			
Využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	Orientuje se v čase (rok, měsíc, týden, den, hodina, včera, dnes, zítra) Sestavuje svůj režim dne s ohledem na povinnosti i práva Pozná běžně užívané výrobky, zařízení domácnosti	**Orientace v čase a časový řád -** určování času, režim dne, kalendář Práce a volný čas, suroviny, výrobky	**Osobnostní a sociální výchova** – INT Seberegulace a sebeorganizace
Uplatňuje elementární poznatky o sobě, rodině, činnosti člověka, soužití, zvycích, porovnává minulost a současnost	Rozlišuje minulost, současnost i minulost Pozná významné památky v okolí bydliště Přiřadí do ročních období významné oslavy a tradice (Vánoce, Velikonoce…) Uvědomuje si tradiční význam svátků	**Současnost a minulost v našem životě** **Regionální památky** **Významné dny a svátky**	
Rozmanitost přírody			
Pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	Pojmenuje charakteristické rysy ročních období Pozoruje proměny přírody, rozlišuje skupenství vody na základě vlastního pozorování	**Orientace v čase -** roční období, kalendář	
Roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	Pojmenuje listnaté, jehličnaté stromy a ovocné stromy, Podle viditelných znaků rozlišuje ovoce a zeleninu, vybrané rostliny Pojmenuje domácí i volně žijící zvířata Pojmenuje mláďata domácích zvířat	**Rostliny** **Živočichové** Hospodářská zvířata	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
Provádí jednoduché pokusy u skupin známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých přístrojů a nástrojů	Provádí jednoduché pokusy	**Látky a jejich vlastnosti**	
Člověk a jeho zdraví			
Uplatňuje základní hygienické návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví,	Popíše části lidského těla, Dodržuje pitný režim, dbá na osobní hygienu Pojmenuje nemoci a úrazy, pozná projevy běžné nemoci (nachlazení, rýma, angína) Správně se zachová při drobném poranění (přivolání dospělého) zná důležitá telefonní čísla	**Péče o zdraví -** nemoc a úraz **Zdravá výživa** **Lidské tělo**	**Osobnostní a sociální výchova** – INT Rozvoj schopností poznávání, Psychohygiena
Dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	Zná zásady bezpečného chování ve skupině Svým chováním se snaží předcházet úrazům a poraněním sebe i druhých	**Osobní bezpečí** - krizové situace (šikana, týrání)	
Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě	Nekomunikuje s neznámou osobou, nahlásí dospělému podezřelé chování u druhé osoby (rodič, učitel, vychovatelka) Vyhýbá se osamělým místům, kde by byl vystaven nebezpečí	**Osobní bezpečí** - krizové situace	**Osobnostní a sociální výchova –** INT Hodnoty, postoje a praktická etika
Uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu,	Pozná nebezpečná místa na cestě do školy i ze školy **Připravuje se na roli cyklisty – pojmenuje základní části jízdního kola a vybavení pro cyklisty, ochranné prvky při jízdě na kole** Přechází silnici na bezpečném místě Předvídá nebezpečí	**Osobní bezpečí** - bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce a cyklisty	
- rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času	- uplatňuje bezpečné způsoby pohybu a chování v silničním provozu při cestě do školy a ze školy, charakterizuje nebezpečná místa - prokazuje v situaci dopravního hřiště bezpečné způsoby chování a jednání v roli cyklisty - uvede základní ochranné prvky v silniční dopravě v roli chodce **- určí vhodná místa pro hru a trávení**	**Dopravní výchova**	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
	volného času (1., 2. ročník) **- zhodnotí vhodnost míst pro hru a trávení volného času, uvede možná nebezpečí i způsoby, jak jim čelit**		
Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných situacích	Pojmenuje, kdy je člověk v ohrožení Dodrží pokyny dospělých	**Osobní bezpečí** **Situace hromadného nebezpečí**	

Vzdělávací obsah předmětu Prvouka ve 3. ročníku

Vyučovací předmět:	**Prvouka**
Období – ročník:	**1. období – 3. ročník**
Počet hodin:	**2**

Očekávané výstupy ve 3. ročníku:

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Místo, kde žijeme			
Vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	Vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy Popíše (návštěvě) cestu (k významným místům v obci) Vyznačí v jednoduchém plánu cestu na určené místo Rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	**Domov –** orientace v místě bydliště, adresy bydliště, školy, kamaráda **Škola** – bezpečná cesta do školy **Obec** – její části, orientace v obci, význačné budovy **Místní krajina** – jednoduché plány a mapy, dopravní síť	
Začlení svou obec do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci	Začlení svou obec do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci	**Obec, místní krajina** – minulost a současnost obce **Okolní krajina (místní oblast, region)** – vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí **Regiony ČR** – historické země ČR, Jihomoravský kraj	**Osobnostní a sociální výchova** – INT Rozvoj schopností poznávání
Rozliší přírodní a umělé prvky v okolní	Popíše základní charakter místní krajiny	**Obec –** její části, poloha v krajině	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
krajině, vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost	Rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině Vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost	**Okolní krajina (místní oblast, region)** – zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření rostlinstva a živočichů, působení lidí na krajinu a životní prostředí	
lé kolem nás			
Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi	Rozlišuje způsoby komunikace s různými členy rodiny Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi Uplatňuje základní pravidla slušného chování	**Rodina** – role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy **Soužití lidí –** komunikace **Chování lidí** – Pravidla slušného chování	**Osobnostní a sociální výchova** –INT Seberegulace a sebeorganizace
Odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	Rozliší práci duševní a fyzickou Odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností Rozliší aktivní a pasivní odpočinek a odůvodní jejich potřebu	**Rodina** – práce fyzická a duševní, zaměstnání, aktivní a pasivní odpočinek	**Výchova demokratického občana** – INT Občanská společnost a škola
Projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům	Uvědomuje si své povinnosti a svá základní práva Projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům	**Soužití lidí** – mezilidské vztahy, lidské vlastnosti, komunikace **Chování lidí** – principy demokracie **Právo a spravedlnost** – práva a povinnosti žáků školy	**Multikulturní výchova** – PRO Barevný svět - Lidské vztahy **Osobnostní a sociální výchova** - INT Poznávání lidí
lé a čas			
Využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	Vyjmenuje měřidla a jednotky času Využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, Rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti Sestaví jednoduchou časovou osu z událostí svého života	**Orientace v čase a časový řád** – čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet **Současnost a minulost v našem životě –** proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života	
Pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu v němž žije	Pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu	**Regionální památky –** péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost **Báje, mýty, pověsti** – minulost kraje a předků	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Uplatňuje elementární poznatky o sobě, rodině, činnosti člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí, na příkladech porovnává minulost a současnost	Uplatňuje elementární poznatky o sobě, rodině, činnosti člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí Na příkladech porovnává minulost a současnost Seřadí předměty z různých historických období	**Orientace v čase a časový řád** – dějiny jako časový sled událostí, **Současnost a minulost v našem životě –** proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života	
zmanitost přírody			
Roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	Popíše oběh vody v přírodě Vysvětlí význam vody a vzduchu pro život Roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků Vyjmenuje podmínky života Uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě Popíše stavbu těla u nejznámějších druhů rostlin a živočichů	**Látky a jejich vlastnosti** – třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti **Voda a vzduch** – výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení vzduchu, proudění vzduchu, význam pro život **Životní podmínky** – význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na zemi, rozmanitost podmínek života na Zemi **Rostliny, houby, živočichové** – znaky života, stavba těla u některých nejznámějších druhů	**Environmentální výchova** – Základní podmínky života, Vztah člověka k prostředí
Provádí jednoduché pokusy u skupin známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů	Provádí jednoduché pokusy u skupin známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti Změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů	**Látky a jejich vlastnosti –** porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek	
Člověk a jeho zdraví			
Uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; **projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví**	Uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; Projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví Rozezná situace, při kterých je třeba volat IZS	**Lidské tělo** – životní potřeby a projevy, základní stavba a funkce **Péče o zdraví zdravá výživa** – denní režim, zdravá strava, nemoc, drobné úrazy a poranění, prevence a první pomoc	**Osobnostní a sociální výchova** - INT Psychohygiena, Sebepoznání a sebepojetí
Rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje	Dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných Rozpozná riziková místa a činnosti	**Péče o zdraví** – drobné úrazy a poranění, prevence a první pomoc, úrazová zábrana, **označování nebezpečných látek**	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	**V modelové situaci použije správný způsob komunikace s operátory tísňové linky** **Dokáže použít krizovou linku a nezneužívá ji** **- vyhodnotí nebezpečí míst pro hru a trávení volného času (i konkrétních her a činností) a volí odpovídající způsoby ochrany (jednání, organizace, ochranné pomůcky)** (3. ročník) **- v modelových situacích ohrožení bezpečí (neznámá místa, setkání s neznámými lidmi, kontakt se zvířaty, práce s elektronickými médii atd.) označí možná nebezpečí a diskutuje o účinných způsobech ochrany** (2., 3. ročník)	**Osobní bezpečí** – bezpečné chování v rizikovém prostředí, krizové situace (šikana, týrání), **krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky)** **Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí**	
Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě	Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci Odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; V případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě	**Návykové látky a zdraví** – odmítání návykových látek **Osobní bezpečí** – bezpečné chování v rizikovém prostředí, krizové situace	
Uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu,	Uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu,	**Osobní bezpečí** – bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce a cyklisty	
Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných situacích	Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných situacích	**Situace hromadného ohrožení**	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
Žák

- orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy
- popíše a zvládne cestu do školy
- rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy
- dodržuje základní pravidla společenského chování

- při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně
- projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům
- pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti
- pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase
- zná rozvržení svých denních činností
- rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti
- poznává různé lidské činnosti
- pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích
- pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat
- pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami
- provede jednoduchý pokus podle návodu
- uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění
- pojmenuje hlavní části lidského těla
- rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování; neohrožuje své zdraví a zdraví jiných
- uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu
- chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek
- reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech

5.4.2. Vlastivěda

Vzdělávací oblast:	**Člověk a jeho svět**
Vyučovací předmět:	**Vlastivěda**

Charakteristika a cílové zaměření vzdělávacího předmětu Vlastivěda:

Vlastivěda přináší žákům základní poznatky o významných přírodních, hospodářských, společenských, kulturních a historických okolnostech života lidí a o výsledcích jejich činnosti, s důležitými událostmi a významnými osobnostmi regionálních a národních dějin. Integruje, vysvětluje a uvádí do souvislostí dovednosti a zkušenosti z výuky a z osobního života žáků. Formuje u žáků vědomí příslušnosti k vlastnímu národu, pěstuje žádoucí hodnotovou orientaci, rozvíjí zájem žáků o poznávání života, tradic, zvyklostí a zvláštností společenství v různých historických obdobích a v různých kulturních oblastech světa. Vyučování směřuje zejména k tomu, aby žáci poznali různé oblasti lidského konání, aby si utvářeli počáteční ucelenou představu o krajině, přírodě, kultuře, historii a o životě lidí, aby žáci získávali odpovědný vztah ke kulturnímu bohatství vlasti, jejímu přírodnímu prostředí, kulturnímu dědictví a historickým památkám.

Do obsahu předmětu jsou začleněny složky:

1. Místo, kde žijeme
2. Lidé kolem nás
3. Lidé a čas

1. Společné výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení
Žáci jsou vedeni k:
- plánování, organizování vlastního učení
- vyhledávání, třídění a systematického využívají informací
- propojování poznatků z různých vzdělávacích oblastí a vytváření komplexnějšího pohledu na přírodní, společenské a kulturní jevy

Učitel:
- podporuje vnímání souvislostí
- zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace z různých informačních zdrojů
- vede žáky k dovednosti vyhledávat vhodné způsoby, metody a strategie učení, vyhledávat a třídit informace
- vytváří podmínky pro práci s mapami, náčrty, žákovskými atlasy, nástěnnými mapami ČR, Evropy, světa
- seznamuje žáky s obecně užívanými termíny, znaky a symboly vysvětluje způsob jejich aplikace
- vede žáky k uvědomělé práci s knihou i jinými zdrojovými materiály (encyklopedie, internet, časopisy)
- pomáhá žákům najít a pochopit podstatné informace v textu, zobecnit je a výstižně zapsat do poznámek

Kompetence k řešení problémů
Žáci jsou vedeni k:
- rozpoznávání a pochopení problémů, přemýšlení o nesrovnalostech a jejich příčinách
- tomu, aby promysleli a naplánovali způsob řešení problémů
- vyhledávali informace vhodné k řešení problému

Učitel:
- klade otevřené otázky, zadává problémové úkoly
- umožňuje žákům pracovat s materiály, v nichž si mohou ověřit správnost svého řešení
- podporuje práci s různými druhy textů, obrazových materiálů i jiných informačních zdrojů
- pomáhá žákům rozpoznávat a hodnotit jejich kvalitativní hodnotu a využitelnost pro učení
- zprostředkovává žákům poznatky o přírodních a umělých prvcích v krajině, zařazuje cvičení k jejich rozpoznání
- vede žáky k hodnocení vlivu lidských výtvorů na životní prostředí
- podporuje u žáků kritické myšlení, uvážlivé rozhodování a zodpovědnost zejména ve vztahu k ochraně krajiny a přírody

Kompetence komunikativní
Žáci jsou vedeni k:
- výstižnému, souvislému a kultivovanému vyjadřování danému tématu
- rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech
- využívání získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů, potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Učitel:
- prezentuje učivo věcně správně

- vyžaduje, aby žáci sdělovali, co se naučili
- vytváří příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků k danému úkolu
- pomáhá žákovi při formulaci vlastních myšlenek
- dává žákům prostor pro prezentaci vlastního názoru
- vede žáky ke kritickému hodnocení vlastních i cizích myšlenek
- organizuje pro žáky situace, ve kterých mohou získat a uplatnit znalosti z oblasti vedení dialogu

Kompetence sociální a personální
Žáci jsou vedeni k:
- poznávání a pochopení rozdílů mezi lidmi a jejich kulturami
- účinné spolupráci ve skupině, rozdělení úkolů ve skupině a respektování jednotlivých rozhodnutí

Učitel:
- zadává skupině úkoly tak, aby se zapojil každý žák
- vede žáky k prozkoumávání názorů a pohledů, lišících se od jejich vlastních
- připouští chyby a pracuje s nimi
- vede žáky k tomu, aby se dokázali zastat druhého
- učí žáky, jak co nejlépe spolupracovat
- jde příkladem při uplatňování zásad pro diskusi a spolupráci ve skupině

Kompetence občanské
Žáci jsou vedeni k:
- projevování ohleduplného vztahu k přírodě, kulturním výtvorům a hledání možností aktivního uplatnění při jejich ochraně
- dodržování stanovených pravidel
- vzájemnému oceňování práce
- poznání podstaty zdraví a příčin nemocí
- uplatňování preventivního chování v situacích ohrožujících zdraví a bezpečnost vlastní i druhých
- respektování a ochraně naše tradic, kultury a historického dědictví

Učitel:
- reflektuje společenské a přírodní dění
- učí žáky zastávat se sami sebe a ohradit se proti nespravedlnosti
- vede žáky k sebehodnocení
- vede žáky k zodpovědnosti za své jednání
- zprostředkovává žákům zákonitosti dění ve společnosti
- pomáhá získat dovednosti občana demokratického státu
- na základě poznání historie vytváří u žáků občanské postoje
- klade důraz na ochranu přírodního a kulturního bohatství země

Kompetence pracovní
Žáci jsou vedeni k:
- používají bezpečně a účelně materiál a vybavení
- posuzují pracovní výsledky z hlediska ochrany životního prostředí, vlastního zdraví a kulturních a společenských hodnot

Učitel:
- vyžaduje dokončování práce v potřebné kvalitě a termínu
- vede žáky ke správnému užití materiálů a vybavení
- vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti
- volbou organizace, forem a metod zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu jednotlivých žáků
- umožňuje žákům získat pracovní návyky a dovednosti pracovat s mapami, plány a jinými informačními zdroji
- vytváří podmínky pro systematickou, vytrvalou práci
- zařazuje do hodin hodnocení a sebehodnocení pracovních výkonů
- podněcuje žáky k plánování pracovních postupů

Kompetence digitální:
Žáci jsou vedeni k:
- posuzování vhodnosti a správnosti informací nalezených pomocí digitálních technologií
- využívání takto získaných informací k samostatné práci

Učitel:
- vede žáky k respektování autorských práv při využívání obrázků videí a informací
- vede žáky k práci s výpočetní technikou a k jejímu účelnému využití

samostudium
Metody evaluace:
- rozhovor, řízená diskuze, pozorování vzájemné hodnocení, testy, prezentace, samostatná práce, sebehodnocení, dialog, řešení modelových situací.

2. Tematické okruhy průřezových témat zařazené do předmětu Vlastivěda

Osobnostní a sociální výchova – Poznávání lidí, Mezilidské vztahy

Enviromentální výchova – Lidské aktivity a problémy životního prostředí

Multikulturní výchova – Princip sociálního smíru a solidarity, Multikulturalita

Výchova demokratického občana – Občanská společnost a škola, Občan, občanská společnost a stát, Formy participace občanů v politickém životě, Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané

3. Učební plán předmětu Vlastivěda v souladu s učebním plánem školy

ročník	1.	2.	3.	4.	5.	celkem	6.	7.	8.	9.	celkem
Člověk a společnost	0	0	0	1	2	4	0	0	0	0	0

Vzdělávací obsah předmětu Vlastivěda ve 4. ročníku

Vyučovací předmět:	**Vlastivěda**
Období – ročník:	**2. období – 4. ročník**
Počet hodin:	**2**

Očekávané výstupy ve 4. ročníku

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	Zakreslí světové strany do směrové růžice Určí světové strany v přírodě (hvězdy, mraveniště, stromy...) Přiřadí světové strany na mapě Hledá ve vysvětlivkách mapy Přečte základní mapové značky Rozpozná různé typy map V přírodě respektuje pravidla bezpečného pohybu	**Okolní krajina** Světové strany Orientační body a linie Působení lidí na krajinu a životní prostředí **Mapy obecně zeměpisné a tematické** - vysvětlivky	
Vyhledává typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam	Seznamuje se s regiony ČR Vyhledává informace o jednotlivých územích naší vlasti Pracuje s mapou	**Regiony ČR** Praha a vybrané oblasti ČR	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam	Poznává polohu a významné historické postavení hlavního města Prahy Seznámí se se státním uspořádáním ČR	**Naše vlast** Domov, krajina, národ	
Lidé kolem nás			
Vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)	Zná členy své rodiny a jejich role v rodině Uvědomuje si mezigenerační vztahy (nejbližší příbuzenstvo) Definuje rodinná pravidla slušného chování	**Soužití lidí** Mezilidské vztahy, komunikace **Rodina** Postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, zaměstnání **Chování lidí** Vlastnosti lidí, pravidla slušného chování **Chování lidí** – pravidla slušného chování	**Multikulturní výchova** – PRO Barevný svět, Multikulturalita **Osobnostní a sociální výchova**- INT, Poznávání lidí, Mezilidské vztahy
Pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy	Uvědomuje si časový sled událostí Pracuje s kalendářem Seznamuje se s nejstaršími českými dějinami	**Orientace v čase a časový řád** Určování času, kalendář, letopočet, režim dne, roční období	
Využívá knihoven, sbírek muzeí a galerií jako zdroje informačních zdrojů pro pochopení minulosti	Vyhledává regionální památky na mapě UNESCO v našem regionu Seznamuje se s minulostí kraje a předků lidí Uvědomuje si proměny způsobu života dnes a dříve Získá z různých zdrojů informace o životě v minulosti (internet, vyprávění pamětníků, knihu...) Odlišuje rozdílné způsoby bydlení, předměty denní potřeby	**Regionální památky** Péče o památky (UNESCO) **Současnost a minulost v našem životě** Proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby	
Srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a	Seznamuje se s pověstmi regionu i ČR	Báje, mýty, pověsti – minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
současnosti s využitím regionálních specifik	Vypráví některé regionální pověsti	**Současnost a minulost v našem životě**	

Vzdělávací obsah předmětu Vlastivěda v 5. ročníku

Vyučovací předmět:	**Vlastivěda**
Období – ročník:	**2. období – 5. ročník**
Počet hodin:	**2**

Očekávané výstupy v 5. ročníku:

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Místo, kde žijeme			
Rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy **Porovná způsob života a přírodu v naší vlasti a v jiných zemích**	Orientuje se na mapě, dokáže z mapy rozeznat jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí Porovnává přírodu v okolí svého bydliště s širším okolím (region, kraj)	**Evropa a svět** – kontinenty, evropské státy, EU, cestování **Mapy obecně zeměpisné a tematické** – obsah, grafika, práce s mapou	**Výchova člověka k myšlení v evropských a globálních souvislostech** – INT Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané
Vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam	Orientuje se v problematice místní samosprávy, zná místní pověsti Popíše regionální zvláštnosti Zná chráněné krajinné oblasti, území v okolí obce (v nejbližším regionu) Dokáže na mapě vyhledat řeky, hory Zná typy půd	Obec (město), okolní krajina – její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce (města), význačné budovy, dopravní síť Působení lidí na krajinu zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření půd	
Porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích **Rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam**	Srovná život obyvatelstva různých zemí se způsobem života v našem regionu Rozlišuje státní symboly a jejich význam, demokracie v ČR Vyjmenuje orgány státní správy, popíše státní symboly	**Naše vlast -** domov základy státního zřízení a politického systému ČR,státní správa Státní symboly principy demokracie	**Multikulturní výchova** – PRO Barevný svět - Princip sociálního smíru a solidarity

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Lidé kolem nás			
Vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě) **Rozlišuje základní rozdíly mezi jednotlivci, obhájí při konkrétních činnostech své názory, popřípadě připustí svůj omyl, dohodne se na společném postupu a řešení se spolužáky**	Zná a dodržuje pravidla slušného chování, základy etiky Vyvozuje, stanovuje a dodržuje pravidla chování ve třídě, ve škole Respektuje pravidla soužití v rodině Respektuje pravidla soužití v obci, uvědomuje si možné následky při porušování pravidel Popíše jednotlivá zaměstnání členů rodiny a způsob trávení volného času v rodině Argumentuje- obhájí svůj názor a respektuje názory jiných	**Chování lidí** – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování, principy demokracie	**Výchova demokratického občana** – INT Občanská společnost a škola, Občan, občanská společnost a stát
Orientuje se v základních formách vlastnictví, používá peníze v běžných situacích	Vnímá a popisuje různé druhy vlastnictví a hospodářství - výrobky, zboží, obchod, peníze, ceny Vytváří si povědomí o odpovědnosti, spolehlivosti a spravedlnosti	**Vlastnictví** Soukromé, veřejné, osobní, společné Hmotný a nehmotný majetek, peníze	**Výchova demokratického občana** – INT Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
Rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou **Poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města)**	Chápe potřebu dodržování stanovených pravidel, rozpozná následky Uvědomuje si rozdíl mezi soukromým a státním Posuzuje a hodnotí chování lidí ve vztahu k přírodě i mimo něj Všímá si, registruje a popisuje nevhodné chování spolužáků a spoluobčanů Navrhuje opatření a řešení	**Právo a spravedlnost** – základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy	**Výchova demokratického občana** – INT Formy participace občanů v politickém životě **Environmentální výchova** – INT Lidské aktivity a problémy životního prostředí
Lidé a čas			
Pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy	Zařadí jednotlivá data a události na časovou osu Seznámí se s časovou přímkou a dokáže na ní zaznamenat letopočty	Orientace v čase a časový řád – určování času, čas jako fyzikální veličina, kalendáře, letopočet, generace	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
		Dějiny jako časový sled událostí **Současnost a minulost v našem životě -** minulost v našem životě, svědectví našich předků **státní svátky a významné dny**	
Využívá, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti;	Orientuje se v odborné literatuře, dokáže pracovat s encyklopedií, vyhledává samostatně data, chápe potřebu zachování odkazu předků pro budoucí generace Pojmenuje zásadní změny ve způsobu života lidí	Regionální památky – péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost	
Srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	Vysvětlí způsob života a vývoj pracovní činnosti člověka na našem území Vnímá významné dny a státní svátky z hlediska minulosti i současnosti	Báje, mýty, pověsti – minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj Současnost a minulost v našem životě – průběh lidského života	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
Žák

- popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město) do příslušného kraje
- orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany
- řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě
- má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě
- uvede pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí
- sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest
- pozná státní symboly České republiky
- dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě)
- rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých
- uvede základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy
- používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze
- porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz
- sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů
- uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji
- vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště

5.4.3. Přírodověda

Vzdělávací oblast:	**Člověk a jeho svět**
Vyučovací předmět:	**Přírodověda**

Charakteristika a cílové zaměření vzdělávacího předmětu Přírodověda:

Přírodověda je svým pojetím zaměřena na to, aby v procesu výuky žáci získávali takové vědomosti a dovednosti a rozvíjeli své schopnosti, které jim umožní aktivně poznávat přírodu, člověka a jím vytvořený svět i prostředí, ve kterém člověk pracuje a žije. Spojování vlastních zkušeností žáků s osvojovanými poznatky a dovednostmi umožňuje vytvářet ve vyučování dostatek příležitostí k tomu, aby žáci zejména získávali základní vědomosti o Zemi, člověku a technice, poznávali základní jevy a vztahy v přírodě, souvislosti mezi organismy a ostatní biosférou, aby rozvíjeli, poznávali a pozorovali přírodu a utvářeli si kladný vztah k přírodě, ke svému zdraví a zdravému způsobu života i k ochraně životního prostředí jako celku.

Vede k tomu, aby žáci poznávali podstatu zdraví i příčiny **jeho ohrožení, vzniku** nemocí **a úrazů a jejich předcházení, poznávali a upevňovali** preventivní chování, účelné rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých**, včetně chování při mimořádných událostech**.

Učivo je rozděleno do složek:

1. Lidé a čas – 4. ročník

2. Rozmanitost přírody – 4. a 5. ročník

3. Člověk a jeho zdraví – 5. ročník

1. Společné výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Žáci jsou vedeni k:

- k tomu, aby si dokázali naplánovat a zorganizovat vlastní učení
- vyhledávání, třídění a systematickému využívání informací
- propojování poznatků z různých vzdělávacích oblastí a vytváření komplexnějšího pohledu na přírodní, společenské a kulturní jevy

Učitel:

- podporuje vnímání souvislostí
- zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace z různých informačních zdrojů

Učitel:

- pomáhá žákovi poznat a objevit smysl a cíl učení
- vede žáka ke kritickému zhodnocení svých výsledků v učení
- klade důraz na obecně užívané termíny v přírodovědě

Kompetence k řešení problémů

Žáci jsou vedeni k:

- rozpoznávání a pochopení problémů, přemýšlení o nesrovnalostech a jejich příčinách
- promýšlení a plánování způsobu řešení problémů

- vyhledávání informací, které jsou vhodné k řešení problému

Učitel:
- klade otevřené otázky, zadává problémové úkoly
- umožňuje žákům pracovat s materiály, v nichž si mohou ověřit správnost svého řešení
- motivuje žáka, aby informace vyhledal a zpracoval
- pomáhá žákovi najít správné řešení problémů
- vede žáka ke správnému vyjadřování
- podporuje u žáka kritické myšlení, uvážlivé rozhodování a zodpovědnost zejména ve vztahu k ochraně krajiny a přírody

Kompetence komunikativní
Žáci jsou vedeni k:
- výstižnému, souvislému a kultivovanému vyjadřování se k danému tématu
- rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech
- využívání získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů, potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Učitel:
- prezentuje učivo věcně správně
- vyžaduje, aby žáci sdělovali, co se naučili
- vytváří příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků k danému úkolu
- vede žáka ke vhodné formulaci vyjadřování svých myšlenek
- klade důraz na to, aby žák poslouchal názor jiných
- snaží se podporovat přátelské vztahy ve třídě

Kompetence sociální a personální
Žáci jsou vedeni k:
- uplatňování pravidel soužití, která si společně vytvořili, k chápání rozdílu mezi lidmi a jejich kulturami
- účinné spolupráci ve skupině
- rozdělení úkolů ve skupině a respektování se

Učitel:
- zadává skupině úkoly tak, aby se zapojil každý žák
- vede žáky k prozkoumávání názorů a pohledů, lišících se od jejich vlastních
- připouští chyby a pracuje s nimi
- vede žáky k tomu, aby se dokázali zastat druhého
- učí žáky, jak co nejlépe spolupracovat, klade důraz na toleranci a ohleduplnost
- podněcuje žáka k diskusi ve skupině
- pomáhá žákům vytvořit pravidla pro práci ve skupinách

Kompetence občanské
Žáci jsou vedeni k:

- tomu, aby měli ohleduplný vztah k přírodě, kulturním výtvorům a hledají možnosti aktivního uplatnění při jejich ochraně
- dodržování stanovených pravidel
- vzájemnému oceňování svých prací
- poznávání podstaty zdraví a příčin nemocí
- uplatňování preventivního chování v situacích ohrožujících zdraví a bezpečnost vlastní i druhých

Učitel:
- reflektuje společenské a přírodní dění
- učí žáky zastávat se sami sebe a ohradit se proti nespravedlnosti
- vede žáky k sebehodnocení
- vede žáky k ochraně vlastního zdraví a k zodpovědnosti za své jednání
- vede žáka k respektu druhých lidí
- poskytuje žákům oporu a vede žáky k pomoci druhým v krizových situacích ohrožujících zdraví člověka
- navštěvuje s žáky různé vhodné exkurze

Kompetence pracovní
Žáci jsou vedeni k:
- bezpečnému a účelnému využívání školního vybavení a materiálů
- posuzování pracovních výsledků z hlediska ochrany životního prostředí, vlastního zdraví a kulturních a společenských hodnot

Učitel:
- vyžaduje dokončování práce v potřebné kvalitě a termínu
- vede žáky ke správnému užití materiálů a vybavení
- vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti
- volbou organizace, forem a metod zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu jednotlivých žáků
- pomáhá žákům využívat jeho vědomosti a dovednosti v konkrétních životních situacích, které demonstruje ve třídě
- umožňuje žákům získat pracovní návyky a dovednosti pracovat s encyklopediemi a s dalšími informačními zdroji

Kompetence digitální:
Žáci jsou vedeni k:
- dodržování pravidel soužití v digitálním svět-
- rozpoznávání jednání a chování v digitálním prostředí, která nelze tolerovat
- formulování a dodržování zásad bezpečného přístupu k práci s digitálními technologiemi, rozeznání nebezpečí v digitálním prostředí

Učitel:
- vede žáky ke zdravému používání online technologií, k uvědomění si zdravotních rizik, která mohou nastat při jejich dlouhodobém používání, a k jejich
- předcházení, např. zařazování relaxačních chvilek
- vede žáky k práci s výpočetní technikou a k jejímu účelnému využití pro své samostudium

Metody evaluace:
- rozhovor, řízená diskuze, pozorování vzájemné hodnocení, testy, prezentace, samostatná práce, sebehodnocení, dialog, řešení modelových situací.

2. Tematické okruhy průřezových témat zařazené do předmětu

Osobnostní a sociální výchova – Mezilidské vztahy, Komunikace

Environmentální výchova – Ekosystémy, Základní podmínky života, Vztah člověka k prostředí

3. Učební plán předmětu Přírodověda v souladu s učebním plánem školy

ročník	1.	2.	3.	4.	5.	celkem	6.	7.	8.	9.	celkem
prvouka	0	0	0	1	2	3	0	0	0	0	0

Vzdělávací obsah předmětu Přírodověda ve 4. ročníku

Vyučovací předmět:	**Přírodověda**
Období – ročník:	**2. období – 4. ročník**
Počet hodin:	**1**

Očekávané výstupy ve 4. ročníku:

Očekávané výstupy	čí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Lidé a čas			
Využívá knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti	Popíše změny přírody v regionu od minulosti do současnosti Popíše změny ve způsobu života od minulosti do současnosti Zná chráněné oblasti či přírodniny v nejbližším okolí bydliště	**Ochrana přírody**	
Rozmanitost přírody			
Objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka	Popíše na příkladech vzájemné vztahy mezi organismy v různých společenstvech Porovnává přírodu ovlivněnou činností člověka s oblastmi bez zasahování	**Životní podmínky** - význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi **Rovnováha v přírodě** – význam, vzájemné vztahy mezi organismy, vliv člověka	**Environmentální výchova** – INT Ekosystémy

Očekávané výstupy	čí výstupy	Učivo	Průřezové téma
	člověka Objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka		
Zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy	Porovnává přizpůsobení se organismů různým podmínkám života na Zemi Zařadí organismy do různých společenstev	**Životní podmínky** – rozmanitost podmínek života na Zemi **Rovnováha v přírodě** – vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva, význam rovnováhy v přírodě **Rostliny, houby a živočichové – znaky života, stavba těla u nejznámějších druhů**	**Environmentální výchova** – INT Základní podmínky života
Porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy	Porovnává základní projevy života vybraných organismů Třídí organismy do hlavních taxonomických skupin K zařazování organismů používá jednoduchý klíč	**Rostliny, houby, živočichové** **Životní potřeby a projevy** **Průběh a způsob života, výživa, význam v přírodě pro člověka**	
Zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškodit	Popíše činnost člověka a zásahy do přírody v regionu Rozlišuje pozitivní a negativní zásahy člověka do přírody	Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody – odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelné pohromy a ekologické katastrofy	
Založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	Založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	**Látky a jejich vlastnosti –** porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek	

Vzdělávací obsah předmětu Přírodověda v 5. ročníku

Vyučovací předmět:	**Přírodověda**
Období – ročník:	**1. stupeň – 5. ročník**
Počet hodin:	**2**

Očekávané výstupy v 5. ročníku:

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Rozmanitost přírody			
Vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součást Vesmíru souvislost s rozdělením času a střídání ročních období	Vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součást Vesmíru souvislost s rozdělením času a střídání ročních období	**Vesmír a Země** Sluneční soustava, den a noc, roční období	
Objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka	Pozoruje propojenost prvků živé a neživé přírody	**Nerosty a horniny, půda** – některé hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětrávání, vznik půdy a její význam	
Zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy	Uvede základní podmínky života a projevy organismů Rozlišuje jednotlivé podnebné pásy a přírodní společenstva v nich	**Životní podmínky** Podnebí a počasí Význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi	**Environmentální výchova** – INT Ekosystémy, Základní podmínky života
Zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	Rozlišuje negativní zásahy člověka do přírody lesů tropických i v mírném pásu Uvědomuje si nebezpečí ekologických katastrof a ropných havárií Zná význam ochrany přírody a úlohu ZOO	**Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody** Ochrana rostlin a živočichů Odpovědnost lidí Živelné pohromy a ekologické katastrofy	**Osobnostní a sociální výchova** – INT Mezilidské vztahy, Komunikace **Environmentální výchova** – INT Vztah člověka k prostředí
Člověk a jeho zdraví			
Využívá poznatků o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života	Pojmenovává jednotlivé orgány lidského těla	**Lidské tělo** stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka Pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou	
Rozlišuje jednotlivé etapy	Rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a	**Lidské tělo**	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození	orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození	Základy lidské reprodukce Vývoj jedince	
Účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob	Dokáže si rozvrhnout svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek Uvědomuje si důležitost pitného i pohybového režimu	Péče o zdraví - zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim	
Uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události **- vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista** **rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času;**	Uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví Zná pravidla bezpečného chování v silničním provozu - uvede základní ochranné prvky v silniční dopravě v roli cyklisty, cíleně je používá - charakterizuje bezpečné a ohleduplné jednání v prostředcích hromadné přepravy a při akcích školy je uplatňuje - v modelových situacích (vycházka, výlet) vyhodnotí nebezpečná místa v silničním provozu a v hromadné dopravě (v méně známých místech obce, v neznámých místech mimo obec) a určuje vhodný způsob bezpečného chování - vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit - v modelových situacích ohrožení bezpečí v běžných situacích volí správné situace ochrany, přivolání pomoci i pomoci jiným - uvede přírodní jevy i jiné situace, které mohou ohrozit lidské zdraví a životy, vymezí (vybere z příkladů) vhodný způsob ochrany - v modelových situacích prokáže schopnost vhodně reagovat na pokyny dospělých a jednat v souladu s pravidly ochrany	**Osobní bezpečí** Bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek; bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce a cyklisty, krizové situace (šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání), brutalita a jiné formy násilí v médiích, přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém	
Předvede v modelových	Předvede v modelových situacích osvojené	**Návykové látky a zdraví**	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek	jednoduché způsoby odmítání návykových látek	návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií	
Uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou	Uplatňuje základní návyky osobní, intimní i duševní hygieny	**Péče o zdraví, zdravá výživa** nemoci přenosné a nepřenosné, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS), Osobní, intimní a duševní hygiena - přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku	
Rozpozná život ohrožující zranění; Ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc	Ošetří drobná poranění Ví, kam zavolat pro první pomoc Charakterizuje na příkladech rozdíly mezi drobným, závažným a život ohrožujícím zraněním V modelové situaci určí život ohrožující zranění	**Péče o zdraví, zdravá výživa** **drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů** **První pomoc při drobných poraněních** **přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku**	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
Žák:

- rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách
- pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích
- pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat
- pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami
- provede jednoduchý pokus podle návodu
- na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody
- popíše střídání ročních období
- zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí
- zvládá péči o pokojové rostliny
- chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí
- popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují
- provádí jednoduché pokusy se známými látkami
- uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu
- rozlišuje jednotlivé etapy lidského života
- uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události
- uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty; správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hřišti
- odmítá návykové látky
- ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc

5.5. Člověk a společnost

Charakteristika vzdělávací oblasti:

Vzdělávací oblast člověk a společnost v základním vzdělávání vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi potřebnými pro jeho aktivní zapojení do života demokratické společnosti. Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci poznali dějinné, sociální a kulturně historické aspekty života lidí v jejich rozmanitosti, proměnlivosti a ve vzájemných souvislostech. Seznamuje žáky s vývojem společnosti a s důležitými společenskými jevy a procesy, které se promítají do každodenního života a mají vliv na utváření společenského klimatu. Zaměřuje se na utváření pozitivních občanských postojů, rozvíjí vědomí přináležitosti k evropskému civilizačnímu a kulturnímu okruhu a podporuje přijetí hodnot, na nichž je současná demokratická Evropa budována. Důležitou součástí vzdělávání v dané vzdělávací oblasti je prevence rasistických, xenofobních a extrémistických postojů, výchova k toleranci a respektování lidských práv, k rovnosti mužů a žen a výchova k úctě k přírodnímu a kulturnímu prostředí i k ochraně uměleckých a kulturních hodnot.

Ve vzdělávací oblasti člověk a společnost se u žáků formují dovednosti a postoje důležité pro aktivní využívání poznatků o společnosti a mezilidských vztazích v občanském životě. Žáci se učí rozpoznávat a formulovat společenské problémy v minulosti i současnosti, zjišťovat a zpracovávat informace nutné pro jejich řešení, nacházet řešení a vyvozovat závěry, reflektovat je a aplikovat v reálných životních situacích.
Vzdělávací oblast člověk a společnost zahrnuje vzdělávací obory Dějepis a Výchova k občanství. Ve svém vzdělávacím obsahu navazuje přímo na vzdělávací oblast člověk a jeho svět.

Přesahy dané vzdělávací oblasti se promítají i do jiných vzdělávacích oblastí a do celého života školy a mají přímou vazbu zejména na společenskovědní část vzdělávacího oboru Zeměpis, který je v zájmu zachování jeho celistvosti umístěn ve vzdělávací oblasti člověk a příroda.
Vzdělávací obor Dějepis přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Jeho hlavním posláním je kultivace historického vědomí jedince a uchování kontinuity historické paměti, především ve smyslu předávání historické zkušenosti. Důležité je zejména poznávání dějů, skutků a jevů, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do obrazu naší současnosti. Důraz je kladen především na dějiny 19. a 20. století, kde leží kořeny většiny současných společenských jevů.

Významně se uplatňuje zřetel k základním hodnotám evropské civilizace. Podstatné je rozvíjet takové časové a prostorové představy i empatie, které umožňují žákům lépe proniknout k pochopení historických jevů a dějů. Žáci jsou vedeni k poznání, že historie není jen uzavřenou minulostí ani shlukem faktů a definitivních závěrů, ale je kladením otázek, jimiž se současnost prostřednictvím minulosti ptá po svém vlastním charakteru a své možné budoucnosti. Obecné historické problémy jsou konkretizovány prostřednictvím zařazování dějin regionu i dějin místních.

Vzdělávací obor Výchova k občanství se zaměřuje na vytváření kvalit, které souvisejí s orientací žáků v sociální realitě a s jejich začleňováním do různých společenských vztahů a vazeb. Otevírá cestu k realistickému sebepoznání a poznávání osobnosti druhých lidí a k pochopení vlastního jednání i jednání druhých lidí v kontextu různých životních situací. Seznamuje žáky se vztahy v rodině a širších společenstvích, s hospodářským životem, činností důležitých politických institucí a orgánů a s možnými způsoby zapojení jednotlivců do občanského života. Učí žáky respektovat a uplatňovat mravní principy a pravidla společenského soužití a přebírat odpovědnost za vlastní názory, chování a jednání i jejich důsledky. Rozvíjí občanské a právní vědomí žáků, posiluje smysl jednotlivců pro osobní i občanskou odpovědnost a motivuje žáky k aktivní účasti na životě demokratické společnosti.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- rozvíjení zájmu o současnost a minulost vlastního národa i jiných kulturních společenství, k utváření a upevňování vědomí přináležitosti k evropské kultuře
- odhalování kořenů společenských jevů, dějů a změn, k promýšlení jejich souvislostí a vzájemné podmíněnosti v reálném a historickém čase
- hledání paralel mezi minulými a současnými událostmi a k jejich porovnávání s obdobnými či odlišnými jevy a procesy v evropském a celosvětovém měřítku
- utváření pozitivního hodnotového systému opřeného o historickou zkušenost
- rozlišování mýtů a skutečnosti, k rozpoznávání projevů a příčin subjektivního výběru a hodnocení faktů i ke snaze o objektivní posouzení společenských jevů současnosti i minulosti
- vytváření schopnosti využívat jako zdroj informací různorodé verbální i neverbální texty společenského a společenskovědního charakteru
- rozvíjení orientace v mnohotvárnosti historických, sociokulturních, etických, politických, právních a ekonomických faktů tvořících rámec každodenního života; k poznávání a posuzování každodenních situací a událostí ve vzájemných vazbách a širších souvislostech včetně
souvislostí mezinárodních a globálních
- úctě k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům; k rozvíjení respektu ke kulturním či jiným odlišnostem (zvláštnostem) lidí, skupin i různých společenství
- získávání orientace v aktuálním dění v ČR, EU a ve světě, k rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti
- utváření vědomí vlastní identity a identity druhých lidí, k rozvíjení realistického sebepoznávání a sebehodnocení, k akceptování vlastní osobnosti i osobnosti druhých lidí
- utváření pozitivních vztahů k opačnému pohlaví v prostředí školy i mimo školu, k rozpoznávání stereotypního nahlížení na postavení muže a ženy v rodině, v zaměstnání i v politickém životě, k vnímání předsudků v nazírání na roli žen ve společnosti
- rozpoznávání názorů a postojů ohrožujících lidskou důstojnost nebo odporujících základním principům demokratického soužití; ke zvyšování odolnosti vůči myšlenkové manipulaci
- uplatňování vhodných prostředků komunikace k vyjadřování vlastních myšlenek, citů, názorů a postojů, k zaujímání a obhajování vlastních postojů a k přiměřenému obhajování svých práv

5.5.1. Dějepis

Vzdělávací oblast:	**Člověk a společnost**
Vyučovací předmět:	**Dějepis**

Charakteristika a cílové zaměření vzdělávacího předmětu Dějepis:

Hlavním posláním výuky dějepisu na základní škole je přispět k položení základů utváření kultivovaného občanství mladého člověka. Obsah předmětu je vytvořen tak, aby vynikly nejdůležitější události vývoje civilizace. Pojetí školního dějepisu klade důraz na pochopení především těch dějinných aspektů, jejichž odraz v reálném čase stimuluje potřebu hledat srovnání mezi současným a minulým vývojem. Ke specifickým možnostem výuky dějepisu patří i programová kultivace hodnotových postojů, jakými jsou úcta ke kulturnímu dědictví lidstva a vlastního národa, smysl pro toleranci ve vztahu k odlišným civilizačním soustavám a národnostem, či nalezení rovnováhy mezi pojmy vlastenectví a moderní občanství.

Ačkoliv je důležitým cílem předmětu seznámení žáků se základní faktografií a problematikou, jeho nedílnou součástí jsou komunikativní dovednosti, především schopnost zaujímání vlastního názorového stanoviska, schopnosti racionální argumentace, či vedení konstruktivního dialogu.

Učivo je rozděleno do oblastí:
1. Člověk v dějinách – 6. ročník
2. Počátky lidské společnosti – 6. ročník

3. Nejstarší civilizace. Kořeny evropské kultury – 6. ročník
4. Křesťanství a středověká Evropa – 7. ročník
5. Objevy a dobývání. Počátky nové doby – 7.,8. ročník
6. Modernizace společnosti – 8. ročník
7. Moderní doba – 9. ročník
8. Rozdělený a integrující se svět – 9. ročník

1. Společné výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení
Žáci jsou vedeni k:
- vyhledávání a třídění informací a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace k efektivnímu využívají v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- práci s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádění věci do souvislostí
- propojování do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytvářet komplexnější pohled na společenské a kulturní jevy

Učitel:
- zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace z různých zdrojů
- vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- zadává úkoly, které vyžadují využití poznatků z různých předmětů
- vede k zamyšlení nad historickým vývojem

Kompetence k řešení problémů
Žáci jsou vedeni k:
- vyhledávání informací vhodných k řešení problému, nacházení jejich shodné, podobné a odlišných znaků, využívaní získaných vědomostí a dovedností
- samostatnému řešení problému, volbě vhodných způsobů řešení
- kritickému myšlení, přijímání uvážlivých rozhodnutí s tím, že jsou schopni je obhájit

Učitel:
- zařazuje rozmanité aktivity (diskuse, výklad, kreslení, řešení problémů, ICT, AV technika)
- zařazuje metody, při kterých žáci sami docházejí k závěrům a řešením
- vede ke kritickému myšlení a logickému uvažování

Kompetence komunikativní
Žáci jsou vedeni k:
- formulování a vyjadřování svých myšlenek a názorů v logickém sledu, k výstižnému a kultivovanému vyjadřování v mluveném i psaném projevu
- účinnému zapojení se do diskuse, obhajují svůj názor a vhodně argumentují
- porozumění různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů,…

Učitel:

- vede žáky přesnému a výstižnému vyjadřování
- zařazuje do výuky diskuzi
- vede žáky k věcnému argumentování
- vede žáky k práci s různými typy textů
- vede k využívání informačních a komunikačních prostředků

Kompetence sociální a personální
Žáci jsou vedeni k:
- účinné spolupracují ve skupině
- utváření příjemné atmosféry v týmu
- tomu, aby připívali k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy

Učitel:
- vytváří příznivé klima třídy
- dodává žákům sebedůvěru
- podle potřeby žákům v činnostech pomáhá

Kompetence občanské
Žáci jsou vedeni k:
- respektování přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, jsou schopni vcítit se do situací ostatních lidí
- odsouzení útlaku a hrubého zacházení, uvědomění si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- pochopení základních principů, na nichž spočívají zákony a společenské normy
- respektování, ochraně a docenění našich kulturních tradic a historického dědictví
- tomu, aby projevili pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost

Učitel:
- reflektuje při výuce společenské i přírodní dění
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- motivuje žáky k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních
- pěstuje v žácích vztah k tradicím, národnímu, historickému a kulturnímu dědictví

Kompetence pracovní
Žáci jsou vedeni k:
- dodržování vymezených pravidel a plnění povinností, závazků
- využívání svých znalostí v běžné praxi

Učitel:
- požaduje dodržování dohodnuté kvality práce
- umožňuje žákům vzájemně si radit a pomáhat
- vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi

Kompetence digitální
Žáci jsou vedeni k:
- aktivnímu využívání digitální technologie - portály s dějepisnými materiály a dostupné online dějepisné kanály a pořady
- práci s digitalizovanými historickými zdroji a prameny, s archiváliemi, s historickými ilustracemi a animacemi, s digitálními historickými mapami
- využívání informačních a komunikačních prostředků a technologií pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem

Učitel:
- vede žáky k volbě a účelnému využívání vhodných digitálních technologií při plánování, realizaci a hodnocení činností s digitálními historickými zdroji, prameny a programy
- seznamuje žáky s různými možnostmi, jak komunikovat činnosti a výsledky práce s digitalizovanými historickými reáliemi prostřednictvím různých digitálních technologií a nástrojů pro komunikaci a sdílení
- klade důraz na bezpečnou a efektivní komunikaci žáků, učí je odpovědnému chování a jednání v digitálním prostředí

Metody evaluace:
- rozhovor, řízená diskuze, pozorování, vzájemné hodnocení, testy, prezentace, samostatná práce, sebehodnocení, dialog, soutěže, práce s textem, řešení modelových situací, kritické čtení, práce s informačními zdroji.

2. Tematické okruhy průřezových témat zařazené do předmětu Dějepis

Výchova demokratického občana INT- Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování.
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - INT- Objevujeme Evropu a svět
Výchova demokratického občana – INT - občan, občanská společnost a stát
Mediální výchova – INT - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

3. Učební plán předmětu Dějepis v souladu s učebním plánem školy

ročník	1.	2.	3.	4.	5.	celkem	6.	7.	8.	9.	celkem
Dějepis	0	0	0	0	0	0	2	1	2	2	8

Vzdělávací obsah předmětu Dějepis v 6. ročníku

Vyučovací předmět:	**Dějepis**
Období – ročník:	**2. stupeň – 6. ročník**
Počet hodin:	**2**

Očekávané výstupy v 6. ročníku:

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Člověk v dějinách			
Uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků	Uvědomí si, proč je důležité znát svoji minulost. Chápe jak se můžeme poučit z minulosti	Význam zkoumání dějin	
Uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány	Dokáže zařadit rozpoznat, ve které instituci by musel jednotlivé historické prameny hledat.	Získávání informací o dějinách Historické prameny	
Orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu	Uvede různé druhy kalendářů Vyjmenuje historické epochy Orientuje se na časové přímce	Historický čas a prostor	
Počátky lidské společnosti			
Charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchoví kulturu	Vyjmenuje mezníky ve vývoji člověka. Charakterizuje život pravěkých lovců a sběračů, jejich materiální a duchovní kulturu. Chápe význam dělby práce.	Člověk a lidská společnost v pravěku.	
Objasní význam zemědělství, dobytkářství a zpracování kovů pro lidskou společnost	Vysvětlí jak se změnil život lidí v neolitu. Zná rozdíl mezi matriarchátem a patriarchátem. Chápe význam dělby práce. Popíše způsob zpracování kovů, uvede příklady využití mědi, bronzu, železa. Chápe význam keltského osídlení. Popíše stěhování národů a příchod Slovanů na naše území.	Počátky zemědělství, řemesla, zpracování kovů.	
Nejstarší civilizace. Kořeny evropské kultury			
Rozpozná souvislosti mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací.	Objasní vliv přírodních podmínek na vývoj starověkých států.	Nejstarší starověké civilizace. Mezopotámie, Egypt, Fénicie, Persie, Palestina, Indie, Čína.	

Porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech. Vysvětlí podstatu antické demokracie	Uvede rozdíly v životě společenských skupin v Egyptě, Mezopotámii, Fénicii, Persii, Palestině. Umí poukázat na rozdílný život ve Spartě a Athénách. Uvede příklady práv a povinností římského občana. Dokáže vysvětlit důvod zániku římské říše.	Mezopotámie, Egypt, Fénicie, Persie, Palestina. Antické Řecko a Řím.	**Výchova demokratického občana** **INT-** Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování.
Uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví.	Doloží přínos starověkých států pro kulturu, vědu a vzdělanost.	Střední Evropa a její styky s antickým Středomořím. Přínos indické a čínské kultury a vzdělanosti.	
Demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a zrod křesťanství.	Chápe význam zrodu křesťanství. Porovná, čím se lišila náboženská víra Židů od víry ostatních národů.	Náboženství jednotlivých kultur. Křesťanství.	

Vyučovací předmět:	**Dějepis**
Období – ročník:	**2. období – 7. ročník**
Počet hodin:	**2**

Očekávané výstupy v 7. ročníku:

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Křesťanství a středověká Evropa			
Popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států.	Vysvětlí důsledky rozpadu římské říše. Na mapě dokáže ukázat a vysvětlit pohyb nového obyvatelstva. Vysvětlí podstatu lénního systému a úlohu církve v souvislosti s utvářením nových státních útvarů. Charakterizuje státoprávní vývoj Francké říše.	Nový etnický obraz Evropy. Utváření států v západoevropském a východoevropském kulturním okruhu a jejich specifický vývoj. Islám a islámské říše ovlivňující Evropu.	

Vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí	Posoudí vliv církve na každodenní život tehdejších lidí. Popíše organizaci světské a církevní moci. Vysvětlí, co to byly křížové výpravy a jaké byly jejich důsledky.	Křesťanství, papežství, císařství, křížové výpravy.	
Objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech	Posoudí význam Sámova kmenového svazu. Zhodnotí význam rodu Mojmírovců pro udržení celistvosti prvního státního útvaru u nás. Zváží působení Konstantina a Metoděje na Velké Moravě a jejich přínos při šíření křesťanství. Chápe spojitost mezi vznikem českého státu a rodem Přemyslovců. Charakterizuje vládu českých knížat a prvních českých králů a jejich vztahy s římskou říší. Zhodnotí přínos rodu Lucemburků zemím Koruny české.	Velká Morava rod Mojmírovců. České knížectví za Přemyslovců. České království za Přemyslovců a Lucemburků.	
Ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury	Popíše změny v zemědělské výrobě Popíše život ve středověkém městě (obchod, právo, řemeslo) Uvede příklady románské a gotické kultury v Evropě, ve své zemi i v nejbližším okolí. Zná nejvýznamnější české světce a kláštery	Struktura středověké společnosti, funkce jednotlivých vrstev. Kultura středověké společnosti - umění, vzdělanost.	
Objevy a dobývání. Počátky nové doby			
Vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život	Charakterizuje hlavní myšlenky učení Mistra Jana Husa Objasní důvody vzniku husitského hnutí. Popíše politické důsledky husitských válek pro země Koruny české. Popíše český stát v období poděbradském a jagellonském v evropských souvislostech.	Husitství. Husitské války. Vývoj v českých zemích v období po husitských válkách. Období poděbradské, jagellonské.	

Vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve	Vysvětlí pojmy humanismus a renesance, kdo je nositelem myšlenek nápravy církve, a jak byla v Evropě uskutečňována.	Renesance, humanismus a jejich šíření Evropou	
Popíše průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky	Uvede důvody zámořských plaveb Ukáže na mapě důležité zámořské výpravy Shrne význam objevných plaveb a jejich důsledky	Zámořské objevy	**Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - INT-** Objevujeme Evropu a svět
Objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie	Uvede důvody nástupu Habsburků na český trůn. Objasní pojem stavovský stát, personální unie, rekatolizace, absolutní monarchie. Charakterizuje vládu prvních Habsburků.	Český stát a velmoci 16. – 17. století	
Objasní příčiny vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky.	Popíše průběh a důsledky stavovského povstání Uvede zlomové události třicetileté války. Zhodnotí důsledky třicetileté války pro země Koruny české. Posoudí osobnost Jana Ámose Komenského a význam jeho díla	Třicetiletá válka	
Rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede příklady významných kulturních památek.	Vymezí oblasti vzniku a šíření barokní kultury Rozpozná znaky jednotlivých stylů a uvede příklady významných kulturních památek. Umí vyjmenovat barokní památky blízkého okolí.	Barokní kultura a osvícenství	

Vzdělávací obsah předmětu Dějepis v 8. ročníku

Vyučovací předmět:	**Dějepis**
Období – ročník:	**2. stupeň – 8. ročník**
Počet hodin:	**2**

Očekávané výstupy v 8. ročníku:

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Modernizace společnosti			
Vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti	Vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla. Charakterizuje soupeření mezi velmocemi o kolonie a vysvětlí význam kolonií. Zná okolnosti vzniku USA. Objasní reformy Marie Terezie i Josefa II. Jmenuje hlavní představitele klasicismu a secese Zdůvodní kulturní různorodost doby.	Industrializace a její důsledky pro společnost, sociální otázka. Vznik USA. Marie Terezie. Josef II. Klasicismus, secese.	
Objasní souvislosti mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek a rozbití starých společenských struktur v Evropě	Pojmenuje příčiny vzniku francouzské revoluce. Popíše stručně fáze francouzské revoluce Zhodnotí význam a důsledky napoleonských válek Popíše uspořádání Evropy po Vídeňském kongresu	Velká francouzská revoluce a napoleonské období, jejich vliv na Evropu. Konflikty mezi velmocemi.	

Porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů	Popíše příčiny a průběh českého národního obrození Jmenuje některé významné obrozenecké osobnosti	Národní hnutí velkých a malých národů Utváření novodobého českého národa.	
Vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla. Charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií .	Popíše okolnosti nástupu Františka Josefa I. na trůn. Rakousko-Uherského vyrovnání. Vysvětlí pojmy konzervatismus, liberalismus, demokratismus, socialismus, ústava, občanská práva. Charakterizuje rozdíl mezi severem a jihem USA a průběh občanské války v USA. Zhodnotí význam sjednocení Německa a Itálie. Popíše situaci na Balkáně. Charakterizuje vztahy v Evropě na počátku 20. století. Uvede příčiny první světové války a postavení evropských států v jejím průběhu. Zhodnotí etapy války,vliv ruské revoluce na výsledek války. Rozliší domácí a zahraniční odboj. Charakterizuje předpoklady vzniku Československa.	Revoluce v 1. pol. 19. století. Politické proudy 19. století, strany, občanská práva. Technický pokrok. Konflikty mezi velmocemi. I. světová válka a její politické, sociální a kulturní důsledky	**Výchova demokratického občana – INT -** občan, občanská společnost a stát

Vzdělávací obsah předmětu Dějepis v 9. ročníku

Vyučovací předmět:	**Dějepis**
Období – ročník:	**2. stupeň – 9. ročník**
Počet hodin:	**2**

Očekávané výstupy v 9. ročníku:

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
I. Moderní doba			
Na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky	Uvede techniku, která byla využívána v I. světové válce (yperit, vzducholodě, tanky, letadla) Nedodržování helsinských dohod.	Technika I. světové války	
Na versailleském systému a vzniku Československa demonstruje zrod nové Evropy.	Popíše územní rozsah nově vzniklého Československa, národnostní a politickou strukturu společnosti, rysy zahraniční politiky, příčiny poválečné hospodářské krize. Zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí. Zhodnotí politické a sociální důsledky války pro svět.	Vznik ČSR, její hospodářsko-politický vývoj, sociální a národnostní problémy. Nové politické uspořádání Evropy a úloha USA ve světě.	
Rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů	Uvede, jaký vliv měla velká hospodářská krize na zhroucení demokratických systémů. Charakterizuje moderní umělecké směry.	Mezinárodně politická a hospodářská situace ve 2. pol. 20.-30. letech Meziválečná kultura.	
Charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu.	Umí charakterizovat socialismus, komunismus, fašismus, nacismus. Zná okolnosti, za kterých se společnost radikalizuje směrem doprava či doleva. Chápe nepřijatelnost jakéhokoli totalitního systému z hlediska lidských práv.	Totalitní systémy-komunismus, fašismus, nacismus – důsledky pro ČSR a svět	

Na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv	Chápe důsledky Mnichovské dohody a následně vznik protektorátu Čechy a Morava. Charakterizuje příčinu II. světové války, zhodnotí důsledek napadení SSSR, roli USA ve válce, bojiště mimo Evropu, Orientuje se ve výsledcích II. světové války a jejích důsledcích pro Československo, Evropu a svět. Zhodnotí význam domácího i zahraničního odboje. Vysvětlí pojem holocaust, antisemitismus.	Druhá světová válka. Holocaust. Situace v našich zemích, domácí a zahraniční odboj.	
Zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí	Chápe studenou válku jako hospodářské, politické, sociální a ideologické soupeření mezi velmocemi tj. blokem států kolem SSSR a USA. Rozumí odlišnosti poválečného a poúnorového vývoje, dokáže popsat únorový převrat v Československu. Ví, co byla kolektivizace zemědělství, znárodňování průmyslu, socialistické plánování, tábory nucených prací, politické procesy. Orientuje se v událostech Pražského jara, srpnových událostí roku 1968. Dokáže vystihnout období normalizace a události listopadu 1989.	Mocenské a ekonomické důsledky II. světové války. Politické, hospodářské, sociální a ideologické soupeření mezi velmocemi. Československo od únorového převratu do roku 1989.	**Mediální výchova – INT -** Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
Rozdělený a integrující se svět			

Vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků	Vysvětlí pojem „studená válka“, „železná opona“. Uvede příklady střetávání v oblasti kulturní a sportovní. Uvede hospodářské, vojenské i vědecké instituce obou bloků. Uvede krizové situace, které mohly vyústit ve vážný konflikt.	Politické, ekonomické a mocenské důsledky války. Studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků reprezentovaných supervelmocemi. Vnitřní situace v zemích východního bloku.	
Vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce	Posoudí důvody hospodářské a vojenské spolupráce mezi Evropskou unií a USA.	Euroatlantická spolupráce	
Posoudí postavení rozvojových zemí	Vysvětlí pojmy dekolonizace, třetí svět, Hnutí nezúčastněných, apartheid. Na etapách přiblíží proces dekolonizace i s problémy, které měl a má.	Rozpad koloniálního systému.	
Prokáže základní orientaci v problémech současného světa.	Popíše globální problémy lidstva. Dokáže rozdělit a pojmenovat globální problémy lidstva: přírodní (záplavy, tornáda, zemětřesení, uragány, oteplování, sesuvy půdy), sociální (rasismus, xenofobie, růst počtu obyvatel, válečné konflikty, terorismus, nemoci, drogy, hladomor) hospodářské (nedostatek surovin, úrody, hospodářské krize, nízká životní úroveň).	Problémy současnosti. Globální problémy – přírodní, sociální, hospodářské. Věda, technika a vzdělávání jako faktory vývoje, sport a zábava	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
Žák:

- chápe význam dějin jako možnost poučit se z minulosti
- rozliší základní rozdíly ve způsobu života pravěkých a současných lidí
- podle obrázků popíše pravěká zvířata, způsob jejich lovu, zbraně, předměty denní potřeby a kultovní předměty
- uvědomuje si souvislosti mezi přírodními podmínkami a vývojem starověkých států
- popíše život v době nejstarších civilizací
- uvede první státní útvary na našem území
- uvede základní informace z období počátků českého státu
- popíše úlohu a postavení církve ve středověké společnosti

- charakterizuje příčiny, průběh a důsledky husitského hnutí
- rozeznává období rozkvětu českého státu v době přemyslovské a lucemburské
- uvede nejvýraznější osobnosti přemyslovského a lucemburského státu
- popíše důsledky objevných cest a poznávání nových civilizací pro Evropu
- uvede zásadní historické události v naší zemi v daném období
- pojmenuje nejvýraznější osobnosti českých dějin v novověku
- uvede základní historické události v naší zemi v 19. století
- vyjmenuje nejvýznamnější osobnosti českých dějin 19. století
- uvede příčiny a politické, sociální a kulturní důsledky 1. světové války
- uvede základní informace o vzniku samostatné Československé republiky
- popíše průběh a důsledky 2. světové války a politický a hospodářský vývoj v poválečné Evropě
- chápe význam událostí v roce 1989 a vítězství demokracie v naší vlasti

5.5.2. Výchova k občanství

Vzdělávací oblast:	**Člověk a společnost**
Vyučovací předmět:	**Výchova k občanství**

Charakteristika a cílové zaměření předmětu Výchova k občanství:

Výchova k občanství směřuje k postupnému formování a rozvíjení občanského profilu žáků. Pomáhá orientovat žáky ve významných okolnostech společenského života a seznamuje žáky s postavením jednotlivců ve struktuře společenských vztahů. Integruje poznatky, dovednosti a zkušenosti z výuky a osobního života žáků s informacemi z dalších zdrojů, dílčí podněty hlouběji objasňuje, zdůvodňuje a dále rozšiřuje. Výchovou k občanství formujeme u žáků jejich vnitřní postoje k důležitým oblastem lidského života, pozitivní hodnotovou orientaci a žádoucí modely chování. Předmět rozvíjí způsobilost žáků k mravně odpovědnému jednání, formuje vědomí odpovědnosti za vlastní život a další životní dráhu, za důsledky svého rozhodování, za kvalitu svěřené práce, mezilidských vztahů a životního prostředí. Otvírá cestu k sebepoznávání a k přijímání pozitivních životních hodnot.

Výuka se orientuje zejména na to, aby si žáci utvořili ucelenou představu o mravních a právních předpokladech mezilidského a společenského soužití, o hospodářském životě společnosti, o demokratických postupech ve veřejných záležitostech a při řízení státu, o lokálních a globálních jevech a problémech, aby se žáci naučili orientovat v situacích osobního, citového, rodinného, pracovního a občanského života, aby si žáci osvojili dovednost přiměřené mezilidské komunikace a společenského styku, aby žáci získali použitelné poznatky z oblasti práva a aby poznali cesty, jak se projevovat jako aktivní a odpovědný občan demokratické společnosti.

Učivo je rozděleno do oblastí:

1. **Člověk ve společnosti -** 6.,7.ročník
2. **Člověk jako jedinec –** 7.,8. ročník
3. **Stát a hospodářství –** 7.,8.ročník
4. **Stát a právo –** 8.,9. ročník
5. **Mezinárodní vztahy, globální svět –** 9. ročník

1. Společné výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Žáci jsou vedeni k:

- vyhledávání a třídění informací a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace, k jejich efektivnímu využití v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- práci s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí
- propojování do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytvářet komplexnější pohled na společenské a kulturní jevy

Učitel:

- zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace z různých zdrojů
- vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- zadává úkoly, které vyžadují využití poznatků z různých předmětů
- vede k zamyšlení nad historickým vývojem

Kompetence k řešení problémů

Žáci jsou vedeni k:

- vyhledávání informací a k vhodnému řešení problému, nacházení jejich vhodných a odlišných znaků, k využívání získaných vědomostí a dovedností
- samostatnému řešení problémů a hledání vhodných řešení
- kritickému myšlení, přijímání uvážlivých rozhodnutí, která jsou schopni obhájit

Učitel:

- zařazuje rozmanité aktivity (diskuse, výklad, kreslení, řešení problémů, ICT, AV technika)
- zařazuje metody, při kterých žáci sami docházejí k závěrům a řešením
- vede ke kritickému myšlení a logickému uvažování
- učí žáky kriticky myslet
- učí žáky hájit svá rozhodnutí

Kompetence komunikativní

Žáci jsou vedeni k:

- formulování a vyjadřování svých myšlenek a názorů v logickém sledu, vyjadřují se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- účinnému zapojení do diskuse, k obhajobě svého názoru, který podpoří vhodnou argumentací
-porozumění různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů,…
- využívají informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem

Učitel:

- vede žáky přesnému, kultivovanému a výstižnému vyjadřování a věcnému argumentování
- zařazuje do výuky diskuzi
- vede k využívání informačních a komunikačních prostředků
- rozvíjí u dětí schopnost naslouchat promluvám druhých lidí

Kompetence sociální a personální
Žáci jsou vedeni k:
- účinné spolupracují ve skupině
- tomu, aby pomáhali vytvářet příjemnou atmosféru při práci ve skupině
- pochopení potřeby efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu

Učitel:
- vytváří příznivé klima třídy
- dodává žákům sebedůvěru
- podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
- učí žáky spolupracovat v týmu
- vede děti k upevňování dobrých mezilidských vztahů
- učíme žáky hodnotit svoji práci i práci ostatních

Kompetence občanské
Žáci jsou vedeni k:
- respektování přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, jsou schopni vcítit se do situací ostatních lidí
- k tomu, aby odsoudili útlak a hrubé zacházení, uvědomují si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- pochopení základních principů , na nichž spočívají zákony a společenské normy
- respektování, ochraně a docenění našich kulturních tradic a historického dědictví
- kladnému postoji k uměleckým dílům, k aktivnímu zapojení do kulturního dění a sportovních aktivit

Učitel:
- reflektuje při výuce společenské i přírodní dění
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- motivuje žáky k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních
- pěstuje v žácích vztah k tradicím, národnímu, historickému a kulturnímu dědictví
- rozvíjí u žáků schopnost dodržovat obecné morální zákony
-učí žáky respektovat názor jiných
- učí žáky zodpovědně se rozhodovat podle dané situace

Kompetence pracovní
Žáci jsou vedeni k:
- dodržování vymezených pravidel a přijatých závazků
- využívání svých znalostí v běžné praxi

Učitel:
- požaduje dodržování dohodnuté kvality práce
- umožňuje žákům vzájemně si radit a pomáhat
- vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi

- dodává žákům sebedůvěru
- učí žáky efektivně si zorganizovat svou vlastní práci

Kompetence digitální
Žáci jsou vedeni k:
- tomu, aby se zapojovali do veřejného dění ve svém okolí prostřednictvím digitálních technologií
-uměli posoudit í vliv používání digitálních technologií na život jedince a na proměnu společnosti
- zodpovědnému přístupu při budování a spravování digitální identity a digitální stopy
- tomu, aby v digitálním prostředí přiměřeně uplatňovali svá práva a dodržovali právní ustanovení, která se na něj vztahují
- tomu, aby dokázali rozpoznávat protiprávní jednání v digitálním prostředí

Učitel:
- vede žáky k zapojování se do společnosti a do občanského života prostřednictvím digitálních technologií
- vede žáky k rozvíjení a uplatňování odpovědného chování a jednání v digitálním světě
- podporujeme utváření a rozvíjení etického a právního povědomí pro situace v digitálním prostředí

Metody evaluace:
- rozhovor, řízená diskuze, pozorování, vzájemné hodnocení, testy, prezentace, samostatná práce, sebehodnocení, dialog, soutěže, práce s textem, řešení modelových situací, kritické čtení, práce s informačními zdroji.

2. Tematické okruhy průřezových témat zařazené do předmětu Výchova k občanství

Osobnostní a sociální výchova – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Hodnoty, postoje, praktická etika, Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Komunikace, Sebepoznání a sebepojetí, Seberegulace a sebeorganizace, Kooperace a kompetice

Výchova demokratického občana – Občanská společnost a škola Občan, občanská společnost a stát, Formy participace občanů v politickém životě, Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané

3. Učební plán předmětu Výchova k občanství v souladu s učebním plánem školy

ročník	1.	2.	3.	4.	5.	celkem	6.	7.	8.	9.	celkem
Výchova k občanství	0	0	0	0	0	0	1	1	1	1	4

Vzdělávací obsah předmětu Výchova k občanství v 6. ročníku

Vyučovací předmět:	**Výchova k občanství**
Období – ročník:	**2. stupeň – 6. ročník**
Počet hodin:	**1**

Očekávané výstupy v 6. ročníku:

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Člověk ve společnosti			
Objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání	Vyjmenuje jednotlivé státní symboly i důležité historické milníky státu a zná osobnosti, které nás proslavily	**Naše vlast** – zajímavá a památná místa, co nás proslavilo, významné osobnosti; státní symboly, státní svátky, významné dny	
Rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu	Chápe nezbytnost ochrany památek, kulturních památek a majetku Pojmenuje projevy nacionalismu	**Naše obec, region, kraj** – důležité instituce, zajímavá a památná místa, významní rodáci, místní tradice; ochrana kulturních památek, přírodních objektů a majetku	
Objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám	Vysvětlí důležitost tolerance, respektuje odlišnosti jiných Chápe důležitost a nezbytnost principu solidarity a tolerance, respektuje individuální odlišnost vrstevníků Uplatňuje pravidla slušného chování běžných životních situacích	**Lidská setkání** – přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost, rovné postavení mužů a žen; lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi, potřební lidé ve společnosti **Vztahy mezi lidmi** -osobní a neosobní vztahy, mezilidská komunikace	**Osobnostní a sociální výchova** –INT Hodnoty, postoje, praktická etika
Rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti	Pojmenuje hrozbu rasismu, xenofobie a distancuje se od nich Snaží se řešit konflikty racionálním způsobem	**Vztahy mezi lidmi** – konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášenlivosti	

Vzdělávací obsah předmětu Výchova k občanství v 7. ročníku

Vyučovací předmět:	**Výchova k občanství**
Období – ročník:	**2.stupeň – 7. ročník**
Počet hodin:	**1**

Očekávané výstupy v 7. ročníku:

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Člověk ve společnosti			
Kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí	Prezentuje a obhajuje svoje postoje vůči masmédiím Rozezná kvalitní kulturní nabídku	**Kulturní život** – rozmanitost kulturních projevů, kulturní hodnoty, kulturní tradice; kulturní instituce; masová kultura, prostředky komunikace	
Uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích	Vyjmenuje práva a povinnosti žáků Chápe význam žákovské samosprávy Respektuje pravidla slušného chování	**Naše škola –** život ve škole, práva a povinnosti žáků, význam a činnost žákovské samosprávy, společná pravidla a normy; vklad vzdělání pro život **Zásady lidského soužití –** morálka a mravnost, svoboda a vzájemná závislost, pravidla chování	**Výchova demokratického občana-** INT Občanská společnost a škola
Člověk jako jedinec			
Kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání	Realisticky posoudí své nedostatky v oblasti povahových vlastností Toleruje nedostatky jiných	**Vnitřní svět člověka** - vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí	**Osobnostní a sociální výchova** – INT Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Komunikace
Popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	Stanoví si životní cíle aktivně přejímá zodpovědnost za sebe sama vypracuje „rodokmen dobrých vlastností“	**Vnitřní svět člověka –** stereotypy v posuzování druhých lidí **Osobní rozvoj –** životní cíle a plány, životní perspektiva, adaptace na životní změny, sebezměna	
Člověk, stát a hospodářství			
Rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede jejich příklady	Vyjmenuje formy vlastnictví Chápe pojem duševní vlastnictví Rozlišuje rozdíl mezi hmotným a duševním vlastnictvím	**Majetek, vlastnictví** – formy vlastnictví; hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti	Popíše rozpočet různých typů domácností	**Hospodaření** - rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing, typy rozpočtu a jejich odlišnosti	
Na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení	Popíše rizika nezodpovědného zacházení s penězi Seznámí se s možnými způsoby investování peněz	**Peníze –** formy placení	
Vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí	Popíše rizika nezodpovědného zacházení s penězi Seznámí se s možnými způsoby investování peněz	**Peníze –** formy placení	
Uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu	Popíše různé způsoby ochrany majetku Objasní potřebu zodpovědného hospodaření s různými formami majetku a vlastnictví	**Majetek, vlastnictví** -hospodaření s penězi, majetkem a různými formami vlastnictví	
Člověk, stát a právo			
Rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky	Charakterizuje rozdíly mezi demokratickou a totalitní společností Uvede příklady monarchií a republik v současném světě	**Právní základy státu -** znaky státu, typy a formy státu	**Výchova demokratického občana**– INT Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Vzdělávací obsah předmětu Výchova k občanství v 8. ročníku

Vyučovací předmět:	**Výchova k občanství**
Období – ročník:	**2. stupeň – 8. ročník**
Počet hodin:	**1**

Očekávané výstupy v 8. ročníku:

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Člověk jako jedinec			
Objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života	Zná typy osobnosti Respektuje odlišnosti druhých Označí problémy související s netolerancí vůči ostatním spoluobčanům	**Podobnost a odlišnost lidí –** projevy chování, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání; osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti, charakter; vrozené předpoklady, osobní potenciál	**Osobnostní a sociální výchova** – INT - Sebepoznání a sebepojetí, Seberegulace a sebeorganizace
Posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek	Chápe důležitost sebekázně pro osobnostní růst Popíše svůj žebříček hodnot Pojmenuje své kladné i záporné vlastnosti	**Osobní rozvoj –** význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji **Vnitřní svět člověka** - systém osobních hodnot, sebehodnocení	
Člověk, stát a hospodářství			
Na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz	Popíše a vysvětlí tvorbu cenu výrobku na trhu Popíše na konkrétním příkladu vliv inflace na hodnotu peněz	**Principy tržního hospodářství –** nabídka, poptávka, trh; tvorba ceny, inflace; podstata fungování trhu	
Člověk, stát a právo			
Rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu	Na příkladech charakterizuje moc výkonnou Popíše správní systém ČR	**Státní správa a samospráva –** orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly	
Objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů	Vysvětlí princip demokratického systému Chápe pojem solidarita	**Principy demokracie –** znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu; politický pluralismus	
Vyloží smysl voleb do zastupitelstev	Zná volební systém v ČR, uvede	**Principy demokracie** -význam a	**Výchova demokratického občana** –

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů	příklady parlamentních politických stran	formy voleb do zastupitelstev	INT Občan, občanská společnost a stát

Vzdělávací obsah předmětu Výchova k občanství v 9. ročníku

Vyučovací předmět:	**Výchova k občanství**
Období – ročník:	**2. stupeň – 9. ročník**
Počet hodin:	**1**

Očekávané výstupy v 9. ročníku:

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Člověk, stát a právo			
Přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod	Uvede podmínky získání občanství ČR	**Lidská práva -** základní lidská práva, práva dítěte, jejich ochrana; úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech; poškozování lidských práv, šikana, diskriminace **Právní základy státu** -státní občanství ČR; Ústava ČR; složky státní moci, jejich orgány a instituce, obrana státu	
Objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství	Jmenuje právní odvětví (pracovní, rodinné…)	**Právní řád České republiky –** význam a funkce právního řádu, orgány právní ochrany občanů, soustava soudů; právní norma, předpis, publikování právních předpisů	
Uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava; koupě, oprava či pronájem věci	Na příkladech se seznámí s jednoduchými smlouvami	**Právo v každodenním životě** – důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající; základní práva spotřebitele; styk s úřady	
Dodržuje právní ustanovení, která	Vysvětlí pojem právní odpovědnost	**Protiprávní jednání -** porušování	**Osobnostní a sociální výchova-** INT –

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
se na něj vztahují a uvědomuje si rizika jejich porušování		předpisů v silničním provozu, porušování práv k duševnímu vlastnictví	Kooperace a kompetice, Řešení problémů s rozhodovací dovedností, Hodnoty, postoje, praktická etika
Rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů	Popíše soudní systém ČR	**Protiprávní jednání –** trestní postižitelnost	
Rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady	Je si vědom důsledků protiprávního jednání Rozlišuje trestní odpovědnost nezletilých a mladistvých	**Protiprávní jednání -** druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce	
Diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání	Uvede příklady korupčního jednání Diskutuje o příčinách, důsledcích a řešení korupčního jednání v konkrétních situacích	**Protiprávní jednání -** druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce	
Člověk, stát a hospodářství			
Rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směruje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků ze státního rozpočtu	Rozlišuje různé druhy daní Vyjmenuje zdroje příjmů státu	**Hospodaření** -rozpočet státu, význam daní	
Vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít	Uvede příklady bankovních služeb Vysvětlí rozdíl mezi komerčním a zákonným pojištěním	**Banky a jejich služby -** aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění, produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků	
Mezinárodní vztahy, globální svět			
Popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování	Uvádí příklady výhod členství v EU Jmenuje některá práva občana EU	**Evropská integrace –** podstata, význam, výhody; Evropská unie a ČR	**Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech –** INT Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané
Uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní	Popíše na příkladu vliv globalizace na životní prostředí	**Globalizace -**významné globální problémy	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
příčiny i možné důsledky			
Objasní souvislosti globálních a lokálních problémů	Navrhne způsob řešení lokálního problému v regionu	**Globalizace** - projevy	**Výchova demokratického občana –** INT Formy participace občanů v politickém životě

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
Žák:

- respektuje mravní principy a pravidla společenského soužití
- uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích a rozlišuje projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem
- rozpoznává hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a je ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům
- je seznámen s nebezpečím rasismu a xenofobie
- respektuje kulturní zvláštnosti, názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti
- chápe význam vzdělávání v kontextu s profesním uplatněním
- formuluje své nejbližší plány
- stručně popíše sociální, právní a ekonomické otázky rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků
- sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti
- ukáže na příkladech vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet
- uvede příklady služeb, které banky nabízejí
- uvědomuje si význam sociální péče o potřebné občany
- uvede základní prvky fungování demokratické společnosti
- chápe státoprávní uspořádání České republiky, zákonodárných orgánů a institucí státní správy
- uvede symboly našeho státu a zná způsoby jejich užívání
- vyjmenuje základní práva a povinnosti občanů
- na příkladu vysvětlí, jak reklamovat výrobek nebo službu
- uvede příklady, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele
- uvědomuje si rizika porušování právních ustanovení a důsledky protiprávního jednání
- uvede základní informace o sociálních, právních a ekonomických otázkách rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků
- vyřizuje své osobní záležitosti včetně běžné komunikace s úřady; požádá v případě potřeby vhodným způsobem o radu
- rozeznává nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy
- v krizových situacích využívá služby pomáhajících organizací
- uvede příklady základních práv občanů ČR v rámci EU a způsoby jejich uplatňování

5.6. Člověk a příroda

Charakteristika vzdělávací oblasti:

Vzdělávací oblast člověk a příroda zahrnuje okruh problémů spojených se zkoumáním přírody. Poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům a jejich zákonitostem. Dává jim tím i potřebný základ pro lepší pochopení a využívání současných technologií a pomáhá jim lépe se orientovat v běžném životě.

V této vzdělávací oblasti dostávají žáci příležitost poznávat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Na takovém poznání je založeno i pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav i člověka, včetně možných ohrožení plynoucích z přírodních procesů, z lidské činnosti a zásahů člověka do přírody. Vzdělávací oblast také významně podporuje vytváření otevřeného myšlení (přístupného alternativním názorům), kritického myšlení a logického uvažování.

Vzdělávací obory vzdělávací oblasti člověk a příroda, jimiž jsou Fyzika, Chemie, Přírodopis a Zeměpis, svým činnostním a badatelským charakterem výuky umožňují žákům hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů, a tím si uvědomovat i užitečnost přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě. Zvláště významné je, že při studiu přírody specifickými poznávacími metodami si žáci osvojují i důležité dovednosti. Jedná se především o rozvíjení dovednosti soustavně, objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat a měřit, vytvářet a ověřovat hypotézy o podstatě pozorovaných přírodních jevů, analyzovat výsledky tohoto ověřování a vyvozovat z nich závěry. Žáci se tak učí zkoumat příčiny přírodních procesů, které mají vliv i na ochranu zdraví, životů, životního prostředí a majetku, souvislosti či vztahy mezi nimi, klást si otázky (Jak? Proč? Co se stane, jestliže?) a hledat na ně odpovědi, vysvětlovat pozorované jevy, hledat a řešit poznávací nebo praktické problémy, využívat poznání zákonitostí přírodních procesů pro jejich předvídání či ovlivňování.

Ve výše zmíněných vzdělávacích oborech žáci postupně poznávají složitost a mnohotvárnost skutečnosti, podstatné souvislosti mezi stavem přírody a lidskou činností, především pak závislost člověka na přírodních zdrojích a vlivy lidské činností na stav životního prostředí a na lidské zdraví. Učí se zkoumat změny probíhající v přírodě, odhalovat příčiny a následky ovlivňování důležitých místních i globálních ekosystémů a uvědoměle využívat své přírodovědné poznání ve prospěch ochrany životního prostředí a principů udržitelného rozvoje. Komplexní pohled na vztah mezi člověkem a přírodou, jehož významnou součástí je i uvědomování si pozitivního vlivu přírody na citový život člověka, utváří - spolu s fyzikálním, chemickým a přírodopisným vzděláváním - také vzdělávání zeměpisné, které navíc umožňuje žákům postupně odhalovat souvislosti přírodních podmínek a života lidí i jejich společenství v blízkém okolí, v regionech, na celém území ČR, v Evropě i ve světě.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Zeměpis, který má přírodovědný i společenskovědní charakter, je v zájmu zachování celistvosti oboru umístěn celý v této vzdělávací oblasti. Vzdělávací oblast člověk a příroda navazuje na vzdělávací oblast člověk a jeho svět, která na elementární úrovni přibližuje přírodovědné poznávání žákům 1. stupně základního vzdělávání, a kooperuje především se vzdělávacími oblastmi Matematika a její aplikace, člověk a společnost, člověk a zdraví a člověk a svět práce a přirozeně i s dalšími vzdělávacími oblastmi.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí s využitím různých empirických metod poznávání (pozorování, měření, experiment) i různých metod racionálního uvažování
- potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi
- způsobu myšlení, které vyžaduje ověřování vyslovovaných domněnek o přírodních faktech více nezávislými způsoby

- posuzování důležitosti, spolehlivosti a správnosti získaných přírodovědných dat pro potvrzení nebo vyvrácení vyslovovaných hypotéz či závěrů
- zapojování do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, k vlastnímu zdraví i zdraví ostatních lidí
- porozumění souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí
- uvažování a jednání, která preferují co nejefektivnější využívání zdrojů energie v praxi, včetně co nejširšího využívání jejích obnovitelných zdrojů, zejména pak slunečního záření, větru, vody a biomasy
- utváření dovedností vhodně se chovat při kontaktu s objekty či situacemi potenciálně či aktuálně ohrožujícími životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí lidí

5.6.1. Fyzika

Vzdělávací oblast:	**Člověk a příroda**
Vyučovací předmět:	**Fyzika**

Charakteristika a cílové zaměření vzdělávacího předmětu Fyzika:

Předmět navazuje na výuku matematiky, prvouky, přírodovědy a vlastivědy na prvním stupni. Vyučuje se od šestého do devátého ročníku. Obsahově se fyzika člení do oblastí, které pokrývají široké spektrum přírodních jevů. Vyučování fyziky žákům poskytuje prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním jevům a jejich zákonitostem, nabízí dobrodružství poznávání a chápání okolního světa. Dává jim dobrý základ pro lepší porozumění a využívání současných technologií a pomáhá žákům lépe se orientovat v běžném životě. Rozvíjí u žáků logické myšlení, představivost a schopnost řešit fyzikální příklady. Důraz je kladen i na praktické činnosti realizované formou pokusů či měření nebo využití ICT.

Vyučující fyziky podporují samostatné a otevřené myšlení žáků, umožňují jim zamýšlet se nad zadanými problémy souvisejícími s přírodními jevy a vyjadřovat k nim vlastní názory. Vedou žáky k pochopení složitosti a komlexnosti vztahů člověka a životního prostředí a rozvíjí environmentální povědomí žáků.

Obsah předmětu je rozdělen do složek:

1. Látky a tělesa – 6. ročník
2. Pohyb těles, síly – 7. ročník
3. Mechanické vlastnosti tekutin – 7. ročník
4. Energie – 8. ročník, 9. ročník
5. Zvukové děje – 8. ročník
6. Elektromagnetické a světelné děje – 7. ročník, 8. ročník, 9. ročník
7. Vesmír – 9. ročník

1. Společné výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Žáci jsou vedeni k:
- výběru a využití vhodných způsobů a metod pro efektivní učení
- propojování získaných poznatků do širších celků, a nalézání souvislostí
- tomu, aby dokázali získané poznatky kriticky posoudit, porovnat a formulovat závěry
- tomu, aby poznali smysl a cíl učení, měli pozitivní vztah k učení

Učitel:
- vede žáky k vyhledávání, shromažďování, třídění, porovnávání informací
- vede žáky k používání odborné terminologie
- vede žáky k samostatnému pozorování a porovnávání získaných informací
- vede žáky ve skupině i samostatně experimentovat a porovnávat dosažené výsledky
- vede žáky k nalézání souvislostí
- poskytuje žákům prostor, aby individuálně nebo ve skupinách pozorovali fyzikální tělesa a jevy, hovořili o pozorovaném, vyvozovali závěry nebo domněnky o fyzikální podstatě pozorovaných jevů nebo o jejich průběhu
- nechá žáky měřit fyzikální vlastnosti těles, zapisovat naměřené hodnoty do tabulek, uvažovat o správnosti a možnostech měření, porovnávat své výsledky se spolužáky, hodnotit své výsledky a závěry dál používat pro své učení
- vede žáky k tomu, aby vysvětlili pozorované jevy, kladli si otázky, hledali na ně odpovědi, hledali a řešili praktické problémy
- dává žákům možnost využívat dřívějších vědomostí a uvědomit si, že mnohé poznatky znají již z nižších ročníků, z jiné výuky, ze života, z četby, z vlastních pozorování
- podporuje u žáků, aby si uvědomili, kterému učivu rozumí, co si samostatně dovedou ověřit

Kompetence komunikativní
Žáci jsou vedeni k:
- tomu, aby dokázali formulovat a vyjádřit své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřují se souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- umět naslouchat promluvám druhých lidí, vhodně na ně reagovat

Učitel:
- umožňuje žákům, aby vyjadřovali své názory na probírané fyzikální jevy, popisovali situace při experimentování, dotazovali se na vzniklé nejasnosti, komunikovali se spolužáky, sledovali jejich závěry
- vede žáky k tomu, aby porovnávali svoje výsledky pozorování se závěry spolužáků, argumentovali, obhajovali svoje závěry, poučili se od druhých, naslouchali upřesněním učitele
- vyžaduje od žáků, aby používali odborné názvy veličin, jejich jednotek a o fyzikálních jevech se postupně začali vyjadřovat odborně
- pracuje s učebnicí, sbírkami úloh, tabulkami a grafy

Kompetence k řešení problémů
Žáci jsou vedeni k:
- tomu, aby byli schopni pochopit problém, vyhledat k němu vhodné informace, diskutovat o možnostech řešení
- učit se myslet kriticky a hájit svá rozhodnutí

Učitel:
- nechá žáky samostatně měřit hodnoty fyzikálních veličin, připravovat si různé materiály a jednoduché pomůcky k pokusům
- vede žáky k tomu, aby promýšleli a plánovali způsob provedení pokusu, navrhovali způsob řešení daného problému, experimentovali podle zadaného návodu, využívali matematických prostředků k záznamu výsledků a průběhu pozorování
- dává žákům možnost, aby vyslovovali domněnky o pozorovaných jevech, ověřovali si správnost svých domněnek
- vede žáky k tomu, aby osvědčené postupy aplikovali v podobných situacích, vyhledávali informace vhodné k řešení problému, obhajovali své závěry

a svá rozhodnutí

Kompetence sociální a personální
Žáci jsou vedeni k:
- spolupráci ve skupinách na základě vytvořených pravidel
- upevňování dobrých vztahů mezi spolužáky
- tomu, aby si vzájemně pomáhali, byli schopni o pomoc požádat

Učitel:
- vede žáky ke spolupráci při řešení problémů využíváním skupinového vyučování
- vede žáky k utváření pocitu zodpovědnosti za svá jednání
- vede žáky k ochotě pomoci a o pomoc požádat
- vede žáky k spoluúčasti na vytváření kritérií hodnocení a k následnému hodnocení svých výsledků
- vede žáky k dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů
- vede žáky k občanské odpovědnosti za vytváření podmínek pro udržitelný rozvoj v lokálním a globálním měřítku

Kompetence občanské
Žáci jsou vedeni k:
- respektování názorů druhých
- uvědomění si svých práv a povinnosti ve škole i mimo školu
- správnému rozhodování

Učitel:
- vede žáky k pochopení práv a povinností v souvislosti s ochranou životního prostředí, ochranou vlastního zdraví i zdraví svých blízkých
- vede žáky k uvědomění si svých školních povinností a odpovědnosti za svou domácí přípravu
- vede žáky k zodpovědnému chování v krizových situacích a poskytnutí účinné pomoci
- vede žáky k dodržování pravidel slušného chování
- dává žákům možnost, aby sami rozhodovali, které dovednosti již dobře ovládají, co ještě potřebují udělat a zjistit, aby svoje úkoly zvládli
- necháme žáky, aby sami zvážili, na co je třeba pamatovat, aby byla zachována bezpečnost při provádění pokusů
- podporujeme tvořivé nápady žáků

Kompetence pracovní
Žáci jsou vedeni k:
- tomu, aby se při pokusech řídily pravidly bezpečného chování
- efektivní práci
- odevzdávání úkolů v termínu a v požadované kvalitě

Učitel:
- rozvíjí zručnost žáků při sestavování pokusů, dovednost výběru vhodných pomůcek
- vyžaduje od žáků zodpovědný přístup k zadaným úkolům a úplné dokončení práce

- trvá na šetrném zacházení s pomůckami

Kompetence digitální

Žáci jsou vedeni k:
- efektivnímu používání digitálních měřidel
- používání výpočetní techniky k k záznamu naměřených dat a jejich zpracování
- modelování fyzikálních dějů pomocí počítačového softwaru
- využívání videozáznamů vlastních pokusů
- tomu, aby zkoumali fyzikální jevy pomocí počítačových simulací
- vyhledávání v otevřených zdrojích data k řešení zadaného problému, třídí je a kriticky vyhodnocuje
- sestavování počítačových prezentací výsledků svých řešení a hledaní ve výsledcích vzájemné souvislosti fyzikálních jevů
- vyhledávání v otevřených zdrojích data dokumentující aplikace fyzikálních jevů v jiných oblastech vědy a v technice
-využívání digitální zařízení při řešení problémů a při práci v týmu
- tomu, aby si vytvářeli pro další vzdělávání vlastní digitální portfolio

Učitel:
- vede žáky k využívání digitálních technologií při pozorování fyzikálních jevů
- vede žáky k využívání digitálních technologií při měření a zpracování naměřených dat
- vede žáky k využívání digitálních záznamů experimentů a vizuálních simulací k popisu a vysvětlení fyzikálních jevů
- vede žáky k řešení problémů sběrem a tříděním dat z otevřených zdrojů
- vede žáky k tomu, aby při týmové práci, při řešení problémů a při diskuzi o výsledcích úloh používali efektivně digitální komunikační prostředky, volili k tomu vhodné nástroje (zejména při distančním vzdělávání)
- vede žáky k tomu, aby své vytvořené nebo získané výukové materiály a záznamy o použitých zdrojích ukládali do svého elektronického portfolia k dalšímu využití při vzdělávání

Metody evaluace:
- rozhovor, řízená diskuze, pozorování, vzájemné hodnocení, testy, prezentace, samostatná práce, sebehodnocení, dialog, praktická cvičení

3. Učební plán předmětu Fyzika v souladu s učebním plánem školy

ročník	1.	2.	3.	4.	5.	celkem	6.	7.	8.	9.	celkem
Fyzika	0	0	0	0	0	0	1	2	2	2	7

Vzdělávací obsah předmětu Fyzika v 6. ročníku

Vyučovací předmět :	**Fyzika**
Období – ročník :	**2. stupeň – 6. ročník**
Počet hodin :	**1**

Očekávané výstupy v 6. ročníku:

Očekávané výstupy	**Dílčí výstupy**	**Učivo**	**Průřezové téma**
Látky a tělesa			
Změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa	Rozhodne mezi tělesem a látkou, Charakterizuje jednotlivá skupenství látek Rozpozná, zda na těleso působí síla, chápe vznik gravitační síly Rozliší obecnou vlastnost tělesa od fyzikální veličiny Změří délku tělesa v různých jednotkách délky Váží na laboratorních vahách Pomocí odměrného válce změří objem tělesa	Látka a těleso Síla, Vzájemné působení těles Gravitační síla. Gravitační pole. Složení látek **Skupenství látek** Vlastnosti pevných, kapalných a plynných látek **Měřené veličiny** Délka, měření délky, délková měřidla Objem, měření objemu Hmotnost, rovnoramenné váhy Hustota Čas, Teplota	
Uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí	Využívá poznatky o částicové stavbě látek, uvede příklady Brownova pohybu a difuze Fyzikálně vysvětlí zelektrování těles a vznik iontu, správně používá pojem atom, molekula a iont, má představu o tom, z čeho se skládá atom Popíše tyčový magnet, objasní přitahování a odpuzování magnetů na základě existence magnetické síly a magnetického pole, popíše silový účinek pomocí indukčních čar	Difuze, Brownův pohyb Model atomu Elektrické vlastnosti látek. Atomy různých prvků Ionty. Elektrování těles. Elektrické pole Magnetické vlastnosti látek Póly magnetu Magnetizace látky Magnetické pole, indukční čáry	

Určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikost, směry a výslednici	Vysvětlí pojmy gravitační síla a gravitační pole	Síla, Vzájemné působení těles **Gravitační pole a gravitační síla**	
Předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty	Vysvětlí, jak se změní objem a délka tělesa při změně teploty	Měření teploty, teplotní roztažnost látek	
Využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů	Porozumí pojmu hustota	Výpočet hustoty látky Výpočet hmotnosti látky	

Vzdělávací obsah předmětu Fyzika v 7. ročníku

Vyučovací předmět:	**Fyzika**
Období – ročník:	**2. stupeň – 7. Ročník**
Počet hodin:	**2**

Očekávané výstupy v 7. ročníku:

Očekávané výstupy	**Dílčí výstupy**	**Učivo**	**Průřezové téma**
Pohyb těles			
Rozhodne, jaký druh tělesa koná vzhledem k jinému tělesu	Rozhodne, zda je dané těleso v klidu či pohybu vzhledem k jinému tělesu, jaký druh pohybu koná vzhledem k jinému tělesu	**Pohyby těles**. Klid a pohyb tělesa Pohyb přímočarý a křivočarý Pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný	
Využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles	Počítá příklady z praxe - rychlost pohybujícího se tělesa, dráhu, kterou urazí Z grafu závislosti dráhy rovnoměrného pohybu na čase určuje rychlost, k danému času dráhu a naopak Určí průměrnou rychlost z dráhy uražené tělesem za určitý čas	Rychlost rovnoměrného pohybu. Průměrná rychlost nerovnoměrného pohybu.	

Síly			
Určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici	Určí výpočtem i graficky velikost a směr výslednice dvou sil stejných či opačných směrů Pozná, kdy jsou dvě síly v rovnováze Určí pokusně těžiště tělesa a pro praktické situace využívá fakt, že poloha těžiště závisí na rozložení látky v tělese Popisuje všechny účinky síly na těleso, vysvětluje praktický význam těchto účinků V jednoduchých případech určí velikost a směr působící tlakové síly Užívá s porozuměním vztah mezi tlakem, tlakovou silou a obsahem plochy, na níž síla působí	Měření gravitační síly. **Výslednice dvou sil stejných a opačných směrů** Skládání sil stejného a opačného směru. Rovnováha sil. Těžiště tělesa. Účinky působících sil na těleso. Urychlující a brzdné síly. **Třecí síla.** **Tlaková síla a tlak**.	
Mechanické vlastnosti tekutin			
Využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů	Užívá Pascalův zákon k vysvětlení funkce hydraulických zařízení Vysvětlí vznik hydrostatického tlaku a tlakové síly uvnitř kapaliny a matematicky je vyjadřuje Vysvětlí vznik atmosférického tlaku a změří ho Vysvětluje závislost atmosférického tlaku na nadmořské výšce, teplotě, vlhkosti Určuje tlak plynu v uzavřené nádobě	**Pascalův zákon**. Hydraulické zařízení. **Hydrostatický a atmosférický tlak.** Hydrostatický tlak. Atmosférický tlak a jeho měření. Tlak plynu v uzavřené nádobě. Hydrostatická vztlaková síla. **Archimédův zákon.** Plování těles v kapalině. Vztlaková síla v atmosféře.	
Elektromagnetické a světelné děje			

Využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh	Rozpozná ve svém okolí různé zdroje světla, rozliší zdroj a těleso, které světlo pouze odráží Objasní vznik stínu, určí fáze Měsíce, porozumí postavení planet při zatmění Slunce a Měsíce Vyhledá rychlosti světla v tabulkách pro vakuum a další optická prostředí Zná odraz světelného paprsku na rozhraní dvou prostředí, využívá zákona odrazu k nalezení obrazu v rovinném zrcadle	**Vlastnosti světla**. Přímočaré šíření světla. Měsíční fáze. Rychlost světla. Stín. Zatmění Slunce a Měsíce. Zákon odrazu.	

Vzdělávací obsah předmětu Fyzika v 8. ročníku

Vyučovací předmět:	**Fyzika**
Období – ročník:	**2. stupeň – 8. ročník**
Počet hodin:	**2**

Očekávané výstupy v 8. ročníku:

Očekávané výstupy	**Dílčí výstupy**	**Učivo**	**Průřezové téma**
Energie			
Využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem	S porozuměním používá vztahy $W=Fs$, $P=W/t$, $\eta=P/Po$ při řešení úloh a praktických cvičení Z vykonané práce určí v jednoduchých případech změnu polohové a pohybové energie, Porovná pohybové energie těles na základě rychlostí a hmotností	Pohybová a polohová energie.	
Zvukové děje			

Rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku	Určí, co je v jeho okolí zdrojem zvuku Chápe podstatu zvuku Vysvětluje šíření zvuku v hmotném prostředí, využívá s porozuměním poznatek, že rychlost zvuku závisí na prostředí, ve kterém se zvuk šíří Objasní vznik ozvěny a odraz zvuku na překážce Vysvětluje pojmy frekvence, perioda,výška tónu	**Vlastnosti zvuku.** Zvukový rozruch. Zdroje zvuku. Šíření zvuku prostředím. Rychlost zvuku. Odraz zvuku. Ozvěna. Tón. Výška tónu. Frekvence.	
Posoudí zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí	Určí možnosti, jak omezit nepříznivý vliv nadměrně hlasitého zvuku na člověka	Ucho jako přijímač zvuku. Ochrana před nadměrným hlukem.	
Elektromagnetické děje a světelné děje			
Sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu	Sestaví elektrický obvod,pomocí značek namaluje schéma zapojení, zařazuje ampérmetr a voltmetr do obvodu Dodržuje pravidla bezpečné práce při zacházení s el. zařízením	**Elektrický obvod**. Schéma jednoduchého elektrického obvodu. Schématické značky. Bezpečné zacházení s elektrickými zařízeními	
Rozliší stejnosměrný proud od střídavého **a změří elektrický proud a napětí**	Vysvětlí pojem el. proud a el. napětí, zná značky, jednotky Pokusně ověří za jakých podmínek prochází obvodem elektrický proud,objasní účinky elektrického proudu (tepelné, světelné, pohybové)	**Elektrické a magnetické pole.** Elektrický proud. Elektrické napětí.	
Rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností	Rozliší elementární náboj a elektrický náboj, používá značku a jednotku Popíše působení odpudivé a přitažlivé el.síly Rozliší homogenní a různorodé el. pole Rozliší vodič od izolantu a fyzikálně objasní	**Elektrické a magnetické pole.** Elektrický náboj. Vodič a izolant v elektrickém poli.	

Vzdělávací obsah předmětu Fyzika v 9. ročníku

Vyučovací předmět:	**Fyzika**
Období – ročník:	**2. stupeň – 9. ročník**
Počet hodin:	**2**

Očekávané výstupy v 9. ročníku:

Očekávané výstupy	**Dílčí výstupy**	**Učivo**	**Průřezové téma**
Elektromagnetické a světelné děje			
Využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní	Na základě experimentu chápe souvislost mezi elektrickým a magnetickým polem a umí popsat využití této souvislosti v praxi Vysvětluje princip fungování elektromagnetu,el. zvonku, měřících přístrojů, popíše funkci elektromotoru a uvede příklady z praxe Rozumí elektromagnetické indukci jako změně magnet. pole v okolí cívky a vzniku indukovaného napětí Určuje magnetický pól cívky,kterou prochází el. proud, nebo indukovaný proud	Magnetické pole cívky s proudem. Elektromagnet a jeho využití. Elektromotor. Elektromagnetická indukce	

Rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí	Objasní vznik střídavého proudu, rozliší stejnosměrný proud od střídavého na základě jejich časového průběhu Zapojuje ampérmetr a voltmetr do obvodu a měří el. proud či napětí, Popisuje funkci transformátoru a jeho funkci při přenosu elektrické energie Dokáže popsat způsob výroby a přenosu el. energie	Střídavý proud. Měření efektivního proudu a efektivního napětí. Transformátor. Rozvodná elektrická síť.	
Rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností	Na základě částicového složení látek a analýzy jejich vlastností rozliší vodič, polovodič, izolant Je schopen vysvětlit pojmy – elektroda, elektrolyt,chápe podstatu přenosu el. proudu v kapalinách a plynech uvede příklady vedení el. proudu v kapalinách a plynech	Vedení proudu v polovodičích Vedení elektrického proudu v kapalinách a plynech.	
Využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh	Pokusně určí rozdíl mezi dutým a kulovým zrcadlem, uvede příklady z praxe, pokusně i graficky najde obraz předmětu odrazem na kulových zrcadlech	**Vlastnosti světla** Zrcadla. Zobrazení předmětu zrcadly	

Rozhodne ze znalosti rychlosti světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami	Rozhodne na základě znalostí o rychlostech světla ve dvou prostředích, zda se světlo při přechodu láme ke kolmici nebo od kolmice Rozliší pokusně spojku a rozptylku; zobrazí předmět pomocí spojky a rozptylky Porozumí pojmům krátkozrakost a dalekozrakost a způsobu nápravy těchto očních vad brýlemi Dokáže popsat, z čeho jsou složeny jednoduché optické přístroje a jejich využití v praxi Pokusně objasní rozklad bílého světla optickým hranolem, vysvětlí vznik duhy a spojité spektrum	Lom světla. Optické rozhraní Optické čočky Zobrazení předmětu čočkami Optické vlastnosti oka Užití čoček v praxi. Rozklad bílého světla hranolem	
Energie			
Využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh	Ovládá vztahy W=UIt, P=UI, které využívá při řešení konkrétních úloh, zná značky a jednotky - rozumí podstatě složení hmoty, dovede si představit jádro atomu a energii, kterou lze rozpadem jádra získat Vysvětlí, jak se štěpí atomové jádro, pojem řetězová reakce Popíše na jakém principu pracuje jaderný reaktor, porozumí výrobě el. energie v jaderné elektrárně a zajištění bezpečného provozu v jaderné elektrárně Dokáže popsat nepříznivý vliv radioaktivního a ultrafialového záření na lidský organismus	Elektrická práce. Elektrická energie. Elektrický příkon Jaderná energie Radioaktivita Štěpné reakce Jaderný reaktor Jaderná elektrárna Ochrana před jaderným zářením	
Zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	Zajímá se o vliv uvolňování jaderné energie na životní prostředí	Obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie	
Vesmír			

Objasní pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet	Získá všeobecnou představu o vzniku a vývoji světa kolem nás, o zákonitostech pohybu vesmírných těles (na základě poznatků o gravitačních silách), popíše Sluneční soustavu	Vesmír, Sluneční soustava	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
Žák

- změří v jednoduchých konkrétních případech vhodně zvolenými měřidly důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa – délku, hmotnost, čas
- rozeznává, že je těleso v klidu, či pohybu vůči jinému tělesu
- zná vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného přímočarého pohybu těles při řešení jednoduchých problémů
- rozezná, zda na těleso v konkrétní situaci působí síla
- využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení jednoduchých praktických problémů
- uvede vzájemný vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem (bez vzorců)
- pojmenuje výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí
- rozpozná zdroje zvuku, jeho šíření a odraz
- posoudí vliv nadměrného hluku na životní prostředí a zdraví člověka
- sestaví podle schématu jednoduchý elektrický obvod
- vyjmenuje zdroje elektrického proudu
- rozliší vodiče od izolantů na základě jejich vlastností; zná zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji a zařízeními; zná druhy magnetů a jejich
- praktické využití; rozpozná, zda těleso je, či není zdrojem světla
- zná způsob šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí; rozliší spojnou čočku od rozptylky a zná jejich využití
- objasní pohyb planety Země kolem Slunce a pohyb Měsíce kolem Země
- zná planety sluneční soustavy a jejich postavení vzhledem ke Slunci
- osvojí si základní vědomosti o Zemi jako vesmírném tělese a jejím postavení ve vesmíru

5.6.2. Chemie

Vzdělávací oblast:	**Člověk a příroda**
Vyučovací předmět:	**Chemie**

Charakteristika a cílové zaměření vzdělávacího předmětu:

V předmětu je kladen důraz na experimentální činnosti a na řešení problémových úloh, které mají vztah k praxi, nebo k dějům, které nás obklopují. Učební předmět poskytuje žákům příležitosti k tomu, aby pochopili, že bez základních znalostí o chemických látkách a jejich reakcí se člověk neobejde v žádné z oblastí své činnosti, aby si uvědomovali významné uplatnění chemie v budoucnosti, aby poznávali nezbytnost y životního prostředí a vlastního zdraví. Učí hledat příčinné souvislosti a řešit problémy související s poznáváním přírody a s praktickým životem.

Cílem předmětu je poskytnout žákům základní teoretické vědomosti a intelektuální dovednosti z obecné chemie, z chemie anorganických a organických sloučenin, které jsou potřebné pro pochopení vztahů mezi strukturou látek, jejich vlastnostmi a možnostmi jejich praktického použití. Výuka směřuje k praktickému zvládnutí chemických výpočtů, chemického názvosloví anorganických i organických sloučenin, k pochopení a aplikaci základních principů chemických reakcí, k porozumění pojmů, které se vztahují ke stavbě atomu, chemické vazbě, periodické soustavě prvků. Chemie tvoří základ pro další odborné vzdělávání a je zařazena mezi základní odborné předměty. Rozvíjí používání informačních a komunikačních technologií pro získávání informací a jejich následné zpracování při samostatné i kolektivní práci a při projektech. Učební osnovy obsahují kromě základního i rozšiřující a specifické učivo, které prohlubuje a doplňuje odbornou složku vzdělání.

Obsah předmětu je rozdělen do složek:
Pozorování, pokus a bezpečnost práce – 8. ročník
Směsi – 8. ročník
Částicové složení látek a chemické prvky – 8. ročník
Chemické reakce – 8. ročník a 9. ročník
Anorganické sloučeniny – 8. ročník
Organické sloučeniny – 9. ročník
Chemie a společnost – 9. ročník

1. Společné výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení
Žáci jsou vedeni k:
- tomu, aby si vybrali a využili vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, propojovali získané poznatky do širších celků, nalézali souvislosti
- kritickému posuzování získaných poznatků, jejich porovnávání a formulování závěrů
- poznání smyslu a cíle učení, pozitivnímu vztahu k učení

Učitel:
- vede systematicky žáka k různým metodám, poznávání přírodních objektů, procesům a jevům.k zjišťování chemických vlastností látek a jejich přeměn
- učí žáka hodnotit a zpracovat informace z hlediska důležitosti i objektivity a využívat je k dalšímu studiu a celoživotnímu učení, správně používat chemické termíny, symboly a značky
- umožňuje žákům na základě propojení poznatků z různých vzdělávacích oblastí utvořit si komplexní pohled, formulovat závěry na základě pozorování a pokusu.
- podněcuje žáky k samostatnému vyhledávání informací

Kompetence komunikativní
Žáci jsou vedeni k:
- formulování a vyjadřování svých myšlenek a názorů v logickém sledu, vyjadřují se souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- tomu, aby se naučili naslouchat promluvám druhých lidí, vhodně na ně reagovat

Učitel:
- vede žáka k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování a argumentaci

- učí žáka stručně, přehledně a objektivně sdělovat (ústně i písemně) postup a výsledky svých pozorování a experimentů
- učí žáka rozumět různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, využívat komunikační technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolím

Kompetence k řešení problémů
Žáci jsou vedeni k:
- schopnosti pochopit problém, vyhledat k němu vhodné informace, diskutovat o možnostech řešení
- kritickému myšlení, schopnosti hájit svá rozhodnutí

Učitel:
- učí žáka přecházet od smyslového poznávání k poznávání založenému na pojmech, prvcích a teoriích , modelech a chápat vzájemné souvislosti
- učí žáka poznatky zobecňovat a dále aplikovat v různých oblastech života
- rozvíjí schopnost objevovat a formulovat problém související s učivem chemie a hledat různé varianty řešení a dává možnost obhajovat svá rozhodnutí
- motivuje žáka k účasti v soutěžích

Kompetence sociální a personální
Žáci jsou vedeni k:
- spolupráci ve skupinách na základě vytvořených pravidel
- upevňování dobrých vztahů ve třídě
- k tomu, aby požádali o pomoc a sami byli připraveni pomoc poskytnout

Učitel:
- vede žáka k osvojení dovednosti a společného hledání řešení problémů
- učí žáka pracovat a diskutovat o problému v malé skupině i v rámci celé třídy, respektovat názory druhých
- uplatňuje, dle možnosti, individuální přístup k žákům zvláště talentovaným, nebo žákům s poruchami učení, žáky motivují a pomáhají jim

Kompetence občanské
Žáci jsou vedeni k:
- respektování názorů druhých, uvědomují si svá práva a povinnosti ve škole i mimo školu
-zodpovědnému rozhodování podle dané situace
- pochopení základních environmentálních problémů, respektují požadavky na kvalitní životní prostředí, jednají v zájmu trvale udržitelného rozvoje

Učitel:
- vede žáka k poznávání možnosti rozvoje, ale i zneužití chemie, učí ho odpovědnosti k zachování zdravého životního prostředí
- poukazuje na významné osobnosti a jejich přínos světu
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- usnadňuje žákovi zvládnout základy teorie
- zadává úkoly tak, aby žáci byli schopni využít poznatků v běžné praxi

Kompetence pracovní
Žáci jsou vedeni k:
-dodržování pravidel při práci v chemii při pokusech
- efektivní práci

Učitel:
- učí žáka optimálně plánovat a provádět pozorování a experimenty a získaná data zpracovávat a vyhodnocovat
- dbá na dodržování bezpečnosti práce a ochrany zdraví svého i druhých a ochrany životního prostředí
- prověřuje pravidelnou přípravu a plnění zadaných úkolů

Kompetence digitální
Žáci jsou vedeni k:
- aktivnímu využívají digitální technologie za účelem získávání, uchovávání, vyhodnocování a sdílení informací a dat při zkoumání vlastností látek, chemických procesů a jevů
- tomu, aby na základě osvojených poznatků z chemie kriticky hodnotili informace šířené v přímé (běžné mezilidské) nebo mediální komunikaci

Učitel:
- vede žáky ke kritické práci s informacemi, efektivní komunikaci a vzájemné spolupráci v digitálním prostředí
- vede žáky k tvorbě a úpravám digitálního obsahu v různých formátech a jeho sdílení s vybranými lidmi
- vede žáky k etickému jednání, ohleduplnosti a respektu k ostatním při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí
- vede žáky k osvojení principů bezpečného chování na internetu a k tomu, aby při práci s informacemi uplatňovali právní a etické normy spojené s využíváním převzatých zdrojů.

Metody evaluace:
- rozhovor, řízená diskuze, pozorování, vzájemné hodnocení, testy, prezentace, samostatná práce, sebehodnocení, dialog, laboratorní práce.

2. Tematické okruhy průřezových témat zařazené do předmětu Chemie

3. Učební plán předmětu Chemie v souladu s učebním plánem školy

ročník	1.	2.	3.	4.	5.	celkem	6.	7.	8.	9.	celkem
Chemie	0	0	0	0	0	0	0	0	1	2	3

Vzdělávací obsah předmětu Chemie v 8. ročníku

Vyučovací předmět:	**Chemie**
Období – ročník:	**2. stupeň – 8. ročník**
Počet hodin:	**1**

Očekávané výstupy v 8. ročníku:

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Pozorování, pokus a bezpečnost práce			
Určí společné a rozdílné vlastnosti látek	Uvede příklady chemického děje Uvede fyzikální a chemické vlastnosti látek Rozliší známé látky podle jejich vlastností, Vyhledá v tabulkách (u vybraných látek) hodnoty hustoty, teploty tání, varu a orientuje se v jejich hodnotách	**Vlastnosti látek** – barva skupenství, hustota, rozpustnost, tepelná a elektrická vodivost **Zásady bezpečné práce** - ve školní pracovně (laboratoři) i v běžném životě **Nebezpečné látky a přípravky** - H-věty, P-věty, výstražné značky a jejich význam	
Pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí	Uvede zásady bezpečné práce ve školní laboratoři (pracovně) Poskytne a přivolá první pomoc při úrazech Uvede příklady nebezpečných látek, jejích výstražné značky a zásady bezpečné práce s nimi Rozpozná označení hořlavých, toxických a výbušných látek Uvede zásady bezpečné práce s běžně prodávanými hořlavinami a výbušninami	**Zásady bezpečné práce** - ve školní pracovně (laboratoři) i v běžném životě **Nebezpečné látky a přípravky** - H-věty, P-věty, výstražné značky a jejich význam	
Směsi			
Rozlišuje směsi a chemické látky	Uvede rozdíly mezi směsí a chemickou látkou	**Směsi**- různorodé, stejnorodé;	

Vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení	Připraví roztok dle požadavku učitele Vypočítá složení roztoků	Hmotnostní zlomek a koncentrace roztoku Složení roztoku, koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasycený roztok	
Navrhne postupy a prakticky provede oddělení složek směsi o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi	Navrhne postupy a prakticky provede oddělení složek směsi o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi	Oddělování složek směsi - filtrace, usazování, sublimace, destilace, krystalizace	
Rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití	Rozlišuje druhy vod podle obsahu rozpuštěných minerálních látek, podle místa výskytu a podle způsobu použití Popíše výrobu pitné vody a způsob čištění odpadních vod	**Voda** – destilovaná, pitná, odpadní; výroba pitné vody; čistota vody	
Částicové složení látek a chemické prvky			
Používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech	Popíše jednotlivé částice tvořící atom Na příkladech vysvětlí vznik vazeb v molekulách sloučenin	**Částicové složení látek** Skladba atomu, elektronový obal, elektron, atomové jádro, proton, neutron Molekula, chemická vazba, chemické sloučeniny	
Orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti	Orientuje se v periodické soustavě prvků = nalezne v tabulce požadovaný prvek, na tabulce ukáže rozdělení prvků do jednotlivých skupin a period Správně pojmenovává prvky a používá značky pro jednotlivé prvky Rozliší kovy a nekovy a uvede příklady vlastností a praktického využití vybraných kovů, slitin a nekovů	**Prvky** – skupiny a periody periodické soustavy chemických prvků; protonové číslo **Chemický prvek** – názvy prvků, značky prvků, vlastnosti a použití vybraných prvků **Chemické sloučeniny** – chemická vazba, názvosloví jednoduchých anorganických sloučenin	
Chemické reakce			

Přečte chemické rovnice a s užitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu	Rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání	**Chemické reakce** – zákon zachování hmotnosti, chemické rovnice Výpočty: látkové množství, molární hmotnost	
Aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu	Aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu	**Faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí** – teplota, velikost povrchu výchozích látek, katalýza, katalyzátor, inhibitor, enzym, katalyzátorové jedy	
Anorganické sloučeniny			
Porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí kyselin a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí	Pojmenovává a zapisuje vzorce oxidů, kyselin, hydroxidů a solí kyselin Porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí kyselin a jejich vliv na životní prostředí aktivně využívá znalostí rozsahu stupnice pH pro měření a provede neutralizaci	**Oxidy** – názvosloví, vlastnosti a použití prakticky významných **Kyseliny a hydroxidy** – kyselost a zásaditost roztoků; vlastnosti, vzorce, názvy a použití vybraných prakticky významných kyselin a hydroxidů **Soli kyslíkaté a nekyslíkaté** – vlastnosti, použití vybraných solí, oxidační číslo, názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných halogenidů	
Orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním lakmusovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi	Orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním lakmusovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi	**Stupnice pH** – rozdělení látek na kyselé, neutrální a zásadité	

Vzdělávací obsah předmětu Chemie v 9. ročníku

Vyučovací předmět:	**Chemie**
Období – ročník:	**2. stupeň – 9. ročník**
Počet hodin:	**2**

Očekávané výstupy v 9. ročníku:

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Chemické reakce			
Aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu	Provede jednoduché chemické reakce Zapíše jednoduchými chemickými rovnicemi průběh chemické reakce	redoxní reakce, oxidační číslo, oxidace a redukce, anoda, katoda, elektrolýza, galvanický článek, koroze	
Organické sloučeniny			
Rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	Rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	**Uhlovodíky –** příklady v praxi významných alkanů, uhlovodíků s vícenásobnými vazbami a aromatických uhlovodíků Názvosloví alkanů, alkenů, alkynů a arenů Adice, eliminace, substituce	
Zhodnotí užívání fosilních a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy	Zhodnotí užívání fosilních a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy	**Paliva –** ropa, uhlí, zemní plyn, průmyslově vyráběná paliva	
Rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	Správně tvoří vzorce z názvů a názvy z vzorců jednotlivých zástupců alkoholů, aldehydů, ketonů a karboxylových kyselin Určí význam vybraných zástupců pro člověka	**Deriváty uhlovodíků –** halogenderiváty, aminy, alkoholy, fenoly, aldehydy, ketony, karboxylové kyseliny, příklady v praxi významných alkoholů a karboxylových kyselin Esterifikace Názvosloví halogenderivátů, aminů, alkoholů, fenolů, aldehydů, ketonů, karboxylových kyselin	
Uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů	Uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů	**Rostlinné a živočišné zdroje bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů**	
Chemie a společnost			

Zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi	Zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi Rozliší prvotní a druhotnou surovinu Uvede příklady získávání surovin Uvede příklady sanace životního prostředí a krajiny poznamenané těžbou surovin Uvede příklady nedevastujících metod získávání surovin	**Chemický průmysl v ČR –** výrobky, rizika v souvislosti s životním prostředím, recyklace surovin, koroze **Průmyslová hnojiva –** typy průmyslových hnojiv, jejich použití **Tepelně zpracované materiály –** cement, vápno, sádra, keramika **Plasty a syntetická vlákna –** vlastnosti, použití, likvidace a recyklace **Detergenty a pesticidy, insekticidy –** použití, zásady bezpečné práce s jedy, ochranné lhůty po použití pesticidů	
Aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací v praxi	Aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací v praxi	**Hořlaviny –** význam tříd nebezpečnosti **Hasící prostředky** – rozdělení podle vhodnosti použití na různé hořící materiály	
Orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka	Orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka	**Léčiva a návykové látky –** typy a druhy léčiv, prevence nemocí, léčebný proces, prevence před zneužíváním návykových látek	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
Žák:

- rozliší společné a rozdílné vlastnosti látek
- pracuje bezpečně s vybranými běžně používanými nebezpečnými látkami
- rozpozná přeměny skupenství látek
- pozná směsi a chemické látky
- rozezná druhy roztoků a jejich využití v běžném životě
- rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich použití
- uvede nejobvyklejší chemické prvky a jednoduché chemické sloučeniny a jejich značky
- rozpozná vybrané kovy a nekovy a jejich možné vlastnosti
- pojmenuje výchozí látky a produkty nejjednodušších chemických reakcí
- popíše vlastnosti a použití vybraných prakticky využitelných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a zná vliv těchto látek na životní prostředí
- orientuje se na stupnici pH, změří pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem

- poskytne první pomoc při zasažení pokožky kyselinou nebo hydroxidem
- zhodnotí užívání paliv jako zdrojů energie
- vyjmenuje některé produkty průmyslového zpracování ropy
- uvede příklady bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů v potravě z hlediska obecně uznávaných zásad správné výživy
- uvede příklady využívání prvotních a druhotných surovin
- zhodnotí využívání různých látek v praxi vzhledem k životnímu prostředí a zdraví člověka

5.6.3. Přírodopis

Vzdělávací oblast:	**Člověk a příroda**
Vyučovací předmět:	**Přírodopis**

Charakteristika a cílové zaměření předmětu Přírodopis:

Přírodopis jako vyučovací předmět je založen na funkční integraci poznatků z biologických a z dalších přírodovědných oborů. Obsah učiva je stanoven a strukturován tak, aby si v průběhu vzdělávání žáci vytvořili ucelenou představu o vztazích mezi živou a neživou přírodou, seznámili se s mnohotvárnými formami života na Zemi a naučili se správně chápat spjatost člověka a jeho života s přírodou a jejími zákonitostmi.

Vzdělávání v předmětu přírodopis směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o přírodu a přírodniny, umožňuje žákům poznat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se, vede k chápání podstatných souvislostí mezi stavem přírody a lidskou činností, vede k uvědomění si důležitosti citlivého stavu k okolnímu prostředí, k odpovědnosti člověka za životní prostředí a život na Zemi, podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování, učí aplikovat přírodovědné poznatky v praktickém životě, seznamuje žáka se stavbou živých organismů, poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům.

Učivo je rozděleno do oblastí:

1. Obecná biologie a genetika – 6. ročník, 9. ročník
2. Biologie hub – 6. ročník
3. Biologie rostlin – 7. ročník
4. Biologie živočichů – 6. ročník, 7. ročník
5. Biologie člověka – 8. ročník
6. Neživá příroda – 9. ročník
7. Základy ekologie – 6. ročník, 7. ročník, 9. ročník
8. Praktické poznávání přírody – 6. ročník, 7. ročník, 9. ročník

1. Společné výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Žáci jsou vedeni k:

- tomu, aby správně vybírali a užívali vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, propojovali získané poznatky do širších celků, nalézali souvislosti
- kritickému posuzování, porovnávání a formulování závěrů

- poznání smyslu a cíle učení, mají pozitivní vztah k učení

Učitel:
- pomáhá žákům rozlišovat základní projevy živých soustav, orientovat se v přehledu vývoje organismů
- vede žáky ke správnému třídění a zařazování vybraných organismů do základních taxonomických jednotek
- vede žáky k tomu, aby na základě zkušeností dokázali z pozorování přírody odvodit závislosti a přizpůsobení organismů podmínkám prostředí
- vede žáky ke schopnosti objasnit a posoudit na základě pozorování základní projevy chování živočichů
- vede žáky k samostatnému posouzení a vysvětlení významu živočichů v přírodě i pro člověka a jejich vzájemný vztah
- na základě pozorování řeší se žáky význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi
- vede žáky k pochopení pojmů-populace, společenstvo, ekosystém a ke schopnosti objasnit základní princip existence každého ekosystému
- upozorňuje žáky na kladný vliv člověka na životní prostředí a klade problémové otázky vedoucí k zamyšlení nad narušováním rovnováhy v ekosystému ve svém okolí i ve světě
- vhodnými metodami seznamuje žáky s formami učení včetně mnemotechnických pomůcek a jiné pomocné techniky
- vede žáky k práci s učebnicí, pracovními sešity a učebními pomůckami
- dbá na to, aby žáci správně používali základní pojmy z biologie a geologie
- vede žáky ke schopnosti samostatně vyhledávat informace i v jiných informačních zdrojích
- podněcuje v žákovi pozitivní vztah k přírodě
- během výuky klade důraz na aktivní spoluúčast žáků při získávání nových vědomostí

Kompetence komunikativní
Žáci jsou vedeni k:
- vyjadřování svých myšlenek a názorů v logickém sledu, se souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchání promluvám druhých lidí a vhodně na ně reagovat

Učitel:
- vede žáky logicky a výstižně odpovědět na zadanou otázku (ústně i písemně)
- učí žáky samostatně vyhledat v textu odpověď na zadanou otázku a odpověď formulovat vlastními slovy
- zařazuje úkoly,které vyžadují využít rejstřík k vyhledávání pojmů a k nalezenému pojmu přiřadit příklad
- v laboratorních cvičeních vede žáky k samostatnému formulování závěru, ke kterému dospěl při pozorováních a pokusech
- pomáhá žákům rozumět běžně užívaným textům, záznamům a obrazovým materiálům a umět je použít

Kompetence k řešení problémů
Žáci jsou vedeni k:
- schopnosti pochopit problém, vyhledat k němu vhodné informace, diskutovat o možnostech řešení
- kritickému myšlení a obhajobě svých rozhodnutí

Učitel:
vede žáky ke srovnávání informací získaných ve škole, v rodině, médiích apod. a k vyvození vlastního názoru
- motivuje žáky k utváření si vlastního vztahu k přírodnímu prostředí kolem sebe a k přírodě jako takové a vede je ke zhodnocení kladného a záporného vlivu člověka na životní prostředí
- vede žáky k poznání vlivu jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života

- seznamuje žáky s aplikací předlékařské první pomoci při poranění a jiném poškození těla
- seznamuje žáky se základními pravidly bezpečnosti práce,vyžaduje jejich dodržování a upozorňuje na správné chování při poznávání živé a neživé přírody
- vede žáky k tomu,aby dokázali přijmout důsledky svých rozhodnutí

Kompetence sociální a personální
Žáci jsou vedeni k:
- spolupráci ve skupinách na základě vytvořených pravidel
- upevňování dobrých vztahů ve třídě
- vzájemné pomoci k tomu, aby si byli schopni o pomoc požádat

Učitel:
- podněcuje žáky tolerantnosti k žákům s horšími vyjadřovacími schopnostmi
- vede žáky k ochotě informovat nepřítomného spolužáka o probíraném učivu či úkolech a případně mu pomoci při jejich řešení
- dbá na to, aby při chybné odpovědi žáci svého spolužáka nezesměšňovali a uvědomili si, že i chybná odpověď může směřovat k pochopení problému vysvětlením, proč byla odpověď chybná
- vede žáky k respektování pravidel práce v týmu a svými pracovními činnostmi ovlivňovat kvalitu společné práce
- vede žáky k tomu,aby svými zkušenostmi přispěli k lepšímu pochopení probíraného učiva

Kompetence občanské
Žáci jsou vedeni k:
- respektování názoru druhých
- uvědomění si svých práva a povinnosti ve škole i mimo školu
- zodpovědnému rozhodování podle dané situace

Učitel:
- dbá na to, aby žáci svým chováním projevovali úctu k práci jiného člověka, neničili veřejnou zeleň nezahlcovali své okolí odpadky
- apeluje na žáky, aby se jako návštěvníci přírody se chovali ohleduplně , neničili rostliny a nerušili svojí přítomností přirozené obyvatele , nezabíjeli je ani netýrali
- poučuje je o tom, jak chránit své zdraví,o významu zdravého životního stylu a vede je k tomu, aby se podíleli na ochraně životního prostředí

Kompetence pracovní
Žáci jsou vedeni k:
- dodržování zásad a pravidel při práci v terénu
- efektivní práci

Učitel:
- vede žáky k tomu, aby získané poznatky a dovednosti využívali při svém studiu a dalším životě
- zadává takové úkoly, při kterých je nutno zvládat základní dovednosti, operace a postupy při pozorování a zkoumání přírody a přírodního matriálu
- dbá na dodržování zásad bezpečnosti, ochrany zdraví a hygieny práce při laboratorních cvičeních a exkurzích
- vede žáky k práci podle daného postupu práce, návodu, náčrtu, orientovat se v jednoduché záznamové dokumentaci (protokoly, LP, ročníkové práce)

- zadává úkoly, při nichž se žáci cvičí ve schopnostech koncentrace na pracovní výkon a jeho dokončení
- dbá, aby v co největší míře žáci využívali znalosti a zkušenosti a vytvářeli si představu o možnostech svého budoucího pracovního uplatnění

Kompetence digitální
Žáci jsou vedeni k:
- tvorbě prezentací a jejich sdílení s vybranými lidmi
- pochopení důležitosti etického jednání ve smyslu využívání převzatých zdrojů v digitálním prostředí

Učitel:
- vede žáky k tvorbě a úpravám digitálního obsahu v různých formátech a jeho sdílení s vybranými lidmi
- vede žáky ke kritickému vyhledávání informací o pozorovaných a zkoumaných organismech a k porovnávání vyhledaných informací s informacemi v dalších zdrojích

Metody evaluace:
- rozhovor, řízená diskuze, pozorování, vzájemné hodnocení, testy, prezentace, samostatná práce, sebehodnocení, dialog, laboratorní práce a praktické cvičení.

2. Tematické okruhy průřezových témat zařazené do předmětu Přírodopis

Environmentální výchova – Ekosystémy, Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí

3. Učební plán předmětu Přírodopis v souladu s učebním plánem školy

ročník	1.	2.	3.	4.	5.	celkem	6.	7.	8.	9.	celkem
Přírodopis	0	0	0	0	0	0	2	2	2	1	7

Vzdělávací obsah předmětu Přírodopis v 6. ročníku

Vyučovací předmět:	**Přírodopis**
Období – ročník:	**2. stupeň – 6. ročník**
Počet hodin:	**2**

Očekávané výstupy v 6. ročníku:

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Obecná biologie a genetika			
Rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů	Vymezí základní projevy života, jeho podmínky Orientuje se v nejdůležitějších názorech na vznik života Má přehled o vývoji organismů	**Vznik, vývoj, rozmanitost, projevy života a jeho význam** výživa, dýchání, růst, rozmnožování, vývin, reakce na podněty názory na vznik života	
Uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka	Uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka	**Viry, bakterie** výskyt, význam a praktické využití	
Biologie hub			
Rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků	Pozná (i pomocí atlasu) naše nejznámější jedlé a jedovaté houby Popíše stavbu plodnic Pozná smrtelně jedovaté druhy hub	**Houby s plodnicemi** stavba, výskyt, význam, zásady sběru, konzumace a první pomoc při otravě houbami **houby bez plodnic** – základní charakteristika, pozitivní a negativní vliv na člověka a živé organismy **Lišejníky** – výskyt a význam	
Biologie živočichů			
Porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	Popíše stavbu a vysvětlí funkci jednotlivých částí živočišné buňky	Buňka **Stavba a funkce jednotlivých částí těla** živočišná buňka, tkáně, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné, rozmnožování	
Rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin	Rozlišuje živočichy podle hlavních znaků, řadí je do hlavních taxonomických skupin	**Vývoj, vývin a systém živočichů** významní zástupci jednotlivých skupin živočichů – prvoci, bezobratlí (žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci)	
Odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní	Popíše základní způsoby života některých lesních a vodních	**Projevy chování živočichů** Bezobratlí (žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši,	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí	živočichů a jejich přizpůsobení danému prostředí	kroužkovci, členovci)	
Zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	Zhodnotí význam živočichů v přírodě, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	**Rozšíření, význam a ochrana živočichů -** hospodářsky a epidemiologicky významné druhy, péče o vybrané domácí živočichy, živočišná společenstva	
Základy ekologie			
Objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému	Objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému	**Organismy a prostředí** – přirozené a umělé ekosystémy, rovnováha v ekosystému	
Vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam	Vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam	**Organismy a prostředí** vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím; potravní řetězce, rovnováha v ekosystému	
Praktické poznávání přírody			
Aplikuje praktické metody poznávání přírody	Pracuje prakticky s mikroskopem a připraví jednoduchý mikroskopický preparát Pracuje s klíčem a atlasy	Buňka Organismy jednobuněčné a mnohobuněčné **Praktické metody poznávání přírody** Systém bezobratlých	

Vzdělávací obsah předmětu Přírodopis v 7. ročníku

Vyučovací předmět:	**Přírodopis**
Období – ročník:	**2. stupeň – 7. ročník**
Počet hodin:	**2**

Očekávané výstupy v 7. ročníku:

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Biologie rostlin			

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům	Seznámí se a rozliší základní pojmy z anatomie a morfologie rostlin Odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům	Buňka **Základní struktura života** **Anatomie a morfologie rostlin** stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin (kořen, stonek, list, květ, semeno, plod)	
Vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin	Vysvětlí závislost rostlin na podmínkách prostředí Vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin	Základní orgány těl rostlin **Fyziologie rostlin** Fotosyntéza, dýchání příjem a výdej vody	
Rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů	Rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů	**Systém rostlin** poznávání a zařazování daných zástupců běžných druhů řas, mechorostů, kapraďorostů (plavuně, přesličky, kapradiny), nahosemenných a krytosemenných rostlin (jednoděložných a dvouděložných), jejich vývoj a využití hospodářsky významných zástupců **Význam rostlin a jejich ochrana**	
Biologie živočichů			
Porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	Porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů	**Stavba a funkce jednotlivých částí těla** Mnohobuněční živočichové - strunatci	
Rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin	Rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny obratlovců, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin	**Vývoj, vývin a systém živočichů** významní zástupci jednotlivých skupin živočichů- strunatci (paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci)	
Odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí	Popíše základní způsoby ivota některých obratlovců jejich přizpůsobení danému prostředí	**Projevy chování živočichů** významní zástupci jednotlivých skupin živočichů- strunatci	**Environmentální výchova** – INT – Ekosystémy
Zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	Vysvětlí význam živočichů v přírodě i pro člověka	**Rozšíření, význam a ochrana živočichů** – hospodářsky a epidemiologicky významné druhy, péče o vybrané domácí živočichy, chov	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
		domestikovaných živočichů, živočišná společenstva	
Základy ekologie			
Uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi	Uvede příklady výskytu organismů v okolí lidských sídel i v jiných ekosystémech Dokáže pojmenovat vztahy mezi jednotlivými organismy	**Organismy a prostředí** Společenstva rostlin a živočichů v různých ekosystémech	
Objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému	Objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému	**Organismy a prostředí** Ekologické pojmy – ekosystém, populace, společenstvo	
Praktické poznávání přírody			
Aplikuje praktické metody poznávání přírody	Pracuje prakticky s lupou, mikroskopem i dalekohledem Pracuje s klíčem a atlasy	Stavba těla rostlin a živočichů **Praktické metody poznávání přírody**	

Vzdělávací obsah předmětu Přírodopis v 8. ročníku

Vyučovací předmět:	**Přírodopis**
Období – ročník:	**2. stupeň – 8. ročník**
Počet hodin:	**2**

Očekávané výstupy v 8. ročníku:

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Biologie člověka			
Určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy	Popíše stavbu lidského těla a vysvětlí funkci orgánů a orgánových soustav a jejich vztahy	Člověk **Anatomie a fyziologie člověka** Stavba funkce jednotlivých částí lidského těla, orgány, orgánové soustavy (opěrná, pohybová, oběhová, dýchací, trávicí, vylučovací a rozmnožovací, řídicí), vyšší nervová činnost	**Environmentální výchova** – PRO Čtyři živly, Základní podmínky života

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze	Má přehled o vývoji člověka Uvede znaky, kterými se člověk liší od ostatních savců (primátů)	**Fylogeneze člověka** Podstata a původ člověka	
Objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří	Objasní podstatu pohlavního rozmnožování Popíše vznik a vývin nového jedince od početí do dospělosti a stáří	**Ontogeneze člověka** Rozmnožovací soustava	
Rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby	Objasní nebezpečí škodlivých vlivů kouření, alkoholu a jiných návykových látek pro zdraví člověka. Rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uvede praktické příklady jejich prevence a léčby.	Orgánové soustavy člověka **Nemoci, úrazy a prevence** příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí; závažná poranění a život ohrožující stavy, epidemie	**Environmentální výchova** – PRO Čtyři živly – Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí

Vzdělávací obsah předmětu Přírodopis v 9. ročníku

Vyučovací předmět:	**Přírodopis**
Období – ročník:	**2. stupeň – 9. ročník**
Počet hodin:	**1**

Očekávané výstupy v 9. ročníku:

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Obecná biologie a genetika			
Vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti	Vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti	**Dědičnost a proměnlivost organismů** Mendlovy zákony – přenos genetických informací	
Uvede příklady dědičnosti v praktickém životě	Uvede příklady dědičnosti v praktickém životě	**Dědičnost a proměnlivost organismů** podstata dědičnosti a přenos dědičných informací, gen, křížení	
Neživá příroda			
Rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek	Určuje vybrané nerosty a horniny podle jejich vzhledu, složení, posoudí praktický význam důležitých nerostů a hornin	**Země** – vznik a stavba Země **Nerosty a horniny** vznik, vlastnosti, kvalitativní třídění, praktický význam a využití zástupců, určování jejich vzorků	
Rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody	Rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody	**Vnější a vnitřní geologické procesy** příčiny a důsledky, vznik litosféry, hydrosféry, pedosféry **Půdy** – složení, vlastnosti a význam půdy **Vývoj zemské kůry a organismů na Zemi** geologické změny, vznik života, výskyt typických organismů a jejich přizpůsobování prostředí	
Uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi	Vysvětlí příčiny globálního oteplování a uvede možná rizika Vysvětlí příčiny vzniku ozonových děr a jejich vliv na živé organismy - charakterizuje mimořádné události vyvolané výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy a základní způsoby ochrany (individuální, kolektivní)	Atmosféra **Podnebí a počasí ve vztahu k životu** význam vody a teploty prostředí pro život, ochrana a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka **mimořádné události způsobené přírodními vlivy** – příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi	
Základy ekologie			

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí	Zná nebezpečí skleníkového efektu, úbytku ozonu Uvědomuje se vliv znečištění na půdy, vodu a atmosféru Zná hlavní globální ekologické problémy	**Ochrana přírody a životního prostředí –** globální problémy a jejich řešení, chráněná území	
Praktické poznávání přírody			
Aplikuje praktické metody poznávání přírody	Dokáže pracovat s určovacími atlasy a klíči	**Praktické metody poznávání přírody** Významní biologové a jejich objevy Horniny a nerosty	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
Žák:
- orientuje se v přehledu vývoje organismů a rozliší základní projevy a podmínky života
- uvede na příkladech vliv virů a bakterií v přírodě a na člověka
- má základní vědomosti o přírodě a přírodních dějích pozná význam rostlin a živočichů v přírodě i pro člověka
- rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby podle charakteristických znaků
- rozlišuje základní rostlinné fyziologické procesy a jejich využití
- uvede význam hospodářsky důležitých rostlin a způsob jejich pěstování
- rozliší základní systematické skupiny rostlin a zná jejich zástupce
- porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů
- rozliší jednotlivé skupiny živočichů a zná jejich hlavní zástupce
- odvodí na základě vlastního pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí
- ví o významu živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy
- popíše stavbu orgánů a orgánových soustav lidského těla a jejich funkce
- charakterizuje hlavní etapy vývoje člověka
- popíše vznik a vývin jedince
- rozliší příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby
- pozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny
- rozliší důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů
- na příkladech uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi
- uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi
- objasní základní princip některého ekosystému
- vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech
- popíše změny v přírodě vyvolané člověkem a objasní jejich důsledky
- pozná kladný a záporný vliv člověka na životní prostředí
- využívá metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu

5.6.4. Zeměpis

Vzdělávací oblast:	**Člověk a příroda**
Vyučovací předmět:	**Zeměpis**

Charakteristika a cílové zaměření předmětu Zeměpis:

Zeměpis obohacuje v návaznosti na prvouku a na vlastivědu celkový vzdělanostní rozhled žáků uvedením do hlavních přírodních, hospodářských a sociálních podmínek a faktorů života lidí v blízkém území místní krajiny, místního regionu, na území České republiky, v Evropě a dalších světadílech. Umožňuje žákům orientovat se v současném světě a v problémech současného lidstva, uvědomovat si civilizační rizika a perspektivy budoucnosti lidstva i vlastní spoluzodpovědnost za kvalitu života na Zemi a vztahů lidí k jejich přírodnímu i společenskému prostředí.

Vzdělávání v předmětu zeměpis směřuje k získávání a rozvíjení orientace v geografickém prostředí, osvojování hlavních geografických objektů, jevů, pojmů a používání poznávacích metod, získávání a rozvíjení dovedností pracovat se zdroji geografických informací, respektování přírodních hodnot, lidských výtvorů a k podpoře ochrany životního prostředí, rozvoji trvalého zájmu o poznávání vlastní země a regionů světa jako nedílné součásti životního způsobu moderního člověka, rozvíjení kritického myšlení a logického uvažování a aplikování geografických poznatků v praktickém životě.

Učivo je rozděleno do oblastí:

1. Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie – 6. ročník, 7. ročník, 8. ročník, 9. ročník
2. Přírodní obraz Země - 6. ročník
3. Regiony světa - 7. ročník, 8. ročník
4. Společenské a hospodářské prostředí – 8. ročník
5. Životní prostředí – 6. ročník, 8. ročník, 9. ročník
6. Česká republika – 9. ročník
7. Terénní geografická výuka, praxe a aplikace – 6. ročník, 9. ročník

1. Společné výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Žáci jsou vedeni k:
- vybírání a užívání vhodných způsobu a metod efektivní učení, propojování získaných poznatků do širších celků, nalézání souvislostí
- kritickému posuzování získaných poznatků, porovnávání a formulování závěrů
- poznání smyslu a cíle učení, k pozitivnímu vztahu k učení

Učitel:
- učí žáka sbírat a třídit informace, zpracovávat a hodnotit data, využívat všechny zdroje informací (texty, obrázky, grafy, tabulky, mapy …
- pomáhá při vyhledávání, shromažďování, třídění, porovnávání informací
- vede k používání odborné terminologie
- pomáhá při nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využitím v praxi

- využívá vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů

Kompetence komunikativní
Žáci jsou vedeni k:
- formulování a vyjadřování svých myšlenek v logickém sledu, vyjadřují se souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchání promluvám druhých lidí, vhodně na ně reagovat
- komunikaci o tvůrčích postupech a výsledcích práce s geoinformačními zdroji a prameny prostřednictvím vhodných digitálních komunikačních prostředků, nástrojů a přístrojů

Učitel:
- vede žáka k vytváření vlastních názorů, formulování vlastního rozhodnutí a uplatňování svých názorů při jednání, učíme využívat informační a komunikační prostředky
- komunikaci mezi sebou a učitelem a k dodržování předem stanovených pravidel vzájemné komunikace
- naslouchání a respektování názorů druhých
- interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů, grafů a jiných forem záznamů v písemné i mluvené podobě

Kompetence k řešení problémů
Žáci jsou vedeni k:
- schopnosti pochopit problém, vyhledat k němu vhodné informace, diskutovat o možnostech řešení
- kritickému myšlení a hájit svá rozhodnutí

Učitel:
- vede žáky k vyhledávání a kombinování informací z různých informačních zdrojů
- užívá metody, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům žáci sami
- argumentuje, k diskuzi na dané téma, k obhajování svých výroků
- odpovídá na otevřené otázky

Kompetence sociální a personální
Žáci jsou vedeni k:
- spolupráci ve skupinách na základě vytvořených pravidel,
- upevňování dobrých vztahů ve třídě
- pomoci a schopnosti o pomoc požádat, učí se vzájemnému naslouchání

Učitel:
- pomáhá při realizaci skupinové práce, a tím k vytváření si pozitivního vztahu k práci, k odpovědnému přístupu k práci své i druhých, k zodpovědnosti za výsledky své činnosti:
- utváří pocit u zodpovědnosti za svá jednání
- spoluúčasti na vytváření kritérií hodnocení a k následnému hodnocení svých výsledků
- učí občanské odpovědnosti za vytváření podmínek pro udržitelný rozvoj v lokálním a globálním měřítku
- vede k respektování autorských práv

Kompetence občanské
Žáci jsou vedeni k:
- respektování názorů druhých, uvědomují si svá práva a povinnosti ve škole i mimo školu
- zodpovědnému rozhodování podle dané situace
- pochopení základních environmentálních problémů, respektování požadavků na kvalitní životní prostředí, jednají v zájmu trvale udržitelného rozvoje

Učitel:
- vede žáky k dodržování pravidel slušného chování
  podporuje zájem žáka o prostředí, v němž žije, přispíváme k schopnosti oceňovat krásy přírody, pociťovat zodpovědnost za zachování životního prostředí pro budoucí generace, chápat významy hodnot, respektovat rovnoprávnost všech lidí
- umožňuje poznávat tradice, zvyky a kultury lidí na jednotlivých kontinentech
- vede k vytváření osobních představ o geografickém a životním prostředí

Kompetence pracovní
Žáci jsou vedeni k:
- dodržování pravidel bezpečného chování v terénu
- efektivní práci

Učitel:
- vede žáky k dodržování pravidel bezpečného chování v terénu
- napomáhá při vyhledávání a využívání různých zdrojů informací
- připravuje žáka bezpečně se pohybovat v přírodě i v jiných terénech, uplatňovat dovednosti i vědomosti v osobním i veřejném životě

Digitální kompetence:
Žáci jsou vedeni k:
- používání geoinformačních technologii ve výuce i v běžném životě
-využívání výhod tištěných i digitálních map pro znázornění, analýzu a hodnocení geografických objektů, jevů a procesů v krajině
-používání í mapy, mapové aplikace a globální družicové navigační systémy k orientaci v terénu, k pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny a sběru geografických dat a informací

Učitel:
- vede žáky k činnostem s digitálními technologiemi využívající digitální mapy, satelitního a leteckého snímkování krajin pro orientaci v terénu
- napomáhá při volbě a účelnému využívání vhodných digitálních technologií při činnostech s digitalizovanými geoinformačními zdroji, prameny a programy
- doporučuje využívání různých možností, jak komunikovat činnosti a výsledky práce s digitalizovanými geografickými reáliemi
- vede žáky k bezpečné a efektivní komunikaci a odpovědnému chování a jednání v digitálním světě

Metody evaluace:
- rozhovor, řízená diskuze, pozorování, vzájemné hodnocení, testy, prezentace, samostatná práce, sebehodnocení, dialog, postoj k ochraně životního prostředí, modelové situace, praktické měření, práce s mapou, topografické měření, práce s informačními zdroji.

2. Tematické okruhy průřezových témat zařazené do předmětu Zeměpis

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá

3. Učební plán předmětu Zeměpis v souladu s učebním plánem školy

ročník	1.	2.	3.	4.	5.	celkem	6.	7.	8.	9.	celkem
Zeměpis	0	0	0	0	0	0	2	2	2	1	7

Vzdělávací obsah předmětu Zeměpis v 6. ročníku

Vyučovací předmět:	**Zeměpis**
Období – ročník:	**2. stupeň – 6. ročník**
Počet hodin:	**2**

Očekávané výstupy v 7. ročníku:

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Geografické informace, zdroje dat, kartografie topografie			
Organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů, elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů	Přiměřeně hodnotí geografické informace z map, atlasů a plánů Porozumí legendě mapy	**Geografická kartografie a topografie** Glóbus a mapa Měřítko a obsah map, práce s mapou Zeměpisná síť, zeměpisné souřadnice **Komunikační geografický a kartografický jazyk** Jazyk mapy, symboly, vysvětlivky, pojmy, topografické útvary – body, linie, plošné útvary	
Používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii	Používá s porozuměním základní pojmy: globus, mapa, plán, obsah, měřítko, výškopis, polohopis,	**Kartografie a topografie** Glóbus a mapa **Komunikační geografický a**	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
	legenda mapy, vysvětlivky, vrstevnice, kóta, nadmořská výška, druhy map, atlasy, zeměpisné souřadnice, zeměpisná poloha	**kartografický jazyk** Geografické, topografické a kartografické pojmy Symboly, značky, vysvětlivky	
Přírodní obraz Země			
Prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů	Vybaví si tvar a složení Země na různých praktických příkladech Vnímá střídání dne a noci, ročních období Zhodnotí důsledky pohybu Země na život lidí a organismů	**Země jako vesmírné těleso** Tvar a pohyby Země Střídání dne a noci Střídání ročních období Časová pásma, datová hranice	
Rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu	Objasní složení atmosféry, rozdíl mezi počasím a podnebí Rozlišuje jednotlivá podnebná pásma Vysvětlí význam vody pro život Rozlišuje skupenství vody a pochopí rozmístění hydrosféry na Zemi Rozlišuje typy půd Uvědomuje si, co ohrožuje půdu Uvědomuje si souvislosti mezi podnebnými pásy, rostlinstvem a živočišstvem	**Krajinná sféra** Složky a prvky přírodní sféry Společenská a hospodářská sféra **Systém přírodní sféry na planetární úrovni** Výšková a šířková stupňovitost krajiny **Systém přírodní sféry na regionální úrovni** Přírodní oblasti	
Porovnává působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a lidskou společnost	Porovnává působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a lidskou společnost	**Krajinná sféra** Složky a prvky přírodní sféry	
Životní prostředí			
Porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajiny	pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajiny	**Krajinná sféra** Typy krajiny Biosféra Přírodní oblasti	
Uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních	Uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů)	**Krajinná sféra** Biosféra Přírodní oblasti - ekosystémy	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
ekosystémů (biomů)			
Terénní geografická výuka, praxe a aplikace			
Ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu	Určuje světové strany na mapě i v terénu Pracuje aktivně s turistickou mapou	Mapa **Cvičení a pozorování v terénu místní krajiny** Určování hlavních a vedlejších světových stran, pohyb podle mapy, práce s mapou, orientace v terénu	
Uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech	Všímá si základních orientačních bodů a jevů v krajině Používá v praxi různé pomůcky (buzolu, mapu, dalekohled)	**Cvičení a pozorování v terénu místní krajiny** Orientační body, jevy, pomůcky a přístroje, stanoviště	

Vzdělávací obsah předmětu Zeměpis v 7. ročníku

Vyučovací předmět:	**Zeměpis**
Období – ročník:	**2. stupeň – 7. ročník**
Počet hodin:	**2**

Očekávané výstupy v 7. ročníku:

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Geografické informace, zdroje dat, kartografie topografie			
Organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů, elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů	Přiměřeně hodnotí geografické informace z map, atlasů, tabulek a grafů Zpracovává data z dostupných informačních a statistických zdrojů	Světadíly, oceány, makroregiony světa **Geografická kartografie a topografie** Praktická cvičení s dostupnými kartografickými produkty	
Regiony světa			
Lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle	Lokalizuje na mapě světa světadíly a oceány podle rozlohy a dalších	Světadíly, oceány, makroregiony světa	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny	zvolených kritérií (přírodní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti)	Charakteristika přírodních a socioekonomických poměrů	
Porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných modelových států	Porovná rozlohu a hospodářské využití Tichého oceánu s ostatními oceány - lokalizuje a hodnotí oblasti s největší sopečnou činností, vysvětlí její následky - podle jazyků, kterými se v Americe mluví, určí oblasti Evropy, ze kterých přišlo nejvíce přistěhovalců -hodnotí význam vědeckého výzkumu v Antarktidě, zapojení ČR do tohoto výzkumu - vysvětlí význam dešťů a některých asijských řek pro oblasti, kterými protékají - hodnotí ekonomické postavení Afriky ve světě	Světadíly, oceány, makroregiony světa	
Zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	Lokalizuje oblasti ohrožené zemětřesením, sopečnou činností a vlnami tsunami, tornády a hurikány Lokalizuje oblasti využívané k cestovnímu ruchu Hodnotí problém kácení Amazonského pralesa, tropických lesů Hodnotí význam omezení porodnosti v některých státech, zejména v Číně a rozdílnost kultury a náboženství v jednotlivých oblastech Porovná státy z hlediska vyspělosti Lokalizuje oblasti válečných konfliktů	Světadíly, oceány, makroregiony světa Afrika, Antarktida, Austrálie, Asie, Amerika **Modelové regiony světa** Přírodní, hospodářské, politické a environmentální problémy	

Vzdělávací obsah předmětu Zeměpis v 8. ročníku

Vyučovací předmět:	**Zeměpis**
Období – ročník:	**2. stupeň – 8. ročník**
Počet hodin:	**2**

Očekávané výstupy v 8. ročníku:

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Regiony světa			
Lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny	Lokalizuje na mapě světa kontinent Eurasie, vymezí hranici mezi Evropu a Asií, porovná rozlohu obou světadílů vzájemně i s ostatními světadíly Lokalizuje na mapě makroregiony Evropy	Světadíly, oceány, makroregiony světa Evropa	
Porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných modelových států	Hodnotí přírodní podmínky Evropy, porovnává přírodní potenciál modelových regionů Porovnává hospodářské poměry regionů Vysvětlí, proč je Evropa nejhustěji osídleným světadílem Dělí obyvatelstvo Evropy do hlavních národnostních skupin, porovnává jejich zvláštnosti a podobnosti Lokalizuje hlavní oblasti turistického ruchu, pozná hlavní evropské kulturní památky	Světadíly, oceány, makroregiony světa Evropa Přírodní a socioekonomické poměry Jazykové, náboženské a kulturní oblasti **Modelové regiony světa** Společenské a environmentální problémy Evropy	**Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** – INT Evropa a svět nás zajímá
Zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	Lokalizuje oblasti ohrožené zemětřesením, sopečnou činností, záplavami, sesuvy půdy Lokalizuje oblasti využívané k cestovnímu ruchu	Světadíly, oceány, makroregiony světa Evropa Přírodní a socioekonomické poměry Cestovní ruch	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
	Popíší vztah člověka k životnímu prostředí, způsoby ochrany přírody a památek (UNESCO) Hodnotí problém nezaměstnanosti, kriminality, terorismu, nemocí Lokalizuje oblasti válečných konfliktů	**Modelové regiony světa** Hospodářské, společenské, politické a environmentální problémy Evropy	
Společenské a hospodářské prostředí			
Posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace	Odvodí biologické odlišnosti lidí v závislosti na oblasti, ve které žijí Vysvětlí příčiny nerovnoměrného rozmístění obyvatelstva na Zemi, objasní pojem přirozený přírůstek Lokalizuje oblasti nejvíce užívaných jazyků, prezentuje vlastní poznatky a zkušenosti týkající se křesťanství (svátky, církevní stavby apod.), porovná s ostatními náboženstvími světa	**Obyvatelstvo světa** Demografické a kulturní charakteristiky Náboženství obyvatel	
Posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel	Objasní pojem urbanizace, porovná typy sídel v jednotlivých částech světa Porovná klady a zápory života ve městě a na vesnici	**Globalizační společenské, politické a hospodářské procesy** Sídelní poměry současného světa Sídelní systémy migrace, urbanizace, aglomerace	
Zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje	Hodnotí význam průmyslu pro život lidí, z praktického života uvádí příklad výrobků a průmyslových firem z jednotlivých odvětví Odvodí nutnost spolupráce mezi jednotlivými odvětvími Vytyčí nejrychleji se rozvíjející průmyslová odvětví Lokalizuje nejprůmyslovější oblasti světa	**Světové hospodářství** Hospodářství a přírodní zdroje Evropy, světa Sektorová a odvětvová struktura Rozdělení států dle hospodářské vyspělosti – ukazatelé hospodářského rozvoje a životní úrovně	
Porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění	Porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění	**Světové hospodářství** Evropa	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
hospodářských aktivit	hospodářských aktivit	Průmysl, zemědělství, služby a cestovní ruch	
Porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků	Porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků	**Regionální, společenské, politické a hospodářské útvary** Rozdělení států dle různých kritérií Porovnávací kritéria Politická, bezpečnostní a hospodářská seskupení	
Lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech	Orientuje se v současných sociálních a geopolitických problémech jednotlivých regionů	**Regionální, společenské, politické a hospodářské útvary** Geopolitické procesy a světová konfliktní ohniska	
Životní prostředí			
Uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	Na mapě lokalizuje oblasti s nejvíce a nejméně zasaženým životním prostředí, u vybraných oblastí hodnotí příčiny jejich narušení Popíše činnost organizací zabývajících se ochranou životního prostředí	**Vztah příroda a společnost** Evropa Světové a kulturní dědictví Principy a zásady ochrana přírody a životního prostředí Globální ekologické a environmentální problémy lidstva	

Vzdělávací obsah předmětu Zeměpis v 9. ročníku

Vyučovací předmět:	**Zeměpis**
Období – ročník:	**2. stupeň – 9. ročník**
Počet hodin:	**1**

Očekávané výstupy v 9. ročníku:

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Životní prostředí			
Uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	Zná hlavní zásady ochrany přírody Objasní na konkrétních příkladech funkce chráněných území a parků Uvádí závažné důsledky přírodních a společenských vlivů na přírodu	Česká republika **Vztah příroda a společnost** Trvale udržitelný život a rozvoj Ochrana životního prostředí Národní parky a CHKO	
Česká republika			
Vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy	Lokalizuje území České republiky na mapě Evropy Vymezí polohu ČR z různých hledisek, porovná rozlohu ČR s ostatními státy Vymezí a lokalizuje místní oblast	**Česká republika** Poloha, rozloha ČR ve středoevropském prostoru **Místní region** Kritéria pro vymezení	
Hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu	Lokalizuje na mapě polohu své obce, vymezí z hlediska části ČR, umístění v kraji, v oblasti horopisného celku Charakterizuje a hodnotí svoji obec podle různých kriterií Pracuje s mapou místní oblasti Vyhledá informace týkající se historie obce	**Česká republika** **Místní region** Jihomoravský kraj – okres Břeclav Základní přírodní a socioekonomické charakteristiky	
Hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu	Porovná polohu a rozlohu vzhledem k ostatním státům střední Evropy Stručně objasní geologický vývoj našeho území v jednotlivých geologických obdobích Dělí povrch ČR z hlediska jeho tvarů do několika hlavních oblastí, hlavní povrchové tvary lokalizuje na mapě Porovná počet obyvatel ČR s ostatními zeměmi, hodnotí hustotu zalidnění z hlediska přírodních podmínek Hodnotí problém nízkého	**Česká republika** Zeměpisná poloha, členitost, přírodní poměry a zdroje Geologický vývoj horopisné celky (Karpaty a Český Masiv) Základní geografické, demografické a hospodářské charakteristiky Obyvatelstvo Sídelní poměry Rozmístění hospodářských aktivit Sektorová a odvětvová struktura hospodářství	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
	přirozeného přírůstku a stárnutí obyvatelstva Porovnává hospodářský potenciál v evropském kontextu		
Lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit	Dělí území ČR do14 krajů Předchozí poznatky využije k charakteristice jednotlivých krajů, kraje porovná z hlediska přírodních i socioekonomických podmínek V jednotlivých krajích lokalizuje turistické cíle Porovná jednotlivá průmyslová odvětví z hlediska jejich zastoupení na našem území a z hlediska zaměstnanosti Uvede příklady zahraničních firem, které vstoupily do našeho průmyslu Lokalizuje hlavní průmyslové oblasti a hlavní průmyslová centra	**Regiony České republiky** Územní jednotky státní samosprávy Krajské členění Hospodářství a průmysl ČR	
Uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států	Objasní nutnost ekonomické spolupráce mezi státy Vysvětlí roli Evropské unie v současné Evropě a postavení ČR v rámci EU	**Česká republika** Hospodářské a politické postavení ČR v Evropě a ve světě Zapojení do mezinárodní dělby práce a obchodu	
Terénní geografická výuka, praxe a aplikace			
Aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny	Aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny	**Cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, geografická exkurze** Odhad vzdáleností a výšky, schématické náčrtky krajiny Pohyb podle mapy Hodnocení přírodních jevů a ukazatelů	
Uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě	Uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě	**Ochrana člověka při ohrožení zdraví a života** Živelné pohromy, chování a jednání	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
		při nebezpečí živelných pohrom	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
Žák:
- rozumí základní geografické, topografické a kartografické terminologii
- objasní důsledky pohybů Země
- uvede příklady působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vlivu na přírodu a na lidskou společnost
- uvede příklady působení přírodních vlivů na utváření zemského povrchu
- vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány
- rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů
- charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států
- uvede příklady, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí a rozmístěním lidských sídel
- vyhledá na mapách nejznámější oblasti cestovního ruchu a rekreace
- umí pojmenovat různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozliší na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin
- uvede příklady přírodních a kulturních krajinných složek
- uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí
- vymezí a lokalizuje území místní krajiny a oblasti (regionu) podle bydliště nebo školy
- charakterizuje přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu
- určí zeměpisnou polohu a rozlohu České republiky a její sousední státy
- rozlišuje přírodní podmínky ČR, popíše povrch a jeho členitost
- uvede hlavní údaje o rozmístění obyvatelstva
- vyhledá na mapách jednotlivé kraje České republiky a charakterizuje hospodářské poměry, přírodní zvláštnosti a kulturní zajímavosti
- ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu
- uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě

5.7. Umění a kultura

Charakteristika vzdělávací oblasti:

Vzdělávací oblast člověk a příroda zahrnuje okruh problémů spojených se zkoumáním přírody. Poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům a jejich zákonitostem. Dává jim tím i potřebný základ pro lepší pochopení a využívání současných technologií a pomáhá jim lépe se orientovat v běžném životě.

V této vzdělávací oblasti dostávají žáci příležitost poznávat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Na takovém poznání je založeno i pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav, včetně člověka. Vzdělávací oblast také významně podporuje vytváření otevřeného myšlení (přístupného alternativním názorům), kritického myšlení a logického uvažování.

Vzdělávací obory vzdělávací oblasti člověk a příroda, jimiž jsou Fyzika, Chemie, Přírodopis a Zeměpis, svým činnostním a badatelským charakterem výuky umožňují žákům hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů, a tím si uvědomovat i užitečnost přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě. Zvláště významné je, že při studiu přírody specifickými poznávacími metodami si žáci osvojují i důležité dovednosti. Jedná se především o rozvíjení dovednosti soustavně, objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat a měřit, vytvářet a ověřovat hypotézy o podstatě pozorovaných přírodních jevů, analyzovat výsledky tohoto ověřování a vyvozovat z nich závěry. Žáci se tak učí zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti či vztahy mezi nimi, klást si otázky (Jak? Proč? Co se stane, jestliže?) a hledat na ně odpovědi, vysvětlovat pozorované jevy, hledat a řešit poznávací nebo praktické problémy, využívat poznání zákonitostí přírodních procesů pro jejich předvídání či ovlivňování.

Ve výše zmíněných vzdělávacích oborech žáci postupně poznávají složitost a mnohotvárnost skutečnosti, podstatné souvislosti mezi stavem přírody a lidskou činností, především pak závislost člověka na přírodních zdrojích a vlivy lidské činností na stav životního prostředí a na lidské zdraví. Učí se zkoumat změny probíhající v přírodě, odhalovat příčiny a následky ovlivňování důležitých místních i globálních ekosystémů a uvědoměle využívat své přírodovědné poznání ve prospěch ochrany životního prostředí a principů udržitelného rozvoje. Komplexní pohled na vztah mezi člověkem a přírodou, jehož významnou součástí je i uvědomování si pozitivního vlivu přírody na citový život člověka, utváří - spolu s fyzikálním, chemickým a přírodopisným vzděláváním - také vzdělávání zeměpisné, které navíc umožňuje žákům postupně odhalovat souvislosti přírodních podmínek a života lidí i jejich společenství v blízkém okolí, v regionech, na celém území ČR, v Evropě i ve světě.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Zeměpis, který má přírodovědný i společenskovědní charakter, je v zájmu zachování celistvosti oboru umístěn celý v této vzdělávací oblasti. Vzdělávací oblast člověk a příroda navazuje na vzdělávací oblast člověk a jeho svět, která na elementární úrovni přibližuje přírodovědné poznávání žákům 1. stupně základního vzdělávání, a kooperuje především se vzdělávacími oblastmi Matematika a její aplikace, člověk a společnost, člověk a zdraví a člověk a svět práce a přirozeně i s dalšími vzdělávacími oblastmi.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí s využitím různých empirických metod poznávání (pozorování, měření, experiment) i různých metod racionálního uvažování
- potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi
- způsobu myšlení, které vyžaduje ověřování vyslovovaných domněnek o přírodních faktech více nezávislými způsoby
- posuzování důležitosti, spolehlivosti a správnosti získaných přírodovědných dat pro potvrzení nebo vyvrácení vyslovovaných hypotéz či závěrů

- zapojování do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, k vlastnímu zdraví i zdraví ostatních lidí
- porozumění souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí
- uvažování a jednání, která preferují co nejefektivnější využívání zdrojů energie v praxi, včetně co nejširšího využívání jejích obnovitelných zdrojů, zejména pak slunečního záření, větru, vody a biomasy
- utváření dovedností vhodně se chovat při kontaktu s objekty či situacemi potenciálně či aktuálně ohrožujícími životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí lidí

5.7.1. Hudební výchova

Vzdělávací oblast:	**Umění a kultura**
Vyučovací předmět:	**Hudební výchova**

Charakteristika a cílové zaměření předmětu Hudební výchova:

Předmět Hudební výchova dává žákům příležitost, aby projevovali svou přirozenou potřebu setkávání s hudbou. Vede žáky prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností k porozumění hudebnímu umění, k aktivnímu vnímání hudby a schopnosti vnímat hudbu jako určitý druh sdělení - prostředek komunikace. Obohacuje žákům estetické vnímání a prožívání světa. Hudební činnosti se navzájem propojují a prolínají, aby vedly k rozvoji osobnosti žáka a k rozvoji jeho hudebních schopností a dovedností.

V souladu s přirozenými fyziologickým, emocionálním a rozumovým vývojem žáků hudební výchova směřuje zvláště k tomu, aby žáci kultivovali svou hudebnost v oblasti hudebního sluchu, zpěvního hlasu, smyslu pro rytmus, melodického a harmonického cítění, hudební paměti, představivosti a fantazie, aby porozuměli hudebně vyjadřovacím prostředkům a společenským funkcím hudby, orientovali se v základním slohovém a stylovém rozvrstvení uměleckých epoch a získali vhled do hudební kultury české i jiných národů.

Předmět hudební výchova se vyučuje jako samostatný předmět.

1. Společné výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Žáci jsou vedeni k:
- rozlišování podstatné a nepodstatné informace
- získávání třídění a využívání informací v procesu učení
- používání odborné terminologie
- propojování poznatků z různých vzdělávacích oblastí
- dovednosti pojmenovat cíle činností a úkolů
- k tomu, aby dokázali navrhnout, co musejí udělat, aby se zlepšili

Učitel:
- umožňuje, aby žáci v hodině pracovali s odbornou literaturou
- zadává úkoly, při kterých žáci uplatňují znalosti z více oblastí současně
- vede žáky k osvojování základních hudebních pojmů, získání teoretických i praktických poznatků o hudbě
- zapojuje žáky do soutěží a projektů

- vytváří takové situace, při kterých žáci zažijí úspěch (ocenění úspěchů, motivace k další práci)

Kompetence k řešení problémů
Žáci jsou vedeni k:
- schopnosti rozlišit problém – řeší situace: zhodnocení výhod a nevýhod, porovnání
- navrhování různých řešení problémů, úkolů
- orientaci se v pravidlech a předpisech souvisejících s oborem
- k tomu, aby dokončili úkoly v dohodnutých termínech a kvalitě

Učitel:
- zařazuje metody, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům žáci sami
- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- umožňuje žákům vyhledávat informace pro řešení problému
- vede žáky k plánování úkolů, postupů
- vyžaduje dokončování práce v dohodnuté kvalitě a termínech
- je důsledný ve vyžadování dohodnutých zásad a pravidel

Kompetence komunikativní
Žáci jsou vedeni k:
- tomu, aby dokázali formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřovat se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchání promluvám druhých lidí, porozumění jim, vhodně na ně reagovat, účinně se zapojovat do diskuse, obhajovat svůj názor a vhodně argumentovat
- porozumění různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- využívání získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Učitel:
- vede žáky k pochopení umění jako specifický způsob poznání a užívání jazyka jako prostředku komunikace
- vede žáky k chápání umění a kultury ve vzájemné provázanosti, umění vyjádřit, jak na člověka umělecké dílo působí
- dbá na to, aby žáci rozuměli nebo pochopili, čemu se mají naučit pro lepší komunikaci a spolupráci ve skupině
- vyžaduje, aby žáci sdělovali, co se naučili pro lepší komunikaci a spolupráci ve skupině
- prezentuje učivo věcně správně
- klade otevřené otázky, zadává problémové úkoly či úkoly rozvíjející tvořivost
- vytváří příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků k danému úkolu
- dbá na to, aby žáci rozuměli nebo pochopili, čemu se mají naučit
- vyžaduje, aby žáci sdělovali, co se naučili
- umožňuje žákům prezentovat výsledky jejich práce

Kompetence sociální a personální
Žáci jsou vedeni k:
- práci v nestejnorodých skupinách

- vyjádření odmítavého postoje všemu, co narušuje dobré vztahy
-vzájemné pomoci
- aktivnímu naslouchání a sdělování svých pocitů
- tomu, aba okázali použít, čemu se naučili pro lepší komunikaci a spolupráci ve skupině
- tomu, aby se spolu radili, co mají dělat, aby se zlepšili nebo se něco nového naučili
- vzájemnému ocenění své práce

Učitel:
- zajímá se o náměty, názory, zkušenosti žáků
- vede žáky k prozkoumávání názorů a pohledů, lišících se od jejich vlastních
- připouští chyby a pracuje s nimi jako s příležitostmi, jak ukázat cestu k cíli
- zařazuje aktivity, při kterých si žáci mohou vybrat práci ve skupinách, dvojicích nebo samostatně
- rozvíjí v dětech zdravé sebevědomí (mít rád sám sebe)
- učí žáky, jak při vyučování co nejlépe spolupracovat
- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- má zájem, aby každý žák zažil úspěch
- vede žáky k sebehodnocení
- rozvíjí kreativního jedince se smyslem pro originalitu a vlastní výraz

Kompetence občanské
Žáci jsou vedeni k:
- tvořivosti, nápaditosti, originalitě
- orientaci ve společenském dění (estetika, kultura)
- poznat, jak dobře pracovali a jak dobré jsou výsledky jejich práce
- vzájemnému oceňují své práci
- dodržování stanovených pravidel
- tomu, aby rozpoznali situace, ve kterých je třeba se zastat sám sebe i druhého
- schopnosti vcítit se do situací ostatních lidí

Učitel:
- reflektuje společenské či přírodní dění
- volbou organizace, forem a metod zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu jednotlivých žáků
- zajímá se, jak žákům vyhovuje daný způsob výuky
- zajišťuje, aby žáci ve škole zažívali pocit úspěchu
- směřuje činnosti žáků ke zvolenému cíli
- umožňuje žákům pracovat s materiály, v nichž si mohou ověřit správnost svého řešení
- klade otevřené otázky
- vede žáky ke schopnosti nalézat a vnímat krásu a estetické hodnoty v přírodě i ve světě vytvořeném lidmi, uvědomovat si jejich význam pro plnohodnotný život člověka
- zapojuje žáky do kulturního dění a spoluvytváří jejich pozitivní postoj k uměleckým dílům

Kompetence pracovní
Žáci jsou vedeni k:
- dokončování úkolů v dohodnuté kvalitě a termínech
- tomu, aby dokázali navrhnout, co musejí udělat, aby se zlepšili
- používali stanovené pomůcky správným způsobem
- spolupracovali v týmu

Učitel:
- zařazuje metody, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům žáci sami
- projevuje očekávání úspěchu
- je důsledný ve vyžadování dohodnutých zásad a pravidel
- spoluvytváří vstřícné prostředí a podnětnou atmosféru
- vhodně motivuje k práci

Kompetence digitální
Žáci jsou vedeni k :
- využívání své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách, tyto aktivity zaznamenává za pomoci dostupných digitálních technologií
- vyhledávání souvislostí mezi hudbou a jinými druhy umění, dokáže využít možnosti, které mu dávají multimédia a digitální prostředí

Učitel:
- umožňuje žákovi aktivně a smysluplně využívat elektronické hudební nástroje, digitální aplikace i dostupné programy jako nástroje pro reprodukční, produkční i vlastní tvůrčí počiny
- dává příležitost žákům zaznamenávat, snímat a přenášet i prezentovat hudbu a hudební zvukové projekty prostřednictvím digitálních technologií, případně uplatnit digitální technologie jako nástroj sebeprezentace v rámci vlastních audiovizuálních projektů
- umožňuje žákům vyhledávat a sdílet inspirační zdroje uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům

Metody evaluace:
- rozhovor, dotazy, diskuze, pozorování, porovnávání, vzájemné hodnocení, testy, prezentace, samostatná práce, sebehodnocení, portfolia, soutěže, práce s textem.

2. Tematické okruhy průřezových témat zařazené do předmětu Hudební výchova

Multikulturní výchova – Kulturní diference, Etnický původ

3. Učební plán předmětu Hudební výchova v souladu s učebním plánem školy

ročník	**1.**	**2.**	**3.**	**4.**	**5.**	**celkem**	**6.**	**7.**	**8.**	**9.**	**celkem**
Hudební výchova	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**5**	**1**	**1**	**1**	**1**	**4**

Vzdělávací obsah předmětu Hudební výchova v 1. – 3. ročníku

Vyučovací předmět:	**Hudební výchova**
Období – ročník:	**1. období – 1. – 3. ročník**
Počet hodin:	**1 + 1 + 1**

Očekávané výstupy v 1. - 3. ročníku:

Očekávané výstupy	**Dílčí výstupy**	**Učivo**	**Průřezové téma**
Vokální činnosti			
Zpívá v jednohlase	Podle svých individuálních hudebních schopností: Uplatňuje pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv) Zachovává hlasovou hygienu, tvoří správně tón, Rozšiřuje svůj hlasový rozsah, Rozezná podle pohybového doprovodu rytmus písně Zazpívá kánon Zazpívá jednoduché lidové i umělé písně Rozliší opakované tóny, pozná durovou řadu - stupnici	**Vokální činnosti**: **Pěvecký a mluvní projev** **Hudební rytmus** **Intonace, vokální improvizace** **Dvojhlas a vícehlas**	
Instrumentální činnosti			
Rytmizuje a melodizuje jednoduché texty	Podle svých individuálních hudebních schopností: Vytvoří jednoduchý rytmický doprovod na hudební nástroj Hudební hry (otázka, odpověď ozvěna)	**Instrumentální činnosti:** **Rytmizace, melodizace.** **Jednoduchý rytmický doprovod (Orffovy hudební nástroje)**	
Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	Podle svých individuálních hudebních schopností: Doprovodí zpěv písně Orffovými hudebními nástroji	**Instrumentální činnosti** **Hra na hudební nástroje z Orffova instrumentáře**	
Hudebně pohybové činnosti			

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	Podle svých individuálních hudebních schopností: Taktuje dvoudobý, třídobý takt provádí taneční hry se zpěvem, Vytvoří jednoduchou pantomimu Reprodukuje pohyby při tanci či pohybových hrách Ztvárňuje hudbu pohybem	**Hudebně pohybové činnosti:** **Taktování, pohybový doprovod znějící hudby** **Pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby** **Orientace v prostoru**	
Poslechové činnosti			
Rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	Rozliší změny rytmu, melodie, harmonie, barvy, kontrast a gradace, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná), Vnímá zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu	**Poslechové činnosti:** **Kvality tónů, vztahy mezi tóny** **Hudebně výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem**	
Rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	Orientuje se v jednodílné a malé písňové formě Slovně vyjádří jaká je to hudba a proč je taková	**Poslechové činnosti:** **Hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj** **Interpretace hudby** **Hudební formy**	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
Žák:

- zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty
- hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmizaci říkadel i při zpěvu
- reaguje pohybem na tempové a rytmické změny
- rozliší sílu zvuku
- pozorně vnímá jednoduché skladby

Vzdělávací obsah předmětu Hudební výchova ve 4. – 5. ročníku

Vyučovací předmět:	**Hudební výchova**
Období – ročník:	**2. období – 4. - 5. ročník**
Počet hodin:	**1 + 1**

Očekávané výstupy v 5. ročníku:

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Vokální činnosti			
Zpívá v jednohlase či dvojhlase v durových a molových tóninách při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti	Podle svých individuálních hudebních schopností: Užívá správně pěvecké dovednosti Realizuje podle poslechu písně ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu Zazpívá lidový dvojhlas a prodlevu Rozezná diatonické postupy v durových a mollových tóninách, Reaguje správně při hudební hře	**Vokální činnosti**: **Pěvecký a mluvní projev** **Hudební rytmus** **Intonace, vokální improvizace** **Dvojhlas a vícehlas:** kánon a lidový dvojhlas **Intonace v durových a mollových tóninách**	
Realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not	Zachycuje melodie písně pomocí jednoduchého grafického vyjádření (např. linky), pozná notu jako grafický znak pro tón, Rozezná zápis rytmu jednoduché písně, využívá notový zápis jako oporu při realizaci písně	**Vokální činnosti**: **Záznam vokální hudby**	
Instrumentální činnosti			
Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní	Reprodukuje motivy, témata, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých nástrojů z Orffova instrumentáře a zobcových fléten. Orientuje se v zápisu rytmického schématu jednoduchého motivku či tématu instrumentální skladby,	**Instrumentální činnosti** **Hra na hudební nástroje z Orffova instrumentáře** **Záznam instrumentální melodie**	
Vytváří jednoduché předehry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace	Vytváří jednoduché předehry, mezihry a dohry s využitím tónového materiálu písně, vytváří hudební doprovod	**Instrumentální činnosti** **Rytmizace, melodizace, hudební improvizace**	
Hudebně pohybové činnosti			
Ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	Taktuje dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt Zatančí jednoduchý lidový tanec Vytvoří jednoduchou pantomimu a pohybovou improvizaci s využitím	**Hudebně pohybové činnosti** **Taktování, pohybový doprovod znějící hudby** **Pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící**	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
	tanečních kroků Ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků Zapamatuje si kroky v pohybové skladbě	**hudby** **Orientace v prostoru**	
Poslechové činnosti			
Rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků	Podle svých individuálních hudebních schopností: Rozezná délku, sílu, barvu, výšku tónů Rozezná vztahy mezi tóny v souzvuku a akordu Rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, Rozpozná hudbu taneční, pochodovou, ukolébavku apod. Umí slovně vyjádřit jaká je to hudba a proč je taková	**Poslechové činnosti** **Kvality tónů, vztahy mezi tóny** **hudebně výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem** **Hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj** **Hudební styly a žánry** **Interpretace hudby**	
Rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby	Orientuje se v malé písňové formě, rozezná rondo a variace	**Poslechové činnosti** **Hudební formy**	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
Žák

- zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem
- propojí vlastní pohyb s hudbou
- doprovodí spolužáky na rytmické hudební nástroje
- odliší tóny podle výšky, síly a barvy
- pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb
- správně hospodaří s dechem při interpretaci písní − frázování

Vzdělávací obsah předmětu Hudební výchova v 6. - 9. ročníku

Vyučovací předmět:	**Hudební výchova**
Ročník:	**2. stupeň – 6. – 9. ročník**
Počet hodin:	**1 + 1 + 1 + 1**

Očekávané výstupy v 6. - 9. ročníku:

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Vokální činnosti			
Využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	Podle svých individuálních hudebních schopností: Využívá správné techniky vokálního projevu při zpěvu a při společných vokálních aktivitách Zvládá diatonické postupy v durových a mollových tóninách, improvizuje jednoduché hudební formy Odhaluje vzájemné souvislostí rytmu řečí a hudby, využívá rytmických zákonitostí při vokálním projevu	**Vokální činnosti**: **Hudební rytmus** **Intonace a vokální improvizace**	
Uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu a při mluvním projevu v běžném životě, zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase	Zpívá písně ve větším hlasovém rozsahu, dbá na hlasovou hygienu, šetří hlas při mutaci, zpívá ve vícehlase a jednohlase Hodnotí vlastní vokální projev a vokální projev ostatních, hledá možnosti nápravy hlasové nedostatečnosti Využívá techniky vokálního projevu při zpěvu i při společných vokálně instrumentálních aktivitách	**Vokální činnosti**: **Pěvecký a mluvní projev** **Reflexe vokálního projevu**	
Instrumentální činnosti			
Reprodukuje na základě svých individuálních schopností a dovedností různé motivy, témata a části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	Podle svých individuálních hudebních schopností: Reprodukuje nástrojovou melodií Hraje a tvoří doprovody s využitím Orffova instrumentáře, improvizuje na Orffovských nástrojích (jednoduché hudební formy) Používá noty a další způsoby záznamu hudby Tvoří doprovody pro hudebně dramatické projevy	**Instrumentální činnosti** **Hra na hudební nástroje** **Záznam hudby** **Tvorba doprovodů pro hudebně dramatické projevy** **Vyjadřování hudebních a nehudebních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje**	
Hudebně pohybové činnosti			

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě	Taktuje, zvládá taneční kroky, provádí vlastní pohybové ztvárnění Rozezná tempové, dynamické, rytmickometrické, harmonické změny v hudbě Předvede pantomimu nebo improvizace Rozvíjí pohybovou paměť, reprodukuje pohyby při tanci či pohybových hrách	**Hudebně pohybové činnosti** **Pohybový doprovod znějící hudby** **Pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby** **Pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla** **Orientace v prostoru**	
Poslechové činnosti			
Orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	Postihuje a chápe hudebně výrazové prostředky, významné sémantické prvky užité ve skladbě a jejich význam pro pochopení hudebního díla Hodnotí na základě vlastní zkušenosti (z hlediska inspirace, kýče, módnosti a modernosti, stylové provázanosti)	**Poslechové činnosti** **Orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby**	**Multikulturní výchova** – PRO, 7. ročník Žijeme na planetě Zemi – Kulturní diference, Etnický původ
Zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období	Slovně charakterizuje hudební dílo, vytváří vlastní soudy a preference Posuzuje hudební skladbu v kontextu s dobou vzniku, zná životy autorů	**Poslechové činnosti** **Hudební dílo a jeho autor** **Hudební styly a žánry** **Interpretace znějící hudby**	
Vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	Posuzuje hudební skladbu v kontextu s jinými hudebními i nehudebními díly Chápe funkci hudby vzhledem k životu jedince i společnosti, kulturním tradicím a zvykům	**Poslechové činnosti** **Hudební styly a žánry** **Interpretace znějící hudby**	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
Žák

- doprovází písně pomocí ostinata
- interpretuje vybrané lidové a umělé písně
- pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu
- rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru
- uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl

5.7.2. Výtvarná výchova

Vzdělávací oblast:	**Umění a kultura**
Vyučovací předmět:	**Výtvarná výchova**

Charakteristika a cílové zaměření vzdělávacího předmětu Výtvarná výchova:

Výtvarná výchova umožňuje žákům poznávat okolní svět i svůj vnitřní svět prostřednictvím výtvarných činností a postupně se formujícího výtvarného myšlení. Toto poznávání směřuje jednak k tomu, aby se žáci učili rozumět výtvarnému umění, rozumět jeho jazyku a významům, aby se učili chápat výtvarnou kulturu v nejširším slova smyslu jako nedílnou součást svého duchovního života a bohatství společnosti, jednak je zaměřeno na kultivaci schopností žáků svět kolem sebe citlivě vnímat, prožívat jej, objevovat v něm estetické hodnoty, ty chránit, případně i zmnožovat. Tím, že žákům umožňuje, aby si v činnostech prakticky osvojovali potřebné výtvarné dovednosti a techniky, rozvíjí jejich přirozenou představivost smysl pro originalitu a vlastní výraz, čímž významně napomáhá utváření kreativní stránky jejich osobnosti.

Všemi složkami svého působení výtvarná výchova usiluje zejména o to, aby žáci získali praktické i teoretické poznatky o malbě, kresbě, grafických technikách, užitém umění, o práci s různými materiály, o modelování a prostorovém vytváření, různými výtvarnými technikami a prostředky, aby se rozvíjel a prohluboval vztah žáků k výtvarnému umění a celé oblasti výtvarné kultury, aby získali představu o historickém vývoji včetně architektury, aby byli schopni nalézat a vnímat krásu a estetické hodnoty v přírodě a ve světě vytvořeném lidmi, uvědomovat si jejich význam pro plnohodnotný život člověka a aby byli žáci schopni získaných poznatků a kompetencí využívat ve svém životě.

1. Společné výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Žáci jsou vedeni k:
- tomu, aby dokázali získávat, třídit a využívat informace v procesu učení
- tomu, aby prostřednictvím vlastní tvorby docházeli k vnímání jedinečnosti okamžiku, k prožití práce a vytvoření světa představ a fantazie
- propojování poznatků z různých vzdělávacích oblastí
- tomu, aby dokázali pojmenovat cíle činností a úkolů
- tomu, aby byli schopni navrhnout, co musejí udělat, aby se zlepšili

Učitel:
- vede žáka k výběru a užití vhodné výtvarné techniky pro výtvarnou činnost
- vede žáka k uvědomělému plánování, organizaci a řízení vlastního postupu
- samostatně dává žákovi dostatek prostoru k vyhledávání, poznávání a objevování nových výtvarných technik
- objasňuje obecné pojmy z oblasti výtvarné kultury
- motivuje k zájmu o dění v oblasti výtvarné kultury a k samostatnému poznávání dalších uměleckých děl výtvarného charakteru na základě vlastních zkušeností žáka a poznatků získaných z hodin výtvarné výchovy
- systematicky žáka vede k posouzení vlastního pokroku ve výtvarné technice, aby byl schopen konstruktivní kritiky výtvarné činnosti a diskuse o způsobu práce
- zapojuje žáky do soutěží, projektů, výstav, školních a mimoškolních prezentací, do tvorby školního zpravodaje

- využíváme samostatné práce a organizování akcí s využitím nápadů a tvořivosti žáků (dle schopností a talentu v estetické oblasti)

Kompetence k řešení problémů
Žáci jsou vedeni k:
- pojmenují problém – řeší situace: zhodnocení výhod a nevýhod, porovnání (psychologický význam barev, hra s barvou atd.)
- navrhují různá řešení problémů, úkolů
- vyhledávají informace pro řešení problému
- orientují se v pravidlech a předpisech souvisejících s oborem
- dokončují úkoly v dohodnutých termínech a kvalitě

Učitel:
- vede žáka tak, aby rozpoznal estetický problém, přemýšlel o jeho nesrovnalostech, příčinách, aby dokázal promyslet a naplánovat způsob řešení problému a využíval k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- pomáhá žákovi s orientací v informacích vhodných k řešení výtvarného problému
- zapojuje celý kolektiv při řešení problému
- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- vede žáky k plánování úkolů, postupů
- vede žáky k organizaci postupu práce
- vede žáky k využívání experimentu, představy a intuice v tvůrčí práci a získaných vědomostí a dovedností k objevování různých variant řešení

Kompetence komunikativní
Žáci jsou vedeni k:
- tomu, aby dokázali formovat a vyjadřovat své a názory v logickém sledu, vyjadřují se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchání promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reagují, účinně se zapojují do diskuse, obhajují svůj názor a vhodně argumentují
- obhajobě svého názoru a vhodné argumentaci , ale i poslechu názorů druhých a vhodně na ně reagovat
- porozumění různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reagují na ně a tvořivě je využívat ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
- využívání informačních a komunikačních prostředků a technologií pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- využívání získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Učitel:
- ověřuje zda žák dokáže vysvětlit vlastní výtvarný záměr nebo popsat způsob práce
- rozvíjí žákovu schopnost logického a výstižného vyjádření vlastního názoru na výtvarné dílo
- zprostředkuje žákovi prameny k vyhledávání informací výtvarného charakteru z různých zdrojů (internet, galerie, muzeum,…)
- organizuje prezentaci výsledků výtvarné činnosti žáků- vede žáky k výstižnému vyjadřování myšlenek (prožitek z uměleckého díla)
- vede žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, učiteli i ostatními
- vyžaduje, aby žáci sdělovali, co se naučili
- podporuje přátelské vztahy mezi třídami, společné akce a výstavy
- vede žáky k pochopení umění jako specifický způsob poznání a užívání jazyka jako prostředku komunikace

Kompetence sociální a personální
Žáci jsou vedeni k:
- práci v heterogenních skupinách
- vzájemné pomoci, naslouchání a sdělování si svých pocitů, k tomu, aby se zlepšili
- toleranci k jiným názorům
- vzájemnému oceňování práce

Učitel:
- vytváří atmosféru pro respekt snahy méně nadaných spolužáků
- se podílí na utváření příjemné atmosféry společně se žáky a vede je k aktivní práci v týmu na společném výtvarném úkolu
- pomáhá žákovi aby sám zvládl zhodnotit a ocenit výtvarný počin
- vede žáka k respektu různých názorů na výtvarné dílo, aby žák dokázal čerpat z toho, co druzí říkají a jakým způsobem pracují

Kompetence občanské
Žáci jsou vedeni k:
- tvořivosti, vynalézavosti, flexibilitě
- tomu, aby poznali, jak dobře pracovali a jak dobré jsou výsledky jejich práce
- vzájemnému ocenění práce
- dodržování stanovených pravidel
- tomu, aby rozpoznali situaci, kdy se musí postavit sám za sebe nebo spolužáka
- tomu, aby se dokázali vcítit do situace spolužáka

Učitel:
- vede žáka k chápání významu ochrany kulturního dědictví a k respektu výtvarného projevu jiných kultur
- navštěvuje s žáky kulturní akce a vede je k ohleduplnému a společenskému chování na kulturních akcích
- informuje žáky o kulturním dění v obci
- reflektuje společenské či přírodní dění

Kompetence pracovní
Žáci jsou vedeni k:
- tomu, aby dokázali navrhnout různá řešení problémů, úkolů
- praktickému seznámení s výtvarnými technikami a prostředky
- k tomu, aby dokončovali úkoly v termínech a v požadovaném zadání
- dodržování pravidel bezpečného chování při práci s výtvarnými potřebami, pomůcky používají stanoveným způsobem
- dokázali navrhnout jak se zlepšit

Učitel:
- dohlíží na bezpečné a účinné užívání materiálů, vybavení učebny a stolů s polohovací deskou
- informuje jak používat a pečovat o výtvarné pomůcky
- vede žáka při použití digitálního fotoaparátu, kamery nebo skeneru nebo jiného způsobu archivace obrazu

Kompetence digitální
Žáci jsou vedeni k:
- tomu, aby žáci dokázali zachytit jevy a procesy v proměnách a vztazích
- tomu, aby k tvorbě užívají některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích : počítačová grafika, fotografie, video, animace
- tomu, aby dokázali vhodně vybírat, kombinovat a vytvářet prostředky pro vlastní osobité vyjádření
- objevili možnosti práce s digitálními technologiemi, experimentují

Učitel:
- vede žáky k užívání různorodých vizuálně obrazných prostředků včetně digitálních technologií při vlastní tvorbě, k nalézání neobvyklých postupů a různých variant řešení
- vede žáky k sdílení a prezentaci tvůrčího záměru, témat a výsledků tvůrčí práce v rovině tvorby, vnímání a interpretace
- vede žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům

Metody evaluace:
- rozhovor, řízená diskuze, pozorování, vzájemné hodnocení, testy prezentace, samostatná práce, sebehodnocení, dialog, modelové situace, práce s informačními zdroji a technologiemi.

2. Tematické okruhy průřezových témat zařazené do předmětu Výtvarná výchova

Mediální výchova – Stavba mediálních sdělení, Tvorba mediálního sdělení, Fungování a vliv médií ve společnosti

Osobnostní a sociální výchova – Kreativita

3. Učební plán předmětu Výtvarná výchova v souladu s učebním plánem školy

ročník	**1.**	**2.**	**3.**	**4.**	**5.**	**celkem**	**6.**	**7.**	**8.**	**9.**	**celkem**
Výtvarná výchova	**2**	**1**	**1**	**2**	**1**	**7**	**2**	**1**	**1**	**2**	**6**

Vzdělávací obsah předmětu Výtvarná výchova v 1. – 3. ročníku

Vyučovací předmět:	**Výtvarná výchova**
Období – ročník:	**1. období – 1. – 3. ročník**
Počet hodin:	**2 + 1 + 1**

Očekávané výstupy v 1. – 3. ročníku:

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Rozvíjení smyslové citlivosti:			
Rozpoznává (linie, tvary, objemy, barvy, objekty, porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ	Vyjádří podle zadání vlastní zkušenost prožitku reálného světa využije vlastní zkušenost s reálným trojrozměrným světem v různých druzích vizuálního vyjádření	**Prvky vizuálně obrazového vyjádření** - linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality – jejich jednoduché vztahy	
V tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace	Využívá rozličné nabídnuté materiály, techniky a formáty Vyjadřuje i slovy, pohybem, zvukem, přemístěním proměnu objektu	**Prvky vizuálně obrazového vyjádření** - podobnost, kontrast, rytmus, jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru **Uspořádání objektů do celků:** uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení	
Vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje	Vnímá pohyb vlastního těla, jeho umístění a přemístění v prostoru a využívá je jako svébytný vyjadřovací prostředek Vyjadřuje vjem sluchový, hmatový, dotykový, chuťový či pohybový Uvědomuje si specifika vnímání různými smysly, vyhledává nejpřesvědčivější způsoby vyjádření	**Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly –** vizuálně obrazová vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových vizuální vyjádření vjemů ostatních smyslů	
Uplatňování subjektivity:			
Interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností	Rozpozná a slovně vyjádří námět a základní náladu díla; dovede odlišit výraz a náladu zobrazených postav; vnímá a pojmenuje odlišné působení barevného ladění díla. Jednoduše zdůvodní svůj názor	**Prostředky pro vyjadřování emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobní zkušeností** - manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby **Typy vizuálně obrazových vyjádření** - hračky, objekty, ilustrace textu, volná malba	
Ověřování komunikačních účinků			
Na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje	Vnímá zásadní odlišnosti v charakteru konkrétních vizuálních	**Osobní postoj v komunikaci –** jeho utváření a zdůvodnění, odlišné	**Mediální výchova** – INT, 3. ročník

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	produktů určených dětem. Vyslechne a respektuje odlišný názor na své i cizí dílo Spolupracuje na společném díle ve dvojici i ve skupině, vnímá vlastní přínos pro společnou práci	interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje, jejich porovnávání s vlastní interpretací **Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření** – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky	Stavba mediálních sdělení Tvorba mediálního sdělení

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
Žák

- zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu
- rozpoznává a porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)
- uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům

Vzdělávací obsah předmětu Výtvarná výchova ve 4. - 5. ročníku

Vyučovací předmět:	**Výtvarná výchova**
Období – ročník:	**2. období – 4. – 5. ročník**
Počet hodin:	**2 + 1**

Očekávané výstupy ve 4. - 5. ročníku:

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Rozvíjení smyslové citlivost			
Při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)	Aktivně užívá a rozeznává barvy v základní škále, kterou má k dispozici Vnímá a pojmenuje odlišné odstíny a tvary Maluje na rozličná témata s využitím nejširší škály barev, odstínů, nástrojů a formátů	**Prvky vizuálně obrazného vyjádření –** linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury (jejich jednoduché vztahy)	
Při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení	Užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření dle vlastní	**Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření** – umělecká	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
vlastních zkušeností	zkušenosti Využije vlastní zkušenost s reálným trojrozměrným světem v různých druzích vizuálního vyjádření Pozná ilustrace známých českých ilustrátorů	výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama	
Nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě	Kombinuje způsoby vyjádření slovy, pohybem, zvukem, přemístěním Vnímá a řídí pohyb vlastního těla, jeho umístění a přemístění v prostoru a využívá je jako svébytný vyjadřovací prostředek Dovede vyjádřit vjem sluchový i hmatový	**Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly –** vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelným ostatními smysly	
Uplatňování subjektivity			
Osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky a postupy	Hledá a nalézá vhodné prostředky pro svá vyjádření na základě smyslového vnímání, které uplatňuje k vyjádření nových prožitků Získává cit pro prostorové ztvárnění zkušenosti získané pohybem a hmatem Vytvoří si škálu obrazně vizuálních elementů k vyjádření osobitého přístupu k realitě Vnímá prostředí kolem sebe jako prostor pro prožívání a komunikaci Dovede vyjádřit situaci, změnu situace, děj, příběh	**Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností –** manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby **Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením –** hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické,..., dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání)	
Porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace	Uvědomuje si možnost různých interpretací téhož díla, dovede formulovat vlastní názor a vyslechnout a přijmout odlišný Vyhledá materiály konkrétních soch, obrazů, staveb v okolí	**Typy vizuálně obrazných vyjádření** – jejich rozlišení, výběr a uplatnění - hračky, objekty, interpretace textů věcná malba, skulptura, plastika, animovaný film, comics fotografie,obraz, reklama,…	
Ověřování komunikačních účinků			
Nalézá a do komunikace zapojuje	Vyjádří a v debatě obhájí svůj názor	**Osobní postoj v komunikaci** – jeho	**Mediální výchova** -INT, 4. ročník,

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	na konkrétní interpretaci vlastní či jiného autora Porovnává své i cizí dílo Vysvětlí a obhajuje svůj názor na konkrétní ilustrace, animované filmy, hračky, počítačové hry Vyslechne a toleruje odlišný názor, Dovede argumentovat v debatě Uvědomí si vliv médií na uspořádání dne	utváření a zdůvodňování, odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje, jejich porovnávání s vlastní interpretací **Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření** – v komunikace se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu) **Proměny komunikačního obsahu** - záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění	Fungování a vliv médií ve společnosti

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
Žák

- uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr
- rozlišuje, porovnává, třídí a linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty – velikost, barevný kontrast), uplatňuje je podle svých schopností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)
- při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie
- vyjádří (slovně, mimoslovně, graficky) pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla

Vzdělávací obsah předmětu Výtvarná výchova v 6. – 9. ročníku

Vyučovací předmět:	**Výtvarná výchova**
Období – ročník:	**2. stupeň – 6. – 9. ročník**
Počet hodin:	**2 + 1 + 1 + 2**

Očekávané výstupy v 6. – 9. ročníku:

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Rozvíjení smyslové citlivosti			
Vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků, variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků	Vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahy Interpretuje vlastní vizuálně obrazné vyjádření Uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků Využívá odlišností ve vlastnostech prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků	**Prvky vizuálně obrazného vyjádření -** linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury - vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu (podobnost, kontrast, rytmus, dynamické proměny, struktura), ve statickém i dynamickém vizuálně obrazném vyjádření	**Osobnostní a sociální výchova** – INT – 6. ročník, Kreativita
Zaznamenává vizuální zkušenost i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie	Užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie Interpretuje vizuálně obrazné vyjádření na základě reflexe ostatních uměleckých druhů	**Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly** – vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě, reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, dramatických)	
Zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích, k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace	Užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích, k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace	**Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření –** umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama, výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě	
Vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření	Vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření	**Uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu –** vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh) ve statickém i dynamickém vyjádření	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Uplatňování subjektivity			
Rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku	Rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku. Vybere a uspořádá prostředky a interpretuje jejich subjektivní účinky	**Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností** -manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn, výběr, uplatnění a interpretace	
Ověřování komunikačních účinků			
Ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření	Ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření Využívá potenciál obrazně vizuálního vyjádření jako zdroje informací Prezentuje tvorbu ve veřejném prostoru Využívá mediální prezentace Hodnotí a zdůvodní vizuálně obrazné vyjádření podle různých kritérií	**Osobní postoj v komunikaci** – jeho utváření a zdůvodňování; důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých **Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření** – utváření a uplatnění komunikačního obsahu, vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora **Proměny komunikačního obsahu** – záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění, historické, sociální a kulturní souvislosti	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
Žák

- uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru
- uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci
- při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy; zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává ho s výsledky ostatních
- vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity

5.8. Člověk a zdraví

Charakteristika vzdělávací oblasti:

Zdraví člověka je chápáno jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody. Je utvářeno a ovlivňováno mnoha aspekty, jako je styl života, zdravotně preventivní chování podporující zdraví, kvalita mezilidských vztahů, kvalita životního prostředí, bezpečí člověka atd. Protože je zdraví důležitým předpokladem pro aktivní a spokojený život a pro optimální pracovní výkonnost, stává se poznávání a praktické ovlivňování podpory a ochrany zdraví jednou z priorit základního vzdělávání.

Vzdělávací oblast člověk a zdraví přináší základní podněty pro pozitivní ovlivňování zdraví (poznatky, činnosti, způsoby chování), s nimiž se žáci seznamují, učí se je využívat a aplikovat ve svém životě. Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje především k tomu, aby žáci poznávali sami sebe jako živé bytosti, aby pochopili hodnotu zdraví, smysl zdravotní prevence i hloubku problémů spojených s nemocí či jiným poškozením zdraví. Žáci se seznamují s různými riziky, která ohrožují zdraví v běžných i mimořádných situacích, osvojují si dovednosti a způsoby chování (rozhodování), které vedou k zachování či posílení zdraví, a získávali potřebnou míru odpovědnosti za zdraví vlastní i zdraví jiných. Jde tedy z velké částí o poznávání zásadních životních hodnot, o postupné utváření postojů k nim a o aktivní jednání v souladu s nimi. Naplnění těchto záměrů je v základním vzdělávání nutné postavit na účinné motivaci a na činnostech a situacích posilujících zájem žáků o problematiku zdraví.

Při realizaci této vzdělávací oblasti je třeba klást důraz především na praktické dovednosti a jejich aplikace v modelových situacích i v každodenním životě školy. Proto je velmi důležité, aby celý život školy byl ve shodě s tím, co se žáci o zdraví učí a co z pohledu zdraví potřebují. Zpočátku musí být vzdělávání silně ovlivněno kladným osobním příkladem učitele, jeho všestrannou pomocí a celkovou příznivou atmosférou ve škole. Později přistupuje důraz i na větší samostatnost a odpovědnost žáků v jednání, rozhodování a činnostech souvisejících se zdravím. Takto chápané vzdělávání je základem pro vytváření aktivních přístupů žáků k rozvoji i ochraně zdraví. Vzdělávací oblast člověk a zdraví je vymezena a realizována v souladu s věkem žáků ve vzdělávacích oborech Výchova ke zdraví a Tělesná výchova, do níž je zahrnuta i zdravotní tělesná výchova. Vzdělávací obsah oblasti člověk a zdraví prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí, které jej obohacují nebo využívají (aplikují), a do života školy.

Vzdělávací obor Výchova ke zdraví vede žáky k aktivnímu rozvoji a ochraně zdraví v propojení všech jeho složek (sociální, psychické a fyzické) a učí je být za ně odpovědný. Svým vzdělávacím obsahem navazuje na obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět a prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí. Žáci si osvojují zásady zdravého životního stylu a jsou vedeni k jejich uplatňování ve svém životě i k osvojování účelného chování při ohrožení v každodenních i rizikových situacích i při mimořádných situacích a událostech a k využívání osvojených postupů spojených s řešením jednotlivých mimořádných událostí a ochraně zdraví a životů při každodenních rizikových situacích i mimořádných událostech. Vzhledem k individuálnímu i sociálnímu rozměru zdraví vzdělávací obor Výchova ke zdraví obsahuje výchovu k mezilidským vztahům a je velmi úzce propojen s průřezovým tématem Osobnostní a sociální výchova. Žáci si rozšiřují a prohlubují poznatky o sobě i vztazích mezi lidmi, partnerských vztazích, manželství a rodině, škole a společenství vrstevníků.

Vzdělávací obor Tělesná výchova jako součást komplexnějšího vzdělávání žáků v problematice zdraví směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu.

Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové, jejímž smyslem je schopnost samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti a řadit do denního režimu pohybové činnosti pro uspokojování vlastních pohybových potřeb i zájmů, pro optimální rozvoj zdatnosti a výkonnosti, pro regeneraci sil a kompenzaci různého zatížení, pro podporu zdraví a ochranu života. Předpokladem pro osvojování pohybových dovedností je v základním vzdělávání žákův prožitek z pohybu a z komunikace při pohybu, dobře zvládnutá dovednost pak zpětně kvalitu jeho prožitku umocňuje.

Charakteristické pro pohybové vzdělávání je rozpoznávání a rozvíjení pohybového nadání, které předpokládá diferenciaci činností i hodnocení výkonů žáků. Neméně důležité je odhalování zdravotních oslabení žáků a jejich korekce v běžných i specifických formách pohybového učení - v povinné tělesné výchově, případně ve zdravotní tělesné výchově. Proto se nedílnou součástí tělesné výchovy stávají korektivní a speciální vyrovnávací cvičení, která jsou podle potřeby preventivně využívána v hodinách tělesné výchovy pro všechny žáky nebo jsou zadávána žákům se zdravotním oslabením místo činností, které jsou kontraindikací jejich oslabení.

Škola má současně povinnost nabízet veškerý obsah Zdravotní tělesné výchovy žákům III. (příp. II.) zdravotní skupiny v samostatných vyučovacích hodinách (jako adekvátní náhradu povinné tělesné výchovy nebo jako rozšíření pohybové nabídky v dalším vyučovacím předmětu dotovaném z disponibilní časové dotace). Tato nabídka vychází ze situace v moderní společnosti, která v mnohém život usnadňuje, ale paradoxně tím vyvolává už v dětském věku četná zdravotní oslabení, která je nutné napravovat a korigovat (z nedostatku intenzivního a vhodně zaměřeného pohybu z dlouhodobého setrvávání ve statických polohách, z nadměrného příjmu potravy v nevhodné skladbě, z nekvalitního ovzduší, z četných stresových situací, nepříznivých sociálních vztahů atd.). Základní vzdělávání tak reaguje na poznatky lékařů, že zdravotních oslabení v celé populaci přibývá a zdravotně oslabené dítě potřebuje větší množství spontánních i cíleně zaměřených pohybových aktivit než dítě zdravé. Účast ve zdravotní tělesné výchově vede žáky k poznání charakteru jejich zdravotního oslabení i míry a rozsahu omezení některých činností. Současně předkládá konkrétní způsoby ovlivňování zdravotních oslabení (speciální cvičení, všestranně zaměřené pohybové činnosti, relaxační techniky, plavání atd.) a jejich zařazování do denního režimu žáků.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:
-poznávání zdraví jako důležitou hodnotu v kontextu dalších životních hodnot
- pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů
- poznávání člověka jako biologického jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí
- získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje
- využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k upevňování způsobů rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci i k poznávání a využívání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví
- propojování zdraví a zdravých mezilidských vztahů se základními etickými a morálními postoji, s volním úsilím atd.
- chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu pro výběr partnera i profesní dráhy, pro uplatnění ve společnosti atd.
- aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci

5.8.1. Výchova ke zdraví

Vzdělávací oblast:	**Člověk a zdraví**
Vyučovací předmět:	**Výchova ke zdraví**

Charakteristika a cílové zaměření vzdělávacího předmětu Výchova ke zdraví:

Předmět Výchova ke zdraví je v souladu s vývojem žáků, jejich poznávacími možnostmi a rozšiřujícími se životními prožitky a zkušenostmi koncipován jako cílené upevňování a rozšiřování základních poznatků a dovedností v oblasti péče o zdraví, osobní hygieny, vztahů mezi lidmi, osobního bezpečí. Z hlediska nastupující prepuberty a začínajícího zájmu o druhé pohlaví se v tomto období klade zvýšený důraz na základy rodinné a sexuální výchovy a etiky dospívání. Výchova ke zdraví vytváří u žáků předpoklady pro odpovídající postavení „zdraví" v jejich aktuálním i perspektivním žebříčku hodnot.

Výuka směřuje k tomu, aby se žáci postupně orientovali v otázkách aktivního zdraví a osvojené dovednosti uměli uplatňovat ve vztahu k vlastní osobě i k jiným lidem, aby chápali fyziologické, psychické a sociální změny spojené s dospíváním, uměli na ně adekvátně reagovat a v této souvislosti i kultivovali svoje chování, aby se žáci dovedli orientovat v krizových situacích – zneužívání návykových látek, osobní bezpečí, uměli je rozpoznávat, předcházet jim, zaujímat žádoucí postoje a volit správná rozhodnutí ve prospěch svého zdraví, aby za pomoci dospělých uměli organizovat svůj denní pracovní i odpočinkový režim ve smyslu zdravého životního stylu.

Učivo je rozděleno do oblastí:

1. Vztahy mezi lidmi a formy soužití - 6.,7. ročník
2. Změny v životě člověka a jejich reflexe - 7. ročník
3. Zdravý způsob života a péče o zdraví - 6.,7.,8. ročník
4. Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence - 7.,8.,9 ročník
5. Hodnota a podpora zdraví - 6.,8. ročník
6. Osobnostní a sociální rozvoj - 6.,7. ročník

1. Společné výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Žáci jsou vedeni k:
- vyhledávání a třídění informací a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívají v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- používání obecně užívaných termínů, znaků a symbolů, uvádí věci do souvislostí
- propojování do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na společenské a kulturní jevy

Učitel:
- zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace z různých zdrojů
- vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- zadává úkoly, které vyžadují využití poznatků z různých předmětů
- vede k zamyšlení nad historickým vývojem v oblasti péče o zdraví

Kompetence k řešení problémů

Žáci jsou vedeni k:
- vyhledávání informací vhodných pro problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívají získané vědomosti a dovednosti
- samostatnému řešení problému; volí vhodné způsoby řešení
- kritickému myšlení, k tomu, aby činil uvážlivá rozhodnutí, a byl je schopen obhájitt

Učitel:
- zařazuje rozmanité aktivity (diskuse, výklad, kreslení, řešení problémů, ICT, AV technika)
- zařazuje metody, při kterých žáci sami docházejí k závěrům a řešením
- vede ke kritickému myšlení a logickému uvažování

Kompetence komunikativní
Žáci jsou vedeni k:
- formulaci a vyjadřování svých myšlenek a názorů v logickém sledu, vyjadřují se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- účinnému zapojení do diskuse, obhajobě svého názoru a vhodné argumentaci
- porozumění různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů,…
- využívání informační a komunikační technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem

Učitel:
- vede žáky přesnému a výstižnému vyjadřování
- zařazuje do výuky diskuzi
- vede žáky k věcnému argumentování
- vede žáky k práci s různými typy textů
- vede k využívání informačních a komunikačních prostředků

Kompetence sociální a personální
Žáci jsou vedeni k:
- účinně spolupráci ve skupině
- tomu, aby se podíleli na utváření příjemné atmosféry v týmu
- přispívali k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy
- tomu, aby pochopili potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu

Učitel:
- vytváří příznivé klima třídy
- dodává žákům sebedůvěru
- podle potřeby žákům v činnostech pomáhá

Kompetence občanské
Žáci jsou vedeni k:
- respektování přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, jsou schopni vcítit se do situací ostatních lidí
- tomu, aby odmítali útlak a hrubé zacházení, uvědomili si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- tomu, aby pochopili základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy
- respektování, ochraně a docenění našich tradic a kulturního i historického dědictví

Učitel:
- reflektuje při výuce společenské i přírodní dění
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé

- motivuje žáky k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních
- pěstuje v žácích vztah k tradicím, národnímu, historickému a kulturnímu dědictví

Kompetence pracovní
Žáci jsou vedeni k:
- dodržování vymezených pravidel, plnění povinností a závazků
- využívání svých znalostí v běžné praxi

Učitel:
- požaduje dodržování dohodnuté kvality práce
- umožňuje žákům vzájemně si radit a pomáhat
- vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi

Kompetence digitální
Žáci jsou vedeni k:
- při práci s digitálními technologiemi předcházet situacím ohrožujícím zdraví a bezpečí
- dlouhodobému sledování problematiky zdraví a bezpečí jak z pohledu vlastní osoby, tak celospolečenského zájmu a usilují o zlepšení zjištěného stavu
- k tomu, aby s využitím digitálních technologií vyhledávali, zpracovali, vyhodnotili a prezentovali relevantní informace týkající se aktivní podpory zdraví a bezpečí

Učitel:
- podporuje rozvíjení digitálních kompetencí prostředky a technologiemi, které jsou vhodné pro výchovu ke zdraví
- vede žáky k poznání důvěryhodných digitálních zdrojů v oblasti výchovy ke zdraví, k běžnému využívání digitálních technologií pro zaznamenání, ukládání a vyhodnocování dat, které jim umožní vhodně utvářet jejich denní režim a rozhodovat se v situacích podporujících i ohrožujících zdraví
- vede žáky k bezpečné komunikaci prostřednictvím digitálních technologií a cílenému snižování rizik souvisejících se ztrátou soukromí a osobního bezpečí při nedodržení pravidel komunikace

Metody evaluace:
- rozhovor, řízená diskuze, pozorování, vzájemné hodnocení, testy, prezentace, samostatná práce, sebehodnocení, dialog, soutěže, práce s textem, řešení modelových situací, kritické čtení, práce s informačními zdroji.

2. Tematické okruhy průřezových témat zařazené do předmětu Výchova ke zdraví

Osobnostní a sociální výchova – Rozvoj schopností poznávání, Psychohygiena, Poznávání lidí

3. Učební plán předmětu Výchova ke zdraví v souladu s učebním plánem školy

ročník	1.	2.	3.	4.	5.	celkem	6.	7.	8.	9.	celkem
Výchova ke zdraví	0	0	0	0	0	0	1	1	1	1	4

Vzdělávací obsah předmětu Výchova ke zdraví v 6. ročníku

Vyučovací předmět:	**Výchova ke zdraví**
Období – ročník:	**2. stupeň – 6. ročník**
Počet hodin:	**1**

Očekávané výstupy v 6. ročníku:

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Vztahy mezi lidmi a formy soužití			
Respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky a partnery; pozitivní komunikací a kooperací přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v širším společenství (v rodině, komunitě)	Chápe potřebu stanovená pravidel soužití, aktivně kooperuje v rámci kolektivu Komunikuje pozitivně se svým okolím	**Vztahy ve dvojici** – kamarádství, přátelství **Vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity** – rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek **Mezilidské vztahy, komunikace a kooperace** – respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, empatie; chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání, dialog, efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích, dopad vlastního jednání a chování	**Osobnostní a sociální výchova** – INT - Psychohygiena, Poznávání lidí
Osobnostní a sociální rozvoj			
Vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví	Chápe pojem sebehodnocení, respektuje hierarchii ve společnosti Formuluje vztah k sobě samému Ovládá metody k cvičení seberegulace	**Sebepoznání a sebepojetí** – vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí, utváření vědomí vlastní identity **Seberegulace a sebeorganizace činností a chování** – cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládání problémových situací; stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení, zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
		v mezilidských vztazích; pomáhající a prosociální chování	
Hodnota a podpora zdraví			
Vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví	Chápe přímou souvislost mezi jednotlivými složkami zdraví	**Tělesná a duševní hygiena** – denní režim - zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, denní režim, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, význam pohybu pro zdraví, pohybový režim **Režim dne** **Celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci** – složky zdraví a jejich interakce, základní lidské potřeby a jejich hierarchie (Maslowova teorie)	
Posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví	Formuluje odpovědnost za vlastní zdraví Zná základní pravidla prevence zdraví	**Podpora zdraví a její formy** – prevence a intervence, působení na změnu kvality prostředí a chování jedince, odpovědnost jedince za zdraví, podpora zdravého životního stylu, programy podpory zdraví **Podpora zdraví v komunitě** – programy podpory zdraví	

Vzdělávací obsah předmětu Výchova ke zdraví v 7. ročníku

Vyučovací předmět:	**Výchova ke zdraví**
Období – ročník:	**2. stupeň – 7. ročník**
Počet hodin:	**1**

Očekávané výstupy v 7. ročníku:

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Osobnostní a sociální rozvoj			
Samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a	Ovládá základní techniky k odbourání stresových faktorů	**Psychohygiena** v sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu,	**Osobnostní a sociální výchova** – INT Rozvoj schopností poznávání,

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím		hledání pomoci při problémech **Morální rozvoj** – cvičení zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností; dovednosti pro řešení problémů v mezilidských vztazích; pomáhající a prosociální chování	Psychohygiena,
Změny v životě člověka a jejich reflexe			
Respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví	Přiměřeně reaguje na fyziologické změny v pubertě Uvědomuje si specifika vývoje v životě děvčat a chlapců	**Dětství, puberta, dospívání** – tělesné, duševní a společenské změny	
Respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky a partnery; pozitivní komunikací a kooperací přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v širším společenství (v rodině, komunitě)	Chápe význam rodiny, důležitost partnerské komunikace, tolerance ve vztahu	**Vztahy ve dvojici** – láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství	
- respektuje význam sexuality V souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování	Zná možná rizika nezodpovědného chování v oblasti sexuality Umí pojmenovat formy sexuálního násilí či obtěžování, komunikovat s odbornými institucemi Vysvětlí, proč zákon stanovuje věkovou hranici pro beztrestný pohlavní styk Charakterizuje odpovědné sexuální chování Vysvětlí, které hygienické postupy a preventivní činnosti podporují reprodukční zdraví Charakterizuje zásady odpovědného chování v oblasti sexuality na elektronických médiích; uvede postup v konkrétních modelových případech Vymezí a vysvětlí rizika předčasného a nechráněného pohlavního styku Spojuje význam sexuality/pohlavnosti	**Sexuální dospívání a reprodukční zdraví** – zdraví reprodukční soustavy, sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost, předčasná sexuální zkušenost; promiskuita; problémy těhotenství a rodičovství mladistvých; poruchy pohlavní identity **Ochrana před přenosnými chorobami,** – bezpečné způsoby chování (nemoci přenosné pohlavním stykem, HIV/AIDS, hepatitidy); **Skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita –** šikana a jiné projevy násilí; formy sexuálního zneužívání dětí; kriminalita mládeže komunikace se službami odborné pomoci	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
	především s perspektivním vztahem, manželstvím, založením rodiny, plánovaným rodičovstvím		

Vzdělávací obsah předmětu Výchova ke zdraví v 8. ročníku

Vyučovací předmět:	**Výchova ke zdraví**
Období – ročník:	**2. stupeň – 8. ročník**
Počet hodin:	**1**

Očekávané výstupy v 8. ročníku:

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Hodnota a podpora zdraví			
Usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví	Aktivně se účastní podpory zdraví ve své komunitě	**Podpora zdraví v komunitě** – programy podpory zdraví	
Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence			
Vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí	Zná rodinnou anamnézu a z ní vyplívající zdravotní rizika Vědomě usiluje o prevenci civilizačních chorob	**Stres a jeho vztah ke zdraví** – kompenzační, relaxační a regenerační techniky k překonávání únavy, stresových reakcí a k posilování duševní odolnosti **Civilizační choroby** – zdravotní rizika, preventivní a lékařská péče	
Zdravý způsob života a péče o zdraví			
Dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky	Chápe význam a souvislost stravy a zdraví	**Výživa a zdraví** – zásady zdravého stravování, pitný režim, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví; poruchy příjmu potravy - vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví – kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc	Umí zaujmout správný postoj ke svému zdraví a chová se k němu zodpovědně	**Ochrana před přenosnými chorobami,** základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty - ochrana před chronickými nepřenosnými chorobami a před úrazy – prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění; preventivní a léčebná péče; odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě), základy první pomoci	
Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence			
Projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce	Zná pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví a dodržuje je	**Dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví –** bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě	
Uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí	Charakterizuje možná nebezpečí vyplývající z běžného života i z mimořádných událostí, uvede vhodné způsoby preventivního chování a ochrany	**Dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví –** rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu vč. zvládání agresivity, postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti)	

Vzdělávací obsah předmětu Výchova ke zdraví v 9. ročníku

Vyučovací předmět:	**Výchova ke zdraví**
Období – ročník:	**2. stupeň – 9. ročník**
Počet hodin:	**1**

Očekávané výstupy v 9. ročníku:

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence			
Dává do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým	Je si vědom souvislostí mezi patologickými jevy a auto-destruktivními závislostmi Zná rizika spojená s tímto způsobem chování Vyhledá odbornou pomoc v případě potřeby	**Auto-destruktivní závislosti** – psychická onemocnění, násilí mířené proti sobě samému, rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet, násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládání (bezpečnost v dopravě, trestná činnost, dopink ve sportu)	
Vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi	Kriticky vyhodnocuje manipulativní snahy a vyvozuje z toho své chování	**Manipulativní reklama a informace** – reklamní vlivy, působení sekt	
Projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy, ohrožení zdraví, osobního bezpečí, při mimořádných událostech; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc Aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první	V krizových situacích umí vyhledat pomoc Zná čísla integrovaného záchranného systému a jeho jednotlivých složek v konkrétních situacích silniční a železniční dopravy (vycházky, výlety, akce školy) uplatňuje bezpečné chování, které neohrožuje jeho osobu ani jiné účastníky - vyhodnocuje konkrétní rizikové	**Ochrana člověka za mimořádných událostí** - živelní pohromy, terorismus, klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí **Bezpečné chování a komunikace** –	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
pomoc Uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí	situace v silniční a železniční dopravě a vyvozuje bezpečné chování - diskutuje o příčinách dopravních nehod a o jejich předcházení, argumentuje pro správné řešení situací - aktivně se zapojuje do akcí školy (obce) podporujících snižování rizik a nehodovosti a podporující bezpečné chování v dopravě - cíleně používá bezpečnostní a ochranné prvky – jako chodec, cyklista - ošetří drobná i závažná poranění - poskytne první pomoc při život ohrožujících stavech	komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií, sebeochrana a vzájemná pomoc rizikových situacích a v situacích ohrožení **Dopravní výchova**	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
Žák

- chápe význam dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny
- uvědomuje si základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím
- respektuje zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a v rámci svých možností usiluje o aktivní podporu zdraví
- projevuje zdravé sebevědomí a preferuje ve styku s vrstevníky pozitivní životní cíle, hodnoty a zájmy
- dodržuje správné stravovací návyky a v rámci svých možností uplatňuje zásady správné výživy a zdravého stravování
- svěří se se zdravotním problémem
- dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a provozováním hazardních her
- uplatňuje osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy
- zaujímá odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí
- uplatňuje způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc; ví o centrech odborné pomoci, vyhledá a použije jejich telefonní čísla
- chová se odpovědně při mimořádných událostech a prakticky využívá základní znalosti první pomoci při likvidaci následků hromadného zasažení obyvatel

5.8.2. Tělesná výchova

Vzdělávací oblast:	**Člověk a zdraví**
Vyučovací předmět:	**Tělesná výchova**

Charakteristika a cílové zaměření vzdělávacího předmětu Tělesná výchova:

V tělesné výchově žáci nacházejí prostor k osvojování nových pohybových dovedností, k ovládnutí a využívání různého sportovního náčiní a nářadí, k seznámení s návody pro pohybovou prevenci či korekci jednostranného zatížení nebo zdravotního oslabení, stejně jako pro zdravý rozvoj tělesné zdatnosti a výkonnosti. Učí se uplatňovat osvojené pohybové dovednosti v různém prostředí a s různými účinky, zvykají si na rozličné sociální role, které vyžadují spolupráci, tvořivost, překonávání zábran, objektivnost, rychlé rozhodování, organizační schopnosti i nutnou míru odpovědnosti za zdrav své i svých spolužáků. Hlavně však tělesná výchova umožňuje žákům poznat vlastní pohybové možnosti a přednosti i zdravotní a pohybová omezení, rozumět jim, respektovat je u sebe i jiných a aktivně je využívat nebo cíleně ovlivňovat. Vede pro žáky od spontánního pohybu k řízené pohybové činnosti, která vychází z aktuální pohybové úrovně jednotlivých žáků, z konkrétního splnitelného cíl, ze změny každého žáka i jeho hodnocení vzhledem k této individuální změně.

Předmět je vyučován ve všech ročnících v časové dotaci dvě hodiny týdně. Převažující formou realizace je vyučovací hodina. Kromě toho je obsah předmětu realizován v blocích (výuka plavání pro 2. a 3. ročník - v rozsahu nejméně 40 vyučovacích hodin, kurz lyžování pro druhý stupeň, sportovní soutěže).

1. Společné výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Žáci jsou vede ni k:
- tomu, aby si vybrali a využili pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie
- používání správné terminologie a symboliky
- vnímání zdraví jako životní hodnoty

Učitel:
- učí žáky chápat význam pohybových činností pro zdraví člověka a podněcuje v žácích pozitivní vztah k pohybovým aktivitám
- učí žáka pochopit význam posilování kondice pro zdraví a zdatnost člověka
- učí žáka chápat význam základních hygienických návyků a dbát na bezpečnost při pohybových aktivitách
- vede žáka k ovládnutí základní první pomoci pro případ poškození zdraví
- využíváním vhodných metodických postupů učí žáka základům pravidel vybraných sportovních her a sportů, zvládání základní individuální techniky systémů a kombinací na školské úrovni
- vhodnými metodickými postupy učí žáka pohybovým dovednostem v gymnastice, atletice, lyžování a úpolech
- učí žáka komunikaci v tělesné výchově, správnému tělovýchovnému názvosloví a grafickému znázorňování pohybu
- učí žáka historii i současnost OH a světových sportovních událostí

Kompetence k řešení problémů

Žáci jsou vedeni k:
- tomu, aby se nenechali odradit případným nezdarem
- činili uvážlivá rozhodnutí
- tomu, aby uměli hledat argumenty pro přijetí či odmítnutí tvrzení

Učitel:
- vede žáka k řešení situací vyskytujících se v akcích sportovních her
- vede žáka k řešení pracovních problémů nebo poskytnutí přiměřené předlékařské první pomoci při poškození zdraví (umělé dýchání, nepřímá srdeční

masáž, odsun raněného)
- vede žáka ke schopnosti organizovat pohybovou činnost v nestandardních podmínkách (sportovní turnaje, cvičení v přírodě atd.)-
- vede žáky k dodržování pravidel bezpečnosti

Kompetence komunikativní
Žáci jsou vedeni k:
- sdělování svých myšlenek a názorů
- porozumění běžně užívaných gest, terminologie a symboliky

Učitel:
- učí žáka základnímu tělovýchovnému názvosloví (velení družstvu, třídě, vedení rozcvičky)
- učí žáka rozhodování sportovních her

Kompetence sociální a personální
Žáci jsou vedeni k:
- tomu, aby se orientovali í v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje
- rozdělování si úkolů mezi sebou, vymezí si vzájemné pozice - role
- práci v heterogenních skupinách
- vzájemné pomoci

Učitel:
- vede žáka k toleranci slabších a zdravotně postižených jedinců v žákovském kolektivu
- vede žáka k dodržování pravidel v družstvu
- učí žáky k vzájemnému povzbuzování a podpoře v kolektivu
- učí žáky toleranci a úctě k soupeři

Kompetence občanské
Žáci jsou vedeni k:
- tomu, aby chápali fyzickou zdatnost a duševní pohodu jako jeden z předpokladů k uplatnění ve společnosti
- dodržování stanovených pravidel, dodržování pravidel fair play
- vzájemnému ocenění práce, výkonu

Učitel:
- učí žáka chápat význam zdravého životního stylu, význam ochrany a posilování zdraví
- dbá nato, aby žáci chápali životní prostředí jako významnou součást lidské civilizace
- učí žáka estetickému vnímání sportovního prostředí

Kompetence pracovní
Žáci jsou vedeni k:
- zapojování se do aktivních činností podporujících zdraví
- dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví

- tomu, aby ve svých činnostech a dovednostech prokazovali nárůst kvality

Učitel:
- vede žáky ke schopnosti využívat získané dovednosti a návyky v praktickém životě
- učí žáky schopnosti intenzivního nasazení a schopnosti koncentrace na výkon

Kompetence digitální:
Žáci jsou vedeni k:
- dlouhodobému sledování s využitím digitálních technologií svého pohybového režimu a tělesné zdatnosti a snaží se o jejich cílené ovlivnění
- posuzování i s pomocí digitálního záznamu provedení pohybové činnosti u sebe i jiných
- k tomu, ab y sledovali určené prvky pohybových činností (jednotlivců, týmu) a s pomocí digitálních technologií je evidují, ukládají a prezentují

Učitel:
- zpřístupňuje žákům důvěryhodné digitální zdroje s problematikou pohybových aktivit a sportu, učí je vyhledávat, třídit a ověřovat informace z oblasti různých pohybových aktivit a sportu
- umožňuje žákům využívat prostředky a technologie, které jsou vhodné pro tělesnou výchovu
- vede žáky k poznání a využívání důvěryhodných digitálních zdrojů v oblasti pohybových aktivit a sportu, k využívání digitálních technologií pro sledování, zaznamenávání a vyhodnocování pohybového režimu, výkonů i kvality pohybu jako běžné součásti pohybových aktivit a péče o zdraví
- vede žáky k cílenému zařazování kompenzačních cvičení do pohybového režimu pro snížení zdravotních rizik spojených s pohybovou neaktivitou při používání digitálních technologií

Metody evaluace:
- rozhovor, řízená diskuze, pozorování, vzájemné hodnocení, testy, prezentace, sebehodnocení.

2. Tematické okruhy průřezových témat zařazené do předmětu Tělesná výchova

3. Učební plán předmětu Tělesná výchova v souladu s učebním plánem školy

ročník	1.	2.	3.	4.	5.	celkem	6.	7.	8.	9.	celkem
Tělesná výchova	**2**	**2**	**2**	**2**	**2**	**10**	**2**	**2**	**2**	**2**	**8**

Vzdělávací obsah předmětu Tělesná výchova v 1. - 3. ročníku

Vyučovací předmět:	**Tělesná výchova**
Období – ročník:	**1. období – 1. - 3. ročník**
Počet hodin:	**2 + 2 + 2**

Očekávané výstupy v 1. - 3. ročníku:

Očekávané výstupy	**Dílčí výstupy**	**Učivo**	**Průřezové téma**
Spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	Chápe smysl pohybu pro zdraví a dobrý pocit Nevyhýbá se pohybové zátěži Dbá na správnou přípravu organismu před i po zátěži	**Význam pohybu pro zdraví** – pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu **Zdravotně zaměřené činnosti –** správné držení těla, správné zvedání zátěže; průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití **Příprava organismu –** příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení	
Zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení **Adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti** **Zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a**	Prochází fázemi motorického učení dle vlastních dispozic Zvládá jednoduché pohybové hry Dokáže předvést jednoduché gymnastické cviky – kotoul, přeskok Zvládá různé formy kondičního cvičení s hudbou, chápe význam estetického pohybu Zná základní druhy přetlaků a přetahů Zná základní techniku jednotlivých atletických disciplín Ví, jak se má chovat při pohybu v terénu a dopravních prostředcích Umí jeden plavecký způsob a základní plavecké dovednosti	**Pohybové hry** – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; využití hraček a netradičního náčiní při cvičení; pohybová tvořivost **Základy gymnastiky** – průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti **Rytmické a kondiční formy cvičení pro děti** – kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance **Základy atletiky** –	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
bezpečnosti	*Zná prvky sebezáchrany a bezpečnosti při plavání* *Dodržuje hygienu plavání* Zvládá základní lyžařskou techniku, jízdu na vleku	rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem **Turistika a pobyt v přírodě** – přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu, chůze v terénu, táboření, ochrana přírody **Plavání** – *(základní plavecká výuka)* hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob (plavecká technika), prvky sebezáchrany a *bezpečnosti* **Rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu**	
Spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	Učí se jednání v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží Podílí se na činnosti skupiny, nacházejí roli v týmu Zná základy jednoduchých sportovních her v týmu – vybíjená a jiné hry v družstvech	**Základy sportovních her** – manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů **Zásady jednání a chování** – fair play, olympijské ideály a symboly	
Uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	Používá cvičební úbor, vhodnou obuv na různé pohybové aktivity Pomáhá při přípravě a úklidu nářadí a náčiní Pohybuje se tak, aby neohrozil sebe a ostatní	**Hygiena v TV** – hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity **Bezpečnost při pohybových činnostech** – organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umývárnách, bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	Vnímá pokyny různých forem Respektuje smluvené signály při hrách, soutěžích Zná základní gymnastické názvosloví Při soutěžích a hrách dodržuje smluvená pravidla	**Komunikace v TV** – základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály **Organizace při TV** – základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
Žák

- zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost
- dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách
- reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti
- projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám
- zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů

Vzdělávací obsah předmětu Tělesná výchova ve 4. - 5. ročníku

Vyučovací předmět:	**Tělesná výchova**
Období – ročník:	**2. období – 4. - 5. ročník**
Počet hodin:	**2+2**

Očekávané výstupy ve 4. - 5. ročníku:

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti	Chápe potřebu další fyzické zátěže mimo hodiny TV Zlepšuje své schopnosti a dovednosti pro radost z pohybu Chápe úvodní část cvičební jednotky jako přípravu na další pohybovou aktivitu Při různých formách rozvoje jednotlivých pohybových dovedností se snaží o dosažení maximálního výkonu	**Význam pohybu pro zdraví** – pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu Rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením	Rozumí smyslu průpravných a kompenzačních cvičení pro zdraví a techniku sportovních činností	**Zdravotně zaměřené činnosti** – správné držení těla, správné zvedání zátěže; průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití	
Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her	Zvládá základy tradičních i netradičních pohybových her V gymnastice zvládá složitější prvky – akrobacie, sestava Zvládá technicky náročnější atletické disciplíny Ovládá základy míčových sportovních her, základní herní činnosti jednotlivce a spolupráci při soutěžích v týmu Zvládá jednoduché herní taktiky	**Pohybové hry** – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; využití hraček a netradičního náčiní při cvičení; pohybová tvořivost **Základy gymnastiky** – průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti **Rytmické a kondiční formy cvičení pro děti** – kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance **Základy atletiky** – rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem **Základy sportovních her** – manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů **Turistika a pobyt v přírodě** – přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu, chůze v terénu, táboření, ochrana přírody	
Uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně	Používá cvičební úbor a obuv vhodný k rozličným činnostem Dodržuje kázeň a pravidla hry	**Hygiena v TV** – hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
reaguje v situaci úrazu spolužáka	Dodržuje bezpečnost ve všech částech hodiny – převlékání, přesuny, příprava a úklid nářadí a náčiní V případě svého nebo spolužákova úrazu umí pohotově zareagovat a včasně upozornit vyučujícího	aktivity **Bezpečnost při pohybových činnostech** – organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umývárnách, bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV	
Reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	Vnímá pokyny různých forem Respektuje smluvené signály při hrách, soutěžích Zná základní gymnastické názvosloví Při soutěžích a hrách dodržuje smluvená pravidla	**Komunikace v TV** – základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály **Organizace při TV** – základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
Žák

- chápe význam tělesné zdatnosti pro zdraví a začleňuje pohyb do denního režimu
- zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním svalovým oslabením
- zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností
- uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti
- reaguje na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti
- dodržuje pravidla her a jedná v duchu fair play
- zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla
- zvládá podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využívat cviky na odstranění únavy

Vzdělávací obsah předmětu Tělesná výchova – 6. – 9. ročník

Vyučovací předmět:	**Tělesná výchova**
Období – ročník:	**2. stupeň – 6. - 9. ročník**
Počet hodin:	**2 + 2 + 2 + 2**

Očekávané výstupy v 6. – 9. ročníku:

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Činnosti ovlivňující zdraví			
Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem	Uvědomuje si význam pohybu pro své zdraví Rozlišuje rekreační a výkonnostní sport Před začátkem jakékoli pohybové činnosti delšího charakteru pravidelně zařazuje protahovací a průpravná cvičení	**Význam pohybu pro zdraví** – rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců	
Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program	Při vyučovacích jednotkách TV vždy usiluje o podání co nejlepšího výkonu dle své aktuální fyzické a psychické zdatnosti Uvědomuje si jednostrannost některých sportovních odvětví a zná adekvátní kompenzační, vyrovnávací a relaxační cviky	**Význam pohybu pro zdraví** – rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců **Zdravotně orientovaná zdatnost** – rozvoj ZOZ, kondiční programy, manipulace se zatížením **Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí** – průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení	
Samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly	Zvládá samostatnou i skupinovou přípravu na aktivní pohybovou činnost Na závěr cvičební jednotky zařadí adekvátní vyrovnávací a relaxační cvičení	**Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí** – průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení	
Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší	Má představu o tom co je to doping a jeho negativním vlivu na zdraví jedince a neslučitelnosti s myšlenkou fair-play	**Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech** – v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	Zná a dodržuje „pravidla“ v zájmu zdraví i bezpečnosti vlastní i skupinové Zná pravidla první pomoci Dodržuje činnost v domluveném rámci a míře bezpečnosti	**Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech** v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného	
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových schopností			
Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	Zvládá složitější gymnastické sestavy a cvičení na různém nářadí a s různým náčiním Chápe význam atletiky jako vhodné průpravy pro jiné sporty Dokáže se individuálně a samostatně připravit na danou atletickou disciplínu, dokáže přiměřeně dávkovat svůj trénink Uplatňuje zásady fair-play Osvojuje si základní herní dovednosti celého družstva v jednotlivých hrách Seznamuje se s pravidly méně tradičních her Zvládá tyto hry ve zjednodušené podobě	**Pohybové hry** – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity **Gymnastika** – akrobacie, přeskoky, cvičení na nářadí **Estetické a kondiční formy cvičení** – základy rytmické gymnastiky, cvičení s náčiním; kondiční formy cvičení pro daný věk žáků; tance **Atletika** – rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, základy překážkového běhu, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem nebo granátem, vrh koulí **Sportovní hry** - herní činnosti jednotlivce, herní kombinace,herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie **Turistika a pobyt v přírodě** – příprava turistické akce, přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty, chůze se zátěží i v mírně náročném terénu, táboření, ochrana přírody, základy orientačního běhu, dokumentace z turistické akce, přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla	
Posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné	Dokáže realisticky posoudit sebou (i spolužákem) interpretovaný výkon	**měření výkonů a posuzování pohybových dovedností** – měření,	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
nedostatky a jejich možné příčiny	v dané činnosti Dokáže si výkon svůj i ostatních spolužáků naměřit, zapsat a vyhodnotit	evidence, vyhodnocování	
Činnosti podporující pohybové učení			
Užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	Při sportovních činnostech používá základní terminologii Dokáže reagovat na signály rozhodčího a zachovat se dle platných pravidel sportovních disciplín Vzájemně komunikuje se svými spoluhráči a je schopen vymyslet jednoduchou sportovní strategii	**Komunikace v TV** – tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech **Historie a současnost sportu** – významné soutěže a sportovci, olympionismus - olympijská charta	
Naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlavní, ochranu přírody při sportu	Dokáže posoudit jednání a chování sebe i druhých Usiluje o čestné soupeření a pomáhá handicapovaným Adekvátně mění své sportovní jednání dle aktuálních podmínek a prostředí ve kterém činnost vykonává Zvládá základní lyžařskou techniku, jízdu na vleku	**Zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech**	
Dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	Při sportovních kláních je schopen dodržovat smluvenou taktiku Ví, jaké chování uplatňovat při hře v týmu Reaguje na předem smluvené signály	**Komunikace v TV** – tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech	
Rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora	Účastní se školních a třídních turnajů, pomáhá v organizaci a rozhodování.	**Pravidla osvojovaných pohybových činností** – her, závodů, soutěží **Organizace prostoru a pohybových činností** – v nestandardních	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
		podmínkách	
Sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí	Umí zpětně i aktuálně posoudit svůj výkon a reagovat na aktuální stav	**Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností** – měření, evidence, vyhodnocování	
Zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže	Pomáhá s organizací při školních i meziškolních turnajích různého druhu	**Pravidla osvojovaných pohybových činností** – her, závodů, soutěží	
Zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	Pomáhá se zpracováním a prezentací naměřených dat	**Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností** – měření, evidence, vyhodnocování	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
Žák

- usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí
- cíleně se připraví na pohybovou činnost a její ukončení; využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy
- odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem
- vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity
- uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného
- uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu
- chápe zásady zatěžování; jednoduchými zadanými testy změří úroveň své tělesné zdatnosti
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech
- posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků
- užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka
- naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu
- dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji
- rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka
- sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je
- spolurozhoduje osvojované hry a soutěže

5. 9. Člověk a svět práce

Charakteristika vzdělávací oblasti:

Oblast člověk a svět práce postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků. Koncepce vzdělávací oblasti člověk a svět práce vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech.

Vzdělávací oblast člověk a svět práce se cíleně zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje celé základní vzdělání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Tím se odlišuje od ostatních vzdělávacích oblastí a je jejich určitou protiváhou. Je založena na tvůrčí myšlenkové spoluúčasti žáků. Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru člověk a svět práce je rozdělen na 1. stupni na čtyři tematické okruhy: Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti, Pěstitelské práce, Příprava pokrmů, které jsou pro školu povinné. Na 2. stupni je rozdělen na šest tematických okruhů: Práce s technickými materiály, Design a konstruování, Pěstitelské práce a chovatelství, Provoz a údržba domácnosti, Příprava pokrmů, Svět práce. Tematické okruhy na 2. stupni tvoří nabídku, z níž školy vybírají podle svých podmínek a pedagogických záměrů, kromě povinného tematického okruhu Svět práce, minimálně další dva tematické okruhy. Vybrané tematické okruhy je nutné realizovat v plném rozsahu.

Tematický okruh Svět práce je určen pro 8. a 9. ročník i odpovídající ročníky víceletých středních škol. Je povinný pro všechny žáky v plném rozsahu a lze jej zařadit již od 7. ročníku. Vzdělávací obsah je realizován v průběhu základního vzdělávání a je určen všem žákům
(tedy chlapcům i dívkám bez rozdílu). Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. V závislosti na věku žáků se postupně buduje systém, který žákům poskytuje důležité informace ze sféry výkonu práce a pomáhá jim při odpovědném rozhodování o dalším profesním zaměření. Proto je vhodné zařazovat do vzdělávání žáků co největší počet tematických okruhů.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:
- pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, k organizaci a plánování práce a k používání vhodných nástrojů, nářadí a pomůcek při práci i v běžném životě
- vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů, k uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovní činnosti a k vynakládání úsilí na dosažení kvalitního výsledku
- poznání, že technika jako významná součást lidské kultury je vždy úzce spojena s pracovní činností člověka
- autentickému a objektivnímu poznávání okolního světa, k potřebné sebedůvěře, k novému postoji a hodnotám ve vztahu k práci člověka, technice a životnímu prostředí
- chápání práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci, sebeaktualizaci a k rozvíjení podnikatelského myšlení
- orientaci v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro možnost uplatnění, pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci

5.9.1. Pracovní činnosti

Vzdělávací oblast:	**Člověk a svět práce**
Vyučovací předmět:	**Pracovní činnosti**

Charakteristika a cílové zaměření vzdělávacího předmětu Pracovní činnosti:

Vyučovací předmět Pracovní činnosti svým vymezeným obsahem učiva a formami výuky, využíváním znalostí získaných v jiných oblastech vzdělávání i zkušeností nabytých v běžném životě umožňuje žákům získat nezbytný soubor vědomostí, pracovních dovedností a návyků potřebných v běžném životě a formuje jejich osobnost rozvíjením některých vlastností, motorických i tvořivých schopností a dovedností.

Vyučovací proces prostřednictvím pracovních činností směřuje k tomu, aby žáci získali základní a praktické pracovní dovednosti a návyky z různých oblastí, poznali vybrané materiály a jejich užité vlastnosti, naučili se volit a používat při práci vhodné nástroje, pomůcky, pracovat s dostupnou technikou, včetně techniky výpočetní a osvojili si jednoduché pracovní postupy potřebné pro běžný život, zásady bezpečnosti a ochrany zdraví pří práci, hygieny práce, základy organizace a plánování práce a technologické kázně, aby si žáci vytvářeli aktivní vztah k ochraně a tvorbě životního prostředí a pozitivní postoj k řešení ekologických problémů, aby získali orientaci v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce, vytvářeli si pozitivní vztah k práci a racionální, odpovědný a tvořivý postoj k vlastní činnosti a její kvalitě, aby chápali práci a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci, sebeaktualizaci a k rozvíjení podnikatelského myšlení a aby získali prvotní poznatky a dovednosti významné pro jejich další životní a profesní orientaci.

Výuka probíhá v kmenových třídách, případně v učebně dílen, cvičné kuchyňce a přírodním prostředí v areálu školy.

Učivo na 1. stupni je rozděleno do okruhů:
1. Práce s drobným materiálem
2. Konstrukční činnosti
3. Pěstitelské práce
4. Příprava pokrmů

Učivo na 2. stupni je rozděleno do okruhů:
1. Práce s technickými materiály
2. Design a konstruování
3. Pěstitelské práce, chovatelství
4. Provoz a údržba domácnosti
5. Příprava pokrmů
6. Práce s laboratorní technikou
7. Využití digitálních technologií
8. Svět práce

1. Společné výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Žáci jsou vedeni k :

- tomu, aby dokázali získávat a třídit informace, a tyto pak využívat v procesu učení
- propojování poznatků z různých vzdělávacích oblastí
- tomu, aby dokázali pojmenovat cíle činností a úkolů
- tomu, aby dokázali navrhnout í, co musejí udělat, aby se zlepšili

Učitel:

- učí poznávat smysl a cíle učení
- pomáhá získávat pozitivní vztah k učení a posoudit vlastní pokrok
- zadává úkoly, při kterých žáci uplatňují znalosti z více oblastí současně
- vede žáky k sebehodnocení, obhajobě své práce
- zapojuje žáky do soutěží, projektů, výstav, školních a mimoškolních prezentací, do tvorby školního zpravodaje
- využívá samostatné práce a organizování akcí s využitím nápadů a tvořivosti žáků (dle schopností a talentu v estetické oblasti)
- snaží se vytvářet takové situace, při kterých žáci zažijí úspěch (ocenění úspěchů, motivace k další práci)
- vede žáky k plánování úkolů a postupů

Kompetence k řešení problémů

Žáci jsou vedeni k:

- tomu, aby dokázali pojmenovat problém a nalezli vhodné řešení při zvážení výhod a nevýhod
- vyhledávání informací pro řešení problému
- tomu, aby se orientovali a dodržovali předpisy související s pracovní činnosti (práce v dílnách, na poemku ....)
- dokončování úkolů v dohodnutých termínech a kvalitě

Učitel:

- kriticky zhodnotit výsledky práce žáků, ocení snahu a nápaditost řešení
- promýšlí pracovní postupy praktických cvičení
- učí žáky aplikovat poznatky praxi

Kompetence komunikativní

Žáci jsou vedeni k:

- formulování a vyjadřování svých myšlenek a názorů v logickém sledu, k výstižnému, souvislému, výstižnému a kultivovanému vyjadřování v písemném i ústním projevu
- naslouchání promluvám druhých lidí,
- obhajobě svého názoru vhodnou argumentací, ale i přijmutí názorů druhých
- porozumění různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, náčrtů, technických výkresů
- využívání informačních a komunikačních prostředků pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- používá správný technologický postupu při práci

- používat správné technické názvosloví při komunikaci

Učitel:
- vede žáky k výstižnému vyjadřování myšlenek (prožitek z uměleckého díla)
- vede žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, učiteli i ostatními
- klade otevřené otázky, zadává problémové úkoly či úkoly rozvíjející tvořivost
- vytváří příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků k danému úkolu
- dbá na to, aby žáci rozuměli nebo pochopili, čemu se mají naučit
- vyžaduje, aby žáci sdělovali, co se naučili
- umožňuje žákům prezentovat výsledky jejich práce
- podporuje přátelské vztahy mezi třídami, společné akce a výstavy
- vede žáky k pochopení umění jako specifický způsob poznání a užívání jazyka jako prostředku komunikace
- vede žáky k chápání umění a kultury ve vzájemné provázanosti, umění vyjádřit, jak na člověka umělecké dílo působí

Kompetence sociální a personální
Žáci jsou vedeni k:
- práci ve skupinách
- vzájemné pomoci, naslouchání, sdělování si pocitů a toleranci k jiným názorům
- tomu, aby dokázali použít, čemu se naučili pro spolupráci ve skupině
- vzájemnému ocenění práce
- tomu, aby dokázal přivolat pomoc při zranění svém či spolužáka

Učitel:
- je nápomocen žákům při pracech ve skupinách
- je schopen se žáky spolupracovat při řešení problémů
- přispívá k diskusi
- je schopen poskytnou první předlékařskou pomoc
- připouští chyby a pracuje s nimi jako s příležitostmi, jak ukázat cestu k cíli
- zařazuje aktivity, při kterých si žáci mohou vybrat práci ve skupinách, dvojicích nebo samostatně
- učí žáky, jak při vyučování co nejlépe spolupracovat
- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- má zájem, aby každý žák zažil úspěch
- vede žáky k sebehodnocení
- učí žáky vyjádřit odmítavý postoj ke všemu, co narušuje dobré vztahy
- rozvíjí v dětech zdravé sebevědomí (mít rád sám sebe)
- rozvíjí kreativního jedince se smyslem pro originalitu a vlastní výraz

Kompetence občanské
Žáci jsou vedeni k:
-tvořivosti, vynalézavosti, originalitě
- k rozpoznání dobře odvedené práce

- vzájemnému oceňování práce
- tomu, aby rozpoznali situaci, kdy je třeba bránit sám sebe a zastat se spolužáka
- k tomu, aby byli schopni vcítit se do situací ostatních lidí

Učitel:
- reflektuje společenské či přírodní dění
- volbou organizace, forem a metod zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu jednotlivých žáků
- vnímá a aktivně zjišťuje aktuální potřeby jednotlivých žáků
- zajišťuje, aby žáci ve škole zažívali pocit úspěchu
- směřuje činnosti žáků ke zvolenému cíli
- umožňuje žákům pracovat s materiály, v nichž si mohou ověřit správnost svého řešení
- vede žáky ke schopnosti nalézat a vnímat krásu a estetické hodnoty v přírodě i ve světě vytvořeném lidmi, uvědomovat si jejich význam pro plnohodnotný život člověka
- zapojuje žáky do kulturního dění a spoluvytváříme jejich pozitivní postoj k uměleckým dílům

Kompetence pracovní
Žáci jsou vedeni k:
- navrhování různých řešení problémů, úkolů
- praktickému i teoretickému seznamování se s výtvarnými technikami a prostředky
- dokončování úkolů v dohodnuté kvalitě a termínech
- tomu, aby se dokázali orientovat v pravidlech a předpisech souvisejících s oborem
- tomu, aby uměli navrhnout, co musejí udělat, aby se zlepšili
- používání stanovených ochranných pomůcek správným způsobem

Učitel:
- vede žáky k samostatnosti (plánování a organizace práce, příprava pomůcek, dokončení práce, úklid pracovního místa)
- vychovává žáky k bezpečnosti, hygieně, zručnosti, sebeobslužnosti
- klade důraz na dělbu práce v kolektivu
- využívá názorných pomůcek
- dbá na tvorbu vstřícné a podnětné atmosféry při práci
- zařazuje metody, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům žáci sami
- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- projevuje očekávání úspěchu
- je důsledný ve vyžadování dohodnutých zásad a pravidel
- vhodně motivuje k práci

Kompetence digitální
Žáci jsou vedeni k:
- využívání digitálních zdrojů k posouzení svých schopností, pro orientaci v profesní nabídce a pro výběr vhodného vzdělávání a profesní přípravy
- sestavování kariérového portfolia v digitální podobě, naučí se prokázat v modelových situacích svoji schopnost sebeprezentace při vstupu na trh práce
- využívání vhodné digitální technologie při realizaci týmových pracovních úkolů a projektů, ke komunikaci, k organizaci své nebo týmové práce a k prezentaci

výsledků pracovních činností
- dodržování základních hygienických, bezpečnostních a předpisů při práci s digitální technikou

Učitel:
-vede žáky k efektivnímu využívání digitálních technologií v souvislosti se světem práce, pracovními činnostmi, výběrem budoucího povolání a vzdělávací dráhy
- motivuje žáky k využívání digitálních technologií a digitálních zdrojů k učení, osobnostnímu rozvoji, spolupráci a komunikaci v týmu
- prakticky seznamuje žáky s možnostmi tvorby vlastního digitálního obsahu při realizaci a prezentaci projektů a (týmových) úkolů

Metody evaluace:
- rozhovor, řízená diskuze, pozorování, vzájemné hodnocení, testy prezentace, samostatná práce, sebehodnocení, dialog, modelové situace, práce s informačními zdroji a technologiemi.

2. Tematické okruhy průřezových témat zařazené do předmětu Pracovní činnosti

3. Učební plán předmětu Pracovní činnosti v souladu s učebním plánem školy

ročník	1.	2.	3.	4.	5.	celkem	6.	7.	8.	9.	celkem
Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	5	1	1	1	0	3

Vzdělávací obsah předmětu Pracovní činnosti v 1. – 3. ročníku

Vyučovací předmět:	**Pracovní činnosti**
Období – ročník:	**1. období – 1. – 3. ročník**
Počet hodin:	**1 + 1 + 1**

Očekávané výstupy v 1. – 3. ročníku:

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Práce s drobným materiálem			
Vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	Pracuje s papírem, modelínou i přírodními materiály Používá vhodné pomůcky a nástroje Vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	Vlastnosti materiálu a jeho užití Pracovní pomůcky a nástroje Lidové zvyky, tradice, řemesla Organizace pracovního místa	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Pracuje podle slovního návodu a předlohy	Pracuje podle slovního návodu a předlohy Dodržuje bezpečnostní pokyny Volí správný způsob použití pomůcek a nástrojů	Jednoduché pracovní operace a postupy Organizace pracovního místa, plochy	
Konstrukční činnosti			
Zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	Zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi Dodržuje sled jednotlivých kroků při montáži a demontáži	Plošné, prostorové a konstrukční stavebnice Práce s předlohou Montáž a demontáž jednoduchých předmětů	
Pěstitelské práce			
Provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování	Provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování Experimentem ověřuje podmínky pro pěstování různých rostlin	Základní podmínky pro pěstování rostlin, výživa rostlin	
Pečuje o nenáročné rostliny	Dle pokynů pečuje o nenáročné rostliny – kypří, zalévá, seje, sází Dodržuje zásady hygieny	Pěstování rostlin ze semen v místnosti Zásady bezpečné práce s rostlinami	
Příprava pokrmů			
Připraví tabuli pro jednoduché stolování	Vybere a připraví vhodné suroviny k jednoduchým pokrmům Používá vhodné kuchyňské vybavení a nástroje Připraví tabuli pro jednoduché stolování	Základní vybavení kuchyně Výběr a skladování potravin Jednoduchá úprava stolu	
Chová se vhodně při stolování	Chová se vhodně při stolování	Pravidla správného stolování Společenské návyky při stolování	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
Žák:

- zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů
- pracuje podle slovního návodu a předlohy
- zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi

- provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky
- pečuje o nenáročné rostliny
- upraví stůl pro jednoduché stolování
- chová se vhodně při stolování

Vzdělávací obsah předmětu Pracovní činnosti ve 4. – 5. ročníku

Vyučovací předmět:	**Pracovní činnosti**
Období – ročník:	**2. období – 4. - 5. ročník**
Počet hodin:	**1+1**

Očekávané výstupy ve 4. - 5. ročníku:

Očekávané výstupy	**Dílčí výstupy**	**Učivo**	**Průřezové téma**
Práce s drobným materiálem			
Vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu	Volí vhodný materiál podle jeho vlastností Vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu	Vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.)	
Využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic	Využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic	Lidové zvyky, tradice, řemesla	
Volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu	Volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu	Pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití	
Udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	Udržuje pořádek na pracovním místě a Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce Poskytne první pomoc při úrazu	Jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce Zásady hygieny Bezpečnost práce První pomoc	
Konstrukční činnosti			
Provádí při práci se stavebnicemi	Provádí při práci se stavebnicemi	Stavebnice (plošné, prostorové,	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
jednoduchou montáž a demontáž	jednoduchou montáž a demontáž Sestaví jednoduchý model	konstrukční), sestavování modelů	
Pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu	Pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu	Práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem	
Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	Zásady hygieny Bezpečnost práce První pomoc	
Pěstitelské práce			
Provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování	Provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování	Základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo	
Ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny	Ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny	Pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.) Pěstování pokojových rostlin	
Volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní	Volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní	Pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití	
Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	Rozpozná nebezpečí rostlin jedovatých i rostlin jako drog Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	Rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie Zásady hygieny Bezpečnost práce První pomoc	
Příprava pokrmů			
Orientuje se v základním vybavení kuchyně	Orientuje se v základním vybavení kuchyně Využívá techniky podle jejího účelu	Základní vybavení kuchyně Technika v kuchyni – historie a význam	
Připraví samostatně jednoduchý pokrm	Vybere, nakoupí a správně uskladní vhodné potraviny pro přípravu jednoduchého pokrmu Připraví samostatně jednoduchý pokrm	Výběr, nákup a skladování potravin Jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování	Dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování Připraví jednoduchou slavnostní tabuli	Jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování	
Udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni	Udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni	Zásady hygieny Bezpečnost práce První pomoc	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
Žák:

- vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu
- využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii
- volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu
- udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při drobném poranění
- provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž
- pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu
- udržuje pořádek na svém pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při drobném úrazu
- užívá jednoduché pracovní nástroje a pomůcky
- dodržuje základní podmínky a užívá postupy pro pěstování vybraných rostlin
- ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny a provádí pěstitelská pozorování
- volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu na zahradě
- uvede základní vybavení kuchyně
- připraví samostatně jednoduchý pokrm
- dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování při stolování
- udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni
- uplatňuje zásady správné výživy

Vzdělávací obsah předmětu Pracovní činnosti v 6. – 9. ročníku

Vyučovací předmět:	**Pracovní činnosti**
Období – ročník:	**2. stupeň – 6. - 9. ročník**
Počet hodin:	**3**

Očekávané výstupy v 6. -9. ročníku:

Očekávané výstupy RVP ZV	Dílčí výstupy ŠVP	Učivo	Průřezové téma
Práce s technickými materiály			
Provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň	Provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň	Vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity)	
Řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí	Řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí	Pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování Úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí, technika a volný čas, tradice a řemesla	
Organizuje a plánuje svoji pracovní činnost	Organizuje a plánuje svoji pracovní činnost	Jednoduché pracovní operace a postupy Organizace práce, důležité technologické postupy	
Užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku	Užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku	Technické náčrty a výkresy, technické informace, návody	
Dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu	Dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu	Organizace práce, důležité technologické postupy Zásady bezpečnosti a hygieny při práci, první pomoc při úrazu	
Design a konstruování			
Sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model	Sestaví podle návodu, náčrtu, plánu daný model	Stavebnice, sestavování modelů, tvorba konstrukčních prvků Návod, předloha, náčrt, plán, schéma	
Provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení	Provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení Přistupuje k výsledkům pracovní činnosti	Stavebnice Montáž a demontáž	

Očekávané výstupy RVP ZV	Dílčí výstupy ŠVP	Učivo	Průřezové téma
	z hlediska kvality, funkčnosti, kulturní a společenské hodnoty		
Pěstitelské práce, chovatelství			
Volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin	Volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin	**Základní podmínky pro pěstování** – půda a její zpracování, výživa rostlin, ochrana rostlin a půdy **Ovocné rostliny** **Léčivé rostliny, koření** – rostliny a zdraví člověka; léčivé účinky rostlin, rostliny jedovaté; rostliny jako drogy a jejich zneužívání; alergie **Zelenina** – podmínky a zásady pěstování	
Pěstuje a využívá květiny pro výzdobu	Využívá květiny pro výzdobu Přistupuje k výsledkům pracovní činnosti z hlediska kvality, funkčnosti, kulturní a společenské hodnoty	**Okrasné rostliny** – základy ošetřování pokojových květin, květina v exteriéru a interiéru jednoduchá vazba, úprava květin	
Používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu	Používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu	**Základní podmínky pro pěstování** – půda a její zpracování **Okrasné rostliny** – řez, jednoduchá vazba	
Dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty	Dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	Zásady bezpečnosti a hygieny při práci, první pomoc při úrazu	
Provoz a údržba domácnosti			
Provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví	Provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví	**Finance,** – rozpočet, příjmy, výdaje, platby, úspory; hotovostní a bezhotovostní platební styk, ekonomika domácnosti	
Ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných	Ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích	**Provoz a údržba domácnosti** – údržba oděvů a textilií, úklid domácnosti, postupy, prostředky a jejich dopad na životní prostředí,	

Očekávané výstupy RVP ZV	Dílčí výstupy ŠVP	Učivo	Průřezové téma
domácích spotřebičů	spotřebičů	odpad a jeho ekologická likvidace; spotřebiče v domácnosti	
Správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržby; **provádí drobnou domácí údržbu**	Správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržby; provádí drobnou domácí údržbu	**Elektrotechnika v domácnosti** – elektrická instalace, elektrické spotřebiče, elektronika, sdělovací technika, funkce, ovládání a užití, ochrana, údržba, bezpečnost a ekonomika provozu, nebezpečí úrazu elektrickým proudem	
Dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem	Dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem	Základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy, první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem	
Příprava pokrmů			
Používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče	Používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče	**Kuchyně** – základní vybavení, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu **Potraviny** – výběr, nákup, skladování, skupiny potravin, sestavování jídelníčku	
Připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy	Připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy	**Příprava pokrmů** – úprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů	
Dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti	Dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti	**Úprava stolu a stolování** – jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování v rodině, zdobné prvky a květiny na stole	
Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni	Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni	Zásady hygieny a bezpečnosti práce; první pomoc při úrazech v kuchyni	

Očekávané výstupy RVP ZV	Dílčí výstupy ŠVP	Učivo	Průřezové téma
Práce s laboratorní technikou			
Vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů	Vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů	Základní laboratorní postupy a metody Základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky	
Zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl	Zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl	Základní laboratorní postupy a metody	
Vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci	Vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci	Základní laboratorní postupy a metody	
Dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci	Dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci	Pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci	
Poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři	Poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři	První pomoc při úrazu v laboratoři	
Využití digitálních technologií			
Ovládá základní funkce digitální techniky; diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky	Ovládá základní funkce digitální techniky	**Digitální technika** – počítač a periferní zařízení, digitální fotoaparát, CD a DVD přehrávače, mobilní telefony	
Pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi – cestování, obchod, vzdělávání, zábava	Pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi – cestování, obchod, vzdělávání, zábava	**Digitální technika** – počítač a periferní zařízení, digitální fotoaparát, CD a DVD přehrávače, mobilní telefony **Mobilní služby** – operátoři, tarify	
Svět práce			
Orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí	Orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí	**Trh práce** – povolání lidí, druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů, charakter a druhy	

Očekávané výstupy RVP ZV	Dílčí výstupy ŠVP	Učivo	Průřezové téma
		pracovních činností; požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní; rovnost příležitostí na trhu práce **Podnikání** – druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání	
Posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy	Posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy	**Volba profesní orientace** – základní principy; sebepoznávání: osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace; informační základna pro volbu povolání, práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb	
Využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání	Využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání	**Možnosti vzdělávání** – náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, informace a poradenské služby	
Prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce	Prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce	**Zaměstnání** – pracovní příležitosti v obci (regionu), způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele, problémy nezaměstnanosti, úřady práce; práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
Žák:
- získá základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech; provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň
- řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí
- organizuje svoji pracovní činnost
- pracuje s jednoduchou technickou dokumentací, orientuje se v pracovních postupech a návodech
- dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu
- rozlišuje různé druhy materiálů a zná jejich vlastnosti
- zvolí vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu

- správně vybere a používá vhodné pracovní nástroje a pomůcky
- dovede pracovní postupy k finálnímu výrobku
- dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytuje první pomoc při drobném úrazu
- sestaví podle návodu, náčrtu, plánu daný model
- ovládá montáž a demontáž jednoduchého zařízení, provádí údržbu jednoduchých předmětů a zařízení
- dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu
- volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin
- pěstuje a ošetřuje květiny v interiéru a využívá je k výzdobě
- používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu
- prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty
- dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu způsobeném zvířaty a při styku s jedovatými rostlinami
- provádí jednoduché operace platebního styku
- ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů
- správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením, provádí drobnou domácí údržbu, používá vhodné prostředky při práci v domácnosti
- dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu elektrickým proudem nebo chemikálií
- používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče
- připraví jednoduché pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy
- dodržuje základní principy stolování a obsluhy u stolu
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni
- vybere a prakticky využívá pracovní postup konkrétní laboratorní činnosti a dodrží kázeň při práci s přístroji, zařízením a pomůckami nutnými pro konání pozorování, měření, experimentu
- dodržuje hygienu práce a zásady bezpečné práce s laboratorní technikou, příslušnými nástroji, přístroji a pomůckami při laboratorních činnostech
- poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři
- ovládá základní funkce vybraných digitálních zařízení, postupuje podle návodu k použití, při problémech vyhledá pomoc či expertní službu
- propojuje vzájemně jednotlivá vybraná digitální zařízení
- pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi v situacích, které odpovídají okruhu jeho zájmů a potřeb
- ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením
- dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu
- orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí, v učebních oborech a středních školách
- posoudí své možnosti v oblasti profesní, případně pracovní orientace přihlédnutím k potřebám běžného života
- využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného dalšího vzdělávání
- prokáže v modelových situacích prezentaci své osoby při ucházení se o zaměstnání
- byl seznámen s právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů
- byl seznámen s možnostmi využití poradenské pomoci v případě neúspěšného hledání zaměstnání

5.0. Povinně volitelné předměty

Přehled povinně volitelných předmětů, které škola může nabídnout žákům 9. ročníku:
Konverzace v anglickém jazyce
Seminář z ICT

Seminář z matematiky
Seminář z českého jazyka
Přírodovědný seminář
Společenskovědní seminář
Sportovní hry
Konverzace v německém jazyce
Sborový zpěv

Vzdělávací obsah povinně volitelného předmětu Konverzace v anglickém jazyce

Vyučovací předmět:	**Konverzace v anglickém jazyce**
Období – ročník:	**2. stupeň – 7. - 9. ročník**
Počet hodin:	**1**

Charakteristika předmětu:
Konverzace v anglickém jazyce umožňuje žákům dokonalejší osvojení již studovaného cizího jazyka, a to zejména při konverzaci a při poslechu s porozuměním. Ve výuce se uplatňují zejména činnostní metody výuky. Obsah je zaměřen na integraci průřezových témat. Převažuje orientace na přirozené situace spojené se životem a zájmy žáků.

Dílčí výstupy	**Učivo**
Propojuje základní vědomosti potřebné pro porozumění sociálním a kulturním odlišnostem mezi národy	Jednoduchá sdělení Základní typy vět Slovní zásoba podporující uplatnění zájmu žáků Základní tematické okruhy (domov, rodina, škola, volný čas, oblékání, nákupy, důležité zeměpisné údaje) Pravidla komunikace v běžných každodenních situacích
Řeší modelové situace potřebné pro orientaci v evropském prostředí	
Vnímá kulturní a sociopolitické rozdílů a jejich vzájemné vlivy	
Rozumí jednoduché promluvě a základní konverzaci	
Zapojí se do jednoduché konverzace a poskytne požadované informace	
Uplatní tematické okruhy – dokáže souvisle vyprávět na dané téma	
Využívá anglický jazyk jako originální zdroj při poznávání života evropské a světové kultury.	
Používá vyjadřovací prostředky a odpovídající slovní zásobu	
Ovládá všeobecně běžné gramatické prostředky	
Vyhledá význam slova ve slovníku	

Vzdělávací obsah povinně volitelného předmětu Seminář z ICT

Vyučovací předmět:	**Seminář z ICT**
Období – ročník:	**2. stupeň – 7. - 9. ročník**
Počet hodin:	**1**

Charakteristika předmětu:
Volitelný předmět Informatika rozšiřuje dovednosti žáka získané ve vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie. Umožňuje žákům tvořivě využívat výpočetní techniku při vyhledávání, zpracovávání a prezentaci své práce. Obsah je zaměřen na integraci průřezových témat.

Dílčí výstupy	**Učivo**
Rozpozná hardwarové části počítače a zná jejich základní funkce Popíše rozdíl mezi HW a SW Rozumí pojmu software a dokáže na něj nahlížet z různých pohledů Dokáže efektivně pracovat se souborovým manažerem Organizuje data v OS MS Windows Popíše základní druhy operačních systémů a umí si nastavit MS Windows dle své potřeby Rozumí pojmu Malware a zná prostředky ochrany proti tomuto fenoménu	Hardware a software počítače Autorská práva Základní pojmy SW: Data, soubor, složka, adresář,.. Operační systémy Malware a zásady ochrany proti tomuto škodlivému SW
Využívá programy z kancelářského balíku Open Office / MS Office dle své potřeby Tvoří prezentaci na zadané téma a dokáže ji správně prezentovat Pracuje s texty, tabulkami, grafy a jednoduchými funkcemi dle zadání i samostatně	Práce s kancelářskými balíky
Chápe základní strukturu a fungování počítačové sítě Využívá internetové prohlížeče k organizovanému vyhledávání dat na Internetu Klasifikuje výhody a nevýhody celosvětové PS Vytváří vlastní webovou prezentaci Využívá různé druhy komunikačních programů	Počítačové sítě Internet jako celosvětový fenomén Tvorba webových stránek Komunikační software
Využívá základní funkce digitálního fotoaparátu a videokamery Pořízená data z těchto zařízení přenese a jednoduše zpracuje pomocí počítače	Digitální fotografování Digitální video. Zpracování pořízených dat

Vzdělávací obsah povinně volitelného předmětu Seminář z matematiky

Vyučovací předmět:	**Seminář z matematiky**
Období – ročník:	**2. stupeň - 8. - 9. ročník**
Počet hodin:	**1**

Charakteristika předmětu

Seminář z matematiky rozvíjí aktivní, samostatnou a tvůrčí činnost žáků. Jsou uplatňovány činnostní metody výuky při nichž žáci získávají dovednosti vlastním experimentováním, řešením problémových úloh, vyhodnocováním, zpracováním informací, vyvozování závěrů a řešením úloh komplexnější povahy s uplatněním samostatné práce a spolupráce žáků.

Dílčí výstupy	**Učivo**
Rozvíjí dovednost orientovat se v číselných, obrázkových a logických řadách	Číselné a logické řady, obrázkové analogie
Aplikuje matematické postupy v širších souvislostech	Logické a netradiční geometrické úlohy
Pracuje samostatně a spolupracuje v týmu	Úlohy řešené úsudkem Slovní úlohy s využitím různorodých algoritmů
Rozvíjí analytické postupy při řešení problémových úloh	Úlohy na rozvoj logického a kombinatorického myšlení
Řeší jednoduché testy vizuální, praktické a matematické inteligence	Testy inteligence
Řeší testy a úlohy z přijímacích zkoušek	Standardní testy (přijímacích zkoušek) na střední školy
Řeší testy zaměřené na komunikativní, občanské a pracovní kompetence, kompetence k řešení problémů a kompetence sociální a personální.	Testy klíčových kompetencí
Aktivně využívá a ověřuje matematické definice a vzorce v praxi	Závislosti a data – úlohy z praktického života
Rozvíjí komunikativní, formulační, argumentační a presentační schopnosti a dovednosti	Aplikované úkoly s využitím znalostí z více oborů

Vzdělávací obsah povinně volitelného předmětu Seminář z českého jazyka

Vyučovací předmět:	**Seminář z českého jazyka**
Období – ročník:	**2. stupeň – 8. – 9. ročník**
Počet hodin:	**1**

Charakteristika předmětu:
Seminář z českého jazyka rozvíjí aktivně využívání komunikační podstaty jazyka tím, že se zaměřuje na verbální komunikaci v různých životních situacích. Kultivuje vyjadřování žáků. Vede žáky k sebepoznání i poznávání osobnosti druhých, formuje studijní dovednosti, přispívá k uvědomování si hodnoty spolupráce a pomoci, hodnoty různosti lidí, názorů a přístupů k řešení problémů.

Dílčí výstupy	**Učivo**
Rozvíjí své komunikační schopnosti při stylizaci psaného a mluveného textu a při veřejném vystupování, využívá svých schopností v týmové práci, přizpůsobuje svou činnost potřebám a cílům týmu	Čtení, mluvený projev, písemný projev Vnímání a interpretace mediálních sdělení, tvorba mediálního sdělení Osobnostní rozvoj Výrazové prostředky
Využívá média jako zdroje informací	
Rozvíjí komunikativní, formulační, argumentační a prezentační schopnosti a dovednosti	
Aktivně využívá získané vědomosti v praxi	
Srovnává projevy kultury v evropském a globálním kontextu	

Vzdělávací obsah povinně volitelného předmětu Přírodovědný seminář

Vyučovací předmět:	**Přírodovědný seminář**
Období – ročník:	**2. stupeň – 7. - 9. ročník**
Počet hodin:	**1**

Charakteristika předmětu:
Předmět rozvíjí aktivní, samostatnou tvůrčí činnost žáků, porozumění souvislostem v biosféře, vztahům člověka a prostředí a důsledkům lidských činností. Umožňuje pochopení souvislostí mezi lokálními a globálními problémy. Poskytuje znalosti, dovednosti a pěstuje návyky pro žádoucí jednání občana vůči prostředí.

Dílčí výstupy	**Učivo**
Pozoruje, měří a experimentuje	Pokusy a experimentování. Lidské aktivity a životní prostředí. Zpracování a využití informací.
Řeší přiměřené problémové úkoly	
Vyhledává, třídí a zpracovává informace	
Řeší úkoly komplexnější povahy s využitím znalostí z více oborů	

Vzdělávací obsah povinně volitelného předmětu Společenskovědní seminář

Vyučovací předmět:	**Společenskovědní seminář**
Období – ročník:	**2. stupeň – 8. – 9. ročník**
Počet hodin:	**1**

Charakteristika předmětu:
Společenskovědní seminář rozvíjí dovednosti a postoje důležité pro aktivní využívání poznatků o společnosti a mezilidských vztazích v občanském životě. Kultivuje historické vědomí žáků. Obecné historické problémy jsou konkretizovány prostřednictvím regionálních i místních dějin. Vede žáky k sebepoznání i poznávání osobnosti druhých, rozvíjí jejich občanské vědomí a motivuje žáky k aktivní účasti na životě demokratické společnosti. Obsah je zaměřen na integraci průřezových témat.

Dílčí výstupy	**Učivo**
Rozvíjí své komunikační schopnosti při stylizaci psaného a mluveného textu a při veřejném vystupování, využívá svých schopností v týmové práci, přizpůsobuje svou činnost potřebám a cílům týmu	Moderní dějiny 20. století Problémy současnosti, věda, technika a vzdělání jako faktory vývoje, sport a zábava Naše obec, region, kraj Rozmanitost kulturních projevů, kulturní hodnoty a tradice Osobnostní a sociální výchova Globalizace
Posuzuje a hodnotí společenské jevy, procesy, události a problémy z různých úhlů pohledu (lokální, národní, evropská, globální dimenze)	
Využívá média jako zdroje informací, kvalitního naplnění volného času	
Citlivě a vnímavě přistupuje k přírodě, přírodnímu a kulturnímu dědictví	
Posuzuje své osobní vlastnosti k dosahování individuálních i společných cílů	
Chápe souvislosti mezi lokálními a globálními problémy	

Vzdělávací obsah povinně volitelného předmětu Sportovní hry

Vyučovací předmět:	**Sportovní hry**
Období – ročník:	**2. stupeň – 7. - 9. ročník**
Počet hodin:	**1**

Charakteristika předmětu:
Předmět posiluje aktivní přístup žáků ke sportu, ke zdraví a rozvíjí pohybové nadání žáků. Předmět směřuje žáky k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Přispívá ke kvalitě života.

Dílčí výstupy	Učivo
Uvědomuje si důležitost aktivního způsobu života pro kvalitní a zdravý život	Význam sportu pro zdraví
Žák se orientuje v základních pravidlech jednotlivých sportovních odvětví a řídí se jimi Je schopen týmové spolupráce Využívá taktiku vedoucí k úspěchu družstva	Základní pravidla kolektivních míčových her Spolupráce a taktika
Jedná v duchu fair-play Dodržuje zásady sportovního jednání při konfrontaci s mladším spolužákem nebo spolužákem opačného pohlaví	Jednání v duchu fair-play
Dokáže řídit sportovní hru dle daných pravidel Je schopen pomáhat vyučujícímu při organizování různých forem sportovních turnajů	Organizace her a turnajů
Dodržuje nepsaná bezpečností pravidla v zájmu svém i ostatních spoluhráčů	Bezpečnost při sportu

Vzdělávací obsah předmětu Konverzace v německém jazyce.

Vyučovací předmět:	**Konverzace v německém jazyce**
Období – ročník:	**2. stupeň – 7. - 9. ročník**
Počet hodin:	**1**

Charakteristika předmětu:
Konverzace v německém jazyce umožňuje žákům osvojení základních konverzačních frází zejména v mluvním projevu a při poslechu s porozuměním. Volitelný předmět obsahově navazuje na průřezová témata. Ve výuce se uplatňují zejména činnostní metody výuky. Převažuje orientace na přirozené situace spojené se životem a zájmy žáků.

Dílčí výstupy	Učivo
Nachází společné znaky a odlišnosti kultur v evropském kontextu	Jednoduchá sdělení Základní typy vět Slovní zásoba. Základní tematické okruhy (domov, rodina, škola, volný čas, obchod, čas)
Uvědomuje si vlastní identitu	
Reflektuje vlastní sociokulturní zázemí	
Vyslovuje správně texty přiměřené náročnosti	
Rozumí obsahu jednoduchých frází	
Rozumí jednoduché promluvě a základní konverzaci	
Zapojí se do jednoduché konverzace a poskytne požadované informace	
Vyžádá jednoduchou informaci	

Vyhledá význam slova ve slovníku	

Vzdělávací obsah povinně volitelného předmětu Sborový zpěv

Vyučovací předmět:	**Sborový zpěv**
Období – ročník:	**2. stupeň – 7. - 9. ročník**
Počet hodin:	**1**

Charakteristika předmětu:
Předmět posiluje aktivní přístup žáků k hudbě, k umění a rozvíjí nadání žáků. Předmět směřuje žáky k poznání vlastních možností a zájmů, aktivnímu vnímání hudby, poznávání uměleckých hodnot v širších souvislostech, k obohacování emocionálního života.

Dílčí výstupy	**Učivo**
Uvědomuje si důležitost aktivního způsobu života pro kvalitní a zdravý život	Význam umění pro společnost
Kultivuje projev, rozvíjí tvůrčí potenciál	Kultivace pěveckého projevu
Prezentuje na veřejnosti své dovednosti	Umění jako prostředek komunikace

6. Hodnocení žáků a autoevaluace školy

Základní východiska pro hodnocení a klasifikaci

Hodnocení se řídí platnou legislativou a pravidly pro hodnocení stanovenými Školním řádem. Cílem a základem každého hodnocení je poskytnout žákovi zpětnou vazbu, tj. co se naučil, zvládnul, v čem se zlepšil, v čem chybuje a jak postupovat dále. Hodnocení budou pedagogové provádět tak, aby vedlo k pozitivnímu vyjádření a bylo pro žáky motivující. Při hodnocení učitel nehodnotí osobu žáka, ale konkrétně ověřovaný výkon. Učitelé uplatňují přiměřenou náročnost, pedagogický takt, diferencovaný přístup, aby vedli žáka k dosažení osobního maxima.

6.1. Pravidla pro hodnocení žáků

Na naší škole upřednostňujeme pozitivní hodnocení žáků, a to nejen při prověřování vědomostí, ale v celém procesu učení. Při výuce dbají vyučující na pozitivní ladění hodnotících soudů. Žáky povzbuzujeme, pozitivně přijímáme i nesprávné závěry žáků, dáváme jim prostor pro otázky, jednáme s žáky tak, aby bez obav mohli vyjádřit svůj názor. Pomocí činnostní zpětné vazby zjišťujeme případné nedostatky žáků hned v zárodku, aby je průběžně a včas odstranili. Žáky vedeme přes sebehodnocení a samokontrolu k dovednosti něco provést dokonale a v přiměřeném čase. S chybou pracujeme tak, aby vyzývala žáka k většímu soustředění na plnění úkolu, k důslednější kontrole své práce, k sebepoznání svých schopností.

Pozitivně laděná průběžná hodnocení a prožité pocity úspěchu při činnostech motivují žáka k učení, posilují jeho sebedůvěru a vedou k vnitřnímu uspokojení. Tyto faktory mají pozitivní vliv na rozvoj klíčových kompetencí a na dobré osvojení učiva žáky.

Žáci znají předem kritéria jsou předem o způsobech a kritériích hodnocení vyučujícím informováni, aby věděli čemu a proč se učí, jaké činnosti a v jaké míře zvládli, co umí, co se po nich požaduje. Prověřování vědomostí považuje učitel za žákovu možnost ukázat, co se naučil a jak poznatky využívá při řešení předložených úkolů. Pozitivní výsledky třídy při prověřování učiva vedou učitele k vyhodnocení způsobů a metod práce, kterými bylo dobrých výsledků dosaženo. Hodnocením práce žáků hodnotí učitel také svoji schopnost dobře učit a výchovně na žáky působit.

Způsob získávání podkladů pro hodnocení

Podklady pro hodnocení a klasifikaci výchovně vzdělávacích výsledků a chování žáka získává učitel zejména těmito metodami, formami a prostředky:

a) soustavným diagnostickým pozorováním žáka
b) soustavným sledováním výkonů žáka a jeho připravenosti na vyučování
c) různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové), didaktickými testy
d) kontrolními písemnými pracemi a praktickými zkouškami předepsanými učebními osnovami
e) analýzou různých činností žáka
f) konzultacemi s ostatními učiteli a podle potřeby s dalšími odborníky (PPP)
g) rozhovory se žákem a zákonnými zástupci žáka

Zkoušení je prováděno zásadně před kolektivem třídy, nepřípustné je individuální přezkušování po vyučování v kabinetech. Výjimka je možná jen při diagnostikované vývojové poruše, kdy je tento způsob doporučen ve zprávě psychologa.

Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace, klasifikaci zdůvodňuje a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů, výkonů, výtvorů. Po ústním vyzkoušení oznámí učitel žákovi výsledek hodnocení okamžitě. Výsledky hodnocení písemných zkoušek a prací a praktických činností oznámí žákovi nejpozději do 7 dnů. Učitel sděluje všechny známky, které bere v úvahu při celkové klasifikaci, zástupcům žáka a to prostřednictvím elektronické žákovské knížky, popř. zápisů do žákovské knížky (ŽK) - současně se sdělováním známek žákům.

(Týká se žáků s papírovou ŽK: Pokud žák nemá v den zápisu ŽK, je jeho povinností předložit ji učiteli nejpozději na začátku další vyučovací hodiny. Jestliže žák opakovaně nepředloží ŽK, je zapomenutí bráno jako prohřešek proti školnímu řádu.)

O termínu písemné zkoušky, která má trvat více než 30 minut, informuje vyučující žáky dostatečně dlouhou dobu předem. Ostatní vyučující o tom informuje formou zápisu do třídní knihy. V jednom dni mohou žáci konat jen jednu zkoušku uvedeného charakteru.

Učitel klasifikuje jen probrané a procvičené učivo. Žáci mají možnost a dostatek času k osvojení, procvičení a zažití učební látky. Hodnocení musí probíhat průběžně v celém časovém období a výsledná známka je stanovena na základě dostatečného množství různých podkladů.
Učitel je povinen vést soustavnou evidenci o každé klasifikaci žáka průkazným způsobem tak, aby mohl vždy doložit správnost celkové klasifikace žáka i způsob získání známek (ústní zkoušení, písemné,...). V případě dlouhodobé nepřítomnosti nebo rozvázání pracovního poměru v průběhu klasifikačního období předá tento klasifikační přehled a všechny písemné ohodnocené práce zastupujícímu učiteli nebo vedení školy.
Třídní učitel zapisuje známky z jednotlivých předmětů do katalogového listu žáka, operativně zde zaznamenává udělená výchovná opatření a další údaje o chování žáka, jeho pracovní aktivitě a činnosti ve škole.
Pokud je klasifikace žáka stanovena na základě písemných nebo grafických prací, vyučující tyto práce uschovávají po dobu, během které se klasifikace žáka určuje nebo ve které se k ní mohou zákonní zástupci žáka odvolat - tzn. celý školní rok včetně hlavních prázdnin, v případě žáků s odloženou klasifikací nebo opravnými zkouškami až do 30. října dalšího školního roku. Opravené písemné práce musí být předloženy všem žákům a na požádání ve škole také zákonným zástupcům.
Vyučující dodržují zásady pedagogického taktu, zejména:
a) neklasifikují žáky ihned po jejich návratu do školy po delší nepřítomnosti,
b) žáci nemusí dopisovat do sešitů látku za dobu nepřítomnosti, pokud to není jediný zdroj informací,
c) prověřování znalostí provádět až po dostatečném procvičení učiva při výuce, žáci musí mít možnost před klasifikováním zopakovat probrané učivo i doma,
d) učitel klasifikuje jen probrané a procvičené učivo
Třídní učitelé (případně výchovný poradce) jsou povinni seznamovat ostatní vyučující s doporučeními psychologických vyšetření, která mají vztah ke způsobu hodnocení a klasifikace žáka a způsobu získávání podkladů. Údaje o závěrech a doporučeních z nových vyšetření jsou součástí zpráv učitelů (nebo výchovného poradce) na pedagogické radě.
Zákonné zástupce žáků informují o prospěchu a chování žáka třídní učitelé a učitelé jednotlivých předmětů průběžné prostřednictvím žákovské knížky, osobním jednáním na třídních schůzkách, o kterých jsou rodiče písemně informováni. V případě náhlého zhoršení chování či prospěchu je povinností třídního učitele operativně pozvat zákonné zástupce k individuálnímu jednání. Třídní učitel pořizuje zápis z výsledku jednání s podpisy zúčastěných.

Hodnocení výsledků vzdělávání žáků probíhá podle Školního řádu:
Hodnocení je organickou součástí výchovně vzdělávacího procesu a jeho řízení.
Za první pololetí vydává škola žákovi vysvědčení nebo výpis z vysvědčení, za druhé pololetí vysvědčení.
Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm (dále jen „klasifikace“), na písemnou žádost zákonného zástupce slovně nebo kombinací obou způsobů. Průběžné hodnocení výsledků žáků probíhá dle klasifikačního řádu klasifikačním stupněm, slovně nebo kombinací obou způsobů.

Škola převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka. Škola převede pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání slovní hodnocení do klasifikace.

Klasifikace celkového prospěchu se provádí na konci každého pololetí a není aritmetickým průměrem běžné klasifikace. Při hodnocení žáka klasifikací jsou výsledky vzdělávání žáka hodnoceny tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména vzhledem k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Klasifikace zahrnuje rovněž ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon. Přihlíží se i ke snaživosti a pečlivosti žáka, k individuálním schopnostem i k zapojení do soutěží a k reprezentaci školy žákem dle jeho individuálních možností. Viz Kritéria pro hodnocení žáků.
Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušnému předmětu. V předmětu, který vyučuje více učitelů, určí výsledný klasifikační stupeň za klasifikační období příslušní učitelé po vzájemné dohodě.
Ředitel školy je povinen působit na sjednocování klasifikačních měřítek všech učitelů.

Zákonní zástupci žáka jsou o prospěchu žáka, o přístupu žáka ke vzdělávání a o plnění domácích úloh informování třídním učitelem a učiteli jednotlivých předmětů:
-průběžně prostřednictvím žákovské knížky (zajišťují všichni vyučující)
-před koncem každého čtvrtletí (zajišťují třídní učitelé)
-v případě potřeby kdykoliv, po vzájemné dohodě termínu schůzky, na požádání zákonných zástupců či na základě pozvání učitele (zajišťují vyučující i třídní učitelé)
V případě mimořádného zhoršení prospěchu či chování informuje učitel zákonné zástupce žáka bezprostředně a prokazatelným způsobem. Případy zaostávání žáků v učení a vážnější kázeňské přestupky se projednají v pedagogické radě.

Žáci školy, kteří po dobu nemoci nejméně tři měsíce před koncem klasifikačního období navštěvovali školu při zdravotnickém zařízení a byli tam klasifikováni za pololetí ze všech, popřípadě jen z některých předmětů, se po návratu do kmenové školy znovu nezkoušejí a neklasifikují. Jejich klasifikace ze školy při zdravotnickém zařízení v předmětech, ve kterých byli klasifikováni, je závazná. V předmětech, ve kterých nebyli vyučováni, se neklasifikují.
Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem s výjimkou předmětů výchovného zaměření stanovených rámcovým vzdělávacím programem a předmětů, z nichž byl uvolněn. Do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně základní školy, který již v rámci prvního stupně opakoval ročník, a žák druhého stupně základní školy, který již v rámci druhého stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.
Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.
Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník, popřípadě znovu devátý ročník.
Žák, který plní povinnou školní docházku, opakuje ročník, pokud na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen. To neplatí o žákovi, který na daném stupni základní školy již jednou ročník opakoval; tomuto žákovi může ředitel školy na žádost jeho zákonného zástupce povolit opakování ročníku pouze z vážných zdravotních důvodů.
Ředitelka školy může žákovi, který splnil povinnou školní docházku a na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen, povolit na žádost jeho zákonného zástupce opakování ročníku po posouzení jeho dosavadních studijních výsledků a důvodů uvedených v žádosti.

Základní pravidla pro použití slovního hodnocení
- Hodnocení je zaměřeno na poskytování zpětné vazby o průběhu a výsledku činností žáka. Žák dostává informace také o tom, jakým způsobem může dosáhnout lepších výsledků v problémových oblastech.
- Učitel hodnotí osobní pokrok žáka, porovnává jeho aktuální výkon s předchozími výsledky práce.
- Slovní hodnocení může na rozdíl od tradičního známkování obsahovat vždy alespoň částečně pozitivní motivaci. Tento způsob evaluace navíc zahrnuje postoje žáka, jeho úsilí a snahu.
- Ústní a písemná forma hodnocení je užívána v procesu vzdělávání. Za pololetí je žák hodnocen písemně na vysvědčení.
- Učitel může posoudit každé dílčí zlepšení.
- Žák je srovnáván pouze sám se sebou, a proto je možné posoudit, jak se jeho aktuální výkony změnily v porovnání s minulými výkony.
- Slovní hodnocení popisuje výsledky žákovy práce tak, aby poskytlo citlivou informaci žákovi i jeho rodičům o míře školních úspěchů, o okolnostech vedoucích k jejich dosažení.
- Slovní hodnocení je vhodné využívat všude tam, kde jsou zařazeny aktivity směřující k rozvoji individuálních vlastností a schopností žáků, zaměřené na samostatné řešení problémů, na rozvoj jejich individuálních postojů, kreativitu apod., protože je obtížné při těchto činnostech zařadit výsledky práce žáků do pěti stupňů klasifikační stupnice.

Kritéria hodnocení žáků

Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni prospěchu:

1 – výborný, 2 – chvalitebný , 3 – dobrý, 4 – dostatečný, 5 – nedostatečný

Celkový prospěch žáka se hodnotí na vysvědčení stupni: prospěl s vyznamenáním – prospěl - neprospěl

Kritéria pro hodnocení žáků klasifikací

Stupeň 1: Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, přesně a úplně a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Je schopen samostatně studovat vhodné texty. Reprezentuje školu na soutěžích a jiných akcích školy. Žák reprezentuje školu v soutěžích, olympiádách a veřejných vystoupeních školy.

Stupeň 2: Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.

Stupeň 3: Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a motorických činností projevuje nedostatky. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.

Stupeň 4: Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.

Stupeň 5: Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat.

Při uplatnění výše uvedeného hodnocení se na prvním stupni použije pro zápis stupně hodnocení číslice, na druhém stupni se použije slovní označení stupně hodnocení.

Kritéria pro hodnocení žáků

stupeň	1	2	3	4	5
aktivita	je velmi aktivní	je aktivní	je kolísavě aktivní	je aktivní jen výjimečně	je pasivní
zájem o předmět	projevuje velký, trvalý zájem	projevuje zájem	občas projevuje zájem	zřídka projevuje zájem	neprojevuje zájem
bezpečnost	vždy dodržuje pravidla bezpečnosti	dodržuje pravidla bezpečnosti	občas porušuje pravidla bezpečnosti	porušuje pravidla bezpečnosti	nedodržuje pravidla bezpečnosti
řešení problémů	nalézá různé způsoby řešení, využívá získaných zkušeností	řeší problém, využívá získaných zkušeností	chce řešit problém, řeší s pomocí	i s pomocí řeší problém obtížně	neřeší problém
rozvoj schopností	usiluje o svůj všestranný rozvoj	usiluje o svůj rozvoj v oblasti svých zájmů	zajímá se o svůj rozvoj	občas se zajímá o svůj rozvoj	nezajímá se o svůj rozvoj
připravenost	aktivně se připravuje na vyučování	vždy se připravuje na vyučování	občas se nepřipravuje na vyučování	často se nepřipravuje na vyučování	nepřipravuje se na vyučování
informace	tvořivě vyhledává, zpracovává, využívá informace	vyhledává, zpracovává, využívá informace	vyhledává, zpracovává, využívá informace s pomocí	vyhledává informace	vyhledává informace s pomocí
spolupráce	aktivně spolupracuje v týmu, dovede vést i větší skupinu	aktivně spolupracuje v týmu, dovede vést menší skupinu	spolupracuje v týmu	spolupracuje v týmu jen při některých činnostech	nespolupracuje v týmu
zodpovědnost	trvale přistupuje zodpovědně k činnostem, k sobě i k ostatním, je zodpovědný za svoji práci	přistupuje zodpovědně k činnostem, k sobě i k ostatním, je zodpovědný za svoji práci	občas je nezodpovědný za svoji práci a v přístupu k sobě i k ostatním	občas je zodpovědný za svoji práci a v přístupu k sobě i k ostatním	je nezodpovědný za svoji práci a v přístupu k sobě i k ostatním
samostatnost	pracuje samostatně a tvořivě	pracuje samostatně	pracuje s pomocí	obtížně pracuje i s pomocí	nepracuje ani s pomocí
respekt	vždy respektuje názory druhých, kultivovaně obhájí svůj názor, respektuje multikulturní odlišnosti	respektuje názory druhých, obhájí svůj názor, respektuje multikulturní odlišnosti	občas nerespektuje názory druhých, multikulturní odlišnosti	často nerespektuje názory druhých	nerespektuje názory druhých

Formy ověřování vědomostí a dovedností /kompetencí/:

- písemné práce, slohové práce, testy, diktáty, cvičení …
- rozhovor, diskuze, ústní zkoušení a mluvený projev
- zpracování referátů a prací k danému tématu
- úprava sešitů, samostatné aktivity a domácí úkoly
- problémové úkoly, kvízy, křížovky, rébusy …
- výroba pomůcek, modelů, laboratorní práce
- projektové a skupinové práce
- soustavné diagnostické pozorování žáka
- hraní rolí – inscenační metody (modelové situace)
- aplikace

6.2. Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Způsoby, pravidla, kritéria a formy ověřování a hodnocení vědomostí a dovedností zohledňují specifika každého žáka dle vyjádření poradenského zařízení. Dítě s vývojovou poruchou není vystavováno úkolům, v nichž vzhledem k poruše nemůže přiměřeně pracovat a podávat výkony odpovídající obecným předpokladům. Pro zjišťování úrovně žákových vědomostí a dovedností volí učitel takové formy činností, které odpovídají schopnostem žáka a na něž nemá porucha negativní vliv, respektují doporučení ze závěrů psychologických a speciálně pedagogických vyšetření žáků.

U žáka prvního až devátého ročníku s prokázanými speciálními vzdělávacími potřebami rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka. Žákům se speciálními vzdělávacími potřebami věnujeme individuální pozornost a péči dle doporučení školských poradenských zařízení. Při hodnocení a klasifikaci vychází učitel z doporučení a závěrů PPP, SPC a hodnocení je vždy zcela individuální. Vyučující kladou důraz na ten druh projevu, ve kterém má žák předpoklady podávat lepší výkony. Žák je hodnocen s ohledem na své možnosti a schopnosti, je posuzován jeho individuální pokrok. O metodách a formách práce a výsledcích žáka provádějí vyučující záznam do listu o individuální péči.

Ředitel školy může s písemným doporučením školského poradenského zařízení a na žádost zákonného zástupce povolit, aby pro dítě se specifickými poruchami učení byl vypracován pro kterýkoliv předmět příslušnými vyučujícími individuální vzdělávací plán pro integrovaného žáka, který se může radikálně lišit od výuky v daném postupném ročníku, přitom však bude poskytovat dítěti v příslušných předmětech ucelené a dítětem zvládnutelné základy. Individuální plány mají charakter smlouvy mezi vedením školy, vyučujícím(i), zákonnými zástupci dítěte a žákem.

Pro úspěšné vzdělávání žáků se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním zabezpečujeme tyto podmínky:

- respektujeme individualitu a potřeby žáka
- uplatňujeme princip diferenciace a individualizace vzdělávacího procesu při organizaci činností, při stanovování obsahu, forem a metod výuky
- spolupracujeme se zákonnými zástupci žáka, školskými poradenskými zařízeními, středisky výchovné péče, odborníky z jiných rezortů
- spolupracujeme s jinými školami, které vzdělávají žáky s konkrétním zdravotním postižením či znevýhodněním
- podporujeme nadání a talent žáků vytvářením vhodné vzdělávací nabídky
- umožňujeme v souladu s právními předpisy působení asistenta pedagoga ve třídě
- žáci se zdravotním postižením mají právo bezplatně užívat při vzdělávání speciální učebnice a speciální didaktické a kompenzační učební pomůcky poskytované školou.

Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Způsob hodnocení a klasifikace žáka vychází ze znalosti příznaků postižení a uplatňuje se po dobu platnosti doporučení PPP ve všech vyučovacích předmětech, ve kterých se projevuje postižení žáka. Při způsobu hodnocení a klasifikaci žáků pedagogičtí pracovníci zvýrazňují motivační složku hodnocení, hodnotí jevy, které žák zvládl. Při hodnocení se doporučuje užívat různých forem hodnocení, např. bodové ohodnocení, hodnocení s uvedením počtu chyb a počtu zvládnutých jevů apod.

Jedná-li se o žáka integrovaného, je povinností třídního učitele vypracovat individuální plán výuky, koordinovat práci všech vyučujících a provádět kontrolu naplňování IVP. Všichni vyučující průběžně sledují výsledky práce žáka. Dvakrát do roka probíhá celkové zhodnocení individuální péče, za což odpovídá výchovný poradce.

Třídní učitel sdělí vhodným způsobem ostatním žákům ve třídě podstatu individuálního přístupu a způsobu hodnocení a klasifikace žáka.

Žák zařazený do zdravotní tělesné výchovy při částečném osvobození nebo při úlevách doporučených lékařem se klasifikuje v tělesné výchově s přihlédnutím k druhu a stupni postižení i k jeho celkovému zdravotnímu stavu.

U žáka 1. - 9. ročníku s prokázanými specifickými vzdělávacími potřebami rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného zákonem. Podpůrná opatření realizuje škola a školské zařízení. Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů.

Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola nebo školské zařízení i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením ŠPZ. Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů je legislativně stanoveno. K úpravám očekávaných výstupů stanovených v ŠVP se využívá podpůrné opatření IVP v souladu s platnou legislativou.

Pojetí vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními

Účelem podpory vzdělávání těchto žáků je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti.

Pedagog tomu přizpůsobuje své vzdělávací strategie na základě stanovených podpůrných opatření. Pravidla pro použití podpůrných opatření školou a školským zařízením jsou stanovena legislativou.

Podle ŠVP se uskutečňuje vzdělávání všech žáků dané školy. Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního stupně je ŠVP podkladem pro zpracování PLPP a pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními od druhého stupně podkladem pro tvorbu IVP. PLPP a IVP zpracovává škola.

Na úrovni IVP je možné na doporučení ŠPZ (v případech stanovených legislativou) v rámci podpůrných opatření upravit očekávané výstupy stanovené ŠVP, případně upravit vzdělávací obsah tak, aby byl zajištěn soulad mezi vzdělávacími požadavky a skutečnými možnostmi žáků a aby vzdělávání směřovalo k dosažení jejich osobního maxima.

K úpravám očekávaných výstupů stanovených v ŠVP se využívá podpůrné opatření IVP. To umožňuje u žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně podpory (týká se žáků s lehkým mentálním postižením) upravovat očekávané výstupy vzdělávání, případně je možné přizpůsobit i výběr učiva. Upravené očekávané výstupy pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními vzdělávané podle RVP ZV musí být na vyšší úrovni, než jsou očekávané výstupy stanovené v RVP ZŠS.

K úpravám vzdělávacích obsahů stanovených v ŠVP dochází v IVP žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně (týká se žáků s lehkým mentálním postižením). To znamená, že části vzdělávacích obsahů některých vzdělávacích oborů lze nahradit jinými vzdělávacími obsahy nebo celý vzdělávací obsah některého vzdělávacího oboru lze nahradit obsahem jiného vzdělávacího oboru, který lépe vyhovuje jejich vzdělávacím možnostem.

V IVP žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními třetího stupně (týká se žáků s lehkým mentálním postižením)a čtvrtého stupně lze v souvislosti s náhradou části nebo celého vzdělávacího obsahu vzdělávacích oborů změnit minimální časové dotace vzdělávacích oblastí (oborů) stanovené v rámcovém učebním plánu. Časová dotace na předměty speciálně pedagogické péče je poskytována z disponibilní časové dotace.

Při vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením je třeba zohledňovat jejich specifika: problémy v učení – čtení, psaní, počítání; nepřesné vnímání času; obtížné rozlišování podstatného a podružného; neschopnost pracovat s abstrakcí; snížená možnost učit se na základě zkušenosti, pracovat se změnou; problémy s technikou učení; problémy s porozuměním významu slov; krátkodobá paměť neumožňující dobré fungování pracovní paměti, malá představivost; nedostatečná jazyková způsobilost, nižší schopnost číst a pamatovat si čtené, řešit problémy a vnímat souvislosti.

Mezi podpůrná opatření, která se kromě běžných pedagogických opatření ve vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením osvědčují, patří například posilování kognitivních schopností s využitím dynamických a tréninkových postupů, intervence s využitím specifických, speciálně pedagogických metodik a rozvojových materiálů; pravidelné a systematické doučování ve škole, podpora přípravy na školu v rodině, podpora osvojování jazykových dovedností, podpora poskytovaná v součinnosti asistenta pedagoga.

Systém péče o žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními ve škole

Zákon stanoví pět stupňů PO. 1. stupeň poskytuje škola i bez konzultace a rozhodnutí pedagogicko-psychologické poradny nebo speciálně pedagogického centra. Ve škole působí školní poradenské pracoviště (ŠPP) se školním speciálním pedagogem, výchovným poradcem a metodikem prevence a na vyhledávání těchto žáků se podílí.
Škola:
• Identifikuje speciální vzdělávací potřeby žáka.
• Navrhuje podpůrná opatření v 1. stupni podpory.
• Realizuje podpůrná opatření v 1. stupni podpory.
• Vyhodnocuje podpůrná opatření v 1. stupni podpory.
V případě, že škola zjistí, že tato PO stačí k naplnění speciálních vzdělávacích potřeb žáka, dále je používá do té doby, po kterou jsou efektivní (může to trvat celou školní docházku…).
V případě, že nejpozději po šesti měsících škola zjistí, že podpůrná opatření, která realizuje, nestačí a nenastalo očekávané zlepšení ve výkonech (chování, projevech…) žáka, kontaktuje prostřednictvím zákonného zástupce školské poradenské zařízení.
Pro tento případ zpracuje zprávu o poskytnuté pedagogické podpoře, ve které uvede:
• jaký problém ve vzdělávání žáka nastal,
• jaká podpůrná opatření byla uplatňována,
• jak jsou vyhodnocena.
Školské poradenské zařízení provede diagnostiku žáka a na jejím základě stanoví:
• zda je v kompetenci školy pokračovat v uplatňování podpůrných opatření 1. stupně (mohou být navržena jiná opatření z tohoto stupně),
• zda jsou speciální vzdělávací potřeby žáka natolik závažné, že je třeba využít podpůrných opatření z vyšších stupňů podpory – pak se žák stává klientem školského poradenského zařízení.

Podpůrná opatření v 1. stupni škola realizuje s finanční podporou svého základního rozpočtu – nedostává prostředky navíc na zajištění podpůrných opatření.
Problémy žáka v 1. stupni podpory mohou navazovat např. na:
• Situace, které zvyšují riziko školní neúspěšnosti (krátkodobá nemoc, stěhování, rozvod či úmrtí v rodině, negativní vztahy v kolektivu, změny učitele atd).
• Dlouhodobější problémy vyplývající z nemožnosti či neschopnosti rodiny zabezpečit adekvátní domácí přípravu, drobné poruchy pozornosti, nezávažné nespecifické poruchy chování atd.
• Lehké narušení komunikačních schopností ovlivňující úroveň čtení a psaní.

OBLAST PODPORY 1: ORGANIZACE VÝUKY
Organizační opatření (uzpůsobení prostoru třídy a dalších vyučovacích prostor) připravující komfortní prostředí, ve kterém probíhá efektivní vzdělávání.
• **Úprava režimu výuky**
využití relaxačních přestávek, důraz na individuální práci
• **Další pracovní místo pro žáka**
ve třídě i mimo třídu
• **Jiné prostorové uspořádání výuky**
zejména jiné uspořádání lavic
• **Úprava zasedacího pořádku**
s ohledem na individuální potřeby žáka
• **Snížení počtu žáků ve třídě**
• **Vzdělávání v jiném než školním prostředí**
domácí prostředí nebo jiné než školské zařízení
• **Mimoškolní pobyty a výcviky**
• **Volný čas ve školním prostředí**

OBLAST PODPORY 2: MODIFIKACE VYUČOVACÍCH METOD A FOREM
Jedná se opatření z oblasti didaktiky – principy, metody, organizační formy, postupy, techniky používané ve výuce uzpůsobené potřebám vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.
• **Způsoby výuky adekvátní pedagogické situaci**
výběr takových vzdělávacích aktivit, které respektují aktuální situaci ve třídě
• **Individuální práce s žákem**
popis základního speciálně pedagogického principu
• **Strukturalizace výuky**
jasně stanovené a často vizualizované řazení po sobě jdoucích aktivit během vyučování s cílem zpřehlednit žákovi průběh vyučovací hodiny, školního dne nebo jiných časových celků
• **Kooperativní učení**
vzdělávání v malých skupinách využívající vrstevnických vztahů
• **Metody aktivního učení**
zaměřené na zvýšení motivace ke školnímu výkonu sledující trvalejší osvojení učiva
• **Výuka respektující styly učení**
popis stylů učení, které se liší způsobem, jakým žák přijímá a zpracovává informace
• **Podpora motivace žáka**
bez motivace není učení…

• **Prevence únavy a podpora koncentrace pozornosti**
využívání vhodných metod, forem výuky, vřazení relaxačních technik a aktivačních postupů, kterými snižujeme psychosenzorickou zátěž žáka
• **Pravidelná kontrola pochopení osvojovaného učiva**
uvedení základních zpětnovazebních mechanismů, kterými si ověřujeme efektivitu vzdělávání

OBLAST PODPORY 3: INTERVENCE
Intervencí rozumíme pedagogický, speciálně pedagogický nebo psychologický zásah ve prospěch žáka.
• **Spolupráce rodiny a školy**
zásadní podpůrné opatření sledující vytvoření podmínek, kdy se na vzdělávání žáka aktivně podílí i jeho rodina
• **Rozvoj jazykových kompetencí**
opatření vedoucí ke zlepšení vyjadřovacích schopností, komunikačních dovedností ve vzdělávacím jazyce, porozumění mluvené řeči, rozšíření slovní zásoby atd.
• **Intervenční techniky**
intervenční, terapeuticko-formativní a reedukačně rehabilitační postupy, metody, techniky např. animoterapie, bazální stimulace, techniky na podporu vnímání a motoriky apod.
• **Intervence nad rámec běžné výuky**
popis způsobu využití výše uvedených technik mimo vyučování – o přestávkách, ve školní družině, kroužcích…

• **Rozvoj specifických dovedností a poznávacích funkcí**
podpora zaměřená na rozvoj vnímání, jemné motoriky, koordinace oko-ruka, řečových a poznávacích funkcí, myšlenkových operací, paměti a pozornosti…
• **Nácvik sebeobslužných dovedností, sociálního chování, zvládání náročného chování…**
• **Metodická podpora ze strany školského poradenského zařízení (ŠPZ) a školního poradenského pracoviště (ŠPP)**
• **Výuka prostřednictvím podporující a alternativní komunikace**
umožňuje žákovi s omezeným či znemožněným dorozumíváním reagovat na podněty, vyjadřovat své potřeby i pocity a komunikovat se svým okolím

OBLAST PODPORY 4: POMŮCKY
Učební pomůcky jsou důležité, protože pomáhají vytvořit vizuální a interaktivní zážitek pro žáky a mohou podporovat jejich motivaci k učení. Zejména se však očekává jejich přispění k porozumění učební látce.

• **Didaktické pomůcky**
pomůcky běžně používané ve školní výuce, pro potřeby žáka se SVP však často uzpůsobené – např. zvětšené či zvýrazněné učební texty, přehledy učiva
• **Speciální didaktické pomůcky**
jedná se zejména o pomůcky usnadňující pohyb, komunikaci či úkony žáků v běžné školní praxi
• **Kompenzační a reedukační pomůcky**
pomůcky využívané ke kompenzaci nedostatků žáka ve výuce z důvodu jeho zdravotního postižení; jedná se často o finančně náročné pomůcky, jejichž používání vyžaduje většinou zácvik žáka i učitele

OBLAST PODPORY 5: ÚPRAVY OBSAHU VZDĚLÁVÁNÍ
Pod pojmem „obsah vzdělávání“ rozumíme souhrn znalostí, vědomostí, dovedností, který je spolu s výchovnou složkou zaměřen do oblasti hodnotové orientace, zájmů a postojů žáků. Pro potřeby žáka s potřebou podpůrných opatření je třeba v některých případech tyto výstupy uzpůsobovat nebo i omezit a vybrat z nich pro žáka to podstatné s ohledem na jeho schopnosti a možnosti.
Možnosti úprav této oblasti zahrnují např.:

• **Respektování specifik žáka**
používáme v případě, kdy se žák ze subjektivních důvodů nemůže zcela účastnit vyučování bez přizpůsobení prostředí, stylu či učební komunikace
• **Úprava rozsahu a obsahu učiva**
přichází v úvahu v případě, kdy je třeba zvolnit tempo výkladu, využít více srozumitelných příkladů, zařadit praktické ukázky nebo provést zasazení informace do systému vědomostí, aby došlo k hlubšímu pochopení; žák nemůže plnohodnotně splnit všechny očekávané výstupy a pedagog musí vybrat takové, které jsou pro něj rozhodující a bez kterých by nemohl úspěšně pokračovat s navazujícím učivem
• **Rozložení učiva z důvodu těžkého deficitu**
jedná se zejména o odklad školní docházky, opakování ročníku nebo prodloužení školní docházky
• **Rozložení učiva pro žáky ohrožené předčasným odchodem ze vzdělávání**
opatření popisuje situace, kdy lze učivo rozložit tak, aby postup obsahem i formou odpovídal individuálním potřebám žáka a výsledky byly pro žáka motivující
• **Obohacování učiva**
aplikujeme v těch oborech vzdělávání, ve kterých žák vyniká nebo jejich nadstandardní zvládnutí je potřebné pro další, zejména profesní orientaci
• **Modifikace podávané informace**
spočívá v promyšleném sledu kroků postupu žáka, volbě přiměřeného tempa a počtu opakovaných informací včetně jasného shrnutí a dále ve využití jazykových prostředků, které budou žákovi zcela srozumitelné

OBLAST PODPORY 6: HODNOCENÍ
Hodnocení a zejména klasifikace je jedním z hmatatelných výstupů školní úspěšnosti či neúspěšnosti žáka.
• **Individualizace hodnocení**
souvisí s nutností rozlišení při zadávání práce – dle schopností a výkonu konkrétního žáka tak, aby došlo k jeho pozitivní motivaci k dalšímu učení
• **Podmínky a metody dlouhodobého sledování žáků**
sledování výkonů žáka v průběhu vyučování, jeho připravenosti na vyučování, různé druhy prověřování jeho vědomostí, dovedností, návyků a různé druhy zkoušek – písemné, ústní, grafické, praktické apod., hodnocení portfolia, autoevaluace apod.
• **Rozšířené formy hodnocení**
postihují nejen znalostní úroveň, ale také informace o průběhu učení, jeho aktuálním stavu a kvalitě – např. slovní hodnocení
• **Posílení motivační funkce hodnocení**
navazuje především na podpůrná opatření druhé oblasti – modifikace vyučovacích metod a forem

OBLAST PODPORY 7: PŘÍPRAVA NA VÝUKU
Vytrvalá a intenzivní domácí příprava na vyučování umožňuje do určité (a mnohdy významné) míry kompenzovat funkční deficit, zároveň je nutné respektovat možnosti žáka, zejména dbát na to, aby nebyl přetěžován.
• **Jiné formy přípravy na vyučování**
uvedení takových postupů, které nejsou primárně závislé na možnostech a schopnostech rodiny žáka, respektují individuální zvláštnosti žáka a vycházejí z priorit jeho vzdělávání

OBLAST PODPORY 8: PODPORA SOCIÁLNÍ A ZDRAVOTNÍ
Jedná se o oblast, která je v textu Katalogu PO zařazena z důvodu požadavků a očekávání pedagogů v praxi. Nejsou specificky pro oblast vzdělávání upraveny v právních normách. Katalog PO v této oblasti definuje např. následující opatření:
• **Léčebná režimová opatření**
přizpůsobení zdravotním potřebám žáka – čas a prostor pro mimořádné přestávky a jejich účelné vyplnění, možnost dostatečného přístupu k nápojům či potravinám; v některých případech je důležitá i možnost využití soukromí a vzdálení se z prostoru školní třídy, včetně požadavků na osobní hygienu

• **Odlišné stravování**
umožnění příjmu potravy ve formě a časových intervalech, které vyhovují individuálním požadavkům žáka; dopomoc při přípravě či podávání stravy a následně při zajištění osobní hygieny
• **Podávání medikace**
popis situací, kdy zdravotní kondice žáka (a tím i jeho výkonnost ve škole) je závislá na pravidelné medikaci nebo medikaci vyžaduje jeho občas se zhoršující zdravotní stav
• **Spolupráce s externími poskytovateli služeb**
služby sociálního charakteru, například osobní asistence, služby poskytované v rámci terapií a rehabilitace, ale také OSPOD
• **Reedukační a socializační pobyty**
různě dlouhé pobyty pro žáky s postižením nebo i celé rodiny, které jsou organizovány zpravidla občanskými sdruženími, svépomocnými skupinami rodičů a někdy též odbornými pracovišti – například SPC

OBLAST PODPORY 9: **PRÁCE S TŘÍDNÍM KOLEKTIVEM**
Jedním z hlavních důvodů, které vedou ke společnému vzdělávání všech žáků, je potřeba vyrůstat v přirozeném prostředí svého bydliště a navázání přirozených sociálních vazeb v rámci vrstevnické supiny i celé komunity. Integrace žáka se SVP neznamená plus pouze pro žáky s postižením (znevýhodněním), ale je také velmi důležitá pro rozvoj sociálních dovedností, podporu empatie a osobnostní rozvoj žáků bez postižení.
• **Klima třídy**
podpůrným opatřením se stává tehdy, když je s klimatem zacházeno jako s proměnnou hodnotou, respektující dynamiku sociální skupiny a vnitřních vztahů

OBLAST PODPORY 10: ÚPRAVA PROSTŘEDÍ
Jedná se o vytvoření takových podmínek pro vyučování a učení, které žákům umožní efektivní vzdělávání. Patří sem opatření týkající se překonání architektonických bariér a také zajištění účinné organizace, interaktivního pojetí práce, využití přístupů k regulaci napětí žáků a podporujících jejich výkon.
• **Úprava pracovního prostředí**
soubor uzpůsobení podmínek materiálních i sociálních: např. teplota, světlo, akustika, barvy a kontrast, nasvícení ploch, předmětů a osob, přizpůsobený nábytek… a také parametry sociální – velikost skupiny, komunikační vzdálenost, velikost skupiny pro různé formy vzdělávacích aktivit, přítomnost dospělé osoby, případně další dospělé osoby při vyučování
• **Stavební úpravy, bezbariérovost**
hlavně se jedná o přizpůsobení školního prostředí možnostem pohybu žáka; trvalost rozmístění místností, kde se vzdělávání odehrává; bezbariérovost na úrovni lidských zdrojů: např. cizojazyčné mutace školních webů, informačních materiálů o škole, označení místností ve škole pro cizince nebo pro nevidomé žáky

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování IVP

IVP se zpracovává zpravidla pro potřeby žáka se SVP vzdělávaného formou individuální integrace. Jeho zpracování je nutné v těch případech, kdy žák není schopen bez podpory naplnit očekávání stanovená v ŠVP dané školy.
1. Podkladem pro zpracování IVP je
• doporučení ŠPZ
• žádost zákonného zástupce
• rozhodnutí ředitele školy
2. IVP tvoří závazný vzdělávací dokument žáka. Žák je podle něj vzděláván a je hodnocen podle parametrů v něm nastavených.
3. Za zpracování IVP zodpovídá ředitel školy.
4. IVP zpracovává vyučující učitel, zpracování koordinuje pověřený pracovník ŠPP, případně třídní učitel.

5. Obsah IVP je dán platnou legislativou.
6. Forma IVP je v kompetenci školy, pro lepší orientaci má škola jeden vzor formuláře pro všechny vyučující.
7. IVP je živým dokumentem, který učitel průběžně vyhodnocuje a upravuje. Formální vyhodnocení probíhá 2x ročně (ve spolupráci se všemi zainteresovanými).
8. Platnost IVP stvrzují svými podpisy vyučující, ředitel školy, pracovník ŠPZ a zákonný zástupce žáka.
9. Pracovník ŠPZ stvrzuje svým podpisem, že jsou v IVP respektována a popsána jím navržená doporučení. Pracovník ŠPZ IVP žáka nezpracovává.

Zodpovědné osoby a jejich role v systému péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

ROLE RODIČE (ZÁKONNÉHO ZÁSTUPCE)

Ve vzdělávání vycházíme z obecných ustanovení právních předpisů, které potvrzují rozhodující roli rodičů při formování osobnosti dítěte.
Školský zákon posiluje odpovědnost rodičů žáků se SVP za jejich vzdělávání. Vyžaduje od nich aktivní spoluúčast. Vše z výše uvedeného se musí dít v nejlepším zájmu dítěte. Princip stanovený Úmluvou o právech dítěte platí jak pro rodiče, tak pro školu.

ROLE ŘEDITELE ŠKOLY

Ředitel činí následující kroky:
• Upravuje školní dokumentaci ve prospěch žáků se SVP (ŠVP, školní řád, klasifikační řád školy, směrnice školy související se zajištěním bezpečnosti žáků…).
• Vede učitele k identifikaci potřeb žáků v 1. stupni podpory.
• Vytváří podmínky pro podporu žáků se SVP (ve všech stupních podpory).
• Koordinuje (nebo deleguje) realizaci podpůrných opatření v 1. stupni podpory.
• Ve spolupráci se zákonným zástupcem zajistí vyšetření žáka a získání doporučení ŠPZ k přiznání PO ve 2.–5. stupni podpory.
• Na základě žádosti zákonných zástupců žáka se SVP povoluje vzdělávání podle IVP a vytváří podmínky pro jeho zpracování stanoveným způsobem.
• Případné zamítnutí žádosti o povolení vzdělávání dle IVP zajišťuje ve správním řízení.
• Deleguje tvorbu IVP na tým pedagogů podílejících se na výuce žáka a činnost koordinuje.
• Pokud PO vyžadují zapojení asistenta pedagoga u žáka se SVP (na základě doporučení ŠPZ):
◦◦ V případě žádosti o financování asistenta pedagoga (AP) žádá krajský úřad o souhlas se zřízením funkce AP.
◦◦ V ostatních případech zajistí finanční prostředky na jeho financování.
◦◦ Zařadí jej do příslušné platové třídy na základě nejnáročnější činnosti, kterou vykonává.
◦◦ Zpracuje jeho náplň práce.
◦◦ Pravidelně sleduje efektivitu jeho působení ve třídě se žákem se SVP.
◦◦ Dbá, aby se stal AP členem týmu podílejícího se na vzdělávání.

ROLE TŘÍDNÍHO UČITELE

Třídní učitel ve vztahu k žákovi se SVP:
• Dohlíží na aplikaci PO.
• Je zodpovědný za vedení pedagogické dokumentace žáka delegované ředitelem školy.
• Spolupracuje s rodinou žáka, informuje o opodstatněných požadavcích rodiny žáka týkajících se úprav ve vzdělávání (zejména souvisejících se zdravotním stavem žáka).
• Informuje zákonné zástupce žáka o důležitých skutečnostech ve vzdělávání, přenáší informace od svých kolegů v pedagogickém sboru.
• Spolupracuje s poradenským pracovníkem ŠPP a ŠPZ, je jeho hlavním konzultantem v hodnocení vzdělávání žáka se SVP, v případě potřeby zprostředkovává spolupráci s ostatními vyučujícími (pokud tyto činnosti nejsou v rámci organizace školy delegovány na výchovného poradce nebo jiného pracovníka ŠPP).
• Vyhodnocuje úroveň třídního klimatu, v případě potřeby realizuje činnosti směřující k jeho zlepšení, případně informuje vedení školy o potřebě zajištění odborné pomoci.

• V případě, že tak nečiní výchovný poradce, je koordinátorem tvorby a pravidelného vyhodnocování IVP.
• Sleduje a vyhodnocuje efektivitu přítomnosti AP ve třídě, v níž je vzděláván žák se SVP.

ROLE VYUČUJÍCÍHO PŘI VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKA SE SVP

Učitel:
• Respektuje možnosti a schopnosti žáka.
• Realizuje podpůrná opatření daná školou (v 1. stupni podpory) nebo školským poradenským zařízením (v 2.–5. stupni podpory).
• Podporuje žáka v dosažení jeho optimálního výkonu při respektování limitů vyplývajících ze žákova znevýhodnění.
• V případě, že je vzdělávání žáka upraveno individuálním vzdělávacím plánem:
◦◦ Postupuje podle pokynů osoby zodpovědné za tvorbu IVP (zpravidla třídní učitel nebo výchovný poradce).
◦◦ Zpracovává tu část IVP, která se týká jím vyučovaného předmětu.
◦◦ Respektuje i pravidla a doporučení stanovená dalšími částmi IVP
◦◦ Vyhodnocuje efektivitu vzdělávání dle IVP, v případě potřeby upravuje obsah IVP.
• V případě, že žák při vzdělávání využívá podpory AP, učitel:
◦◦ Řídí a je zodpovědný za vzdělávací proces.
◦◦ Deleguje jasně a srozumitelně výkon některých činností souvisejících s výukou žáka se SVP i ostatních žáků (v případě samostatné asistentovy práce se žákem se SVP).
◦◦ Je si vědom významu týmové práce s AP, nedeleguje na něj činnosti, které mu nepřísluší, sám vystupuje jako koordinátor vzdělávání žáka.
◦◦ Přijímá AP jako svého kolegu, vytváří podmínky pro týmovou spolupráci.

ROLE VÝCHOVNÉHO PORADCE (A DALŠÍCH PRACOVNÍKŮ ŠPP) PŘI VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKA SE SVP

ŠPP = **výchovný poradce** (vždy) + **metodik prevence** (vždy) + **kariérový poradce** (zpravidla) + **školní speciální pedagog** (málokdy)
S aplikací stupňů podpory ve školách vzrostou nároky na komunikaci a spolupráci celého týmu ŠPP.
V úzké spolupráci se všemi učiteli daného žáka bude pracovník ŠPP u žáka s potřebou podpůrných opatření 1. stupně
• Sbírat poznatky o neúspěšnosti (problémech) žáka.
• Zadávat učitelům jednotná kritéria pro pedagogickou diagnostiku žáka.
• Organizovat pracovní setkání vyučujících, na kterých budou diskutovat o diagnostikou zjištěných skutečnostech, navrhovat podpůrná opatření v 1. stupni podpory.
• Koordinovat a sledovat jejich aplikaci a vyhodnocování v praxi.
• Koordinovat zpracování závěrů o nedostatečnosti aplikovaných opatření pro potřeby další spolupráce se ŠPZ.
• V případě, že to není v kompetenci třídního učitele (záleží na zvyklostech dané školy), informovat o všech postupech zákonného zástupce.
V případě žáka ve stupni podpory 2.–5. koordinuje spolupráci školy se ŠPZ
• Koordinuje tvorbu IVP a jeho vyhodnocování v termínech v souladu s platnou legislativou.
• Sleduje efektivitu využití asistenta pedagoga.
• Je garantem naplňování speciálních vzdělávacích potřeb žáka.
Důležitým úkolem pracovníků ŠPP je sledovat klima třídních kolektivů.

ROLE ASISTENTA PEDAGOGA

1. Asistent pedagoga (AP) je podle legislativy *podpůrným opatřením*.
2. Asistenta pedagoga doporučuje v potřebné míře ŠPZ.
3. Krajský úřad už nově poskytuje souhlas se zřízením pozice AP v případě, kdy jsou na úhradu jeho mzdy použity finanční prostředky školy ze státního rozpočtu.

4. AP musí být platným a rovnoprávným členem pedagogického týmu. Neslouží výhradně ani učiteli, ani žáku se SVP, ani ostatním žákům – ale napomáhá vzdělávání žáků nebo žáků se SVP. AP tvoří s vyučujícím učitelem tým, podílí na plánování, realizaci a vyhodnocování učební jednotky i celého vzdělávacího procesu.
5. AP nevykonává za žáka činnosti, které zvládá sám nebo je žádoucí, aby se je naučil zvládat sám.

Osnovy předmětů speciálně pedagogické péče jsou v ŠVP vytvářeny podle specifik obtíží žáků, škola dodržuje nejvyšší počet povinných vyučovacích hodin, případně využívá jejich dělení.
Pod pojmem „speciálně pedagogická intervence“ se rozumí zajištění předmětů speciálně pedagogické péče pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními, které jsou zaměřeny na oblast logopedických obtíží, řečové výchovy, nácviku sociální komunikace, zrakové stimulace apod.
Pod pojmem „pedagogická intervence“ se rozumí vzdělávání žáka s přiznanými podpůrnými opatřeními ve vyučovacích předmětech, v nichž je třeba zlepšit jeho výsledky učení, případně kompenzovat nedostatečnou domácí přípravu na výuku.

Podmínky vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními
Pro úspěšné vzdělávání těchto žáků škola umožní:

- uplatňování principu diferenciace a individualizace vzdělávacího procesu při organizaci činností a při stanovování obsahu, forem i metod výuky;
- všechna stanovená podpůrná opatření při vzdělávání žáků;
- při vzdělávání žáka, který nemůže vnímat řeč sluchem, jako součást podpůrných opatření vzdělávání v komunikačním systému, který odpovídá jeho potřebám a s jehož užíváním má zkušenost
- při vzdělávání žáka, který při komunikaci využívá prostředky alternativní nebo augmentativní komunikace, jako součást podpůrných opatření vzdělávání v komunikačním systému, který odpovídá jeho vzdělávacím potřebám
- v odůvodněných případech odlišnou délku vyučovacích hodin pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami nebo dělení a spojování vyučovacích hodin
- ve specifikovaných případech prodloužení základního vzdělávání na deset ročníků
- formativní hodnocení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami;
- spolupráci se zákonnými zástupci žáka, školskými poradenskými zařízeními a odbornými pracovníky školního poradenského pracoviště, v případě potřeby spolupráci s odborníky mimo oblast školství (zejména při tvorbě IVP)
- spolupráci s ostatními školami

Osnovy předmětů speciálně pedagogické péče jsou v ŠVP vytvářeny podle specifik obtíží žáků, škola dodržuje nejvyšší počet povinných vyučovacích hodin, případně využívá jejich dělení.
Pod pojmem „speciálně pedagogická intervence“ se rozumí zajištění předmětů speciálně pedagogické péče pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními, které jsou zaměřeny na oblast logopedických obtíží, řečové výchovy, nácviku sociální komunikace, zrakové stimulace apod.
Pod pojmem „pedagogická intervence“ se rozumí vzdělávání žáka s přiznanými podpůrnými opatřeními ve vyučovacích předmětech, v nichž je třeba zlepšit jeho výsledky učení, případně kompenzovat nedostatečnou domácí přípravu na výuku.

Podmínky vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními
Pro úspěšné vzdělávání těchto žáků škola umožní:

- uplatňování principu diferenciace a individualizace vzdělávacího procesu při organizaci činností a při stanovování obsahu, forem i metod výuky;

- všechna stanovená podpůrná opatření při vzdělávání žáků;
- při vzdělávání žáka, který nemůže vnímat řeč sluchem, jako součást podpůrných opatření vzdělávání v komunikačním systému, který odpovídá jeho potřebám a s jehož užíváním má zkušenost
- při vzdělávání žáka, který při komunikaci využívá prostředky alternativní nebo augmentativní komunikace, jako součást podpůrných opatření vzdělávání v komunikačním systému, který odpovídá jeho vzdělávacím potřebám
- v odůvodněných případech odlišnou délku vyučovacích hodin pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami nebo dělení a spojování vyučovacích hodin
- pro žáky uvedené legislativou případné prodloužení základního vzdělávání na deset ročníků
- formativní hodnocení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami;
- spolupráci se zákonnými zástupci žáka, školskými poradenskými zařízeními a odbornými pracovníky školního poradenského pracoviště, v případě potřeby spolupráci s odborníky mimo oblast školství (zejména při tvorbě IVP)
- spolupráci s ostatními školami
-

Vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Za mimořádně nadaného žáka se považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Hodnocení žáků nadaných a mimořádně nadanýc

Účelem podpory vzdělávání těchto žáků je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti. Pedagog tomu přizpůsobuje své vzdělávací strategie. Podle ŠVP se uskutečňuje vzdělávání všech žáků dané školy. PLPP a IVP zpracovává škola. PLPP a IVP obsahují pravidla, průběh, způsob realizace a vyhodnocování vzdělávání nadaného a mimořádně nadaného žáka.

Hodnocení se řídí platnou legislativou a pravidly pro hodnocení stanovenými Školním řádem. Při hodnocení a klasifikaci vychází vyučující z doporučení a závěrů PPP a hodnocení je vždy individuální. Žák je hodnocen s ohledem na své možnosti a schopnosti a míru dosažení osobního maxima. Ředitel školy může s písemným doporučením školského poradenského zařízení povolit žákovi s mimořádným nadáním na žádost jeho zákonného zástupce vzdělávání podle individuálního plánu a evaluace výsledků vzdělávání žáků probíhá podle doporučení a pokynů poradenského zařízení.

Kritéria pro hodnocení chování žáků

Škola hodnotí a klasifikuje žáky za jejich chování ve škole a při akcích organizovaných školou.

Chování žáka se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni:

1 – velmi dobré, 2 – uspokojivé, 3 – neuspokojivé

Kritériem pro klasifikaci chování je dodržování pravidel slušného chování, dodržování školního řádu, vnitřních pravidel, se kterými byli žáci seznámeni, a pokynů pedagogických i nepedagogických pracovníků školy v průběhu celého školního roku.

V případě nežádoucího chování žáka, porušení školního řádu, nedodržení pravidel či pokynů uplatní škola výchovná opatření (napomenutí třídního učitele, důtka třídního učitele, důtka ředitele školy) v závislosti na závažnosti a četnosti porušení školního řádu.

Při klasifikaci chování se přihlíží k věku, morální a rozumové vyspělosti žáka.

Vyšší stupeň výchovného opatření udělí škola tehdy, jestliže předcházející opatření byla neúčinná a žák pokračuje v porušování školního řádu.

Klasifikaci chování žáků navrhuje třídní učitel po projednání s učiteli, kteří ve třídě vyučují. Vážnější nedostatky v chování žáků se vždy projednávají v pedagogické radě. Důtka ředitele školy a snížený stupeň z chování je udělován žákovi až po projednání v pedagogické radě.

O porušování školního řádu a porušování pravidel slušného chování dítětem jsou rodiče informováni třídním učitelem nebo vyučujícím operativně. Napomenutí třídního učitele i důtka třídního učitele je udělována třídním učitelem (písemnou formou do ŽK). Třídní učitel informuje zákonné zástupce, popřípadě jsou zákonní zástupci zváni do školy k projednání přestupku žáka. Učitel ve spolupráci s rodiči stanoví postup sjednání nápravy a z jednání pořizuje vždy zápis.
Zákonní zástupci žáka jsou o chování žáka informováni třídním učitelem a učiteli jednotlivých předmětů:
- průběžně prostřednictvím žákovské knížky (všichni vyučující) minimálně třikrát za pololetí,
- před koncem každého čtvrtletí (třídní učitelé),
- do 14 dnů v případě udělení výchovného opatření (třídní učitelé),
- neprodleně v případně mimořádného porušení školního řádu (třídní učitelé).

Pravidla pro sebehodnocení žáků

Žák se prostřednictvím učitelova hodnocení postupně učí, jaké jsou meze a perspektivy jeho výkonu, sféry jeho úspěchů a úspěšného uplatnění. Vyučující vytváří vhodné prostředí a příležitosti, aby žák mohl poučeně a objektivně hodnotit sebe a svoji práci.
Vyučující předem stanoví a žákům sdělí základní učební požadavky. Jasně formuluje, jaké dovednosti si žáci mají osvojit, čemu se mají naučit. Žákům předkládáme reálné a dosažitelné cíle, vedeme žáky k bezchybnosti a poctivosti. K sebehodnocení přistupujeme tehdy, až je žák schopen uvědomit si, co z probíraného učiva ovládá. Vyučující žáky seznamuje s požadavky na určitý stupeň ohodnocení, jakou náročnost úkolů mají žáci k určitým ohodnocením zvládat, aby žák věděl, k čemu ve svém snažení směřuje. Dodržujeme zásady a pravidla pozitivního hodnocení.

Žáci hodnotí vlastní pokrok v získávání klíčových kompetencí a sebehodnocení provádí ústně nebo písemnou formou do sešitů, na hodnotící list, v žákovské knížce popřípadě dle uvážení vyučujícího jinou formou.
Sebehodnocení je důležitou součástí hodnocení žáků, sebehodnocením se posiluje zodpovědnost, sebeúcta a sebevědomí žáků.
Chybu je potřeba chápat jako přirozenou věc v procesu učení. Pedagogičtí pracovníci se o chybě se žáky baví, žáci mohou některé práce sami opravovat. Chyba je důležitý prostředek učení.
Při sebehodnocení se žák snaží popsat:
- co se mu daří
- co mu ještě nejde a příčiny
- jak bude pokračovat dál

Při školní práci vede učitel žáka, aby objektivně hodnotil své výkony a výsledky vzhledem ke svým schopnostem.

Podrobnosti o komisionálních a opravných zkouškách

Komisionální zkouška
Komisionální zkouška se koná v těchto případech:
a) má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí
b) při konání opravné zkoušky

Třídní učitel zapíše do třídního výkazu poznámku o vykonaných zkouškách, doplní celkový prospěch a vydá žákovi vysvědčení s datem poslední zkoušky.
Opravná zkouška
Opravné zkoušky konají:
a) žáci, kteří mají nejvýše dvě nedostatečné z povinných předmětů a zároveň dosud neopakovali ročník na daném stupni základní školy
b) žáci devátého ročníku, kteří na konci druhého pololetí neprospěli nejvýše ze dvou povinných předmětů

Žáci nekonají opravné zkoušky z předmětu s výchovným zaměřením.
Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitel školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do 15. září následujícího školního roku. Do té doby je žák zařazen do nejbližšího vyššího ročníku, popřípadě znovu do devátého ročníku.

Žákovi, který konal opravnou zkoušku, se na vysvědčení uvede datum poslední opravné zkoušky v daném pololetí.Třídní učitel provede do třídního výkazu zápis o provedené opravné zkoušce.

Slovní hodnocení

Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou jsou v případě použití slovního hodnocení popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka.

Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka. Obsahuje také zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat.

Hodnocení je pedagogicky zdůvodnitelné, odborně správné a doložitelné.

6.3. Autoevaluace školy

Hlavní oblasti vlastního hodnocení školy jsou:

- podmínky k výchově a vzdělávání
- průběh výchovy a vzdělávání
- podpora školy žákům, spolupráce s rodiči, vliv vzájemných vztahů školy, žáků, rodičů a dalších osob na výchovu a vzdělávání
- výsledky výchovy a vzdělávání žáků
- řízení školy, kvalita personální práce, kvalita dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků
- úroveň výsledků práce školy, zejména vzhledem k podmínkám výchovy a vzdělávání a vzhledem k ekonomickým zdrojům

Ve škole probíhá sledování a hodnocení cílů vzdělávání, výměna odborných zkušeností a porovnávání výsledků ve výchovně vzdělávacím procesu s ostatními školami. Na základě evaluace usilujeme o zvyšování kvality vzdělávání s cílem podpory rozvoje osobnosti žáka.

Dle struktury a určených termínů provádí zodpovědní pracovníci průběžné sledování a vlastní hodnocení výsledků výchovy a vzdělávání.

Vyučující se zaměřují na vytváření příznivých podmínek k příležitostem zažít úspěch, vytváří prostor k projevům pozitivních citů v chování, pro uplatňování sebehodnocení žáků, pro rozvoj tvořivosti žáků a jejich přirozeného nadání.

K pozitivnímu rozvoji osobnosti žáka se škola koncepčně zaměřuje k prohloubení prevence rizikového chování a na cílené pěstování žádoucího chování a postojů žáků.

Vyučující ve vyučování uplatňují vyučovací metody směřující k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí.

Vedoucí pracovníci a metodikové průběžně provádějí hodnocení na svěřeném úseku v rámci celého školního roku. Čtvrtletně vyhodnocují vybrané priority školy a celoročně vyhodnocují všechny sledované oblasti.